

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA BREŽICE**

**GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE**

PIŠECE

2022 - 2031

Štev.: 08 - 02 / 22

OSNUTEK

VSEBINA

VSEBINA 3

KAZALO PREGLEDNIC.....	5
GRAFIKONI	7
KARTE	7
POVZETEK	8
0 Uvod	10
1 Splošni opis gozdnogospodarske enote	11
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	11
1.1.1 <i>Lega</i>	11
1.1.2 <i>Relief</i>	14
1.1.3 <i>Podnebne značilnosti</i>	14
1.1.4 <i>Hidrološke razmere</i>	14
1.1.5 <i>Matična podlaga in tla</i>	15
1.1.6 <i>Krajski tipi, gozdnatost</i>	16
1.1.7 <i>Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote</i>	18
1.1.8 <i>Živalski svet</i>	20
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	21
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	22
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	24
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	24
1.5.1 <i>Lovstvo</i>	25
1.5.2 <i>Kmetijstvo</i>	27
1.5.3 <i>Poselitev</i>	27
1.5.4 <i>Infrastruktura</i>	27
1.5.5 <i>1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru</i>	27
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	27
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	28
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	28
2 Prikaz funkcij gozdov	29
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE	29
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE	40
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE	40
3 Opis stanja gozdov	41
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	41
3.2 LESNA ZALOGA	43
3.3 PRIRASTEK	44
3.4 RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	44
3.5 TIPI SESTOJEV	46
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	46
3.7 KAKOVOST DREVJA	46
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	47
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	47
3.10 ODMRLO DREVJE	48
4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi	50
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI	50
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	50
4.2.1 <i>Posek</i>	51
4.2.2 <i>Gojitvena in varstvena dela</i>	55
4.2.3 <i>Gradnja gozdnih prometnic</i>	56
4.2.4 <i>Opravljenjena dela in aktivnosti za krepitev funkcij gozdov</i>	56
4.2.5 <i>Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012 – 2021</i>	56
4.2.6 <i>Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012 – 2021</i>	56

5	Oris zakonitosti razvoja gozdov	58
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDOV	58
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI.....	59
5.2.1	<i>Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev .....</i>	<i>59</i>
5.2.2	<i>Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov .....</i>	<i>61</i>
6	Cilji, usmeritve in ukrepi	62
6.1	SPLOŠNI CILJI	62
6.2	USMERITVE	64
6.2.1	<i>Splošne usmeritve .....</i>	<i>64</i>
6.2.2	<i>Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.....</i>	<i>65</i>
6.2.3	<i>Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali.....</i>	<i>88</i>
6.2.4	<i>Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.....</i>	<i>88</i>
6.2.5	<i>Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi .....</i>	<i>88</i>
6.2.6	<i>Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....</i>	<i>89</i>
6.2.7	<i>Usmeritve za tehnologijo dela in gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic .....</i>	<i>89</i>
6.2.8	<i>Usmeritve za posege v prostor.....</i>	<i>91</i>
6.2.9	<i>Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih .....</i>	<i>92</i>
6.3	UKREPI	92
6.3.1	<i>Možni posek.....</i>	<i>92</i>
6.3.2	<i>Potrebna gojitvena in varstvena dela.....</i>	<i>93</i>
6.3.3	<i>Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali .....</i>	<i>95</i>
6.3.4	<i>Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.....</i>	<i>95</i>
6.3.5	<i>Graditev gozdnih prometnic .....</i>	<i>95</i>
7	Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij	96
8	Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote.....	97
9	Rastiščnogojitveni razredi	99
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	99
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	100
9.2.1	<i>Rastiščnogojitveni razred: Dobova belogabrovja - 21011 .....</i>	<i>100</i>
9.2.2	<i>Rastiščnogojitveni razred: Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah - 21023 .....</i>	<i>108</i>
9.2.3	<i>Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na silikatih kamninah - 21041 .....</i>	<i>115</i>
9.2.4	<i>Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah - 21071.....</i>	<i>122</i>
9.2.5	<i>Rastiščnogojitveni razred: Gorska bukovja na karbonatih in mešanih kamninah – 21081 .....</i>	<i>129</i>
9.2.6	<i>Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati – 21130 .....</i>	<i>136</i>
9.2.7	<i>Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 21140.....</i>	<i>139</i>
10	Literatura	144
11	Načrt so izdelali	146
12	Priloge	147
12.1	PREGLEDNICE V PRILOGAH.....	147
12.1.1	<i>OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote .....</i>	<i>147</i>
12.1.2	<i>OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda.....</i>	<i>151</i>
12.1.3	<i>OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah .....</i>	<i>170</i>
12.1.4	<i>Seznam tarif po odsekih .....</i>	<i>175</i>
12.2	SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	178
13	Prostorski del načrta.....	179

KAZALO PREGLEDNIC

LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.....	9
D-KG: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov (v m ³).....	9
Možni posek po lastniških kategorijah (m ³).....	9
Gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	10
Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami.....	10
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov v ha po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih.....	12
Preglednica 2: Krajinski tipi (Vir: Digitalizacija).....	16
Preglednica 3a/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin.....	16
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE.....	18
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov.....	21
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.....	22
Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki).....	22
Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave zasebnih gozdov po gozdni površini.....	22
Preglednica 9/SPR: Spraviine razmere (potencialne vrste spravila).....	22
Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami.....	23
Preglednica 11/D-C: Pregled gozdnih cest.....	23
Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč.....	25
Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami.....	29
Preglednica 14: Pregled ekološko pomembnih območij.....	31
Preglednica 15/N-SPA: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Pišece.....	32
Preglednica 16/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi.....	33
Preglednica 17/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Pišece.....	34
Preglednica 18/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha).....	41
Preglednica 19/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih... ..	41
Preglednica 20/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih.....	43
Preglednica 21/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah.....	43
Preglednica 22/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge.....	43
Preglednica 23-PR1/P: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih.....	44
Preglednica 24/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah.....	44
Preglednica 25/ RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev.....	44
Preglednica 26/D-POM: Sestava podmladka po drevesnih vrstah.....	45
Preglednica 27/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev.....	45
Preglednica 28: Tipi drevesne sestave gozdov.....	46
Preglednica 29/D-OHR/P: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov.....	46
Preglednica 30/K: Struktura drevja po kakovostnih razredih.....	46
Preglednica 31/PŠD: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.....	47
Preglednica 32/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno.....	48
Preglednica 33/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah.....	48
Preglednica 34/OD: Odmrlo drevje v gozdnogospodarski enoti (št. dreves/ha).....	49
Preglednica 35/D-PP: Ocena poseka med SVP in gozdnogospodarsko evidenco.....	51
Preglednica 36/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju.....	51
Preglednica 37/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih.....	52
Preglednica 38/D-PL1: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah.....	53
Preglednica 39/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah.....	53
Preglednica 40/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst.....	54
Preglednica 41/PDR: Posek po debelinskih razredih.....	54
Preglednica 42/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE.....	55
Preglednica 43: Zgrajene in rekonstruirane gozdne vlake v obdobju 2012 –2021 (v m).....	56
Preglednica 44/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2012 - 2021 po namenu.....	56
Preglednica 45/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022.....	58
Preglednica 46/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	58
Preglednica 47/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %).....	58
Preglednica 48/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge.....	59
Preglednica 49/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem.....	60
Preglednica 50: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev.....	76
Preglednica 51: Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov.....	79
Preglednica 52: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev.....	80
Preglednica 53: Enote kulturne dediščine*.....	83
Preglednica 54: Podrobne kulturnovarstvene usmeritve.....	84
Preglednica 55/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah.....	93
Preglednica 56/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	93
Preglednica 57: Načrtovano število sadik.....	94
Preglednica 58/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti.....	95
Preglednica 59: Načrtovane vlake.....	95

Preglednica 60/EP1: Prikaz prihodka od lesa	97
Preglednica 61/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	98
Preglednica 61/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	100
Preglednica 62/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	101
Preglednica 63/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	101
Preglednica 64/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	102
Preglednica 65/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	103
Preglednica 66/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	103
Preglednica 67/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	104
Preglednica 68/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	106
Preglednica 69/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	106
Preglednica 70/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	107
Preglednica 71/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	109
Preglednica 72/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	109
Preglednica 73/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	109
Preglednica 74/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	110
Preglednica 75/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	111
Preglednica 76/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	111
Preglednica 77/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	112
Preglednica 78/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	114
Preglednica 79/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	114
Preglednica 80/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	114
Preglednica 81/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	116
Preglednica 82/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	116
Preglednica 83/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	116
Preglednica 84/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	117
Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	118
Preglednica 86/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	118
Preglednica 87/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	119
Preglednica 88/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	121
Preglednica 89/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	121
Preglednica 90/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	121
Preglednica 91/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	123
Preglednica 92/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	123
Preglednica 93/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	124
Preglednica 94/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	124
Preglednica 95/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	125
Preglednica 96/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	125
Preglednica 97/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	126
Preglednica 98/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	128
Preglednica 99/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	128
Preglednica 100/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	128
Preglednica 101/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	129
Preglednica 102/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	130
Preglednica 103/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	130
Preglednica 104/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	131
Preglednica 105/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	131
Preglednica 106/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	132
Preglednica 107/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	132
Preglednica 108/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	135
Preglednica 109/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	135
Preglednica 110/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	135
Preglednica 111/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	136
Preglednica 112/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	137
Preglednica 113/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	137
Preglednica 114/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	137
Preglednica 115/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	138
Preglednica 116/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR in rastiščni koeficienti (po Koširju)	139
Preglednica 117/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	140
Preglednica 118/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	140
Preglednica 119/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	140
Preglednica 120/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	141
Preglednica 121/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	142
Preglednica 122/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	142
Preglednica 123/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	143
Preglednica 124: Stanje in razvoj gozdnih površin	179
Preglednica 125: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje	179
Preglednica 126: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti	180

Preglednica 127: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.....	180
Preglednica 128: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.....	181
Preglednica 129: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.....	181
Preglednica 130: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	181
Preglednica 131: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.....	182

GRAFIKONI

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja	55
Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po debelinskih razredih	59
Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	60
Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE	99
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	104
Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	112
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	119
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	126
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	133

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote.....	13
Karta 2: Krajinski tipi.....	17
Karta 3: Karta lovišč	26

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	6.225,47	2.089,14	42,45	8.357,06
Delež (%)	74,5	25,0	0,5	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah - D-DG

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zal.			% na PR
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	3.475,87	26,5	276,9	303,5	0,70	5,94	6,64	21,3	18,2	18,5	84,5
GPN z načrtovanim posekom	4.764,10	10,1	307,3	317,4	0,40	7,22	7,62	24,8	26,9	26,8	112,0
GPN brez načrtovanega poseka	21,88	10,4	562,2	572,6	0,20	11,80	12,00				
Varovalni gozdovi	95,21	1,1	233,5	234,6	0,04	7,63	7,68	10,0	15,4	15,4	46,9
Skupaj vsi gozdovi	8.357,06	16,8	294,5	311,3	0,52	6,71	7,23	22,4	23,3	23,2	100,0
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	2.907,62	19,2	283,4	302,6	0,53	5,98	6,51	18,9	17,5	17,6	81,8
GPN z načrtovanim posekom	3.222,64	7,2	307,7	314,9	0,29	7,18	7,47	21,2	25,2	25,1	106,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	95,21	1,1	233,5	234,6	0,04	7,63	7,68	10,0	15,4	15,4	46,9
Skupaj vsi gozdovi	6.225,47	12,7	295,2	307,9	0,40	6,63	7,03	19,5	21,6	21,5	94,4
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	557,16	65,2	243,4	308,6	1,61	5,69	7,30	24,9	22,5	23,0	97,3
GPN z načrtovanim posekom	1.510,10	16,5	306,5	323,0	0,63	7,30	7,93	28,2	30,5	30,4	124,0
GPN brez načrtovanega poseka	21,88	10,4	562,2	572,6	0,20	11,80	11,99				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	2.089,14	29,4	292,3	321,7	0,89	6,92	7,80	26,1	28,1	27,9	115,0
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	11,09	5,4	277,1	282,5	0,16	6,98	7,14	41,7	15,6	16,1	63,7
GPN z načrtovanim posekom	31,36	1,8	304,0	305,9	0,07	7,99	8,06	22,4	30,5	30,5	116,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	42,45	2,8	297,0	299,8	0,09	7,73	7,82	32,2	26,9	26,9	103,0

Možni posek po lastniških kategorijah (m³)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lokalnih skupnosti	Skupaj
Iglavci	15.486	16.068	38	31.592
Listavci	397.459	171.521	3.390	572.370
Skupaj	412.945	187.589	3.428	603.962

POVZETEK

Gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G. lok. skupnosti	Skupaj
Priprava tal	ha	0	4,67	0	4,67
Priprava sestoja	ha	13,76	3,92	0,08	17,76
Sadnja	ha	4,7	11,08	0	15,78
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	4,4	2,11	0	6,51
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	20	0	0	20
Vzdrževanje večjega vodnega vira	kos	0	2	0	2
Naravni razvoj biotopov	m3	0	17,62	0	17,62
Obžetev	ha	24,44	90,31	0	114,75
Nega mladja	ha	24,29	21,98	0,29	46,56
Nega gošče	ha	69,64	116,21	0,73	186,48
Nega letvenjaka	ha	53,48	55,07	0,08	108,63
Nega drogovnjaka	ha	3,17	0,11	0,46	3,74
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	0,5	2,9	0	3,4
Zaščita s tulci	kos	2.000,00	6.200,00	0	8.200,00
Zaščita mladja z ograjo	m	1.200,00	2.400,00	0	3.600,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0	20.000,00	0	20.000,00
Zatiranje rastlinskih bolezni	ha	0	47,1	0	47,1
Obeleževanje sadik	kos	0	10.500,00	0	10.500,00
Odstranjevanje tulcev	kos	100	0	0	100
Odstranjevanje zaščitne ograje	m	0	600	0	600

Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj ha
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	529,6	6,1	82,65	0,9	8120,66	93	8.732,91
Hidrološka funkcija	67,7	0,8	1.461,54	16,7	7203,67	82,5	8.732,91
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	634,41	7,3	5.299,53	60,7	2798,97	32,1	8.732,91
Klimatska funkcija	27,91	0,3	14,07	0,2	8690,93	99,5	8.732,91
Zaščitna funkcija	13,14	100	0				13,14
Higiensko-zdravstvena funkcija	36,71	0,4	32,2	0,4	8664	99,2	8.732,91
Obrambna funkcija	0	0	170,61	100			170,61
Rekreacijska funkcija	16,01	0,2	1,13	0	8.715,77	99,8	8.732,91
Turistična funkcija	16,01	0,2	0	0	8.716,9	99,8	8.732,91
Poučna funkcija	1,86	<0,1	0	0	8.731,05	99,9	8.732,91
Raziskovalna funkcija	21,37	100	0				21,37
Varovanje naravnih vrednot	555,81	9,1	5.557,63	90,9			6.113,44
Varovanje kulturne dediščine	56,09	13,2	368,22	86,8			424,31
Estetska funkcija	151,13	15	858,69	85			1.009,82
Lesnoproizvodna funkcija	7.890,39	94,9	36,21	0,4	385,74	4,7	8.312,34
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	6,41	2,2	281,56	97,8			287,97
Lovnogospodarska funkcija	0	0	0	0			0

0 UVOD

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Pišece z veljavnostjo 2022 – 2031 je peti obnovitveni načrt za vse gozdove v enakem obsegu in z enakim imenom. Do sedaj so bili za isti obseg enote izdelani naslednji ureditveni načrti:

GGN GGE Pišece (1982 – 1991),
GGN GGE Pišece (1992 – 2001),
GGN GGE Pišece (2002 – 2011),
GGN GGE Pišece (2012 – 2021).

Načrt je izdelan v skladu z Zakonom o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in nasl.), Zakonom o gozdnem reprodukcijskem materialu (Ur. l. RS, št. 58/02, 85/02 popr., 45/04-ZdZPKG, 77/11) in Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10). Upoštevane so tudi usmeritve Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Brežice v postopku sprejemanja (veljavnost 2021-2030), Naravovarstvene smernice Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave OE Novo mesto (izdelane decembra 2021) in Smernice varstva kulturne dediščine OE novo mesto (izdelane marca 2022) in OE Celje (izdelane aprila 2022).

Okrajšave v tekstu:

EPO	ekološko pomembno območje,
GGE, enota	gozdnogospodarska enota,
GGN	gozdnogospodarski načrt,
GGO	gozdnogospodarsko območje,
GPN	gozdovi s posebnim namenom,
HT	habitatni tip,
LUO	lovsko upravljavsko območje,
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
Pravilnik	Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo,
RGR, razred	rastiščnogojitveni razred,
SAC, POO	Posebna ohranitvena območja (Special Areas of Conservation),
SKZG	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov,
SPA, POV	Posebna območja varstva (Special Protected Area),
SVP	stalne vzorčne ploskve,
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije,
ZOG	Zakon o gozdovih,
ZON	Zakon o ohranitvi narave,
ZRSVN	Zavod republik Slovenije za varstvo narave.

Gozdnogospodarski načrt GGE Pišece je hkrati tudi Načrt prilagojenega gospodarjenja z gozdovi za naslednja varovana območja NATURA 2000.

Posebna ohranitvena območja (SAC) na podlagi habitatne direktive:

- SI3000268 Dobrava - Jovsi,
- SI3000273 Orlica,
- SI3000274 Bohor,
- SI3000303 Sotla s pritoki,
- SI3000332 Suhadolski potok,
- SI3000333 Curnovščica,
- SI3000234 Urbina.

Posebna območja varstva (SPA) na podlagi direktive o pticah:

- SI5000033 Kozjansko,
- SI5000032 Dobrava – Jovsi.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

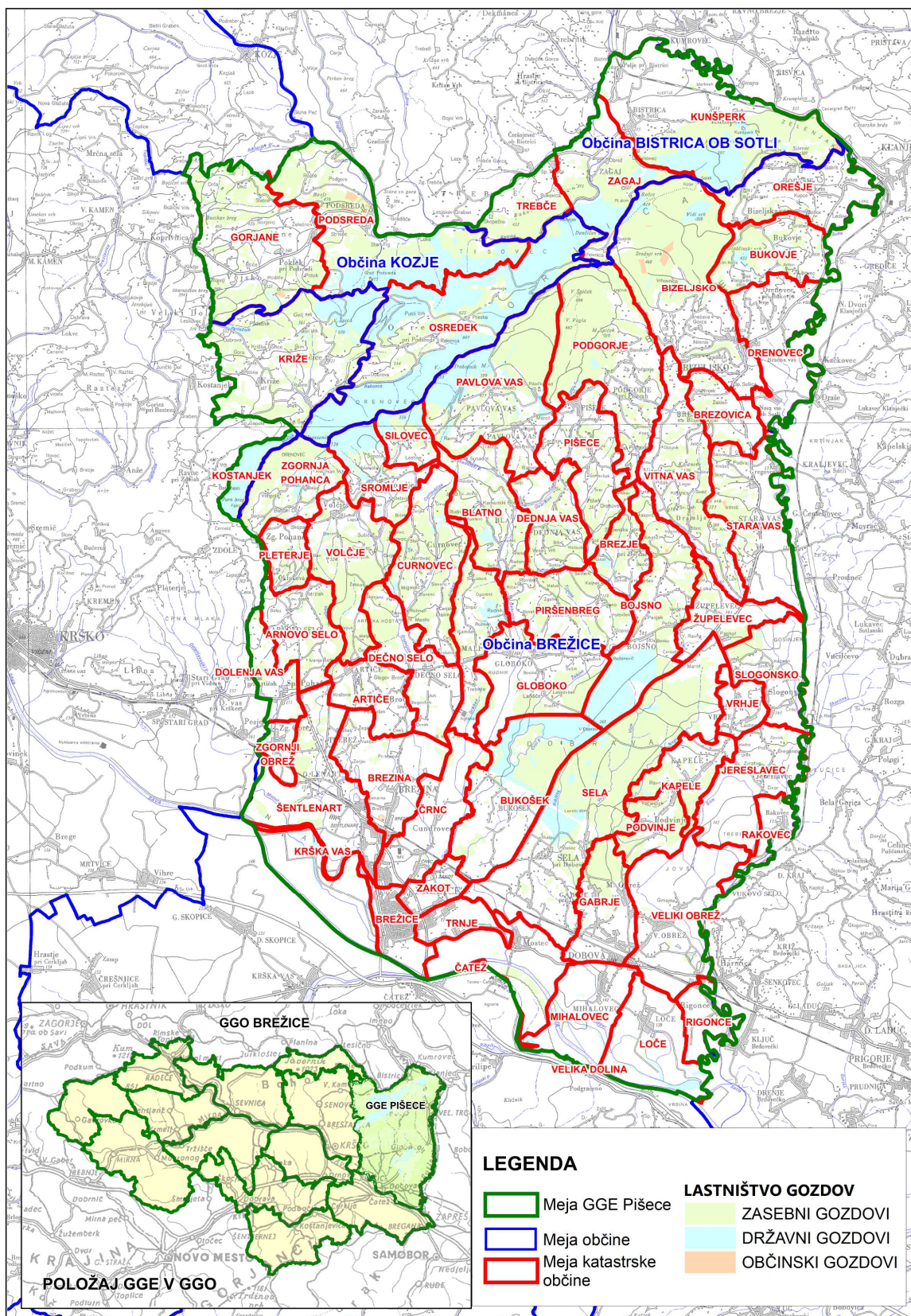
Gozdnogospodarska enota Pišece leži na vzhodnem delu gozdnogospodarskega območja Brežice. Meji na GGE Mokrice na jugu, GGE Senovo na zahodu in GGE Bohor na severozahodu. Na severu meji na GGO Celje, na vzhodu pa republiko Hrvaško. Enota je s treh strani omejena z rekami. Na severu poteka meja po Bistrici in le v enem delu po cesti skozi naselje Trebče. Na vzhodu poteka meja po Sotli in na jugu Savi. Na zahodu večinoma poteka po potoku Močnik oz. po meji občine Brežice in občine Kozje. Nahaja se na območju 4 občin oziroma 58 katastrskih občin, od tega K.O. Kostanjek deloma leži v GGE Senovo ter K.O. Krška vas deloma v enoti GGE Mokrice.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov v ha po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE
BREŽICE			17.784,72	5.958,15
	1252	KRIŽE	752,20	394,62
	1253	OREŠJE	388,96	61,26
	1254	BUKOVJE	306,36	127,16
	1255	DRENOVEC	394,72	4,92
	1256	BREZOVICA	180,31	39,36
	1257	BIZELJSKO	859,98	467,98
	1258	PODGORJE	681,27	464,8
	1259	PAVLOVA VAS	668,67	434,07
	1260	SILOVEC	129,27	64,71
	1261	SROMLJE	248,00	133,89
	1262	ZGORNJA POHANCA	293,86	164,4
	1263	OKLUKOVA GORA	131,34	41,05
	1264	ARNOVO SELO	287,84	79,11
	1265	VOLČJE	417,93	238,66
	1266	CURNOVEC	445,86	237,92
	1267	BLATNO	352,51	155,56
	1268	DEDNJA VAS	270,24	119,04
	1269	PIŠECE	373,17	105,28
	1270	BREZJE	164,64	75,73
	1271	VITNA VAS	478,51	146,88
	1272	STARA VAS	462,68	88,96
	1273	ŽUPELEVEC	224,85	45,65
	1274	BOJSNO	530,79	305,47
	1275	PIRŠENBREG	378,96	156,95
	1276	GLOBOKO	457,86	133,09
	1277	MALI VRH	240,60	106,84
	1278	DEČNO SELO	324,11	76,01
	1279	ARTIČE	213,37	30,18
	1280	ZGORNJI OBREŽ	80,33	5,95
	1281	ŠENTLENART	557,19	74,40
	1282	BREZINA	368,15	16,81
	1283	ČRNC	336,38	9,34
	1284	BUKOŠEK	598,20	282,69
	1285	SELA	1.094,94	621,27
	1286	SLOGONSKO	272,54	28,93
	1287	VRHJE	112,35	0,7
	1288	JERESLAVEC	378,74	12,71
	1289	RAKOVEC	101,39	0,06
	1290	KAPELE	202,36	84,03
	1291	PODVINJE	165,15	86,94
	1292	GABRJE	290,93	97,19
	1293	VELIKI OBREŽ	539,24	8,73
	1294	RIGONCE	131,64	0,00
	1295	LOČE	354,90	25,17
	1296	MIHALOVEC	329,46	17,17
	1297	MOSTEC	353,38	22,96
	1298	TRNJE	119,03	0,00
	1299	ZAKOT	100,49	6,13
	1300	BREŽICE	160,00	7,03
	1301	KRŠKA VAS	325,22	19,79
	2673	SPODNJA POHANCA	153,85	30,6
KOZJE			2.403,44	1.595,94
	1244	GORJANE	696,43	273,9
	1245	PODSREDA	755,74	507,45
	2658	OSREDEK	951,27	814,59
KRŠKO			96,74	94,15
	1311	KOSTANJEK	96,74	94,15
BISTRICA OB SOTLI			1.472,75	708,82
	1247	TREBČE	210,13	102,09
	1250	KUNŠPERK	881,85	402,17
	1251	ZAGAJ	380,77	204,56
SKUPAJ			21.757,65	8.357,06

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.2 Relief

Reliefno lahko GGE razdelimo na tri dele. Na severu je hribovit in strmejši predel Orlice na nadmorski višini med 400m in 697m z najvišjim vrhom Veliki vrh (697m), ki se proti zahodu nadaljuje v Bohor in proti vzhodu v Hrvaško Zagorje. Severna pobočja se najprej počasi, potem pa strmo spuščajo v dolino Bistrice in Dramlje. Relief je močno razgiban, z mnogimi jarki, kopastimi vrhovi in valovitimi hrbti. Poseben pečat predelu dajejo hudourniška korita in ostri grebeni.

Osrednji del enote predstavlja terciarni gričevnat svet Sromeljskih, Pišečkih in Bizeljskih gorici z nadmorskimi višinami od 180m do 400m. V smeri sever-jug so razbrazdani s koriti in dolinami številnih rek in potokov.

Na jugu se izteče v poplavno ravnico Dobrave, Vrbine in Brežiškega polja z nadmorskimi višinami 138m do 180m (najnižja točka enote 138m pri izlivu Sotle v Savo).

1.1.3 Podnebne značilnosti

Enota leži na prehodu med kontinentalno (panonsko klimo) in humidno (dinarsko klimo). V nižinskem delu prevladuje topla klima, ki nudi dobre pogoje za poljedelstvo, sadjarstvo in vinogradništvo. Z nadmorsko višino narašča količina padavin in vlažnost. Padavine v hribovitem predelu so ugodno razporejene, saj večina pade v času vegetacijske dobe, najmanj pozimi in zgodaj pomladi. Spomladanski maksimum je pomaknjen v zgodnje poletje. Potrebno količino vode v zgodnji vegetacijski dobi zagotavlja taleči sneg. Povprečna letna višina korigiranih padavin za obdobje 1981-20210 je 1.100-1.200 mm.

Po podatkih ARSO za obdobje 1981 do 2010 znaša povprečna letna temperatura za višje ležeče S dele enote (Kunšperk, Svete Gore) od 8° do 10^oC in za nižje od 10° do 12^oC. Povprečna najvišja letna dnevna temperatura je v pretežnem delu enote 16° do 18^oC in v najvišjih legah 14° do 16^oC

1.1.4 Hidrološke razmere

Največji vodotok v GGE je reka Sava, ki hkrati predstavlja tudi južno mejo enote. Večja vodotoka sta še Sotla, ki teče v smeri sever-jug in Bistrica, ki teče v smeri zahod-vzhod in se izliva v Sotlo. Vse tri občasno poplavlajo. Večina potokov teče v smeri sever-jug proti Savi in Sotli. Potoki so stalni in v začetku tečejo navadno po globokih jarkih, ki kasneje v južnem, ravninskem delu, preidejo v ravnico. Večji potoki v enoti so Dramlja, Gabrnica, Sromljica, Močnik, Vočjak, Ribjek, Virje, Suhadolski potok, Žabjek, Rakonca, Curnovščica, Šica, Negot, Hudinov graben in Struga. Vsi potoki izvirajo na območju enote.

Večjih naravnih stoječih voda v enoti ni. Veliko je ribnikov ter opuščenih gramoznic in glinokopov, ki so zaliti s podtalno in meteorno vodo.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Matična podlaga

V severnem delu enote, kjer se nahajajo strnjeni gozdovi, prevladuje triasni dolomit, ki se mestoma meša z drugimi kameninami. Pojavljata se lapor in apnenec z rožencem iz obdobja krede. Voda s primešanimi kislinami topi apnenec in ga izpira, ostaja pa netopen roženec - biogeni kremen, kar daje tlom kislo reakcijo. V obdobju miocena je nastal v Panonskem morju litotamnijski apnenec, peščen lapor in lapornat apnenec. Je slabo vezan, skalovitosti ni. V manjši meri pa se mešajo še kremenovi peščenjaki, skrilavi sivi glinovci iz obdobja perm-karbona in diabaz iz obdobja triasa.

Osrednji del je pretežno iz pliocenskih nekarbonatnih (kremenastih) peskov in prodov, ter iz miocenskih glinastih in peščenih laporjev z manjšimi vložki peska in peščenjaka.

Južni predel je iz aluvialnih nanosov (Obsotelje) iz obdobja kvartarja in pliocenskih nanosov gline, peska in proda. Brežiško polje je iz kvartarnih nanosov Save, ki so iz treh različno starih teras proda (80% karbonatnih in 20% nekarbonatnih prodnikov).

Tla

V severnem delu prevladujejo rjava pokarbonatna tla, ki so nastala na apnencu in dolomitu. Dolomit je lahko prekrit tudi z debelo plastjo jerine. Skalovitost navadno ni opazna, razen na strmih pobočjih, kjer erozija sproti odnaša preperino. Podobna preperina nastane tudi na litotamnijskem apnencu, ki je slabo vezan in hitro razpada. Na omenjenih tleh prevladuje Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje. Kjer je teren zelo strm, je nastala rendzina, na kateri se pojavlja Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje.

V osrednjem in severnem delu enote prevladujejo srednje globoka distrična tla, ki so se razvila na nekarbonatnih peskih, prodih in peščenih laporjih. Večina je obdelovalnih površin (vinogradi, sadovnjaki, travniki,...), le najstrmejše in osojne lege porašča Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje.

Na Savskih terasah Brežiškega polja so tla plitvejša in zaradi strukture prodnikov bazična. Starejše terase imajo debelejšo preperino, zato je reakcija bolj kislja, saj so karbonatni prodniki stopljeni in izprani v globlje plasti. Pojavljajo se tudi globoka aluvialna tla na nanosih rek, ki so mestoma oglejena. Na teh tleh so pretežno kmetijske površine, razen na najbolj vlažnih predelih, katera porašča Dobovje.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Celotna površina enote je 21.757,65 ha, od tega je 8.375,06 ha gozdov, kar pomeni 38 % gozdnatost GGE. Kmetijska krajina je vezana na Brežiško polje in Obsotelje, gozdna na pobočja Drenovca in Orlice in močvirni svet Dobrave. Gozdnato najdemo v osrednjem delu enote (Sromeljske, Pišečke in Bizeljske gorice) in SZ delu (Križe in Gorjane).

Preglednica 2: Krajinski tipi (Vir: Digitalizacija)

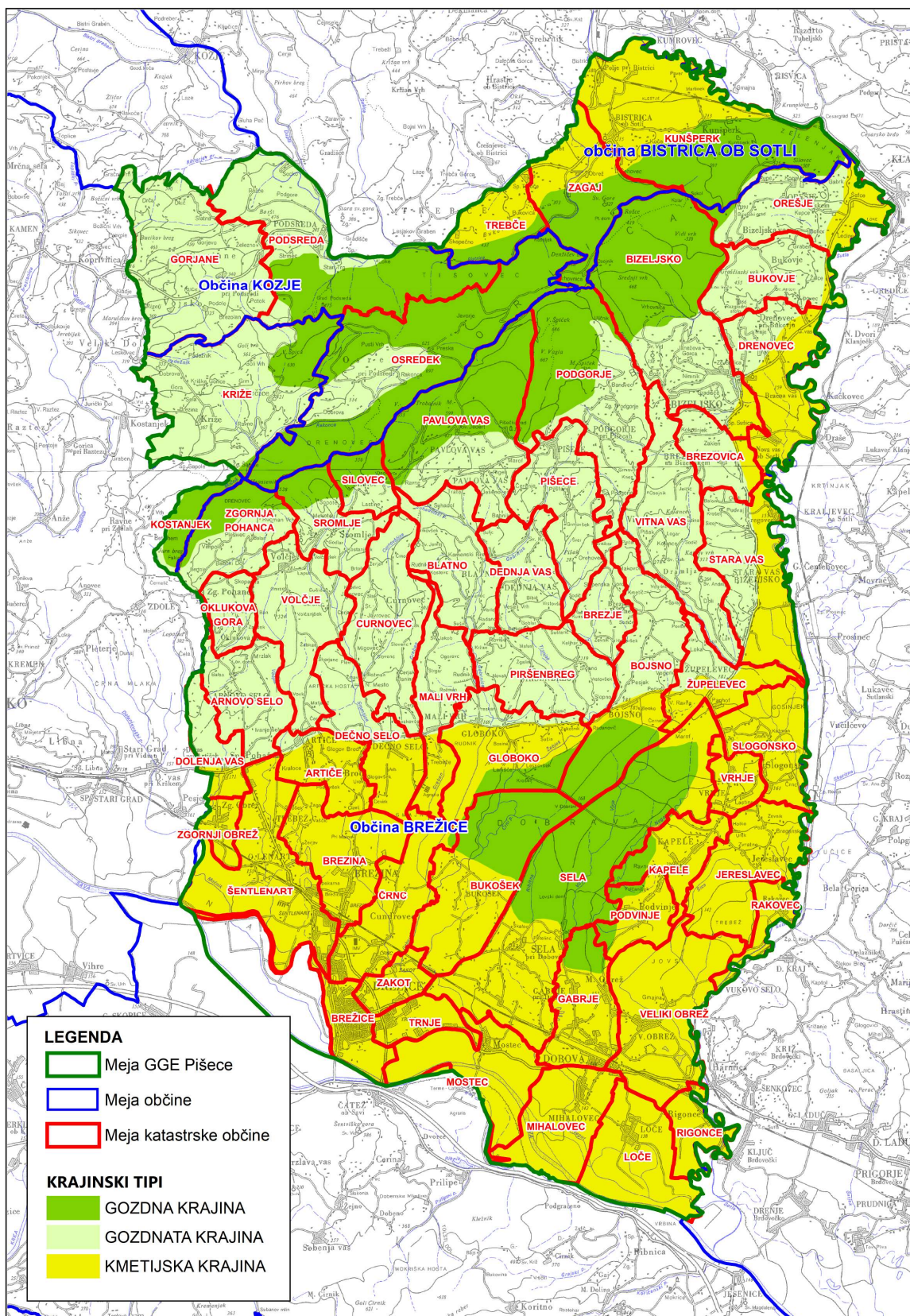
Tip krajine	Celotna površina (ha)	Delež (%)	Površina gozda (ha)	Gozdnatost (%)
Gozdnata	8.568,60	39,38	3.184,36	37,16
Gozdna	4.872,57	22,39	4.413,47	90,58
Kmetijska	8.316,48	38,22	759,23	9,13
Skupaj	21.757,65	100,00	8.357,06	38,41

Preglednica 3a/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	21.757,65	100,0
Gozd	8.357,06	38,41
Druga gozdna zemljišča	33,40	0,15
- daljnovodi	27,73	0,13
- obore	5,67	0,03
Gozdni prostor	342,38	1,57
- močvirja	6,31	0,03
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	14,45	0,07
- zaraščajoče površine	287,81	1,32
- infrastrukturni objekti	21,29	0,10
- drugo (vodotoki..)	12,52	0,06
Negozdni prostor	134,76	0,62
- zaraščajoče površine	134,76	0,62
- ostale površine znotraj gozda	0,00	0,0
drugo	12.205,29	56,10

Zaraščajočih površin je 422 ha, kar je za tretjino več kot v preteklem ureditvenem obdobju. Večina zaraščajočih površin je zaradi opuščanja vinogradništva in drugih kmetijskih rab na strmehjših pobočjih. Drugih površin v gozdnem prostoru je 12,52 ha. To so večinoma (86%) topolovi nasadi v Vrbini.

Karta 5: Krajinski tipi – v kartni prilogi

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	167,12	2,0
511	Vrbovje s topolom	59,62	0,7
521	Nižinsko črnojelševje	107,50	1,3
22	dobova-belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	1.326,44	15,9
531	Dobovje in dobrovo belogabrovje	1.326,44	15,9
23	gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	14,41	0,2
541	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	14,41	0,2
24	gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	922,06	11,0
711	Kisloljubno gradново belogabrovje	922,06	11,0
25	podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.017,31	24,1
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1.769,41	21,2
554	Gradново bukovje na izpranih tleh	247,90	3,0
26	podgorska bukovja na silikatnih kamninah	2.457,08	29,5
731	Kisloljubno gradново bukovje	2.102,35	25,1
732	Kisloljubno hrastovje	223,06	2,7
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	131,67	1,6
27	gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	847,84	10,1
581	Osojno bukovje s kresničevjem	16,98	0,2
631	Preddinarsko gorsko bukovje	818,82	9,8
632	Predalpsko gorsko bukovje	12,04	0,1
28	gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah	11,05	0,1
781	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	11,05	0,1
30	javorovja, velikojesenovja in lipovja	129,71	1,6
600	Podgorsko-gorsko lipovje	122,63	1,5
651	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7,08	0,1
31	toploljubna bukovja	295,11	3,5
591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	295,11	3,5
32	gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	168,93	2,0
561	Bazoljubno gradnovje	116,07	1,4
562	Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	52,86	0,6
	Skupaj	8.357,06	100,0

Pregled rastišč oziroma združb je povzet po Tipologiji gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutner in sod., 2012).

Kisloljubno gradново bukovje 2.102,35 ha

Pojavlja se na vseh nadmorskih višinah, na srednje globokih do globokih, mestoma plitvih, kisljih (distričnih) rjavih tleh. Prevladujejo prisojne lege, kjer so tla suha. Rodovitnost je odvisna od globine tal in njihove preskrbljenosti z vodo, zato so najbolj rodovita v jarkih. Gozdovi poraščajo položna pobočja in široke kopaste grebene v katere so vrezani široki neizraziti jarki. Kjer se kamenine mešajo, so jarki globoki in ozki.

V ohranjenih sestojih prevladuje bukev (*Fagus sylvatica*). Posamezno ali v manjših skupinah sta ji primešana graden (*Quercus sessiliflora*) in domači kostanj (*Castanea sativa*). V degradiranih sestojih je pogost rdeči bor (*Pinus sylvestris*).

Grmovna plast je slabo razvita. Najpogostejša je robida (*Rubus sp.*), ki pogosto zelo ovira naravni razvoj sestojev predvsem v presvetljenih smrekovih drogovnjakih. Pogosta sta tudi bršljan (*Hedera helix*) in čistilna krhlika (*Rhamnus frangula*), na gozdnem robu se posamično pojavlja enovrati glog (*Crataegus monogyna*).

Število zeliščnih vrst je majhno. Prevladujejo belkasta bekica (*Luzula albida*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense*) ter alpski vimček (*Epimedium alpinum*).

Razvita je tudi plast mahu. Najpogostejša sta trokrpi (*Bazzanio trilobata*) in beli mah (*Leucobrium glaucum*).

Od vseh gozdov najpogosteje obkrožajo naselja in kmetije, zato so bili že od nekdaj pod močnim človekovim vplivom. Tu najdemo večje površine bivših in še aktivnih steljnikov z velikim deležem panjastih dreves ter presvetljenih (izsekanih) sestojev. Izboljšanje teh sestojev je zelo dolgotrajno, ker se s takšnim gospodarjenjem močno osiromašijo tudi tla. Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

Sem sodijo tudi gozdovi habitatnega tipa (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)) in (9110) Bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum).

Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukove 1.769,41 ha

V matični podlagi prevladujejo triasni dolomiti in apnenci. Združba se pojavlja na dolgih, gladkih strmih pobočjih, ki se spuščajo v sveže doline s stalnimi vodotoki. Na vrhu pobočij najpogosteje srečamo plitve rendzine, medtem ko so tla v spodnjem delu globoka in sveža zaradi nanosov. Vodilna drevesna vrsta je bukev. Najpogosteje sta ji primešana graden na bolj suhih legah in beli gaber (*Carpinus betulus*) v dolinah. Ob večjem izsekovanju bukve se rada razširita. V svežih dolinah se pojavlja gorski javor (*Acer pseudoplatanus*). Manj pogosto se pojavljajo še maklen (*Acer campestre*), ostrolistni javor (*Acer platanoides*), gorski brest (*Ulmus glabra*), češnja (*Prunus avium*), brek (*Sorbus torminalis*) in mokovec (*Sorbus aria*). Grmovna plast je skromna. Najpogostejša je navadna kalina (*Ligustrum vulgare*). Zeliščna plast je dobro razvita. Najpogostejše so tevje (*Hacquetia epipactis*), navadna trobentica (*Primula vulgaris*), smrdljiva laknica (*Aposeris foetida*), spomladanska lakota (*Galium verum*), gozdni šaš (*Carex sylvatica*), mnogocvetni salomonov pečatnik (*Polygonatum multiflorum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), brstična mlaja (*Dentaria bulbifera*), deveterolistna mlaja (*Dentaria enneaphyllos*), dišeča perla (*Galium odoratum*), črni teloh (*Helleborus niger*), sinje zeleni šaš (*Carex flacca*), šmarnica (*Convallaria majalis*), kopitnik (*Asarum europaeum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), mali zimzelen (*Vinca minor*) in velecvetna mrtva kopriva (*Lamium orvala*). Značilne in pogoste so tudi ilirske vrste kot sta alpski vimček in spomladanska torilnica (*Omphalodes verna*), medtem ko so kranjska bunika (*Scopolia carniolica*), širokolistna lobodika (*Ruscus hypoglossum*) in avstrijski divjakovec (*Doronicum austriacum*) manj pogosti. Rastiščni koeficient po Koširju je 9.

Dobovje in dobovo belogabrovje 1.326,44 ha

Gozdna združba se pojavlja na nižjih legah od 150 do 170m nadmorske višine. Omejena je na nekarbonatne nanose Save in Sotle, na katerih so se razvila težka ilovnato–glinasta mestoma tudi pseudoglejna ali rjava tla. Združba je najpogosteje zastopana v gozdnem kompleksu Dobrava. Praviloma drevesni sloj sestoja tvori dob (*Quercus robur*), beli gaber, jelša in posamično lipa, češnja in maklen. Primešane drevesne vrste običajno tvorijo polnilni sloj. Grmovni sloj sestavljajo navadna krhlika, enovrati glog, brogovita (*Viburnum opulus*), leska (*Corylus avellana*) in drugi. Zeliščni sloj je zelo bogat. Prevladujejo vlagoljubna zelišča. V zeliščni plasti najdemo evropsko gomoljščico (*Pseudostellaria europaea*), migalični šaš (*Carex brizoides*), navadno podborko (*Athyrium filix femina*), navadni pljučnik in podlesno veternico (*Anemone nemorosa*). Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

Sem sodijo tudi gozdovi habitatnega tipa (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion) in (91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi (*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*), vzdolž velikih rek (*Ulmion minoris*).

Kisloljubno gradново belogabrovje 922,06 ha

Gozdna združba se pojavlja na nadmorski višini med 170 in 350 m, kjer prevladuje gričevnat svet z razgibanim reliefom. Združba porašča pretežno laporje in peščenjake na katerih se tvorijo kislja rjava tla, ki so biološko zelo aktivna. Velik vpliv pri tvorbi tal je imel tudi človek, saj jih je siromašil s steljarjenjem in pašo. Najpomembnejši drevesni vrsti sta graden in beli gaber, primešani so še kostanj, maklen, češnja in bukev. Bogat grmovni in zeliščni sloj

zdržbe tvorijo leska, črni trn (*Prunus nigra*), navadna krhlika (*Rhamnus fallax*), alpski vimček in borovnica. Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

Preddinarsko gorsko bukovje 818,82 ha

Združba se pojavlja v višjih nadmorskih višinah (nad 600m) na zmerno nagnjenih osojnih pobočjih s površinsko skalovitostjo. Rjava pokarbonatna tla so srednje globoka do globoka, sveža in biološko zelo aktivna. Sestoj tvori bukev in gorski javor, posamično je primešana tudi češnja in gorski brest, v grmovnem sloju sta pogosta črni bezeg (*Sambucus nigra*) in alpsko kosteničevje (*Lonicera alpigena*). V zeliščnem pasu so: deveterolistna mlaja, velecvetna mrtva kopriva, navadni volčin (*Daphne mezereum*), leska, širokolistna trdoleska (*Evonymus latifolia*), trpežni golšec (*Mercurialis perennis*), gozdni šaš, rumena mrtva kopriva (*Lamium luteum*) in dišeča perla (*Asperula odorata*). Rastiščni koeficient po Koširju je 9.

Ostali rastiščni tipi se pojavljajo na manjših površinah.

Karta 3: Karta rastišč – v kartni prilogi

1.1.8 Živalski svet

Območje GGE je del širše ekološke enote Bohorja in Orlice, ki se razteza od Kunšperka na vzhodu do Velikega Kozjega na zahodu.

Najštevilčnejša vrsta divjadi v GGE je srnjad, ki v tej enoti dosega najvišjo populacijsko gostoto v Brežiškem GGO. Najštevilčnejša je v nižinskem in gričevnatem delu, kjer je večja razdrobljenost gozdnih površin in se te prepletajo s kmetijskimi površinami, kar srnjadi zelo ustreza.

Od ostalih vrst rastlinojedih parkljarjev je prisoten gams, ki se nahaja predvsem na območju Kunšperka, Svetih Gor in v kanjonu Bistrice. Občasno se v GGE pojavijo tudi posamezni osebki navadne jelenjadi in damjaka, ki pa večinoma izvirajo iz obor za rejo divjadi.

Od ostalih vrst divjadi so stalno prisotne še divji prašič, lisica, jazbec, kuna zlatica, kuna belica, nutrija, šakal, poljski zajec, navadni polh, siva vrana, sraka, šoja, fazan in raca mlakarica.

V GGE so prisotne še vse vrste male poljske divjadi, katerih populacije pa so v upadanju, še posebej redka je postala poljska jerebica. ogroža jih predvsem intenzivno kmetijstvo, krčenje mejic in krčenje življenjskega prostora zaradi posegov v prostor.

Od zavarovanih vrst se v GGE pojavljajo številne vrste ujed in sov, srednji detel, divja mačka, bober, vidra in druge vrste. Velike zveri se v GGE ne pojavljajo.

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Srna	Gozdni rob, pestrost talnega rastišča	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Vzdrževanje košenic v gozdnem prostoru.
Divji prašič	Pestra drevesna sestava, množica razvojnih faz gozda, pestro talno rastišče, krajinska pestrost	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Ohranjanje vodnih virov, sadnja plodonosnih vrst
Gams	Strmi, odmaknjeni predeli, termofilne lege	Stalna prisotnost	Primerno	
Polh	Drevesa z dupli, bukovi gozdovi, plodonosne drevesne vrste	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Ohranjanje dreves z dupli
Lisica	Krajinska pestrost	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	
Jazbec	Krajinska pestrost	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	
Kuna zlatica	Drevesa z dupli	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Puščanje dreves z dupli
Kuna belica	Drevesa z dupli	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Puščanje dreves z dupli
Poljski zajec	Krajinska pestrost	Stalna, stabilna populacija	Slabšanje	Vzdrževanje remiz
Fazan	Ekstenzivno gospodarjene kmetijske površine, mejice	Stalna, stabilna populacija	Slabšanje	Vzdrževanje remiz
Poljska jerebica	Kmetijske površine, mejice	Zelo redka	Slabšanje	Vzdrževanje mejic
Raca mlakarica	Ohranjanje obrežne vegetacije	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	
Sraka	Krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	
Šoja	Krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	
Siva vrana	Krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Gozdne površine so bile ugotovljene na podlagi dejanskega stanja na terenu in izločene s pomočjo digitalnih ortofotoposnetkov v merilu 1:5.000.

Površina vseh gozdov v enoti je 8.357,06 ha. Nahajajo se na območju občin Brežice (5.958,15 ha), Kozje (1.595,94 ha), Bistrica ob Sotli (708,82 ha) in Krško (94,15 ha). Gozdovi so pretežno v zasebni lasti, državnih gozdov je četrtnina.

Skupno je v enoti 3.636 lastnikov. Povprečna zasebna gozdna posest je velika 1,7 ha.

Prevladuje mala in srednja posest. Večina vseh zasebnih lastnikov (93%) ima do 5 ha gozda, v lasti pa imajo polovico vseh zasebnih gozdov enote. Odvisnost teh lastnikov od dohodka iz gozda je zato majhna, prav tako pa tudi interes za delo v gozdu.

Za lastnike gozdov se redno organizirajo tečaji in delavnice na temo varnega dela v gozdu. Poteka tudi individualno svetovanje pri izdaji odločb tako za sečnjo ter gojitvena in varstvena dela. Vsaka izdana odločba pomeni kontakt z lastnikom. Pri odkazilu drevja se lastnike gozdov tudi dodatno izobražuje za večnamensko in trajnostno vlogo gozdov, pri izvajanju gojitvenih in varstvenih del pa o pomenu le-teh za zdrav in kvaliteten gozd. Pri iskanju primernih objektov za izločanje ekocelic se seznanjajo tudi s pomenom varstva narave in možnostjo sofinanciranja potrebnih ukrepov.

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	6.225,47	2.089,14	42,45	8.357,06
Delež (%)	74,5	25,0	0,5	100,0

Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	60,9	61,0	12,7	12,7
1 do 5 ha	32,2	93,2	43,1	55,8
5 do 10 ha	5,2	98,4	20,6	76,4
10 do 30 ha	1,4	99,8	11,5	87,9
30 do 100 ha	0,2	100,0	5,8	93,7
nad 100 ha	0,1	100,0	6,3	100,0
Skupaj:	100,0		100,0	

Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave zasebnih gozdov po gozdni površini

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto 2012	Delež (%) Leto 2022	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	61,0	60,9	2.219	2.219
1 do 5 ha	32,1	32,2	1.169	3.388
5 do 10 ha	5,2	5,2	189	3.577
10 do 30 ha	1,4	1,4	50	3.627
30 do 100 ha	0,2	0,2	7	3.634
nad 100 ha	0,1	0,1	2	3.636

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	7.150,73	86,78	8,2	52	26,9	9,9	3	0
Z žičnico	71,44	0,87	4,8	88,7	6,5	0	0	0
Kombinirano 1	127,75	1,55	1,6	64	32,4	2	0	0
Skupaj odprto	7.349,92	89,20						
Neodprto	890,05	10,80						
Skupaj	8.239,97	100,00	8	52,7	26,8	9,6	2,9	0

Opomba: Površina ne vključuje varovalnih gozdov in GPN brez načrtovanega poseka

Spravilne razmere v GGE Pišece so bolj ugodne, kot je povprečje v območju. V gospodarski enoti prevladuje traktorsko spravilo na razdaljah od 200 do 400 m. Dobrih 60% površine gospodarske enote ima spravilno razdaljo do 400m. Na 1,5% površine primerne za traktorsko spravilo, je potrebno ročno predspravilo. Preveč je površin s spravilno razdaljo daljšo od 600m. Spravilne razmere so zahtevnejše na pobočju kanjona Bistrice, kjer je nekaj oddelkov primernih za žično spravilo. Dobrih 10% površine gospodarske enote je zaprte za spravilo lesa, kar je boljše od povprečja območja.

Po Uredbi o pristojbini v gospodarski enoti ni zaprtih gozdov.

Gospodarska enota Pišece obsega gozdnih kompleks na pobočju Orlice in Kunšperka. Državni gozdovi so dokaj dobro odprti z gozdnimi cestami, zasebni gozdovi pa veliko slabše.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Predeli v severnem delu gospodarske enote in močvirnati gozdovi Dobrave so slabše odprti z gozdnimi cestami. V preteklem ureditvenem obdobju je bilo nekaj gozdnih cest prenesenih v upravljanje občin, nekaj jih je bilo vrnjenih v evidenco gozdnih cest, nekatere pa so se nekoliko podaljšale. Skupna dolžina gozdnih cest se je nekoliko povečala. Zaradi povečanja površine gozdov se je odprtost v zadnjem desetletju zmanjšala. Glede na sestojne razmere in lesno zalogo je optimalna odprtost gozdov okoli 22 m/ha. Dejanska odprtost pa je nižja in je prikazana v spodnji preglednici.

Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta ceste	Produktivne (km)	Povezovalne (km)	Skupaj (km)	Gostota cest (m/ha)
Gozdne ceste	33,4	2,0	35,4	4,1
Javne ceste	113,7		113,7	13,8
Skupaj	147,1		149,1	17,9

Preglednica 11/D-C: Pregled gozdnih cest

Cesta	Naziv	Dolžina (m)
82059	TABLA - MAROF	4.918
82062	SVETE GORE - TABLA	1.263
82063	TABLA - KERINOV KRIŽ	2.545
83051	MAROF-BROD	2.008
83052	BARAKA - ODD 12	996
83053	KERINOV KRIŽ - ODD 16	2.352
83054	OSOJNIK - ODD 224	986
83055	VRHOVNICA - ODD 222	254
83056	BIZELJSKI GRAD - SOKOL	1.171
83060	BUNKER - ODD65	1.043
83061	TABLA - ODD67	1.322
83101	DOBRAVA LANIŠČE-ODD183	486
83102	BUKOŠEK - ODD 95	661
83103	BIZELJSKA CESTA - ODD 163	238
83104	GLOBOŠKA CESTA - ODD 88	305
83126	PETERKOVIČ - AMERIKA	1.084
83151	KERINOV KRIŽ - ODD 29	4.462
83154	KAMNOLOM - OMERZU	443
83155	STRMANE - KAMNOLOM	978
83158	MOLAN (SILOVEC) - ODD 26	503
83159	KURJI STRAH - ODD 54	728
83161	RUCMAN VRH - ODD29B	385
83166	GOLI VRH - ŠMAJDEK	722
83187	ODD63 - LOKA PODSREDA	2.378
83188	TREBČE - JAVERŠEK	726
83189	ODD63 - ODD116	483
83190	RAKONCA - PRESKA	882
83191	PREGRAD - KUNEJ	287
83192	KUNEJ - ODD51	364
83193	LIPA - KRIVEC	424
SKUPAJ		35.397

1.4 Družbeno gospodarske razmere

V južnem delu enote so vasi praviloma večje in gosteje posejane kot drugje. V osrednjem delu so vasi manjše in redkejše, vendar je tu v veliki meri prisotna razpršena stanovanjska gradnja in zidanice. Tu so izjema le Bizeljsko, Pišece in Artiče. Poselitev v severnem delu je zelo redka, razen na skrajnem severu, kjer sta trga Podsreda in Bistrica ob Sotli.

Število prebivalstva narašča, vendar delež kmečkenga prebivalstva pada. Na brežiškem polju so ljudje močno usmerjeni v poljedelstvo in živinorejo, zaradi česar tu ni tradicije dela v gozdovih. Gospodarjenje z gozdovi dodatno otežuje razdrobljenost gozdne posesti.

Steljarjenje izginja, kar pozitivno vpliva na tla in sestoje. Povečuje se potreba po lesu za ogrevanje.

V nižinskem delu enote otežuje gospodarjenje z gozdovi velik delež lastnikov iz sosednje Hrvaške.

Največje naselje v enoti so Brežice s 6.888 prebivalci (popis prebivalstva 2021), sledijo še Dobova (742), Bizeljsko (682) in Sela pri Dobovi (545).

Trend migracij prebivalstva iz mest narašča, število prebivalstva narašča tudi v manjših naseljih na obrobju.

Največ prebivalstva je zaposlenega v terciarnih (trgovina, turizem, promet) in kvartarnih (izobraževanje, kultura, zdravstvo) storitvenih dejavnostih, veliko manj pa v primarnih in sekundarnih dejavnostih. Največ zaposlenih je v Bolnišnici Brežice. Večji obrati so še Kovis Brežice, Kovinske konstrukcije VTS Dobova, HPG Brežice, Mana Dečno selo, Alkobap Pišece, trgovina Europrodukt Globoko, Predikat rastlinjaki, Mlini Volovec, AFP Dobova in Sadjarstvo Krošelj.

Deloma pa so prebivalci zaposleni tudi v bolj oddaljenih mestnih središčih in tudi v sosednji Hrvaški.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

V enoti je nekaj večjih lastnikov (0,3% vseh lastnikov ima posest nad 30 ha) oziroma gozdnih posesti, kjer se z gozdovi intenzivno gospodari. Od 10- 30 ha velike posesti ima 1,4% lastnikov gozdov.

Pri ostalih lastnikih je zaradi razdrobljenosti gozdne posesti manjša navezanost in tradicija za delo v gozdu oziroma dela v povezavi z gozdom.

V enoti je nekaj manjših žag za predelavo lesa in mizarskih delavnic, ki delujejo v obliki dodatne dejavnosti na kmetiji. Na območju enote sta še dva s.p. za gozdarska dela (Gozdarske storitve Tomi Lipar in Gojitvena 8in sečno-spravilna dela Boris Zupan).

Veliko dela v gozdu se še vedno opravi v obliki medsosedske pomoči. V okviru ZGS, Krajevne enote Brežice, je bilo organiziranih več tečajev za varnejše delo v gozdu. Prav tako se načrtno pristopa k opremljenosti lastnikov gozdov za delo v gozdu (traktorji, pol prikolice...).

1.5.1 Lovstvo

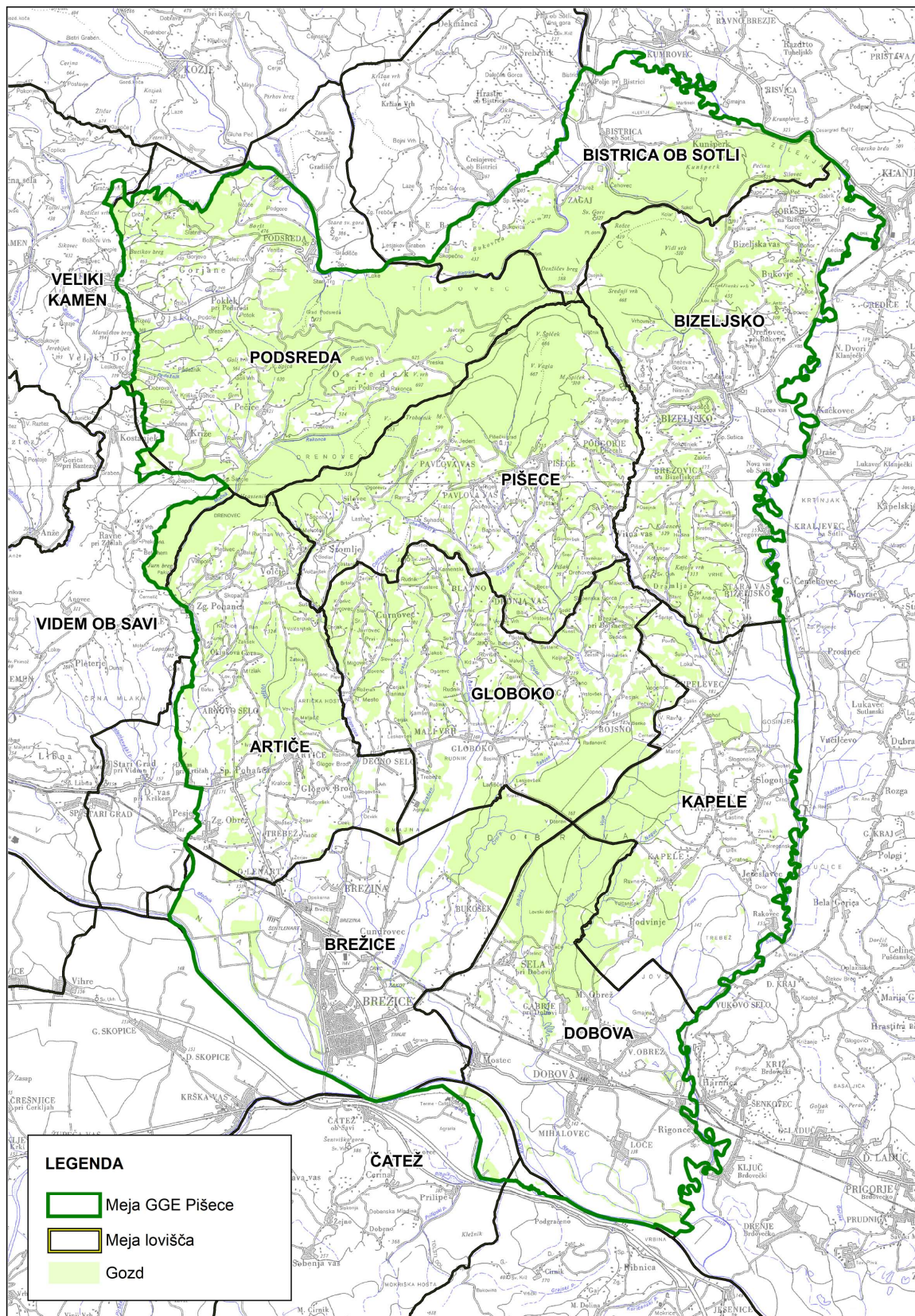
Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč

Območje	Šifra	Ime lovišča	G. pov. lovišča v GGE (ha)	Opomba
POSAVSKO	0709	VELIKI KAMEN	5,01	del
	0712	VIDEM OB SAVI	107,12	del
	0713	ARTIČE	708,34	del
	0714	PIŠECE	1294,95	
	0715	BIZELJSKO	978,11	
	0716	GLOBOKO	1120,61	
	0717	KAPELE	545,52	
	0718	BREŽICE	377,17	
	0719	DOBOVA	516,05	
	0721	ČATEŽ	27,87	del
SAVINJSKO	0932	BISTRICA OB SOTLI	724,75	del
KOZJANSKO	0933	PODSREDA	1951,56	del
Skupaj			8.357,06	

Območje GGE Pišece obsega lovišča ali del lovišč Bizeljsko, Pišece, Veliki Kamen, Artiče, Videm ob Savi, Globoko, Kapele, Dobova, Brežice, Čatež ob Savi in Mokrice iz Posavskega lovsko upravljavskega območja in lovišči Bistrica ob Sotli in Podsreda iz Savinjsko Kozjanskega lovsko upravljavskega območja.

Koncesijsko pogodbo za upravljanje z lovišči in divjadjo imajo istoimenske lovske družine. Lovišč s posebnim namenom v mejah GGE ni.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 3: Karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

V južnem, ravninskem delu enote in ob reki Sotli prevladuje kmetijska dejavnost. Gričevnatemu svetu Sromeljskih, Pišečkih in Bizeljskih goric daje izrazit pečat vinogradništvo, medtem ko je ravninski del namenjen poljedelskim dejavnostim. Značilna je velika pokrajinska pestrost z razgibanim reliefom, za rastje ugodnimi pedološkimi in hidrološkimi razmerami ter ugodnim podnebjem. Na majhnih razdaljah se prepletajo različne rabe: travniki, pašniki, njive sadovnjaki, vinogradi in gozdovi. Na pobočju masiva Orlice prevladuje gozd s posameznimi košenicami, ki se ponekod zaraščajo. Tu je najpomembnejša dejavnost gozdarstvo.

1.5.3 Poselitev

Poselitev prostora je odvisna od reliefa, podnebnih značilnosti, prometnih povezav in možnosti zaposlitve. Najmanjša poseljenost je v sklenjenem gozdnem predelu Orlice. V J in JV delu enote se srečujemo z nižinskim tipom vasi (Mostec, Mihalovec, Loče, Kapele, Jereslavec, Polje pri Bistrici...). Hiše so razporejene v dolgih nizih ob cesti. V reliefno bolj razgibanem gričevnatem delu enote (Bizeljsko gričevje) je poselitev zelo odvisna od cestnih povezav. Tip naselij je gručast. Pojavljajo se tudi posamezne zaokrožene kmetije. V bolj odročnih krajih je prisotna deagrarizacija oziroma zaraščanje kmetijskih površin. Delež kmetijsko aktivnega prebivalstva se zmanjšuje.

1.5.4 Infrastruktura

Skozi J del enote poteka regionalna cesta I. reda Krško – Brežice in regionalna cesta II. reda Brežice – Dobova – Rigonce. Na S enote je regionalna cesta II. reda Brestanica – Podsreda – Bistrica ob Sotli in na V regionalna cesta I. reda Bistrica ob Sotli – Bizeljsko – Čatež ob Savi. V nižinskem in gričevnatem delu je cest več zaradi večje gostote naselij in ugodnejših terenskih razmer. Večina teh cest je asfaltiranih. Gozdnati, hriboviti in skoraj nenaseljen S del enote je prepreden z gosto in dobro vzdrževano mrežo gozdnih kamionskih cest.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

Enoto sekata 2 x 400V daljnovoda Krško – Tumbri in Krško – Cirkovce ter več manjših. Večji peskokop v enoti je Agrad Bizeljsko.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Razdelitev gozdov glede na požarno ogroženost predvideva štiri kategorije: zelo velika požarna ogroženost, velika ogroženost, srednja ogroženost in majhna požarna ogroženost. Kriteriji za razvrščanje so enotni za Slovenijo, dejavniki, ki vplivajo pa so naslednji: drevesna vrsta, starost sestojev, srednja letna temperatura – količina padavin – relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, sušna obdobja, matični substrat in vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, urejenost gozdov in gozdna higiena. V GGE Pišece smo opredelili le dve: gozdove s srednjo ogroženostjo in gozdove z majhno požarno ogroženostjo. Srednja požarna ogroženost je v gozdovih na osojnih legah z večjim deležem iglavcev, na strmih pobočjih s plitvimi tlemi, nad vasjo Pišece proti Špičku. V GE Pišece je gozdov s srednjo požarno ogroženostjo (stopnja 3) 45%, z majhno požarno ogroženostjo (stopnja 4) pa 55%. V minulem desetletju v GGE Pišece nismo zabeležili nobenega gozdnega požara.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Meja enote in oddelkov/odsekov se je nekoliko spremenila zaradi uskladitve z digitalnim katastrskim načrtom in državno mejo z Republiko Hrvaško. Nekoliko se je spremenila tudi notranja členitev gozdov zaradi uskladitve z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. Razdeljena je na 336 odsekov s povprečno velikostjo 24,87 ha gozda. Glede na usmeritve Območnega načrta (v postopku sprejemanja) je bil iz enote Mokrice v enoto Pišece uvrščen oddelek 211 (sedaj 160C) na levem bregu Save v velikosti 19,79 ha gozda.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gozdnogospodarska enota Pišece organizacijsko sodi v Območno enoto Zavoda za gozdove Brežice, Krajevne enote Brežice, s sedežem v Brežicah. V enoti so trije revirji.

Revir Pečice se nahaja na SZ delu enote, revirni gozdar je Damjan Rožman. Površina vseh gozdov je 2.524,15 ha (524,38 ha državnih gozdov), lesna zaloga je 298 m³/ha (97% listavcev), prirastek je 7,2 m³/ha.

Revir Dobrava se nahaja v J delu enote, revirni gozdar je Drago Munič. Površina vseh gozdov je 3.147,94 ha (467,29 ha državnih gozdov), lesna zaloga je 299 m³/ha (92% listavcev), prirastek je 6,5 m³/ha.

Revir Pišece se nahaja na SV delu enote in je trenutno nezaseden. Površina vseh gozdov je 2.684,97 ha (1.097,47 ha državnih gozdov), lesna zaloga je 338 m³/ha (96% listavcev), prirastek je 8,1 m³/ha.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Pri določanju vrste in stopnje poudarjenosti funkcij v gozdnogospodarski enoti smo upoštevali merila za vrednotenje funkcij gozdov Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Pri tem smo upoštevali usmeritve osnutka Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Brežice (v postopku sprejemanja), Naravovarstvene smernice Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Podrobne kulturnovarstvene usmeritve Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Usmeritve s področja upravljanja z vodami Direkcije republike Slovenije za vode. Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti in so kot funkcijske enote prikazane na interaktivni karti v merilu 1 : 25.000. Funkcijske enote določajo gozdni prostor, torej zajemajo gozd in negozdna zemljišča, ki so z gozdom funkcionalno povezana. Pri 1. stopnji poudarjenosti funkcije določajo način gospodarjenja z gozdom in pri 2. stopnji poudarjenosti pomembno vplivajo na način gospodarjenja z gozdom. Najpogostejša je kombinacija ekoloških in socialnih funkcij na 2. stopnji. To so območja, kjer se prepletata hidrološka in funkcija in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti s funkcijo varovanja naravnih vrednot.

Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj ha
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	529,60	6,1	82,65	0,9	8.120,66	93	8.732,91
Hidrološka funkcija	67,7	0,8	1.461,54	16,7	72.03,67	82,5	8.732,91
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	634,41	7,3	5.299,53	60,7	2.798,97	32,1	8.732,91
Klimatska funkcija	27,91	0,3	14,07	0,2	8.690,93	99,5	8.732,91
Zaščitna funkcija	13,14	100	0				13,14
Higiensko-zdravstvena funkcija	36,71	0,4	32,2	0,4	8664	99,2	8.732,91
Obrambna funkcija	0	0	170,61	100			170,61
Rekreacijska funkcija	16,01	0,2	1,13	0	8.715,77	99,8	8.732,91
Turistična funkcija	16,01	0,2	0	0	8.716,90	99,8	8.732,91
Poučna funkcija	1,86	<0,1	0	0	8.731,05	99,9	8.732,91
Raziskovalna funkcija	21,37	100	0				21,37
Varovanje naravnih vrednot	555,81	9,1	5.557,63	90,9			6.113,44
Varovanje kulturne dediščine	56,09	13,2	368,22	86,8			424,31
Estetska funkcija	151,13	15	858,69	85			1.009,82
Lesnoproizvodna funkcija	7.890,39	94,9	36,21	0,4	385,74	4,7	8312,34
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	6,41	2,2	281,56	97,8			287,97
Lovnogospodarska funkcija	0	0	0	0			0

2.1 Ekološke funkcije

Ekološke funkcije na 1. stopnji poudarjenosti so določene na 1.110,84 ha gozdnega prostora. Po površini je največ gozdov s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, ki smo jo pripisali gozdnim otokom v kmetijski krajini in coni Vrbina. Varovalna funkcija na 1. stopnji je prisotna v z Uredbo razglašeni varovalnih gozdovih in na nekaterih večjih strminah.

Hidrološko predstavljajo ožja območja vodnih zajetij, klimatsko pa pasovi okrog večjih mest (Brežice).

Ekološke funkcije na 2. stopnji poudarjenosti so določene na 5.662,59 ha gozdnega prostora. Največ je gozdov s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti. To so predvsem območja Nature 2000, EPO in zavarovanih območij. Hidrološko imajo širša vodovarstvena območja in dodatno še 25, 50 in 100 m (reka Sava) pasovi ob vodotokih.

Na manjših površinah je zastopana še varovalna in klimatska funkcija.

Na območju GGE Pišece so naslednja EPO območja, ki pokrivajo 5.812,03 ha gozdnega prostora.

- 12600 Bohor – Veternik se nahaja na skrajnem SZ delu in zavzema 257,23 ha gozdnega prostora.
- 12200 Kozjansko – Sotla se nahaja na skrajnem SV delu enote in zavzema 31,21 ha gozdnega prostora.
- 63500 Jovsi se nahajajo na JV delu enote in zavzemajo nižinske gozdove Dobrave in Obsotelja. Zavzemajo 1.473,44 ha gozdnega prostora.
- 14500 Tisovec – Orlica – Kunšperška gora se nahaja v sklenjenem območju gozdov na S enote. Zavzemajo 3.918,79 ha gozdnega prostora.
- 63700 Sava od Radeč do državne meje se nahaja v širšem porečju reke Save v J delu enote in zavzema 125,66 ha gozdnega prostora.
- 91800 Curnovščica zavzema ožji pas ob potoku Curnovščica v velikosti 2,96 ha gozdnega prostora.
- 97100 Suhadolski potok zavzema ožji pas ob Suhadolskem potoku v velikosti 2,74 ha gozdnega prostora.

Gozdnogospodarski načrt GGE Pišece je hkrati tudi Načrt prilagojenega gospodarjenja z gozdovi na območjih NATURA 2000. Vseh gozdov na območju Nature 2000 je 5.338,45 ha oziroma 61% gozdnega prostora enote. V celoti se prekrivajo z EPO območji. Na 473,58 ha so samo EPO območja. Znotraj NATURA območij je 5 upravljavskih con.

- SI3000268 Dobrava – Jovsi obsegajo nižinske gozdove Dobrave in Obsotelje. Površina je 1.460,95 ha gozdnega prostora.
- SI3000273 Orlica obsega gozdni kompleks na S enote in zavzemajo površino 3.614,52 ha gozdnega prostora.
- SI3000274 Bohor obsega manjši del na skrajnem SZ enote v velikosti 162,34 ha gozdnega prostora.
- SI3000303 Sotla s pritoki obsega predvsem gozdne otoke na SV enote v velikosti 15,2 ha gozdnega prostora.
- SI3000332 Suhadolski potok zavzema ožji pas ob Suhadolskem potoku v velikosti 2,74 ha gozdnega prostora.,
- SI3000333 Curnovščica zavzema ožji pas ob potoku Curnovščica v velikosti 2,96 ha gozdnega prostora.
- SI3000234 Vrbina se nahaja na prodnatih terasah reke Save in obsega 48,12 ha gozdnega prostora.
- SI5000033 Kozjansko se nahaja na območju Kozjanskega parka in zavzema 31,21 ha gozdnega prostora.
- SI5000032 Dobrava – Jovsi (POV) se prekriva z območjem POO območjem SI3000268 Dobrava – Jovsi.

Preglednica 14: Pregled ekološko pomembnih območij

KODA	IME	OPIS
12600	Bohor – Vetrnik	Bohor z najvišjim vrhom Veliki Javornik (1023 m) in Vetrnik ležita v vzhodnem delu Posavskega hribovja. Strma severna pobočja poraščajo različni bukovi in jelovi gozdovi (Luzulo-Fagetum, Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion)). Bohor je prepoznan kot življenjski prostor ogroženih vrst hroščev (bukov in alpski kozliček, rogač, močvirski in orjaški krešič), redkih rastlinskih vrst (navadna jarica in Blagayev volčin). Ob potokih, kjer živi rak navadni koščak, so prisotni tudi mokrotni travniki s prevladujočo stožko, vlažna območja pa so pomemben habitat hribskega urha. Na manjšem delu območja se ob gozdnih robovih pojavlja tudi veliki frfotavček. Na južnih pobočjih Bohorja in predvsem na Vetrniku najdemo vrstno pestre suhe ekstenzivno gojene travnike. Posebnosti teh travnikov so lilije, opojna zlatica, Clusijev svišč, kukavičevke, metulji in glive vlažnice.
12200	Kozjansko - Sotla	Pretežno ekstenzivno obdelano kulturno krajino med Sotlo in Bistrico predstavljajo griči in ožje doline ob potokih. Habitatski tipi vezani na človeka (ekstenzivno gojeni senožetni sadovnjaki, ekstenzivno gojeni travniki) ter gozdovi so fragmentirano razporejeni v pokrajini glede na pester relief in dostopnost. Geografska lega in mikroklimatske razmere omogočajo posebnosti v ekosistemih, saj lahko na območju najdemo tudi vrste favne in flore, ki je značilna za oddaljena mediteranska ali alpska območja. Popisanih in raziskanih je mnogo rastlinskih in živalskih vrst (preko 2000), med katerimi je mnogo ogroženih, redkih ali drugače posebnih. Večje uravnave so v dolinah Sotle in Bistrice, kjer so v pretežno intenzivni kmetijski krajini še prisotni mokrotni ekstenzivni habitati. Ob rekah se je naselil tudi bober, ki se širi proti povirjem. Svet na površju dopolnjujejo tudi podzemni habitati v kraških jamah in umetnih rovih. Pomemben del habitata prostoživečih vrst so tudi zgradbe na območju (cerkve, gradovi, gospodarska poslopja kmetij), kjer zatočišče najdejo različne vrste netopirjev, ptic (sove), žuželk in drugi.
63500	Jovsi	Obsegajo spodnji tok reke Sotle s poplavno ravnico dolvodno od Bizeljskega in gozd Dobravo. Najbolj ohranjen kompleks mokrotnih travnikov ob Sotli predstavljajo Jovsi s prepoznavno mozaično krajino. Nižinski poplavni gozd doba in belega gabra v Dobravi je zadnji sklenjeni ostanek nekdanjih nižinskih poplavnih gozdov ob Savi. V njem izstopajo populacije srednjega detla, saproksilnih hroščev (rogača in hrastovega kozlička) ter kačjega pastirja velikega studenčarja. Celotno območje je življenjski prostor dvoživk (predvsem urhov in velikega pupka), poplavna ravnica ob Sotli zelve močvirske sklednice, ekstenzivni travniki so pomembni za metulja močvirskega cekinčka in travniške gnezdilce kot so kosec, bičja trsnica in kobiličar. Sotla s pritoki in mrtvicami je pomemben habitat rib in navadnega škržka, na obrežno zarast pa je vezan ozki vrtenec.
14500	Tisovec – Orlica – Kunšperška gora	Tisovec, Orlica in Kunšperška gora predstavljajo najvzhodnejši del Posavskega hribovja. Poraščajo jih različni bukovi gozdovi, med njimi pa so »otoki« z različnimi suhimi travišči. Geografska lega in mikroklimatske razmere omogočajo posebnosti v ekosistemih, saj lahko na območju najdemo tudi vrste favne in flore, ki je značilna za oddaljena mediteranska ali alpska območja. Med posebnimi vrstami je omeniti hrošče bukovih gozdov (rogač, močvirski krešič, bukov in alpski kozliček), netopirje, metulje gozdnega roba (črtasti medvedek, petelinček), ogrožene sesalce, ptice, plazilce in dvoživke. Mnoge vrste so vezane na gozdne površine z zmanjšanim oziroma minimalnim gospodarjenjem. Pomembne so tudi apnenčaste stene z vegetacijo skalnih razpok.
63700	Sava od Radeč do državne meje	Ravninski odsek Save na krško-brežiškem polju od Krškega do izliva Sotle, kjer ustvarja reka prostrano poplavno ravnico, je območje velike raznolikosti habitatov na razmeroma majhnem prostoru. Ohranjena prodišča, odseki erodiranih sten, občasno poplavljenе struge, stalne mrtvice, loke in fragmenti nižinskih poplavnih gozdov, nudijo življenjski prostor številnim zavarovanim in ogroženim vrstam. Med vrstami rib so to bolen, upiravec, zvezdogled in velika nežica, prisotnih je devet vrst dvoživk, pestra pa je tudi favna ptic. Fragmenti mehkolesnega poplavnega gozda v povezavi z ostanki topolovih nasadov ter pasovi obrežne vegetacije ob potokih Močniku in Strugi, so habitat saproksilnih hroščev (škrlatni kukuj, puščavnik, rogač) in polža vrste ozki vrtenec. Na desnem obrežju so v območju Vrbine ohranjeni fragmenti nekdanjih obsežnih suhih travišč, ki so pomembni kot rastišča kukavičevk.
91800	Curnovščica	Območje obsega strugo Curnovščice z obrežnim pasom od vzhodne povirne veje v vznožju Bizeljskega gričevja na severu občine Brežice do izliva v Sromljico. V območje je zajeta še Sromljica od izliva Curnovščice do Dečnega sela, kjer še ni regulirana. Vodotoka imata naravno ohranjen potek in obrežno vegetacijo, obdaja ju gozdno območje in kmetijska ravnica. Razgibana struga z mestoma finim materialom in prisotnimi skrivališči je življenjski prostor raka koščaka in potočnim piškurjem.
97100	Suhadolski potok	Območje obsega strugo Suhadolskega potoka z obrežnim pasom od zahodnega povirnega dela v vznožju Orlice na severu občine Brežice do izliva v Gabernico. V območje je zajeta še Gabernica od izliva Suhadolskega potoka do Globokega ter pritok Šribarjev jarek. Kljub temu, da območje v večini obdaja kmetijska ravnica, ima naravno ohranjen potek in obrežno vegetacijo. Razgibana struga z mestoma finim materialom in prisotnimi skrivališči je življenjski prostor raka koščaka in potočnih piškurjev.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 15/N-SPA: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Pišece

KODA	IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE PIŠECE
3000274	Bohor	POO	<u>Hrošči</u> : alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)* bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) <u>Dvoživke</u> : hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) <u>Metulji</u> : črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Raki</u> : navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Habitatni tipi</u> : (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>), (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion)</i>) (6210(*)) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (* pomembna rastišča kukavičevk) (6510) Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinallis</i>)
3000268	Dobrava - Jovsi	POO	<u>Hrošči</u> : strigoš (<i>Cerambyx cerdo</i>) rogač (<i>Lucanus cervus</i>) <u>Metulji</u> : črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Mehkužci</u> : ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>) navadni škržek (<i>Unio crassus</i>) <u>Kačji pastirji</u> : veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>) <u>Dvoživke</u> : hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>), veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Habitatni tipi</u> : (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>), (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>) (91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis in Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior ali Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>)
3000273	Orlica	POO	<u>Hrošči</u> : alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)* bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), rogač (<i>Lucanus cervus</i>) <u>Mehkužci</u> : ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>) <u>Metulji</u> : črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Netopirji</u> : mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) <u>Rak</u> : navadni koščak (<i>Austropotamobium torrentium</i>)* <u>Habitatni tipi</u> : (8210) Karbonatna skalna pobočja z vegetacijo skalnih razpok, (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>), (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion)</i>),
SI3000303	Sotla s pritoki	POO	<u>Hrošči</u> : rogač (<i>Lucanus cervus</i>) strigoš (<i>Cerambyx cerdo</i>) <u>Raki</u> : navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI3000332	Suhadolski potok	POO	navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* potočni piškurji (<i>Eudontomyzon</i> spp.)
SI3000333	Curnovščica	POO	navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* potočni piškurji (<i>Eudontomyzon</i> spp.)
SI3000234	Vrbina	POO	ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>) rogač (<i>Lucanus cervus</i>) puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i>)* škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)
5000033	Kozjansko	POV	<u>Ptice</u> : pivka (<i>Picus canus</i>), črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) pogorelček (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>) veliki skovik (<i>Otus scops</i>) sršenar (<i>Permis Apivorus</i>) le majhen del območja znotraj GGE, zato ga v nadaljevanju ne obravnavamo
SI5000032	Dobrava - Jovsi	POV	črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>) srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>)

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 16/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone znotraj POO	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	POO Bohor: Majhen del v SZ delu GGE - odd. 121, 122 in 124.	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolj ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	2797 ha	149 ha	ugodno
	POO Orlica: Celotno območje razen kisloljubnih bukovih gozdov.		2771 ha	2745 ha	ugodno
(9110) Bukovi gozdovi (<i>LuzuloFagetum</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Bukovi gozdovi poraščajo vzhodna pobočja Kapelskih goric na prehodu v Jovse.	Kisloljubni bukovi gozdovi uspevajo na nekarbonatni, kisli podlagi od nižin do gozdne meje. Pogosto jih najdemo na prisojnih pobočjih. V vseh slojih vegetacije najdemo značilnice za kislno podlago: v drevesnem je to pravi kostanj, v grmovnem čistilna krhlika, v zeliščnem pa borovnica in orlova praprotn. Grmovni in zeliščni sloj sta praviloma slabše razvita. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, pogostejši pa je na vzhodu. Zlasti v preteklosti so ga ogrožali steljarjenje, spreminjanje v smrekove gozdove, prekomerna sečnja in panjevsko gospodarjenje.	179 ha	179 ha	ugodno
	POO Orlica: Pobočja Rucman vrha, Drenovca, Golega vrha, Dolarjevega grabna, severna pobočja Tisovca in Orlice proti Podsredi, vzhodno pobočje Velikega vrha proti Podgorju pri Pišecah, pobočja Graščinskega vrha in Vrce severozahodno od Drenovca.		480 ha	480 ha	ugodno
(91L0) Ilirski hrastovo-belogradbrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Hrastovi belogradbrovi gozdovi so prevladujoč habitatni tip na območju V in SZ dela Dobrave.	Je prevladujoč habitatni tip v gozdu Dobrava. Značilna rastišča predstavljajo glinena tla, na katerih se večji del leta zadržuje površinska poplavna in padavinska voda. Za območje je značilna tudi visoka podtalnica.	2195 ha	926 ha	neugodno
(8210) Karbonatna skalna pobočja z vegetacijo skalnih razpok	POO Orlica: Majhen del na zahodnem pobočju Silovca v SV delu GGE – ods. 101, 234A in 234B.	To so močno nagnjene in strme skalnate stene, kjer se vegetacija višjih rastlin razvije le v razpokah. Podlaga je stabilna. Vodni režim: redka, občasna voda ob dežju, sicer zelo suha rastišča. Količina hranil v prsti: majhna. Kislost prsti: rahlo bazična do nevtralna, lahko tudi rahlo zakisana. Geološka podlaga: karbonatna. Klimatske razmere: ostro podnebje, pogosti nalivi, sončna pripeka, velika dnevno-nočna nihanja, veter, ki spiha sneg in dodatno hladi.	4 ha	4 ha	ugodno
(91F0) Obrečni hrastovo-jesenovobrestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>),	POO Dobrava-Jovsi Osrčje Dobrave	Tipični nižinski obrečni gozdovi, ki sledijo združbi bele vrbe, pri čemer je podtalnica precej nižje. Gozdovi trdlesnih drevesnih vrst ob rečnih strugah, za katero je značilno redno poplavljanje. Razvijejo se na novjših aluvialnih nanosih, prst mora med poplavlami ostati vlažna in dobro drenirana. Prevladujejo vrste iz rodov <i>Fraxinus</i> , <i>Ulmus</i> in <i>Quercus</i> . Podrast je dobro razvita. Ti gozdovi se lahko pojavljajo mozaično skupaj s pionirskimi in stalnimi mehkolesnimi gozdovi v spodnjih tokovih rek, lahko se razvijejo tudi iz aluvijalnih trdlesnih gozdov. Ta habitatni tip se pogosto pojavlja skupaj z gozdovi jesena in črne jelše.	755 ha	755 ha	neugodno

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 17/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Pišce

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Gozdni rob in presvetljeni sestoji v Dobravi.	Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem in vrstno bogatimi travniki v bližini gozdov. Za prehrano gosenic so potrebne v gozdu in gozdnem robu v jeseni zlasti rastline iz rodov <i>Lamium</i> , <i>Urtica</i> , <i>Epilobium</i> in spomladi zlasti <i>Corylus</i> , <i>Rubus</i> , <i>Lonicera</i> , <i>Salix</i> in <i>Quercus</i> . Za prehrano odraslih osebkov so julija in avgusta potrebne v gozdovih, gozdnih robovih, jasad in travnikih ob gozdovih cvetoče medonosne rastline, zlasti <i>Eupatorium</i> (konjska griva), <i>Solidago</i> (zlata rozga) in <i>Cirsium</i> (osat). Odrasli metulji potrebujejo v nočnem času temo za zavetje pred plenilci in za nemoteno razmnoževanje.	315 ha	315 ha	ugodno
	POO Bohor: Skrajni SZ del GG		1386 ha	73 ha	ugodno
	POO Orlica: Gozdni rob in presvetljeni sestoji na območju		461 ha	452 ha	
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)	POO Bohor: Majhen del v SZ delu GGE - odd. 121, 122, 123, 124, 125 in 174	Alpski kozliček je dnevno aktivna vrsta, ki jo najpogosteje opazujemo na mrtvih ali posekanih drevesih od sredine julija do sredine avgusta. Ličinke živijo v mrtvih ali ostarelih drevesih različnih listavcev, predvsem bukve. Samice odlagajo jajčeca v sveže poškodovan bukovi les in štor. Glede na sonaravno gozdno gospodarjenje z gozdovi v Sloveniji se domneva, da je glavna nevarnost za vrsto puščanje hlodovine in cepanic znotraj območij kjer vrst živi v mesecu juliju in avgustu. Sveže posekan les namreč močno privablja osebkove te vrste, ki tu odlagajo jajčeca. Zarod pa seveda ob predelavi propade.	4380 ha	150 ha	neugodno
	POO Orlica: Celotno območje.		3573 ha	3647 ha	ugodno
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	POO Bohor: Majhen del v SZ delu GGE - odd. 121, 122, 123, 124, 125 in 174	Prehranjujejo se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem bukve in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hroščki so nekrilati, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa posamezen osebek prehodi velike razdalje. Odrasli osebki so aktivni od maja do julija in jih najdemo večinoma na cestah ter ob posekanih deblih jelke ali bukve. Ličinka se razvija predvsem v svežih štorih jelke in bukve.	5282 ha	154 ha	ugodno
	POO Orlica: Celotno območje.		3573 ha	3546 ha	neugodno
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	POO Vrbina: mehcolesna loka ob Močniku, Strugi in ohranjenih mrtvicah Save, ukrepi v okviru HE Brežice	Saproksilna vrsta, ki je vezana na starejše drevesne in gozdne sestojke, še posebej pogost je v starejših mehcolesnih lokah. Odrasli in ličinke so plenilci, ki živijo pod lubjem starejših odmrlih stoječih ali ležečih dreves, zlasti topolov, vrb, brestov, hrastov, jesenov, javorjev in divjega kostanja, pa tudi drugih celo iglastih drevesnih vrst. Ličinke so običajno dvoletne in se zabubijo konec poletja. Stopnja bube je kratka. Izleženi odrasli hrošči ostanejo pod lubjem do spomladi.	123 ha	33 ha	neugodno

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
hrastov kozliček, strigoš (<i>Cerambyx cerdo</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Celotno območje - naseljuje posamična ali v presvetljenih sestojih stoječa stara hrastova drevesa Dobrave ter hraste v kulturni krajini ob Sotli.	Naseljuje posamična ali v presvetljenih sestojih stoječa stara drevesa različnih vrst hrasta, ki so izpostavljena soncu, v nižinah in gričevju, največ v obrežnih gozdovih. Napadena hrastova drevesa imajo značilen izgled, z značilno štrlečimi debelimi suhimi vejami, v katerih se razvijajo ličinke. Značilen izgled napadenega drevesa ima tudi etološki pomen, saj privablja druge samice, ki nato zalegajo vanj. Letajo pretežno v mraku in ponoči v obdobju od sredine junija do sredine avgusta. Jajčeca polegajo za lubjem primernih dreves nad 35 cm premera. Ličinke se razvijajo do 5 let in pri tem prodrejo do stržena debla. Odrasel osebek živi nekaj tednov, bube preživijo 4-6 tednov. Imagi se ne oddaljujejo zelo od matičnega drevesa ali sestoja.	1097 ha	1097 ha	neugodno
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Celotno območje - v starih sestojih listavcev, predvsem hrastov v Dobravi z visokim deležem mrtvega lesa v nižinah in gričevju.	V starih sestojih listavcev, predvsem hrastov, na toplih legah z visokim deležem mrtvega lesa v nižinah in gričevju. Hrošči se pojavijo ob večerih od junija do avgusta. Samice zalegajo jajčeca v ali ob šture, stara ali padla drevesa. Pri tem je bolj kot drevesna vrsta pomembno, da je les v fazi razgradnje posebnih gliv. Celoten razvoj poteka počasi, tudi do 5 let. Zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko) in se razvijajo v hrošče, ki živijo samo nekaj tednov. Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, odrasli hrošči pa z različnimi drevesnimi sokovi.	1405 ha	1405 ha	ugodno
	POO Orlica: Celotno območje - v starih sestojih listavcev z visokim deležem mrtvega lesa.		3601 ha	3574 ha	ugodno
	POO Vrbina: mehkolesna loka ob Močniku, Strugi in ohranjenih mrtvicah Save, ukrepi v okviru HE Brežice		146 ha	43 ha	ugodno
puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i>)	POO Vrbina: mehkolesna loka ob Močniku, Strugi in ohranjenih mrtvicah Save, ukrepi v okviru HE Brežice	Puščavnik je relativno velika (20-35 mm) vrsta minice, temnorjave do vijolične barve in jo le težko zamenjamo z drugimi vrstami minic. Razvoj poteka v globokih drevesnih duplih, večinoma listavcev (hrast, vrba, sadno drevje, lipa, jesen) z večjo količino drevesnega mulja, s katerim se hranijo ličinke. Razvoj poteka dve do tri ali celo štiri leta, odvisno od prehranske kvalitete mulja. Odrasli samci živijo le nekaj dni (10-20), medtem ko samice tudi par mesecev. Hranijo se z rastlinskim materialom in srkajo sladke drevesne sokove. So malo mobilni in se večinoma zadržujejo v bližini mesta razvoja (od tod tudi ime »puščavnik«), zaradi česar je za njegov obstoj pomembna bližina oz. gostota drevesnih dupel. Ta je zaradi delovanja človeka še največja prav v antropogenih okoljih kot so stari drevoredi, obrežna vrbovja ali visokodebelni sadovnjaki. Tako je eden od faktorjev ogrožanja opuščanje nekaterih navad – npr. odstranitev velikih in starih vrb z bregov, spremenjen način kmetovanja in izginjanje visokostebelnih sadovnjakov.	154 ha	43 ha	neugodno

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Vzhodna polovica Dobrave - ohranjeni potoki.	Veliki studenčar je ena redkih vrst kačjih pastirjev v slovenski favni, ki živi zgolj v primarnih habitatih, gozdnih potokih z ustreznim peščenim, rahlo muljastim substratom. Večina strug potokov ne presega enega metra širine. Pogosto so struge sredi poletja suhe, pa vendar jeseni znova najdemo ličinke, ki so sušo preživele zakopane globlje v substratu. Razvoj ličink, ki sicer živijo zakopane v substrat potoka, je več leten, predvidoma 3-5 leten, pri čemer je prehajanje med generacijami zelo verjetno. Izlevitev poteka na obrežni vegetaciji, navpični brežini ali koreninah. Posebnih zahtev do substrata pri izlevitvi nima. Kot pri večini kačjih pastirjev je obdobje spolnega dozorevanja zelo slabo poznano. Glede na velikost in hitrost leta, so mogoče tudi obsežne individualne migracije. Odrasli večinoma letajo od junija do druge polovice avgusta. Samci patrolirajo po strugi potoka. Preliminarna označevanja so pokazala tudi do nekaj kilometrov oddaljene najdbe označenih osebkov. Samica odlaga jajca v vlažen pesek na robu struge.	790 ha	790 ha	ugodno
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*	POO Bohor: Rihtarjev graben s pritoki (desni pritok Bistrice) – odd. 122, Koprivniški potok, Šerbčev graben, Poljšakov graben, Podokič, Bračunov graben	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil некоč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	139 ha	6 ha	neugodno
	POO Curnovščica: Vezan na potok do ceste Artiče-Globoko		7 ha	7 ha	neugodno
	POO Suhadolski potok: Vezan na potok do ceste Artiče-Globoko		9 ha	9 ha	neugodno
	POO Orlica: Gozdni potoki znotraj POO, predvsem potok Močnik in pritoki, povirje Suhadolskega potoka, Dramlje, Sromljice		33 ha	33 ha	neugodno
potočni piškurji (<i>Eudontomyzon spp.</i>)	POO Curnovščica: Vezan na potok Curnovščica	Pri nas živi v donavskem porečju ukrajinski potočni piškur (<i>Eudontomyzon mariae</i>), ki zraste do 22cm. Telo je kačasto, na hrbtni strani temnorjavo, na trebušni pa svetlosivo; plavuti so svetlo obarvane. Usta so oblikovana v prisesek, ob vsaki strani glave ima po sedem škržnih rež. Živi v vedno tekočih vodah z naravnimi brežinami. Zadržuje se ob dnu, zarit v mulju, v času drsti se seli na drobno prodnate peščine, kjer odlaga ikre. V fazi ličinke živi 4-5 ali celo 6 let. Ličinke se hranijo s kremenastimi algami in drobirjem, odraslim osebkom pa med preobrazbo prebavilo zakrni in se ne hranijo. Po drsti odrasle žival poginejo po 2-3 mesecih. Ogrožen je zaradi regulacij in melioracij vodotokov ter zaradi onesnaževanja vodotokov in morja.	7 ha	7 ha	neugodno
	POO Suhadolski potok: Vezan na potok		8 ha	8 ha	neugodno

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>)	POO Dobrava – Jovsi: neposredna bližina potokov in jarkov na območju Dobrave in Jovsov	Hišica tega drobnega polžka je 1,8 mm visoka in 0,9 mm široka, levosučna, s 5 zavoji, površina drobno rebrasta, rdeče rjava, svetleča. Zadržuje se v visokih steblikah na močvirnih travnikih in dolinskih logih, v šašju in med mahovi na barjih, v stelji obvodnih grmišč. Pogosto živi na mejah različnih življenjskih okolij, kot na primer meji med trstiščem in močvirjem ali v prehodni coni med traviščem in slanim močvirjem, lahko pa živi tudi v popolnoma suhih okoljih, kot so suhi gozdovi. Občutljiv je na hitre spremembe vlage v življenjskem prostoru, spremembe pašnih pogojev (tolerira pašo do neke mere) in na fizične motenje. Pomembno je, da se na poplavnih območjih ohranjajo višji predeli barij in trstišč, ki predstavljajo zavetišča ob poplavlach.	794 ha	794 ha	neznano
	POO Vrbina: Ob Močniku, Strugi in ohranjenih fragmentih mrtvic Save		169 ha	32 ha	neznano
	POO Orlica: Neposredna bližina potokov in jarkov na območju POO		130 ha	130 ha	neznano
navadni škržek (<i>Unio crassus</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Potoki v Dobravi, Šica v Jovsih,	Lupina školjke je debela, temnorjava ali črna, dolga je 4 do 7 (11) cm, koničasto jajčasta, dolžina je manjša od dveh višin, vrh je pomaknjen močno proti srednjemu delu. Živi na peščenem in gramoznem dnu v čistih vodah obogatenih s kisikom. Pojavlja se v potokih, rekah in obrežjih jezer. Samica izloči veliko jajčec, ki se nekaj časa zadržijo v medškržnem prostoru. Iz oplojenih jajčec se nato razvijejo ličinke, ki imajo posebne naprave za pritrdjevanje na kožo ali škrge rib, in nekaj časa žive zajedavsko. Ko zapustijo gostitelja se preobrazijo v mlade školjke. Občutljiv je na onesnaževanje, zaradi katerega so najbolj so prizadete populacije v majhnih potokih.	107 ha	107 ha	neugodno
nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Celotno območje - pogost v Dobravi in Jovsih. Zanj so ključni odprti, dobro osončeni travniki, njive, topli gozdni robovi in poplavni pasovi ob Sotli, Šici in potokih v Dobravi. Dobrava služi kot prezimovališče.	Vrsta je ekološki indikator za posebno bogate nižinske habitate, ki so pomembni za mnoge rastline in nevretenčarje, zato ima tudi "krovno" naravovarstveno vrednost. Habitat: prebivalec odprtih, dobro osončenih življenjskih okolij kot so travniki, pašniki, njive, topli gozdni robovi in poplavni pasovi ob rekah; za prisotnost vrste so nujna poplavna območja s stalnimi mlakami in mrtvicami, ki imajo bogato nizko vegetacijo in so dobro osončene, imajo veliko submerzne vegetacije in so brez rib; med pomladjo in poletjem naseljuje močvirna jelševja, obrežni pas jezer, ribnikov in mlak ter manjše vode z dobro razvito podvodno vegetacijo med katero se skrivajo ličinke; primerni prehranjevalni habitati so predvsem ekstenzivni močvirni travniki; prezimovališča pa poplavni nižinski gozd; za ohranjanje vrste je pomemben obstoj ekoloških koridorjev, ki vse habitate na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto. Razmnoževanje: parjenje poteka od aprila do julija oz. avgusta, mogočih je več mrestitvenih obdobij na leto. Sezonska aktivnost: včasih odrasli osebki v poznem poletju zapustijo vode in se preselijo na bližnje močvirne travnike, kjer živijo do zgodnje jeseni oz. hibernacije; prezimujejo na kopnem, v prezimovališča se umaknejo med septembrom in oktobrom, tam ostanejo do marca ali aprila. Razširjenost: zahodna meja areala vrste je na območju panonske regije SV Slovenije, pri nas naseljuje še poplavno območje Jovsov ob reki Savi v JV Sloveniji; celoten areal razširjenosti nižinskega urha v Sloveniji je hibridna cona, kjer se ta vrsta uspešno križa s hribskim urhom (<i>Bombina variegata</i>); v posameznih populacijah zato najdemo določen delež hibridnih osebkov.	2866 ha	2866 ha	neugodno

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Celotno območje - tipična mrestišča hribskega urha so nezasenčene občasne luže (kolesnice) v ali blizu gozda.	Habitat: je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje; tipična mrestišča hribskega urha so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda; je šibko konkurenčna pionirska vrsta, ki naseljuje življenjske prostore v zgodnjem stadiju naravne sukcesije (glinokopi, kamnolomi, kolesnice v gozdu), ko je prisotnih manj plenilcev in kompetitorjev; zelo mobilni so predvsem mladi osebk (do 1200 m daleč od vode), ki imajo boljše možnosti za naseljevanje novih življenjskih prostorov. Razmnoževanje: parjenje poteka od sredine aprila do začetka avgusta, letno so mogoča do tri paritvena obdobja. Sezonska aktivnost: prezimujejo na kopnem med septembrom (oktobrom) in koncem marca. Razširjenost: v Sloveniji je vrsta splošno razširjena in je relativno pogosta, živi od nižin do gozdne meje montanskega pasu.	2866 ha	2866 ha	neugodno
	POO Bohor: Celotno območje - tipična mrestišča hribskega urha so nezasenčene občasne luže (kolesnice) v ali blizu gozda.		6832 ha	215 ha	neugodno
veliki pupek (<i>Triturus camifex</i>)	POO Dobrava – Jovsi: Celotno območje - njegov habitat so stoječe mirne vode z bujno vegetacijo in čisto vodo, ki se zelo redko izsušijo na območju Dobre in Jovsov. Primerni prehranjevalni habitati so predvsem ekstenzivni vlažni travniki, prezimovališča pa najde v gozdu ali grmiščih, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu.	Je vrsta gričevnatega in hribovitega sveta; Habitat: najraje se razmnožuje v srednje velikih kalih ali stoječih mirnih vodah z bujnim obrežnim in vodnim rastlinjem in čisto vodo, ki se zelo redko izsušijo; prisotnosti rib večinoma ne tolerira; kopenski habitati so pomembni predvsem kot prehranjevalni habitati in prezimovališča; primerni prehranjevalni habitati so predvsem ekstenzivni vlažni travniki; prezimovališča pa najde v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu in podobnim; velikosti sklenjenih območij habitatov, ki jih naseljujejo določene populacije, so odvisne od tipa krajine, razgibanosti terena, števila kvalitetnih mrestišč in oddaljenosti do prezimovališč; za ohranjanje vrste je pomemben obstoj ekoloških koridorjev, ki vse habitate na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto. Sezonska aktivnost: začetek selitev na mrestišča je med sredino marca in sredino maja, zapustijo pa jih med koncem maja in začetkom avgusta, kar je predvsem v bolj sušnih območjih močno odvisno od padavin; prezimovanje je možno tako na kopnem kot v vodi, na prezimovališča pa se umaknejo med oktobrom in novembrom; Razširjenost: v Sloveniji je vrsta splošno razširjena, vendar so populacije zelo majhne in hitro podležejo negativnim vplivom.	2866 ha	2866 ha	neugodno
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	POO Orlica: -odseki v neposredni bližini Podsredškega gradu (54, 55, 58B, 58C, 59, 60, 118, 119B. - odseki v neposredni bližini Pišeškega gradu (1A, 1B, 1C)- odseki v neposredni bližini Sv. Gor	Tople zavetrne doline z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Zimska zatočišča: globlji deli jam s temperaturo 5 – 11°C. Poletna zatočišča: prevladujoče so podstrešja stavb, redkeje jame. Območje dejavnosti: do cca 250 ha. Prehranjevalni habitat: gozd, voda, pašniki. Hrana: žužkojed, prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladoletnice.	2826 ha	2826 ha	ugodno

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
črna štorklja (<i>Ciconia nigra</i>)	POV Dobrava – Jovsi: Gnezdi v Dobravi (več lokacij), del prehranjevalnega habitata so tudi Jovsi.	Najrajši poseljuje starejše mirne gozdove, kjer se prepletajo potoki, ribniki, močvirja, vlažna travišča, nasipi rek in občasno tudi večje površine sveže vode. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z mirnimi conami in visokimi debelimi drevesi, na katerih si zgradi gnezdo. V polmeru do 4 km od gnezda potrebuje prehranjevalne površine, med katerimi prevladujejo vlažni travniki ter stoječe in tekoče sladke vode. Hrani se pretežno z dvoživkami, ribami in drugimi vretenčarji. Je selivka, gnezdi od IV do VII, mladiči so gnezdomci (ostanejo v gnezdu, dokler niso sposobni leteti).	2304 ha	2304 ha	neugodno
srednji detel (<i>Dendrocopus medius</i>)	POV Dobrava – Jovsi: Gozd Dobrava – hrastovo-belogabrovi sestoji.	Ključni habitati so odrasli hrastovi sestoji, kjer je velika površinska razbrazdanost drevesnih debel. Poseljuje tudi odrasle gozdove drugih drevesnih vrst, npr. lipe in trepetlike. Za gnezdenje potrebuje precej razpadel les. Gnezdilno duplo pogosto izdolbe tik pod lesno gobo. Glavna hrana so žuželke, ki jih najde v razpokah grobo razbrazdane hrastove skorje in drugih drevesnih vrst. Je stalnica, gnezdi le enkrat letno od IV do VII, mladiči so gnezdomci.	1128 ha	1128ha	neugodno

2.2 Socialne funkcije

Socialne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti so določene na 747,07 ha gozdnega prostora. Največ je gozdov s funkcijo varovanja naravne dediščine (ZO soteske Bistrice, gozdni rezervati in pasovi ob nekaterih vodotokih). Estetsko funkcijo smo pripisali nekaterim objektom arheološke dediščine in obema gozdnima rezervatoma. Funkcijo varstva kulturne dediščine smo pripisali arheološki dediščini. To so gozdovi na območju arheoloških najdišč in območij Mestno jedro-Sejmišče, Svete Gore, Rigelj, Dobova, Gradec, gradišč Veliki vrh in Bukovica in prazgodovinska naselbina Silovec. Higiensko zdravstveno funkcijo predstavlja pas gozdov okoli Brežic, raziskovalno imata oba rezervata, rekreacijska in turistična je na območju gradu Podsreda, zaščitno funkcijo opravljajo gozdovi nad cesto pri gradu Podsreda, Svete Gore in Bistrica ob Sotli ter poučno objekt Tabla.

Socialne funkcije na 2. stopnji poudarjenosti so določene na 6.116,65 ha gozdnega prostora. Med socialnimi funkcijami na 2. stopnji je največ funkcije varovanja naravne dediščine, in sicer zavzemata največjo površino (5.257,07 ha) območje Kozjanskega parka in kompleks Dobrava, sledi Zelenjak s 108,4 ha (soteska Sotle) in nekateri vodotoki. Estetska funkcija je na 858,69 ha. Največ je gozdov v kmetijski krajini (686,32 ha), sledi 173,9 ha gozdov kulturne krajine in 118,67 ha gozdov objektov arheološke dediščine. Funkcijo varstva kulturne dediščine opravljajo gozdovi kulturne krajine Podsreda in vplivna območja kulturnih objektov (cerkve, gradovi, Pleteršnikova domačija...). Prisotna je še obrambna funkcija (območje nadzorovane rabe) in higiensko zdravstvena (manjša naselja, viri manjšega onesnaženja, smetišča).

2.3 Proizvodne funkcije

Vsi gozdovi v območju, razen obeh rezervatov in ekocelic, so pomembni za lesnoproizvodno funkcijo. Na prvi stopnji je poudarjena na 95 % gozdnega prostora (98 % gozda). To so gozdovi, kjer je možno dolgoročno sekati več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

Naravovarstvene smernice za GGN Pišece je izdelal Zavod RS za varstvo narave OE Novo mesto decembra 2021. Objekti so smiselno vključeni v funkcijske enote. Prav tako so v funkcijske enote vključeni tudi objekti, ki se nahajajo v gozdnem prostoru in so kot enote zavedeni v Registru nepremične kulturne dediščine ali pa je bil podan predlog za njihov vpis.

V tabeli niso zajeti linijski objekti (cona rak koščak, pešpoti, kolesarske poti, učna pot Pišece) in točkovni objekti (posebna drevesa, jame, zajetja, objekti kulturne dediščine), kjer je površina funkcijske enote manjša od 3 ha. Ti objekti so prikazani na karti.

Karta 7: Karta funkcij gozdov – v kartni prilogi načrta

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Preglednica 18/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gosp. kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	2.907,62	557,16	11,09	3.475,87
Gpn, ukrepi so dovoljeni	3.222,64	1.510,10	31,36	4.764,10
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	21,88	0,00	21,88
Varovalni gozdovi	95,21	0,00	0,00	95,21
Skupaj:	6.225,47	2.089,14	42,45	8.357,06

Največjo površino ima kategorija gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni. To so gozdovi na zavarovanem območju regijskega parka 'Kozjanski park'. Gozdovi so večinoma v zasebni lasti (74%), državnih gozdov je 25%. Pretežno se nahajajo v strnjanih kompleksih Kunšperka, Orlice, Dobrave, Močnika in Drenovca. Posamezne državne parcele najdemo po vsej GGE. Varovalni gozdovi in gozdna rezervata Kunšperk in Vranske pečine so bili razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/2005 in naslednji). V obeh gozdnih rezervatih ukrepanje ni dovoljeno. Rastiščnogojitveni razredi so bili oblikovani glede na prevladujoče rastiščne razmere. Odseki so združeni v RGR na podlagi podobnih rastišč, razvojnih teženj glede zgradbe in drevesne sestave, tako da zanje veljajo enotni dolgoročni gozdnogojitveni cilji in usmeritve. Oblikovani so znotraj gospodarskih kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov.

Karta 4: Karta kategorij gozdov – v kartni prilogi

Preglednica 19/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina	Delež
21011-Dobova belogabrovja	511 -Vrbovje s topolom	48,67	3,2
	521 -Nižinsko črnojelševje	84,25	5,6
	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	1.267,44	84,0
	711 -Kisloljubno gradnovo belogabrovje	90,26	6,0
	731 -Kisloljubno gradnovo bukovje	17,60	1,2
Skupaj RGR		1.508,22	100,0
21023-Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah	521 -Nižinsko črnojelševje	14,83	1,5
	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	33,87	3,4
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	38,95	3,9
	554 -Gradnovo bukovje na izpranih tleh	3,06	0,3
	711 -Kisloljubno gradnovo belogabrovje	800,08	80,0
	731 -Kisloljubno gradnovo bukovje	66,77	6,7
Skupaj RGR		1.000,33	100,0
21041-Podgorska bukovja na silikatih kamninah	521 -Nižinsko črnojelševje	2,75	0,3
	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	3,94	0,4
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	30,47	3,3
	631 -Preddinarsko gorsko bukovje	17,55	1,9
	711 -Kisloljubno gradnovo belogabrovje	7,87	0,9
Skupaj RGR		847,49	93,1
21071-Podgorska bukovja na karbonatih in mešanih kamninah	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	52,33	91,3
	631 -Preddinarsko gorsko bukovje	5,00	8,7
Skupaj RGR		57,33	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		3.475,95	100,0
21011-Dobova belogabrovja	521 -Nižinsko črnojelševje	1,88	39,9
	531 -Dobovje in dobrovo belogabrovje	2,83	60,1
Skupaj RGR		4,71	100,0

OPIS STANJA GOZDOV

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
21023-Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah	541 -Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	11,92	6,0
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	8,69	4,3
	554 -Gradново bukovje na izpranih tleh	2,28	1,1
	561 -Bazoljubno gradnovje	20,01	10,0
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	2,38	1,2
	600 -Podgorsko-gorsko lipovje	4,77	2,4
	711 -Kisloljubno gradново belogabrovje	23,85	11,9
	732 -Kisloljubno hrastovje	111,03	55,5
	752 -Predpanonsko podgorsko bukovje	15,30	7,6
Skupaj RGR		200,23	100,0
21041-Podgorska bukovja na silikatih kamninah	511 -Vrbovje s topolom	4,45	0,3
	521 -Nižinsko črnojelševe	3,79	0,3
	531 -Dobovje in dobovo belogabrovje	6,44	0,5
	541 -Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	2,49	0,2
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	173,46	13,4
	554 -Gradново bukovje na izpranih tleh	12,52	1,0
	561 -Bazoljubno gradnovje	7,47	0,6
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	7,58	0,6
	600 -Podgorsko-gorsko lipovje	19,41	1,5
	631 -Preddinarsko gorsko bukovje	37,04	2,9
	731 -Kisloljubno gradново bukovje	924,84	71,6
	732 -Kisloljubno hrastovje	57,70	4,5
	752 -Predpanonsko podgorsko bukovje	33,76	2,6
Skupaj RGR		1.290,95	100,0
21071-Podgorska bukovja na karbonatih in mešanih kamninah	511 -Vrbovje s topolom	1,76	0,1
	531 -Dobovje in dobovo belogabrovje	0,92	0,0
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1.409,67	58,0
	554 -Gradново bukovje na izpranih tleh	230,04	9,5
	561 -Bazoljubno gradnovje	74,41	3,1
	562 -Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	40,25	1,7
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	171,97	7,1
	600 -Podgorsko-gorsko lipovje	59,85	2,5
	631 -Preddinarsko gorsko bukovje	186,66	7,7
	731 -Kisloljubno gradново bukovje	196,00	8,1
	732 -Kisloljubno hrastovje	11,56	0,5
	752 -Predpanonsko podgorsko bukovje	45,38	1,9
Skupaj RGR		2.428,47	100,0
21081-Gorska bukovja na karbonatih in mešanih kamninah	511 -Vrbovje s topolom	4,74	0,6
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	34,02	4,1
	562 -Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	6,72	0,8
	581 -Osojno bukovje s kresničevjem	16,98	2,0
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	64,74	7,7
	600 -Podgorsko-gorsko lipovje	35,97	4,3
	631 -Preddinarsko gorsko bukovje	559,43	66,6
	632 -Predalpsko gorsko bukovje	12,04	1,4
	651 -Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7,08	0,8
	731 -Kisloljubno gradново bukovje	49,86	5,9
	752 -Predpanonsko podgorsko bukovje	37,23	4,4
	781 -Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	11,05	1,3
Skupaj RGR		839,86	100,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI		4.764,22	100,0
21130-Gozdni rezervati	562 -Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	2,98	13,6
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	5,76	26,3
	631 -Preddinarsko gorsko bukovje	13,14	60,1
Skupaj RGR		21,88	100,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		21,88	100,0
21140-Varovalni gozdovi	531 -Dobovje in dobovo belogabrovje	11,00	11,6
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	21,82	22,9
	561 -Bazoljubno gradnovje	14,18	14,9
	562 -Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	2,91	3,1
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	42,68	44,8
	600 -Podgorsko-gorsko lipovje	2,63	2,8
Skupaj RGR		95,22	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		95,22	100,0
Skupaj vsi gozdovi		8.357,27	100,0

3.2 Lesna zaloga

Preglednica 20/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	13,6	18,0	16,4	22,1	29,9	9,0	2,9
Jelka	27,2	5,1	8,9	15,3	43,5	0,9	0,3
Bor	9,7	15,4	17,2	25,8	31,9	2,2	0,7
Macesen	25,3	21,2	14,8	15,5	23,2	0,7	0,2
Ostali igl.	5,9	10,7	16,0	30,9	36,5	4,0	1,3
Bukev	5,7	15,8	23,8	25,9	28,8	149,2	48,0
Hrast	5,1	14,6	23,4	25,0	31,9	65,2	20,9
Pl. Ist.	8,4	20,2	23,9	23,4	24,1	25,7	8,2
Dr. tr. Ist.	10,0	20,8	24,3	21,7	23,2	43,6	14,0
Meh. Ist.	15,8	27,9	22,2	15,9	18,2	10,8	3,5
Iglavci	12,5	15,4	15,9	24,0	32,2	16,8	5,4
Listavci	6,8	17,1	23,8	24,5	27,8	294,5	94,6
Skupaj	7,1	17,0	23,3	24,5	28,1	311,3	100,0

Povprečna lesna zaloga enote je 311,3 m³/ha in je za 8% višja kot pred 10 leti. Glavnino lesne zaloge (95%) predstavljajo listavci. Pri iglavcih (32%) in listavcih (28%) je največji delež lesne zaloge v V. debelinskem razredu.

Vodilna drevesna vrsta z 48% je bukev, sledijo hrasti z 21% (13,9% gradna, 6,9% doba in 0,1% rdečega hrasta), med trdimi listavci je največ belega gabra (6,5%), med plemenitimi listavci gorskega javorja (4,1%) in med mehкими listavci črne jelše (2,3%). Med iglavci je največ smreke, in sicer 3% vse lesne zaloge.

Lesna zaloga je najnižja v občinskih gozdovih, najvišja pa v državnih.

Preglednica 21/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni g.	Državni g.	G. lokalnih sk.
Iglavci	m ³	140.803	79.219	61.466	118
	m ³ /ha	16,8	12,7	29,4	2,8
Listavci	m ³	2.460.943	1.837.656	610.680	12.607
	m ³ /ha	294,5	295,2	292,3	297,0
Skupaj	m ³	2.601.746	1.916.875	672.146	12.725
	m ³ /ha	311,3	307,9	321,7	299,8

Preglednica 22/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)	Št. vz. ploskev	+ E (%)
01	21011 Dobova belogabrovja	1.512,90	291,6	217	7,2
	21023 Gradnova belogabrovja na silikatni podlagi	1.200,52	294,7		
Skupaj stratum 1		2.713,42	292,97		
02	21041 Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	2.200,96	317,4	185	8,9
03	21071 Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.485,78	330,4	258	7,0
	21081 Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	839,81	300,1		
	21130 Gozdni rezervati	21,88	572,6		
Skupaj stratum 3		3.347,47	324,38		
Okularna ocena					
	21140 Varovalni gozdovi	95,21	234,6		

Meritve lesne zaloge so potekale na stalnih vzorčnih ploskvah z mrežo 500 m X 250 m, in sicer za vso GGE, razen za varovalne gozdove. Lesno zalogo v sestojih smo ocenjevali okularno in jo korigirali z rezultati meritev na stalnih vzorčnih ploskvah.

Vse gozdnogospodarske razrede smo uvrstili v 3 stratume, da je vzorčna napaka manjša od 15%. Pri tem je bila v varovalnih gozdovih izvedena samo okularna ocena.

Tarife smo povzeli po prejšnjem gozdnogospodarskem načrtu in jih po potrebi prilagodili novemu stanju. Pri tem smo upoštevali evidence poseka, meritve višin na stalnih vzorčnih ploskvah in presoje pri izdelavi opisov za odseke. Tarifni razredi po posameznih odsekih so podani v prilogi načrta.

3.3 Prirastek

Preglednica 23-PR1/P: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,20	0,12	0,07	0,07	0,06	0,52	7,2
Listavci	1,31	1,72	1,58	1,20	0,89	6,71	92,8
Skupaj	1,51	1,84	1,65	1,27	0,95	7,23	100,0

Povprečni letni prirastek za enoto je 7,23 m³/ha. Ugotovili smo ga z volumno diferenčno metodo na osnovi razlik v premerih istih dreves na ponovljenih stalnih vzorčnih ploskvah. Prirastni nizi so oblikovani po skupinah drevesnih vrst.

V varovalnih gozdovih, kjer se vzorčna izmera ni izvajala, smo prirastne nize povzeli po podobnih rastiščih iz sosednjih gozdnogospodarskih enot.

Prirastek iglavcev (3,1% od lesne zaloge) je nekoliko večji od listavcev (2,3% od lesne zaloge). Tako pri listavcih kot pri iglavcih je največji delež prirastka v II. razširjenem debelinskem razredu (46%). Prirastni nizi po rastiščnogojitvenih razredih so prikazani v prilogi načrta. Najnižji prirastek je v zasebnih gozdovih, v državnih in občinskih pa sta skoraj enaka.

Preglednica 24/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni g.	Državni g.	G. lokalnih sk.
Iglavci	m ³	4.345	2.492	1.849	4
	m ³ /ha	0,52	0,40	0,89	0,09
Listavci	m ³	56.039	41.261	14.450	328
	m ³ /ha	6,71	6,63	6,91	7,73
Skupaj	m³	60.384	43.753	16.300	332
	m³/ha	7,23	7,03	7,80	7,82

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 25/ RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							Lesna zaloga m ³ /ha	± E %	Srednji premer cm
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4				
Mladovje	310,45	3,7										
Drogovnjak	1.479,78	17,7	2,89	0,2	8,7	44,3	11,8	35,2	259,9	10,6	18	
Debeljak	4.371,36	52,2	281,28	6,4	27,5	59,0	12,6	0,9	371,5	4,0	28	
Sestoj v obnovi	1.184,52	14,2	896,24	75,7	26,4	55,0	18,2	0,4	292,4	34,2	34	
Raznomerno (ps-šp)	50,25	0,6	11,01	21,9	4,2	92,9	2,9	0,0	276,8	28,7	20	
Raznomerno (sk-gnz)	898,89	10,8	99,42	11,1	1,3	41,6	57,1	0,0	245,9	-	-	
Panjevec	38,66	0,5							220,5	74,5	23	
Pionirski gozd z grmišči	23,15	0,3							135,5	237,4	25	
Skupaj:	8.357,06	100,0	1.290,84	15,4								

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izvirajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah

OPIS STANJA GOZDOV

Razvojne faze so bile izločene na osnovi kriterijev Pravidnika. Podatke smo pridobili s terenskimi popisi. S pomočjo digitalnih ortofoto načrtov, temeljnih topografskih načrtov in digitalnih katastrskih načrtov, smo na terenu izločili sestoje in jim pripisali ustrezne numerične podatke. S pomočjo postopka digitalizacije smo jih zapisali v digitalni obliki. Sestoje smo izločili na podlagi razlik v razvojni fazi, sklepu, negovanosti, vrsti sečnje, lesni zalogi, drevesni sestavi in smernici. Pripisali smo jim ustrezno lastniško kategorijo, možen posek in gojitvena dela. Izločeno je bilo 2.493 sestojev s povprečno velikostjo 3,35 ha. Prevladujejo debeljaki in drogovnjaki. Na 0,2% površine v drogovnjakih in 6,4% v debeljakih smo ugotovili podmladek, ki ima pretežno dobre zasnove. Za 77,4 ha (28%) površine podmladka v debeljakih smo ugotovili bogate zasnove kar je dobro izhodišče za uvajanje v obnovo. V pomlajencih se podmladek pojavlja na 76% površine in v dobri četrtini izkazuje bogate zasnove. V enoti je še 10,2% raznomernih sestojev, kjer se na 13,4 ha pojavlja podmladek pretežno dobrih in pomanjkljivih zasnov. Na 62 ha površin gozdov se pojavljajo panjevci in grmišča.

Mladovja imajo visok delež (42%) bogatih zasnov, prav tako so najbolj negovana – 47% je negovanih. Drogovnjaki imajo slabo petino bogatih zasnov, prav tako so manj negovani kot mladovja – prevladujejo pomanjkljivo negovani sestoji, negovanih je 26,3%. V debeljakih in pomlajencih prevladujejo pomanjkljivo negovani sestoji, raznomerni pa so pretežno nenegovani.

V podmladku je največ bukve, trdih in plemenitih listavcev. Med iglavci, ki jih je v podmladku 4,5%, prevladuje smreka.

Preglednica 26/D-POM: Sestava podmladka po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	48,24	8,42	0,15	0,00	1,77	812,13	29,50	126,88	249,23	14,52	1.290,84
%	3,74	0,65	0,01	0,00	0,14	62,91	2,29	9,83	19,31	1,12	100,00

Preglednica 27/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		Bogata	Dobra	Pomanjkljiva	Slaba	Negovan	Pomanjkljivo negovan	Nenegovan	Ogrožen	Tesen	Normalen	Rahel	Vrzelast do pretrgan
Mladovje	310,45	42,4	44,6	11,1	1,9	46,5	26,2	27,1	0,2	66,5	28,4	2,2	2,9
Drogovnjak	1.479,78	19,5	48,6	30,4	1,5	26,3	41,6	32,1	0,0	44,5	41,8	8,2	5,5
Debeljak	4.371,36					26,3	62,5	11,2	0,0	14,4	58,8	20,0	6,8
Sestoj v obnovi	1.184,52					27,8	62,9	9,3	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	50,25					19,6	13,4	65,8	1,2				
Raznomerno (sk-gnz)	898,89					0,0	39,9	60,1	0,0				
Panjevec	38,66												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	23,15	0,0	26,3	73,7	0,0								
Skupaj:	8.357,06												

3.5 Tipi sestojev

Preglednica 28: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež %
Hrastovi gozdovi	360,34	4,3
Gozdovi bukve in hrasta	738,84	8,8
Bukovi gozdovi	1.994,95	23,9
Drugi pretežno listnati gozdovi	4.672,28	55,9
Gozdovi bukve in jelke	24,54	0,3
Gozdovi bukve in smreke	39,46	0,5
Jelovi gozdovi	4,82	0,1
Smrekovi gozdovi	58,07	0,7
Borovi gozdovi	90,50	1,1
Drugi pretežno iglasti gozdovi	20,71	0,2
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	352,55	4,2
Skupaj	8.357,06	100,0

Gozdovi v enoti so glede na drevesno sestavo razdeljeni v 11 tipov. Skoraj 60% je drugih pretežno listnatih gozdov, kjer je delež listavcev višji od 75%, sledijo bukovi gozdovi s skoraj 24% in gozdovi bukve in hrasta z 8,8%.

3.6 Ohranjenost gozdov

Preglednica 29/D-OHR/P: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	3.368,28	96,9	61,42	1,8	46,17	1,3	0,00	0,0	3.475,87	41,6
Gpn, ukrepi so dovoljeni	4.735,47	99,4	23,89	0,5	4,74	0,1	0,00	0,0	4.764,10	57,0
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	21,88	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	21,88	0,3
Varovalni gozdovi	95,21	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	95,21	1,1
Skupaj vsi gozdovi	8.220,84	98,4	85,31	1,0	50,91	0,6	0,00	0,0	8.357,06	100,

Ohranjenost drevesnih vrst je ocenjena za vsak odsek posebej, oziroma je eden od pomembnejših kriterijev za izločanje odsekov. V enoti so skoraj vsi gozdovi ohranjeni. Za 1% gozdov je značilno, da je tujih drevesnih vrst 30 – 70%. To so manjši nasadi smreke in ponekod macesna. Močno spremenjeni gozdovi so pretežno drogovnjaki iglavcev, kjer je delež naravnih listavcev še nizek. Teh gozdov je samo 0,6%. Izmenjanih gozdov ni.

3.7 Kakovost drevja

Preglednica 30/K: Struktura drevja po kakovostnih razredih

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	86	0,0	9,3	60,5	26,7	3,5
Jelka	10	0,0	20,0	70,0	10,0	0,0
Bor	34	0,0	14,7	55,9	29,4	0,0
Macesen	13	0,0	15,4	61,5	23,1	0,0
Ostali igl.	64	0,0	0,0	78,1	20,3	1,6
Bukev	1.819	3,0	25,8	43,8	20,6	6,8
Hrast	824	1,6	22,7	40,3	23,7	11,7
Pl. lst.	403	0,2	13,9	49,9	28,8	7,2
Dr. tr. lst.	602	0,2	3,2	32,1	30,2	34,3
Meh. lst.	145	0,0	13,8	54,4	22,1	9,7
Skupaj iglavci	207	0,0	8,2	65,7	24,2	1,9
Skupaj listavci	3.793	1,8	19,8	42,3	23,7	12,4
Skupaj	4.000	1,8	19,2	43,4	23,8	11,8

Kakovost smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah za drevesa, debelejša od 30cm. V GGE primanjkuje dreves odlične in prav dobre kakovosti, ki je pri iglavcih sploh ne najdemo. Pri listavcih jo je največ pri bukvi, vendar veliko premalo. Tako pri iglavcih kot pri listavcih prevladuje drevje dobre (les v prvem in drugem segmentu ŽII, oziroma ob boljši kakovosti prvega segmenta lahko slabši drugi segment) kakovosti. Slabša kakovost je najbolj izrazita pri drugih trdih listavcih.

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 31/PŠD: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe

	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,0
Veje	10,7
Osutost	0,0
Skupaj	13,7

Poškodbe smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah. Delež dreves z večjo poškodbo je razmeroma visok in znaša 13,7%. Največ je poškodovanih vej, manj je poškodb na deblu in koreničniku, medtem ko osutost krošenj na ploskvah ni bila prisotna. Poškodbe na vejah so najpogosteje posledica naravnih ujm (veter, sneg, žled, strela) in deloma sečenj. Poškodbe na deblu in koreničniku so predvsem posledica sečnje in spravila. Najpogosteje se pojavljajo ob vlakah in začasnih skladiščih.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Izvedba popisa na terenu prostorsko ni vezana na območje GGE ali GGO, ampak se opravlja po »ekoloških enotah« (popisne enote - PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd. V letih 2014, 2017 in 2020 smo v vseh popisnih enotah izvedli drugi, tretji in četrti popis objedenosti gozdnega mladja. Ugotavljamo, do so sistematično pridobljeni podatki pomemben vir informacij ne le o vplivu divjadi na objedenost gozdnega mladja, ampak tudi o sami drevesni sestavi, gostoti ter vertikalni in horizontalni strukturi mladovij.

GGE Pišece skupaj z GGE Senovo, Bohor, Sevnica in GGE Radeče (del severno od Save), sodi v PE Kozjansko, ki se nadaljuje tudi v Celjsko GGO. PE obsega vsa lovišča Posavskega LUO, ki ležijo severno od reke Save, z izjemo manjšega dela lovišč Brežice, Videm ob Savi in Čatež ob Savi ter se nadaljuje proti severu v Savinjsko-Kozjansko LUO.

V letu 2020 smo v vseh PE izvedli četrti popis. V vsaki od popisnih enot je bilo popisanih najmanj 51 ploskev, na katerih smo ugotavljali vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na poškodovanost gozdnega mladja. Kljub temu, da je stopnja poškodovanosti odvisna od številnih dejavnikov, nam ta podatek nudi dodano vrednost pri razumevanju dogajanj v populacijah divjadi, predvsem glede trendov gibanja njene številčnosti in gostot.

Pri tolmačenju rezultatov popisa poškodovanosti mladja se je treba zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež poškodovanosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah, nasprotno pa je delež poškodovanosti smreke praviloma visok pri visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in poškodovanostjo mladja najbolj odraža pri bukvi. Bukev je med divjadjo srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiščih in je navsezadnje graditeljica večine sestojev, zato je primerna za ugotavljanje vpliva rastlinojede divjadi na gozdno mladje.

Primerjava poškodovanosti gozdnega mladja (za vse drevesne vrste skupaj) med posameznimi popisi kaže, da so značilne razlike med popisoma leta 2010 in 2014, ko se je poškodovanost povečala iz 19,5 na 26,9 %, nato pa se je v naslednjih popisih

poškodovanost mladja nižala in v zadnjem popisu upadla na 17,7 %. Podoben trend je opazen pri deležu poškodovanih osebkov bukve.

Analiza preraščanja mladja v višje višinske razrede, kjer je najpomembnejša predvsem sestava mladja v najvišjem razredu (100-150 cm), kaže uspešno preraščanje mladja vseh ključnih drevesnih vrst (bukev, jelka, smreka, plemeniti in drugi trdi listavci), razen hrasta in mehkih listavcev. Pomlajevanje je močno oteženo predvsem v nižinskih dobovih gozdovih, kjer je delež mladovij zelo nizek in je za uspešno obnovo obvezna zaščita mladja. Mladje je podvrženo objedanju, ker se v nižinskih gozdovih pozimi močno poveča gostota srnjadi, katera čez leto naseljuje okoliško kmetijsko krajino. Pomlajevanje dobovih sestojev je oteženo tudi zaradi vpliva hrastove pepelovke.

Preglednica 32/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost(%)
1. do 15 cm	61.533	-
2. 16-30 cm	35.096	15,5
3. 31-60 cm	26.244	22,8
4. 61-100 cm	14.419	17,8
5. 101-150 cm	5.994	8,2
Skupaj 1-5	143.287	-
Skupaj 2-5	81.754	17,7

*Pri popisu objedenosti gozdnega mladja se po sedanjih metodi mladje do višine 15 cm samo prešteje, objedenost pa se ne ugotavlja.

Preglednica 33/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)					Objedenost %
	do 15 cm	15 - 30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	3	2	5	5	3	0,0
Jelka	2	2	2	3	4	11,5
Bukev	20	41	57	69	75	5,2
Hrasti	20	7	1			8,0
Plemeniti listavci	23	30	20	11	8	44,1
Drugi trdi listavci	33	17	15	12	10	28,0
Mehki listavci						100,0
Iglavci	5	4	7	9	7	4,8
Listavci	95	96	93	91	93	18,6
Skupaj	100	100	100	100	100	17,7

3.10 Odmrlo drevje

Odmrlo drevje je pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, saj ima velik pomen pri kroženju snovi v ekosistemu. Predstavlja hrano, skrivališče in dom za številne živalske in rastlinske vrste. Prav tako pa uravnava odtekanje vode, kar je še posebej pomembno na nagnjenih, za erozijo občutljivih tleh.

Ugotavljali smo ga na stalnih vzorčnih ploskvah. Večina odmrlega drevja je v prvem razširjenem debelinskem razredu. Gre za tanjša drevesa, ki so tudi za lastnike ekonomsko manj zanimiva. V C razširjenem debelinskem razredu, ki je zelo pomemben za ptice, hrošče in male glodavce (srenji detel, alpski kozliček), je tega drevja premalo (1,2% od lesne zaloge). V povprečju ga je sicer relativno veliko; skoraj 9% od lesne zaloge. Poleg gozdnih rezervatov je največ odmrlega drevja v rastiščnogojitvenem razredu 'Gorska bukovja na karbonatih in mešanih kamninah', kjer ga je 35 m³/ha, oziroma 11% lesne zaloge razreda. Masa panjevine (nadzemni deli panjev) dodatno znaša 0,23 m³/ha.

Predvsem ga primanjkuje v dobovih belogabrovjih (območje Nature 2000 Dobrava – Jovsi), kjer je delež stoječega odmrlega drevja nad 30cm 0,6% oziroma 0,5 drevesa/ha. Vsega

OPIS STANJA GOZDOV

odmrlega drevja nad 30cm v teh gozdovih je 8% lesne zaloge. Tu je delež mrtve biomase pomemben zaradi biotske pestrost in ohranjanja življenjskega prostora vrst, ki so vezane na mrtvo biomaso. Pomemben je delež starejšega debelega drevja, ki služi za habitat srednjemu detlu, ki ima tu svoj življenjski cikel vezan na debelo stoječo mrtvo biomaso. Pri odkazilu bi lahko izbirali še primerna, živa drevesa, ki bi se jih prepustilo naravnemu odmiranju.

V splošnem revirni gozdarji v soglasju z lastniki gozdov načrtno puščajo posamezna debelejša odmrta drevesa in jih označijo s črko P. Prav tako je v sestojih, ki so težje dostopni, več odmrlega drevja.

Preglednica 34/OD: Odmrlo drevje v gozdnogospodarski enoti (št. dreves/ha)

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	0,97	7,45	8,42	1,67	29,73	31,40	2,64	37,18	39,82
	m ³ /ha	0,38	2,87	3,25	0,64	11,36	12,00	1,02	14,23	15,25
30 - 49 cm	št./ha	0,06	1,70	1,76	0,39	2,82	3,21	0,45	4,52	4,97
	m ³ /ha	0,12	3,00	3,12	0,69	5,01	5,70	0,81	8,01	8,82
50 in več cm	št./ha	0,03	0,12	0,15	0,00	0,91	0,91	0,03	1,03	1,06
	m ³ /ha	0,09	0,48	0,57	0,00	3,08	3,08	0,09	3,56	3,65
Skupaj	št./ha	1,06	9,27	10,33	2,06	33,46	35,52	3,12	42,73	45,85
	m³/ha	0,59	6,35	6,94	1,33	19,45	20,78	1,92	25,80	27,72

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Pred drugo svetovno vojno so bili izdelani le načrti za gospodarjenje z gozdovi za nekatere graščine (Pišečka, Brežiška, Podsreška, Bizeljska), vendar ti načrti niso v celoti ohranjeni. Po drugi svetovni vojni so bili lastniki graščin razlašeni in so gozdovi prešli v družbeno last. Načrti po drugi svetovni vojni pa vse do leta 1982, so bili delani posebej za zasebne in posebej za državne gozdove. Leta 1969 in 1981 sta bili narejeni dve spremembi oziroma prilagoditvi načrtov in sicer v prvi je bil usklajen etat, v drugi pa gojitvena dela.

Za območje enote so bili do sedaj izdelani naslednji načrti:

- Gozdno urejevalni operat graščin Pišece v Sloveniji, ki ga je leta 1923 sestavil inž. Anton Mayr,
- Gozdnogospodarska osnova za gozdove šumske uprave Dobrava pri Brežicah za obdobje 1935-1944, ki ga je izdelalo Poljoprivredno d.a. Zagreb,
- Načrt za družbene gozdove kompleksa Pišece (bivše graščine Pišece, Brežice, Podsreda in Bizeljsko) za obdobje 1954-1963,
- Revizijski načrt za družbene gozdove za obdobje 1962-1971,
- Prilagoditev načrta za GE Pišece leta 1969 (usklajen je bil etat),
- GGN za GE Pišece z veljavnostjo od 1.1.1972 do 31.12.1981 (družbeni gozdovi),
- GGN za GE Pišece z veljavnostjo od 1.1.1972 do 31.12.1981 (zasebni gozdovi),
- leta 1981 je bila izdelana »Prilagoditev načrta za družbene gozdove GE Pišece« (usklajena so bila negovalna dela),
- GGN za GE Pišece z veljavnostjo od 1.1.1982 do 31.12.1991 (vsi gozdovi),
- GGN za GE Pišece z veljavnostjo od 1.1.1992 do 31.12.2001 (vsi gozdovi),
- GGN za GGE Pišece z veljavnostjo od 1.1.2002 do 31.12.2011 (vsi gozdovi),
- GGN za GGE Pišece z veljavnostjo od 1.1.2012 do 31.12.2021 (vsi gozdovi).

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Poleg ponavljajočih se gradacij podlubnikov, so na sanitarne sečnje dodatno vplivale naravne ujme (snegolom, žledolom...). Snegolom oktobra 2012 je samo v revirju Pečice povzročil za 15.000 m³ škode. Večji vetrolom je bil leta 2015, medtem ko se v nižinskih gozdovih pojavljajo bolj pogosto, predvsem zaradi mokrih zim, ko so tla razmočena. Še naprej slabi fiziološka moč doba, zato je sušenja več, prav tako se nadaljuje sušenje velikega jesena in gorskega bresta. Vse bolj je prisotna tudi hrastova čipkarica. V zadnjih 5. letih se povečuje sečnja hrasta zaradi razmer na trgu (višja cena), bukev in ostali listavci pa se sekajo pretežno za drva.

4.2.1 Posek

Preglednica 35/D-PP: Ocena poseka med SVP in gozdnogospodarsko evidenco

	Površina (ha)	Število ploskev	Posek na ploskvah (m ³ /ha/leto)	Odklon zaupanja E ± (5%) (m ³ /ha/leto)	Posek evidence (m ³ /ha/leto)	Delež evid./SVP (%)
Iglavci	8.147,18	646	0,34	0,18	0,34	100,0
Listavci	8.147,18	646	4,75	0,77	4,37	92,0
Skupaj	8.147,18	646	5,09	0,79	4,71	92,5

*Opomba: V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom kjer ukrepi niso dovoljeni

Intervalna ocena poseka na stalnih vzorčnih ploskvah (N=646) znaša ob 5% tveganju 5,09 m³/ha/leto ± 0,79 m³/ha/leto oz. 414.585 m³ ± 64.623 m³. Evidentiran posek v gozdnogospodarskih evidencah znaša 92,5% ugotovljenega poseka na stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 36/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2012 - 2021	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval ± m ³	%
Iglavci	26.591	27.689	104,1	27.920	14.559	105,0
Listavci	456.038	355.777	78,0	386.665	62.790	84,8
Skupaj	482.629	383.466	79,5	414.585	64.623	85,9

Razlogi večjega razhajanja med evidentiranim posekom in posekom izračunanim iz podatkov stalnih vzorčnih ploskev so lahko:

- posek manjših količin drevja na majhni, razdrobljeni gozdni posesti brez odkazila,
- nepopolne evidence odmrle lesne mase,
- nepopolne evidence o izvedenih krčitvah v kmetijske namene,
- lastniki posekajo poleg označenih še neoznačena in pri sečnji poškodovana drevesa, vendar tega ne sporočijo revirnemu gozdarju,
- med gradacijo podlubnikov so lastniki posekali napadana drevesa iglavcev, količin pa niso javili revirnim gozdarjem.

Preglednica 37/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih**Ureditveno obdobje od 2012 do 2021 leta**

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
00011-Dobova belogabrovja	Iglavci	6.223	6.303	101,3	1,3
	Listavci	56.770	63.493	111,8	13,2
	Skupaj	62.993	69.796	110,8	14,5
00012-Zasmrečena dobova belogabrovja	Iglavci	7.385	9.489	128,5	2,0
	Listavci	1.473	1.619	109,9	0,3
	Skupaj	8.858	11.108	125,4	2,3
00041-Bukovja na silikatih	Iglavci	6.653	5.417	81,4	1,1
	Listavci	168.843	115.918	68,7	24,0
	Skupaj	175.496	121.336	69,1	25,1
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	3.974	4.338	109,1	0,9
	Listavci	174.877	110.496	63,2	22,9
	Skupaj	178.851	114.833	64,2	23,8
00081-Gorska bukovja na karbonatih	Iglavci	2.356	2.137	90,7	0,4
	Listavci	51.916	62.004	119,4	12,8
	Skupaj	54.272	64.141	118,2	13,3
00130-Gozdovi s posebnim namenom	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
00140-Varovalni gozdovi	Iglavci	0	5	0,0	0,0
	Listavci	2.159	2.247	104,1	0,5
	Skupaj	2.159	2.252	104,3	0,5
skupaj	Iglavci	26.591	27.689	104,1	5,7
	Listavci	456.038	355.777	78,0	73,7
	Skupaj	482.629	383.466	79,5	79,5

Ureditveno obdobje od 2002 do 2011 leta

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
00011-Dobova belogabrovja	Iglavci	7.022	15.353	218,6	5,3
	Listavci	30.255	18.740	61,9	6,5
	Skupaj	37.277	34.092	91,5	11,9
00012-Zasmrečena dobova belogabrovja	Iglavci	5.190	5.482	105,6	1,9
	Listavci	1.450	955	65,8	0,3
	Skupaj	6.640	6.437	96,9	2,2
00041-Bukovja na silikatih	Iglavci	1.616	5.323	329,4	1,9
	Listavci	96.814	48.340	49,9	16,8
	Skupaj	98.430	53.663	54,5	18,7
00042-Zasmrečena bukovja na silikatih	Iglavci	1.452	2.230	153,6	0,8
	Listavci	1.346	802	59,6	0,3
	Skupaj	2.798	3.032	108,4	1,1
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	3.021	10.811	357,9	3,8
	Listavci	96.641	56.123	58,1	19,5
	Skupaj	99.662	66.934	67,2	23,3
00081-Gorska bukovja na karbonatih	Iglavci	1.358	2.083	153,4	0,7
	Listavci	35.966	30.230	84,1	10,5
	Skupaj	37.324	32.313	86,6	11,2
00130-Gozdovi s posebnim namenom	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	968	0,0	0,3
	Skupaj	0	968	0,0	0,3
00140-Varovalni gozdovi	Iglavci	0	13	0,0	0,0
	Listavci	5.431	2.017	37,1	0,7
	Skupaj	5.431	2.030	37,4	0,7
skupaj	Iglavci	19.659	41.296	210,1	14,4
	Listavci	267.903	158.173	59,0	55,0
	Skupaj	287.562	199.469	69,4	69,4

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

V obdobju 2002-2011 je bil načrtovan posek v višini 287.562 m³. Evidentirani posek za enoto znašal 69,4% načrtovanega poseka. Najnižja realizacija je bila v RGR Varovalni gozdovi. Načrtovan posek iglavcev je bil skupno močno presežen zaradi sanitarnih sečenj po podlubnikih in vetrolomu.

V preteklem obdobju je bil načrtovan posek v višini 482.629 m³. Posek iglavcev je bil nekoliko presežen. Po podatkih evidenc je bil največji presežek zabeležen v RGR Zasmrečena dobova belogabrovja (za 25%). Realizacija je bila najnižja v RGR Bukovja na silikatih (69%).

Preglednica 38/D-PL1: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			G.lokalnih skupnosti			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m3	11.670	321.489	333.159	14.916	132.361	147.277	5	2.188	2.193	26.591	456.038	482.629
Izveden - m3	9.787	194.544	204.331	17.902	160.769	178.671	0	463	463	27.689	355.776	383.466
Realizacija - %	83,9	60,5	61,3	120,0	121,5	121,3	0,0	21,2	21,1	104,1	78,0	79,5
Povp. drevo - m3	0,85	1,41	1,36	1,16	1,53	1,48	0,00	1,06	1,06	1,03	1,46	1,42

V zasebnih gozdovih je bila realizacija poseka nižja kot v državnih, kjer je bila celo presežena tako pri iglavcih kot tudi listavcih. Državni gozdovi izkazujejo boljšo realizacijo skupnega poseka, deloma tudi na račun iglavcev. V gozdovih lokalnih skupnosti so bile stopnje realizacije možnega poseka zelo nizke. V skupnem je bila realizacija sečnje iglavcev nekoliko višja od načrta.

Posek po vrstah sečenj

Preglednica 39/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

	Vrste poseka											% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek na panj	Posek oslabeledrevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek	posek skupaj			
	Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
ZASEBNI GOZDOVI													
Iglavci	m ³	3.302	1.084	54	0	1.315	3.358	35	460	178	9.787	15,5	39,6
	%	33,7	11,1	0,6	0,0	13,4	34,3	0,4	4,7	1,8	100,0		
Listavci	m ³	78.849	48.063	1.236	4.062	27.050	23.158	1.164	6.784	4.184	194.550	12,0	42,1
	%	40,5	24,7	0,6	2,1	13,9	11,9	0,6	3,5	2,2	100,0		
Skupaj	m ³	82.151	49.147	1.290	4.062	28.365	26.516	1.199	7.244	4.362	204.337	12,2	42,0
	%	40,2	24,1	0,6	2,0	13,9	13,0	0,6	3,5	2,1	100,0		
DRŽAVNI GOZDOVI													
Iglavci	m ³	8.115	1.165	9	0	976	7.348	262	1	26	17.902	26,0	67,5
	%	45,3	6,5	0,1	0,0	5,5	41,0	1,5	0,0	0,1	100,0		
Listavci	m ³	58.830	63.719	21	0	5.334	27.297	4.472	681	415	160.769	27,3	94,0
	%	36,6	39,6	0,0	0,0	3,3	17,0	2,8	0,4	0,3	100,0		
Skupaj	m ³	66.945	64.884	30	0	6.310	34.645	4.734	682	441	178.671	27,2	90,4
	%	37,6	36,3	0,0	0,0	3,5	19,4	2,6	0,4	0,2	100,0		
GOZDOVI LOKALNIH SKUPNOSTI													
Iglavci	m ³	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Listavci	m ³	9	0	81	0	0	343	0	0	31	463	4,1	13,5
	%	1,9	0,0	17,4	0,0	0,0	73,9	0,0	0,0	6,8	100,0		
Skupaj	m ³	9	0	81	0	0	343	0	0	31	463	4,1	13,3
	%	1,9	0,0	17,5	0,0	0,0	73,9	0,0	0,0	6,7	100,0		
SKUPAJ GGE													
Iglavci	m ³	11.417	2.249	63	0	2.291	10.706	297	461	204	27.689	20,9	54,0
	%	41,2	8,1	0,2	0,0	8,3	38,7	1,1	1,7	0,7	100,0		
Listavci	m ³	137.688	111.783	1.337	4.062	32.384	50.797	5.636	7.465	4.631	355.782	16,1	55,9
	%	38,7	31,4	0,4	1,1	9,1	14,3	1,6	2,1	1,3	100,0		
Skupaj	m ³	149.105	114.032	1.400	4.062	34.675	61.503	5.933	7.926	4.835	383.472	16,3	55,7
	%	38,9	29,7	0,4	1,1	9,0	16,0	1,5	2,1	1,3	100,0		

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Negovalne sečnje so skupno predstavljale 69% skupnega evidentiranega poseka. Pri iglavcih je prevladovala sanitarna sečnja (47%). Pri listavcih je sanitarna sečnja 23%. Pri listavcih prevladuje negovalni posek, od tega je nekoliko več redčenj kot pomladitvenih sečenj.

Preglednica 40/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	3,6	21,6	0,6
Jelka	0,1	13,1	0,0
Bor	0,3	6,2	0,1
Macesen	0,1	9,7	0,0
Ostali igl.	3,0	29,9	0,5
Bukev	53,2	18,4	8,7
Hrast	24,4	17,6	4,0
Pl. Ist.	6,1	16,0	1,0
Dr. tr. Ist.	7,7	8,9	1,3
Meh. Ist.	1,5	5,9	0,3
Skupaj iglavci	7,1	20,9	1,2
Skupaj listavci	92,9	16,1	15,2
Skupaj	100,0	16,4	16,4

Med drevesnimi vrstami je bilo posekane največ buke, hrastov in trdih listavcev. Glede na lesno zalogo se je bolj intenzivno sekalo iglavce. Najnižji posek glede na lesno zalogo drevesne vrste beležimo pri mehkih listavcih in boru.

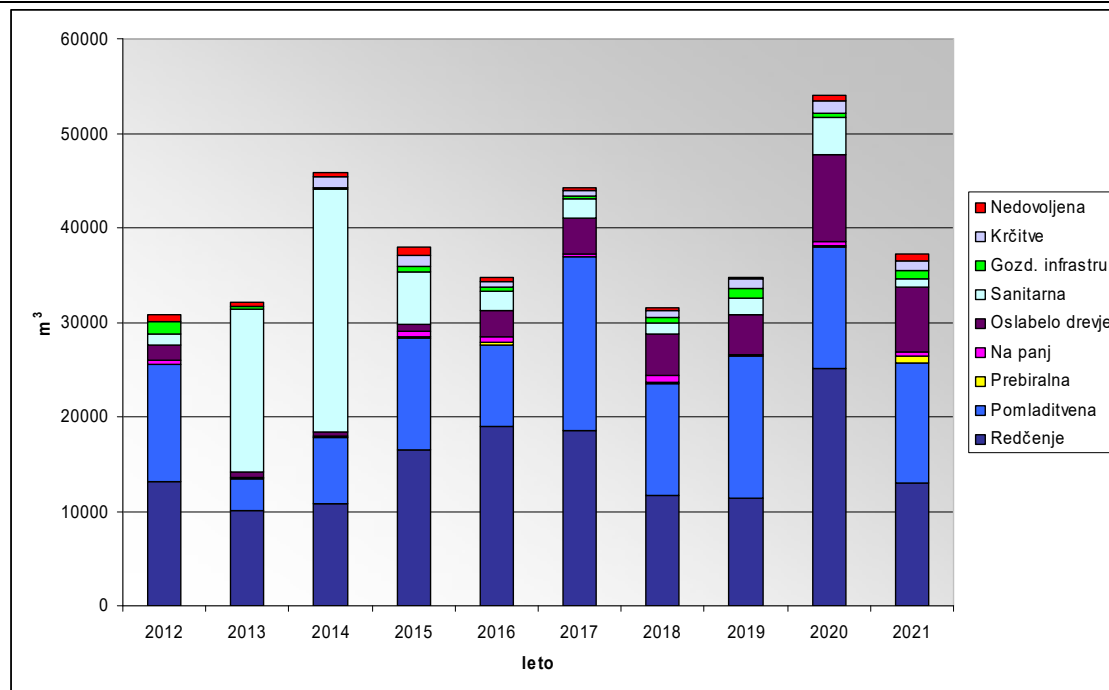
Posek po debelinskih razredih

Preglednica 41/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,5	14,0	21,1	22,9	29,6	21,0	3,4
Listavci	6,1	11,5	13,0	16,3	26,7	16,1	43,6
Skupaj	6,1	11,6	13,4	16,7	26,9	16,4	47,0

Realizacija poseka je bila tako pri iglavcih kot listavcih višja v višjih debelinskih razredih (nad 30cm premera). To kaže na premalo redčenj v drogovnjakih (ekonomska nezainteresiranost). Najmanj je bilo redčenj v tanjših drogovnjakih. Povprečna intenziteta sečnje je 4,7 m³/ha/leto.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

Iz grafikona je razvidno, da je bil v letih 2013 in 2014 visok sanitarni posek (sanacija snegoloma iz leta 2012). Najnižji posek skupno je bil zabeležen v letu 2012 in najvišji 2020.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 42/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	% real.	Načrt	Izvedeno	% real.	Načrt	Izvedeno	% real.
Priprava sestoja	ha	160,13	2,60	1,6	8,41	5,50	65,4	169,47	8,10	4,8
Priprava tal	ha	11,89	2,20	18,5	4,75	6,10	128,4	16,64	8,30	49,9
Sadnja	ha	10,20	0,84	8,2	4,76	0,60	12,6	14,96	1,44	9,6
Obžetev	ha	86,69	29,28	33,8	60,43	31,30	51,8	147,12	60,58	41,2
Nega mladja	ha	121,13	17,74	14,6	128,22	27,04	21,1	249,54	44,78	17,9
Nega gošče	ha	161,71	27,25	16,9	206,38	110,21	53,4	368,29	137,46	37,3
Nega letvenjaka	ha	81,72	10,05	12,3	47,77	27,10	56,7	130,85	37,15	28,4
Nega ml. drogovnjaka	ha	104,90	2,30	2,2	52,87	1,00	1,9	159,74	3,30	2,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.700,00	8.170,00	480,6	2.500,0	850,00	34,0	4.200,0	9.020,00	214,8
Zaščita z ograjo	m	2.700,00	2.290,00	84,8	1.850,0	11.450,00	618,9	4.550,0	13.740,00	302,0
Vzdrževanje grmišč	ha	21,30	0,32	1,5	1,96	0,00	0,0	23,26	0,32	1,4
Vzdrževanje travinj	ha	20,00	13,58	67,9	5,00	0,00	0,0	25,00	13,58	54,3
Varstvo pred žuželkami	dni	150,00	16,30	10,9	400,00	6,2	0,0	550,00	40,98	7,5
Varstvo pred boleznimi	dni	15,00	4,00	26,7	40,00	10,00	25,0	55,00	14,00	25,5
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,50	0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	0,50	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	5,50	0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	5,50	0,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	0,00	17,02	0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	17,02	0,0
Setev	ha	0,00	0,00	0,0	0,00	0,40	0,0	0,00	0,40	0,0

Tako v zasebnih kot tudi državnih gozdovih so bila gojitvena dela v splošnem slabo realizirana. V državnih gozdovih je bilo več del od načrtovanega izvedenega pri pripravi tal in zaščiti z ograjo, v zasebnih gozdovih pa samo individualna zaščita. Izven načrtovanega so bila izvedena nekatera biomeliorativna dela. Med ostala dela sodi vzdrževanje in odstranjevanje tulcev in ograj.

V skupnem merilu je bila glede na načrtovano najslabše realizirana nega tanjšega drogovnjaka, priprava sestoja in sadnja. V splošnem so bila vsa negovalna dela slabo realizirana.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

V obdobju veljavnosti načrta ni bilo zgrajene nobene gozdne ceste, kljub možnosti sofinanciranja, zgradilo pa se je nekaj gozdnih vlak. Zgrajenih je bilo skoraj 28.000 m novih in rekonstruiralo malo manj kot 25.000 m vlak.

Preglednica 43: Zgrajene in rekonstruirane gozdne vlake v obdobju 2012 –2021 (v m)

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi	
	nove	rekonstruirane	nove	rekonstruirane
2012-2021	14.750	11.380	13.210	13.610

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti za krepitev funkcij gozdov

Dela za krepitev funkcij so se pretežno izvajala v okviru rednih gojitvenih del. Dodatno so bila predpisana dela za izdelavo lovskih stez, sadnjo plodonosnih vrst, puščanje stoječe in ležeče biomase in vzdrževanje tabel ter klopi. Izvedeno je bilo vzdrževanje grmišč (0,32 ha), vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu (13,58 ha), vzdrževanje 1 vodnega vira, 1 večjega vodnega vira in 176 m³ puščanja stoječe biomase.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012 – 2021

Preglednica 44/D-KRC: Krčitev gozdov v obdobju 2012 - 2021 po namenu

Namen krčitev					Skupaj ha
Urbanizacija ha	Infrastruktura ha	Kmetijstvo ha	Rudarstvo ha	Drugo ha	
1,00	0,66	29,82	4,82	1,15	37,45

V preteklem desetletju je bilo 4,82 ha gozdov izkrčeno za potrebe peskokopa Agrad. Za 29,82 ha gozdov je bilo izdano 92 dovoljenj za krčitev gozda v kmetijske namene. Ob rekonstrukciji ali širitvi infrastrukturnih objektov je bilo izkrčeno 0,66 ha gozdov. Zaradi urbanizacije je bil izkrčen 1 ha gozdov ob objektih in na robu naselij. Ob postavitvi 1 obore za rejo divjadi in razširitvi druge je bilo ograjeno 0,92 ha gozda. To so druga gozdna zemljišča, ki so porasla z gozdnim drevjem ali drugim gozdnim rastjem in so sestavni del gozdnega prostora. Za potrebe strelišča na Bizeljskem, je bilo izkrčeno 0,23 ha gozda.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012 – 2021

Lesna zaloga in prirastek:

Lesna zaloga se je povečala za 8%, in sicer več pri listavcih kot iglavcih. Lesna zaloga se je glede na debelinsko strukturo povečala v debelejših razredih (pomlajenci). Prirastek se je znižal iz 8,4 m³/ha/leto na 7,2 m³/ha/leto. To je deloma posledica (pre)starih sestojev, ki bi jih bilo smiselno že pred časom uvesti v obnovo. Lesna zaloga se akumulira v starejših (debelejših) drevesih, ki slabše priraščajo.

Razvojne faze

Razmerje razvojnih faz se je v zadnjem desetletju spremenilo, deloma se je približalo modelnemu stanju. Delež drogovnjakov, ki jih je že v prejšnjem desetletju primanjkovalo, se

je še zmanjšal, predvsem zaradi preraščanja v debeljake. Delež debeljakov se ni bistveno spremenil glede na površino, jih pa je manj v deležu glede na ostale razvojne faze. Mladovij še vedno močno primanjkuje, celo bolj kot pred 10 leti. Njihova površina se je zmanjšala za 24 ha. Še najbolj se je povečal delež pomlajencev, in sicer za 470 ha. Tako so iz primanjkljaja v preteklem načrtu, prešli v presežek. Poudariti je potrebno, da se v pomlajencih »skrivajo« dodatne površine mladja, saj je skoraj za 40% predviden zaključek obnove. V primerjavi s preteklim načrtom se je povečala površina raznomernih sestojev, v glavnem zaradi načina gospodarjenja oziroma negospodarjenja. Delež pomlajencev se bo še povečal, saj je skoraj za petino teh sestojev poudarek na obnovi.

Realizacija poseka:

Posek je bil po podatkih gozdarskih evidenc skupno realiziran skoraj 80%, oziroma 86% po podatkih SVP. Po gozdarskih evidencah je bil posek iglavcev presežen za 4%. Pri iglavcih in listavcih prevladuje sečnja debelejših dreves (v IV. in V. debelinskem razredu). Premalo je nege (redčenj) v mlajših razvojnih fazah (drogovnjakih).

Realizacija gojitvenih del:

Gojitvena dela so bila glede na načrtovano v celoti realizirana 24%. Pri obnovi je bila izvedba 9% in pri negi 27%. V zasebnih gozdovih je bila realizacija 12,5% in v državnih 41%. Več del od načrtovanega je bilo izvedeno samo pri sadnji v državnih gozdovih, predvsem zaradi sanacije žarišč podlubnikov. Zaščita je bila v skupnem presežena, individualna v zasebnih gozdovih in z ograjo v državnih. Izvedba varstva pred boleznimi in žuželkami je bila nižja od načrtovane, prav tako biomeliorativna dela.

Gradnja gozdnih prometnic:

Načrtovana je bila izgradnja 7.000m vlak v zasebnih in 5.000m v državnih gozdovih, ki pa je bila presežena. Zgrajeno je bilo skoraj 28.000m vlak. Od načrtovane rekonstrukcije 22.000m vlak je bilo izvedeno nekaj več, in sicer 24.990m.

Funkcije gozdov:

V preteklem ureditvenem obdobju so bila poleg rednih gojitvenih del načrtovana nekatera dela za krepitev funkcij, nekatera biomeliorativna dela so se izvajala izven načrta. Izven načrta je bila izvedeno vzdrževanje vodnih površin in puščanje stoječe biomase. Prenovljena je bila informacijska tabla na Tabli.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

Preglednica 45/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha/leto		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	8.286,12	18,3	238,6	256,9	0,64	6,55	7,19	0,50	1,91	2,41
2012	8.169,05	16,2	271,1	287,2	0,63	7,79	8,42	0,34	4,36	4,70
2022	8.357,06	16,8	294,5	311,3	0,52	6,71	7,23	0,38	6,85	7,23

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina enote se je v predpreteklem ureditvenem obdobju zmanjšala. Vzrok je bil v izločitvi drugih gozdnih zemljišč iz površine gozda ter krčitvah in intenzivnem poseganju v gozdni rob zaradi ukrepov v kmetijstvu. V zadnjem desetletju se je spet povečala, v največji meri zaradi uvrščanja nekaterih zaraščenih površin v gozd in uvrstitve odseka 211 iz enote Mokrice v enoto Pišece.

Lesna zaloga ves čas raste, medtem ko je prirastek spet v upadanju.

Delež iglavcev se še vedno rahlo manjša, predvsem na račun rdečega in zelenega bora.

Delež smreke se je nekoliko povečal. Med listavci delež bukve nekoliko raste, delež hrastov pa upada. Najbolj se je povečal delež plemenitih listavcev.

Preglednica 46/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	4,4	0,2	0,6	0,2	1,7	47,8	22,4	5,3	13,5	3,9
2012	2,7	0,2	0,9	0,2	1,6	47,2	22,7	6,2	14,0	4,3
2022	2,9	0,3	0,7	0,2	1,3	48,0	20,9	8,2	14,0	3,5

Preglednica 47/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	134,4	81,1	74,3	97,2	125,8	103,7	153,8	70,6	50,0	58,3	85,7	82,5	111,8
Listavci	79,1	81,8	94,4	114,5	116,3	108,6	86,2	78,5	81,9	94,5	101,1	86,1	157,1
Skupaj	81,6	81,7	93,6	113,4	117,1	108,4	91,5	78,0	79,7	91,4	100,0	85,9	153,8

Iz preglednice je razvidno, da se je lesna zaloga povečala za 8%, in sicer nekoliko manj pri iglavcih. Prav tako se je pri iglavcih nekoliko bolj znižal prirastek kot pri listavcih. V skupnem se je zmanjšal za 14%. Najvišji možni posek za naslednje desetletje se je povečal za polovico. Pri iglavcih se bo povečala sečnja v starejših nasadih zelenega bora, ki so mestoma že presvetljeni, predvsem zaradi sanitarnih posekov. Pri listavcih je (pre) velik delež debeljakov, ki so predvideni za hitrejše uvajanje v obnovo (približevanje modelnemu stanju) oziroma zaključevanje le – te, kjer že poteka.

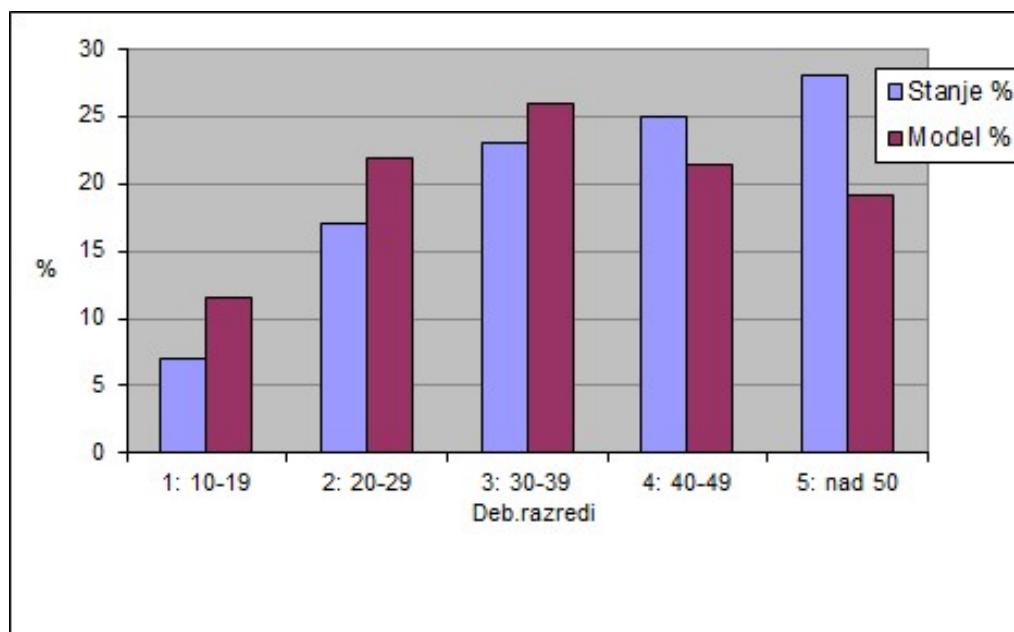
Preglednica 48/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ured. obdobju	132.224	2.214.284	2.346.508
Vrast	6.936	19.054	25.990
Prirastek (letni*10)	51.304	636.599	687.903
Sečnje po evidenci	27.689	355.782	383.471
Pričakovana zaloga	155.838	2.495.101	2.650.939
Ugotovljena zaloga	162.775	2.514.155	2.676.930
% (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	104,5	100,8	101,0

Ugotovljena lesna zaloga za enoto je nekoliko višja od pričakovane, pri kateri je upoštevana vrast, prirastek in evidentiran posek. Vzrok je v uvrstitvi nekaterih zaraščenih površin v gozd.

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

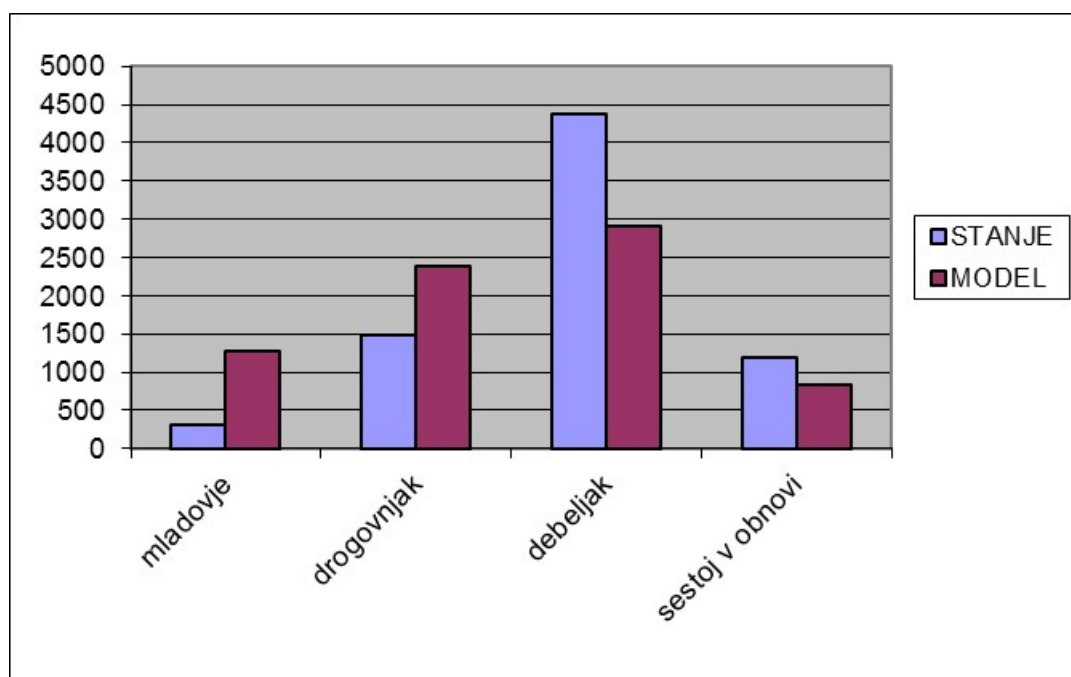

Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po debelinskih razredih

Presoja razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika strukture lesne zaloge po debelinskih razredih pokaže, da je ta prenizka v mlajših (tanjših) razvojnih fazah in previsoka v starejših. Nekoliko prenizek je delež v vseh debelinskih razredih, razen v 5. razredu. To kaže na preveč starejših razvojnih faz oziroma kopičenje zaloge v starejših sestojih. Potrebno je hitrejše uvajanje debeljakov v obnovo in zaključevanje le-te v pomlajencih.

Preglednica 49/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojne faze	Stanje		Model			Razlika (%)
	Površina (ha)	Delež v GGE (%)	Delež raznod. (%)	Trajanje RF (let)	Modelna pov. (ha)	
1 - mladovje	310,45	3,7	17	22	1269,80	-76
2 - drogovnjak	1479,78	17,7	32	42	2374,78	-38
3 - debeljak	4371,36	52,3	40	51	2911,94	50
4 - sestoj v obnovi	1184,52	14,2	11	15	830,88	43
5 - dvoslojni sestoj	0,00	0,0				
6 - Raznomerno (ps-šp)	50,25	0,6				
7 - Raznomerno (sk-gnz)	898,89	10,8				
8 - panjevec	38,66	0,5				
9 - grmičav gozd	0,00	0,0				
10 - pionirski g. z grmišči	23,15	0,3				
SKUPAJ	8357,06	100	100	129		

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Iz primerjave med dejanskim in modelnim stanjem zastopanosti razvojnih faz je razvidno, da na račun debeljakov in pomlajencev primanjkuje mladovij in drogovnjakov. Največji je ta primanjkljaj pri mladovju. Da bi se približali modelnemu stanju, bo potrebno hitreje uvajati sestoje (debeljake) v obnovo in hitreje zaključevati obnovo v pomlajencih. Delež drogovnjakov bo še vedno nizek, ker ne bo dovolj preraščanja iz mladovij. Ob izvedbi vseh načrtovanih ukrepov se bomo modelnemu stanju približali. Zmanjšal se bo primanjkljaj mladovij, manj bo debeljakov, delež pomlajencev se bo povečal in drogovnjakov še zmanjšal.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V preteklem ureditvenem obdobju so bila načrtovana dela za vzdrževanje grmišč, pašnikov in travnikov v gozdu. Ostala dela za krepitev funkcij so se izvajala v okviru gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih ukrepov.

Usmeritve predhodnega načrta so omogočile, da je bilo zagotovljeno ustrezno gospodarjenje, ki je vključevalo varstvene predpise in omejitve pri gospodarjenju. Izvedeno je bilo tudi vzdrževanje vodnih površin, pašnikov, travnikov in grmišč v gozdnem prostoru.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

V skladu z izhodišči ZOG, Programa razvoja gozdov, GGN GGO Brežice, naravnimi, gospodarskimi ter posestnimi razmerami in potrebami po zagotavljanju funkcij gozdov v enoti, smo določili splošne cilje gospodarjenja z gozdovi.

Osnovni in najpomembnejši cilj, ki ga je potrebno slediti z vsemi ukrepi je postopno približevanje modelnemu stanju razvojnih faz gozda, ob hkratnem zagotavljanju vseh ostalih funkcij.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji

Ciljna drevesna sestava: 1,6% smreke, 0,9% jelke, 0,8% bora, 0,5% ostalih iglavcev, 48% bukve, 20,9% hrastov, 12% plemenitih listavcev, 13,7% trdih in 1,6% mehkih listavcev.

Ciljno razmerje razvojnih faz: 14% mladovij, 40% drogovnjakov, 32% debeljakov, 12% pomlajencev) in 2% raznomernih.

Ciljna povprečna lesna zaloga: 350 m³/ha (13 m³/ha iglavcev in 337 m³/ha listavcev).

Ciljna kakovost: več kot tretjina lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu pri vodilnih drevesnih vrstah. Ciljna kakovost pri iglavcih B, C in pri listavcih A2, B, C.

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji

Ciljna drevesna sestava: 2,8% smreke, 1,3% jelke, 0,1% macesna, 0,5% bora, 1,2% ostalih iglavcev, 48,1% bukve, 20,9% hrastov, 8,6% plemenitih listavcev, 14% trdih in 2,5% mehkih listavcev.

Ciljno razmerje razvojnih faz: 91% raznodobnih (od tega 7% mladovij, 15% drogovnjakov, 50% debeljakov, 19% pomlajencev) in 9% raznomernih.

Ciljna povprečna lesna zaloga: 311 m³/ha (18 m³/ha iglavcev in 293 m³/ha listavcev).

Ciljna kakovost: več kot 25% lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu pri vodilnih drevesnih vrstah. Ciljna kakovost za iglavce B in C, bukev A2, za hrast C, za plemenite listavce B, za trde in mehke listavce D in goli.

V naslednjem desetletju se bo struktura po razvojnih fazah približevala modelu, ne bo pa ga dosegla. Predvsem bo še vedno primanjkovalo mladovij in drogovnjakov, delež debeljakov pa bo, kljub zmanjšanju, še vedno previsok. Delež sestojev v obnovi se bo še povečal ne račun hitrejšega uvajanja debeljakov v obnovo. Drevesna sestava se ne bo bistveno spremenila.

Proizvodni cilji

- trajni donosi visoko kakovostnega lesa tako po masi kot kvaliteti,
- trajni donosi visoko kakovostnega hrastovega lesa,
- zagotavljanje obnove dobovih gozdov, prvenstveno po naravni poti,
- mladovja doba dosledno in dovolj pogosto negovati,

- v močno razgrajenih in zapleveljenih sestojih (posledica sanitarnih sečenj) tudi z umetno obnovo, kljub visokim vlaganjem,
- dosledno izvajati zaščito dobovih mladovij proti rastlinojedi divjadi in varstvo pred pepelovko,
- težiti k optimalnemu modelu razvojnih faz, predvsem s povečanjem deleža mladovij in pomlajencev in manjšanjem deleža debeljakov,
- v največji možni meri povečati delež doba, minoritetnih in plodonosnih drevesnih vrst,
- optimizirati odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami,
- uporabljati najprimernejšo tehnologijo za gozd, lastnika in izvajalca.

Ekološki cilji

- ekološko stabilen gozd z rastišču primernimi drevesnimi vrstami ustreznih provenienc in malopovršinsko do večje površinsko razgibano zgradbo,
- stabilen gozd z usklajenimi odnosi med rastlinsko in živalsko komponento in nemotenim naravnim pomlajevanjem,
- gozd, ki na strmih pobočjih preprečuje erozijo,
- urejeni in vzdrževani izviri, potoki in obrežja vodotokov (pretočnost),
- ohranjeni živalski habitati,
- gozd, ki ohranja vodne vire in blaži ekstremne odtokove,
- pokritost tal z vegetacijo na strmih terenih,
- ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst v območju Natura 2000.

Socialni cilji

- razgiban in pester gozdni rob, ki je sestavni del estetske podobe krajine,
- urejene in vzdrževane pešpoti in dostopi do rekreacijsko in turistično zanimivih objektov,
- gozd, ki ohranja naravno in kulturno dediščino,
- pestrost gozdov tako glede zgradbe kot sestave drevesnih vrst,
- ustrezen režim rabe gozdnih cest, ki preprečuje odlaganje odpadkov in vnašanje nemira,
- osveščeni lastniki, strokovni kader in ostali uporabniki prostora za sonaravno, strokovno in načrtno delo z gozdom.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Za doseg splošnih ciljev so določene naslednje usmeritve:

- aktivno pristopiti k obnovi sestojev, v največji možni meri izkoristiti naravno obnovo,
- naravno mladje spopolnjevati z avtohtonimi drevesnimi vrstami ustreznih provenienc,
- z redčenji v drogovnjakih (povprečna intenziteta redčenj naj bo 19% od lesne zaloge pri iglavcih in 17% pri listavcih) in mlajših debeljakih ustvariti kvalitetno zasnovo, povečati lesno zalogo in stabilnost sestojev,
- povečati delež mladovij (na vsaj 7% površine gozdov) in zmanjšati delež debeljakov (na 50% površine gozdov),
- nenegovane debeljake slabe kvalitete (bivše steljnike) pospešeno uvajati v naravno obnovo,
- v debeljakih, zlasti tam kjer se pojavlja kvaliteten podmladek, intenzivno začeti z obnovo (obnovo naj bi začeli na okoli 9% površine debeljakov); povprečna intenziteta sečenj v sestojih, ki se jih pripravlja na obnovo, naj bo 39% od lesne zaloge iglavcev in 25% od lesne zaloge listavcev; pri redčenjih v debeljakih sproščati krošnje kvalitetnih dreves (akumulacija prirastka) ter ohraniti bodoče semenjake; povprečna intenziteta sečenj pri redčenjih naj bo 15% od lesne zaloge iglavcev in 19% pri listavcih,
- v pomlajencih z dobro zastopanostjo podmladka bogate in dobre zasnove obnovo pospešeno zaključiti (obnovo naj bi zaključili na okoli 39% površine sestojev v obnovi); v ostalih obnovo nadaljevati s povprečno intenziteto sečenj 28% od lesne zaloge iglavcev in 39% od listavcev,
- v nižinskih gozdovih doba obnavljati na večjih površinah,
- v nižinskih gozdovih ohraniti dobova drevesa za nasemenitev čim dlje, tudi če so slabše kvalitete,
- v gozdovih doba pri pomladitvah izkoristiti semenska leta,
- mladovja ustrezno zaščititi pred divjadjo in pepelovko,
- približevanje uravnoteženemu razmerju razvojnih faz,
- ohraniti redke habitate,
- uporabiti terenu in rastišču prilagojeno tehnologijo,
- v nižinskem delu enote spravilo izvajati, kadar so tla zmrznjena oz. osušena,
- sanirati žarišča podlubnikov,
- še bolj usposobiti in strokovno izpopolniti strokovni kader in lastnike za boljše delo z gozdom,
- redno vzdrževati gozdne ceste; več pozornosti posvetiti vzpodbujanju lastnikov gozdov k gradnji vlak in jih osveščati o pomenu odprtosti gozdov,
- za boljšo realizacijo del v zasebnem gozdu je treba na ciljnih delavnicah osveščati lastnike gozdov o pomenu aktivnega gospodarjenja, možnostih ki jih gozd ponuja kot izvor dohodka, o možnostih pridelave bioenergije, nevarnosti ujm itn.,
- spodbujati povezovanje lastnikov gozdov, predvsem na manjših parcelah, kjer se bo uvajala obnova,
- lastnike gozdov intenzivneje vključevati v procese načrtovanja in svetovanja,
- ohraniti ugodno stanje kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov,
- načrtno puščati zdrava in suha drevesa, ki so primerna za gnezdenje duplarjev in za ptice, ki gnezdiijo v krošnji,
- uporabiti terenu in rastišču prilagojeno tehnologijo, vzdrževati gozdni rob, remize in pospeševati plodonosne drevesne vrste,
- v kmetijski krajini ohraniti obstoječe gozdne površine,
- spremljati pojave bolezni in škodljivcev.

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Gozdnogojitvene usmeritve in ukrepi so istočasno tudi usmeritve in ukrepi za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Podrobnejše usmeritve so podane v poglavju 6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo in upravljanje z vodami

Priobalna zemljišča celinskih voda 1. reda (reka Sava in Sotla) segajo 15m od meje vodnega zemljišča, na ostalih vodotokih v enoti (2. reda) pa 5m od meje le-tega. Izven naselij je ta pas za vode 1. reda širok najmanj 40m (Ur. l. RS št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15). Posegi na vodno in priobalno zemljišče niso dovoljeni, razen za izjeme iz 37. člena ZV-1.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov, odlaganje in pretovarjanje nevarnih snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki, odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi, odlaganje odpadkov.

Vodna in priobalna zemljišča so opredeljena v 11. in 14. členu ZV-1, meje vodnega zemljišča tekočih voda pa še podrobneje v Pravilniku o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen Zakona o vodah:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda;
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem;
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije;
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode);
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave;
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po Zakonu o vodah ali drugih zakonih;
- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase;
- gradnjo pomožnih kmetijsko – gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metriskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;

- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena Zakona o vodah, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki;
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi;
- odlaganje odpadkov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena Zakona o vodah, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Na vodovarstvenih območjih (skladno s 74. členom Zakona o vodah jih določi vlada), določenih z namenom zavarovanja vodnega telesa, je treba pri načrtovanju posegov dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje (predpisi, sprejeti na podlagi 74. člena oz. 60. člena Zakona o vodah).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je predpisana izdelava elaborata »Analiza tveganja za onesnaženje«, mora biti strokovna podlaga izdelana in revidirana ob smiselni uporabi Pravidnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcije prve stopnje je potrebno upoštevati omejitve in pogoje iz Pravidnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. L. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 1. in 2. vodovarstvene cone.

Na območju gozdov s poudarjeno 2. stopnjo hidrološke funkcije pa je potrebno upoštevati omejitve in pogoje iz Pravidnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. L. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 3. vodovarstvene cone.

Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcije prve stopnje in druge stopnje je potrebno upoštevati veljavni predpis o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja ter prepovedi, omejitve in pogoje iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje.

V okviru usklajevanja posegov v vodovarstvena območja in varovane pasove vodotokov je potrebno redno sodelovanje s službo pristojno za vode in z upravnimi organi, pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, poplavna območja, vodovarstvena območja).

Večinski del GGE Pišece (4.552,51 ha) spada v območje erozije z običajnimi zaščitnimi ukrepi. V okolici Vojskega in med Zg. Pohanco in Sromljami je območje s površino 26,39 ha s strogimi zaščitnimi ukrepi.

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,

- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Za največji del enote (1.950,35 ha) je značilna velika verjetnost pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov. Za 664,98 ha je značilna zelo velika nevarnost in za 832,71 ha srednja. Območja zelo velike verjetnosti so v osrednjem delu, v širšem pasu od Oklukove gore do Stare vasi Bizeljsko, v oklici Silovca, Pavlove vasi in Osredka pri Podsredi, na SZ, med Vojskim in Tičnikom. Nadaljujejo se v območja velike plazovite nevarnosti. Na večjih površinah jih najdemo še v Drenovcu, Trobojniku, od Križ do Podsrede in na Kunšperku. Glede na relief se potem nadaljujejo v območja srednje nevarnosti pojavljanja.

Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

Za območje GGE Pišece je karta plazljivih in plazovitih območij izdelana samo za občino Krško (94 ha gozdov).

Za poplavna območja so določena vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. čl. ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja so prikazana v gozdnogospodarskem načrtu, načrtovani posegi pa usklajeni z omejitvami iz predhodne točke ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08). Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

Površine gozdov v enoti po razredih poplavne nevarnosti so:

- razred velike poplavne nevarnosti – 102,19 ha
- razred srednje poplavne nevarnosti – 20,71 ha
- razred majhne poplavne nevarnosti – 2,35 ha
- razred preostale poplavne nevarnosti – 0,97 ha.

Iz opozorilne karte poplav – območje zelo redkih (katastrofalnih) poplav je razvidno da le to sega na področje gozdov na 159,89 ha.

Poplavna območja se pretežno nahajajo v južnem delu enote) ob Savi in J delu Dobrave. Območja razredov poplavne nevarnosti, območja iz opozorilne karte poplav in poplavni dogodki so prikazani na karti št. 7 v prostorskem delu načrta.

Pri gospodarjenju z gozdovi v obvodnem prostoru je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Za področje upravljanja z vodami je pri gospodarjenju z gozdovi potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije in ustrezno razmerje razvojnih faz na vodozbirnih območjih (kar ugodno vpliva na odtok vode);
- vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov;
- pospeševati rastišču primerno drevesno sestavo, ki najbolje zagotavlja uresničevanje hidrološke funkcije;
- vzdrževati zgradbo gozdov, ki ugodno vpliva na odtok vode;
- prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila;
- prilagoditi gospodarjenje v okolici kraških jam, izvirov in studencev;
- takojšnja sanacija poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije;
- uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje;
- prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic;
- prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa;
- preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja;
- ohraniti ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu;
- vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte;
- vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno;
- stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Gospodarjenje z gozdovi se izvaja tako, da se ohrani raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah. Zagotavlja naj se ohranitev in razvoj manjšinskih in redkih ekosistemov ter minoritetnih, zaščitanih in ogroženih drevesnih, grmovnih in drugih rastlinskih vrst. Vnašanje neavtohtonih rastlinskih in živalskih vrst in nasadov monokultur ni dopustno. Poskrbeti za ugodne pogoje za ogrožene rastlinske in živalske vrste. Za vzpostavljanje primernih habitatov živalskih vrst se v sestojih izbira posamezna drevesa ali majhne skupinice drevja, ki se jih pušča do pozne starosti. Pušča se prihranjence in semenjake. Naravnemu razvoju in razkroju se prepusti v vsakem oddelku vsaj eno drevo debeline nad 50 cm. V sestojih naj ostane vsaj 3% odmrle lesne mase. Votla drevesa in posamezne sušice se ohrani kot življenjski prostor duplarjev. Pušča se vsa drevesa z gnezdi premera nad 40 cm. Posebna pozornost se posveti ohranitvi mravljišč. Ohranja se gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda. Preprečuje se zaraščanje in pogozdovanje jas. Ohranja in vzdržuje se košenice, ki naj se jih kosi, seno pa odvažajo. Izloči se ekocelice kot površine, prepuščene naravnemu razvoju. Osnuje se jih v debeljakih, ob nereguliranih strugah in drugih vodnih ekosistemih, mokriščih in drugje. Ekocelice se podrobno locira in opiše v gozdnogojitvenih načrtih. Odmrta drevesa, ki ne povzročajo poplavljanja, se pušča v strugah.

Usmeritve za območja EPO (Vir: Naravovarstvene smernice, ZRSVN 2021)

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja se določajo za območje rabe naravnih dobrin ter za izvajanje posegov in dejavnosti, z namenom, da se ohranja ali dosega ugodno stanje tistih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno.

Na ekološko pomembnih območjih se v primeru obstoja alternativnih možnosti prostorske ureditve ne načrtujejo, če se zaradi njihove izvedbe lahko bistveno poslabša ugodno stanje habitatnih tipov ali vrst, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno, v drugih primerih pa se načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Konkretne varstvene usmeritve, ki veljajo za posebna varstvena območja veljajo tudi za dele območij EPO, ki se z njimi prekrivajo.

Usmeritve za območja Nature 2000

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Podrobnejše varstvene usmeritve

Cona celoten gozdni prostor (POO Orlica, POO Bohor)

Cona obsega gozdove hribovitega sveta pogorja Bohorja in Orlice.

HABITATNI TIP: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)), (9110) Bukovi gozdovi Luzulo-Fagetum

VRSTE: alpski kozliček (*Rosalia alpina**), bukov kozliček (*Morimus funereus*), rogač (*Lucanus cervus*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria**), hribski urh (*Bombina variegata*), mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*)

KLJUČNE STRUKTURE V CONI: ohranjeni gozdovi, ustrezno razmerje razvojnih faz, odmrla lesna masa

USMERITVE:

- Ohranja se strnjen kompleks gozdov brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Večjih krčitev gozdov se ne izvaja.
- Ohranja se rastišču primerna sestava gozdov, v spremenjenih ali izmenjanih sestojih se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primernejše drevesne sestave.
- V gozdu se ohranja mozaičnost razvojnih faz, vzpostavi se vertikalna razgibanost sestojev in strukturiran gozdni rob.
- Na območjih, kjer razmere za gospodarjenje z gozdovi niso optimalne, predlagamo gospodarjenje z daljšimi proizvodnimi in pomladitvenimi dobami ter malopovršinsko izvajanje sečenj.
- Na strmih rastiščih se pomlajevanje in sečnja izvajata na majhnih površinah, da se prepreči nastanek erozijskih procesov.
- Pri gospodarjenju z gozdom se pospešuje minoritetne, ogrožene in plodnosne drevesne in grmovne vrste.
- Ohranja naj se vrstno pester in strukturiran gozdni rob.
- Ohranja se najmanj 30 % delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C). (v 2. točki 5. člena Pravilnika o varstvu gozdov je navedeno, da se struktura gozdov in razmerje med razvojnimi fazami gozdov na območju, določenem s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, v čim večji meri prilagajata ekološkim zahtevam vrst).
- Zagotavlja se vsaj 3% od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic ter habitatnega drevja, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera.
- V gozdu in na gozdnem robu se ohranja vodne in močvirne biotope kot so mlake, kolesnice, luže in kaluže.
- Pri HT 9110 je potrebno pri obnovi gozdov dajati prednost bukovemu mladju, skrbeti za ohranitev bukovih semenjakov.
- Posekan les listavcev na območjih povečane aktivnosti alpskega in bukovega kozlička, se v času od 15. maja do 15. avgusta iz gozda transportira najkasneje v 14 dneh po poseku (določa PUN). Iz drugih območij, se posekan les iz gozda transportira čim prej.
- - Oslabela, poškodovana ali kako drugače prizadeta bukova drevesa, še posebej na južno eksponiranih osončenih legah, se opredelijo kot habitatno drevje ter prepustijo naravnemu razvoju.

UKREPI:

- 653 – Ohranjanje biotopov – naravni razvoj (ekocelica brez ukrepanjem)
- 670 – Puščanje stoječe biomase
- obročkanje drogovnjakov z intenziteto redčenja 10-15 %

Cona 91F0 (POO Dobrava-Jovsi, POV Dobrava – Jovsi)

Cona obsega nižinski poplavni gozd na območju Dobreve in povezavo na kmetijsko krajino reke Sotle.

HABITATNI TIP: (91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*), vzdolž velikih rek (*Ulmion minoris*)

VRSTE: strigoš (*Cerambyx cerdo*), rogač (*Lucanus cervus*), hribski urh (*Bombina variegata*), nižinski urh (*Bombina bombina*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*), ozki vrtenec (*Vertigo angustior*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), črna štoklja (*Ciconia nigra*), srednji detel (*Dendrocopos medius*)

KLJUČNE STRUKTURE V CONI: ohranjeni nižinski poplavni gozdovi, ustrezno razmerje razvojnih faz, odmrle lesna masa

Cono B predstavljajo ohranjeni sestoji nižinskega gozda hrasta doba in belega gabra v Dobravi, ki ima zaradi visoke podtalne vode značaj mokrišča.

Znotraj cone želimo izboljšati stanje habitatnega tipa (dvigniti delež mladovja, zagotoviti pomlajevanje, izboljšati vitalnost doba), hkrati pa tudi izvajati ukrepe za ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst, ki so vezana na starejše razvojne faze gozdov (zagotoviti ustrezen delež odmrle in odmirajoče lesne mase, puščanje habitatnih dreves, določitev območij z manjšo intenziteto oz. brez gospodarjenja).

V notranji coni srednjega detla je bilo leta 2007, v sklopu projekta "NATURA 2000 v Sloveniji – upravljavski modeli in informacijski sistem", zakupljenih 101 hrastovih dreves (ekocelic). Pogodbe so bile sklenjene z lastniki parcel, na katerih se nahajajo posamezna hrastova drevesa, za obdobje 10 let. V tem času, so se lastniki proti plačilu zakupnine zavezali, da bodo drevesa prepustili naravnemu razvoju oz. jih bodo ohranjali najmanj do izteka pogodbe, morebitna naravno propadla drevesa, pa bodo nadomestili z drevesi v bližini. Ker so habitatna drevesa ključnega pomena pri dolgoročnem zagotavljanju oz. ohranjanju ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst na območju Dobrave, smo po izteku desetletnih pogodb, poiskali nov način varovanja teh dreves. Z zainteresiranimi lastniki smo v skladu z določili Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Ur. list RS, št. 71/04, 95/04, 37/05, 87/05 in 73/08), sofinancirali ukrep puščanje stoječe biomase in še nadalje zagotovili obstoj 34 hrastovih dreves.

USMERITVE:

- Zagotovi naj se pomlajevanje dobovih sestojev. Za uspešen zaključek pomlajevanja je potrebno redno in dosledno izvajati ukrepe nege in varstva gozdov.
- Zagotavlja se naravno usklajeno gostoto parkljaste divjadi, ki omogoča naravno pomlajevanje doba oz. rastišču primernih vrst.
- Obnova naj bo malopovršinska, površine s končnimi poseki je treba v prostoru razmeščati mozaično.
- Na vsakem hektarju pomlajene površine je potrebno za varstvo ptic in hroščev po sečnji trajno pustiti skupino 10-20 dreves v debelinskem razredu B in C. Predlagamo puščanje pasov ob jarkih in kanalih (koridorjev) širine 10 m.
- Delež sekundarnih sestojev iglavcev in drugih rastišču neprimernih in alohtonih drevesnih vrst se zmanjša, preprečuje se širjenje invazivnih tujerodnih vrst.
- Teži naj se k večjemu deležu starega drevja, dolgoročno se vzdržuje najmanj 50 % delež sestojev z odraslim drevjem (razširjeni debelinski razred B in C).
- Z načrtno premeno sestojev zelenega bora in smreke naj se vzpostavi naravna drevesna sestava (dob, beli gaber).
- Pri sečni in spravilu je obvezna uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev.
- V coni naj se vzpostavi mreža habitatnih dreves ter območij, ki so prepuščena naravnemu razvoju.
- Delež stoječe odmrle lesne mase naj znaša vsaj 10-15 m³/ha. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja.
- Predlagamo puščanje vsaj 3 stoječih dreves listavcev/ha razširjenega debelinskega razreda C (ohrani se vsa drevesa z dupli oziroma gnezdi ter drevesa z gobami, močnejše poškodovana drevesa, drevesa s suhimi vejami v krošnji). Lahko se pušča posamezna drevesa, še boljše pa je puščanje skupine dreves.
- Znotraj cone so dolgoročno zagotavlja vsaj 3-5 % gozdnih površin, ki so prepuščene naravnemu razvoju. Za obdobje veljavnosti načrta se cilj postavi na vsaj 3 %.
- Ohranja naj se vsa mokrišča in vodne površine v gozdu (kolesnice, mlake, luže in kaluže).
- Preprečuje naj se zaraščanje negozdnih površin, predvsem mokrotnih travnikov
- Gozdne prometnice naj se ne načrtujejo preko mokrišč, travnikov in močvirnih predelov.

- Na ključnih mrestiščih naj se gradnja gozdnih prometnic ter sečnja in spravilo lesa izvajajo izven reprodukcijskega obdobja dvoživk (15.2. do 31.7.). Kot pomembnejša mrestiščna območja izpostavljam »račjeke« na Črnem potoku, v zahodni četrtini gozda, na območju Velike Dobrave.
- V neposredni bližini znanih gnezd črne štoklje ter drugih vrst naj se določijo mirne cone, znotraj katerih naj bodo kakršna koli gozdarska dela (vključno s sanitarno sečnjo) časovno in prostorsko omejena oz. prilagojena razmnoževalnim aktivnostim živalskih vrst. V okolici (300 m) gnezda črne štoklje se zagotovi mir od 15. marca do 15. avgusta.
- V neposredni bližini aktivnih gnezd (v polmeru cca 100 m od gnezda) naj se ne načrtuje novih gozdnih prometnic; sečnja naj bo bolj izjema kot pravilo.
- Gradnja gozdnih prometnic ter sečnja in spravilo lesa naj se izvaja v suhem obdobju (oz. ko so tla zamrznjena).
- Preprečevati je potrebno vnos invazivnih rastlinskih vrst preko gozdne mehanizacije, prav tako ni dovoljen vnos materialov za nasipanje prometnic od drugod.
- V struge potokov naj se ne posega.
- Vzpostavi naj se mreža habitatnih dreves (Habitatno drevje so odmrla in živa drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli oziroma gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik*) predvsem hrasta doba razširjenega debelinskega razreda B in C. Pri izbiri habitatnih dreves naj se prednostno izbirajo gnezdilna drevesa srednjega detla (duplina na delu drevesa), črne štoklje ter drevesa, ki predstavljajo večjo gnezditveno kolonijo hrastovega kozlička (naluknjano deblo z okroglimi rovi, vidna črnjava) ter izjemna drevesa. V GGN GGE Pišece 2022 – 2031 se vključi sloj habitatnih dreves (grafične priloge – habitatna_drevesa_Dobrava_2011.shp). Habitatna drevesa naj se izloči kot posebne funkcijske enote, kjer je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena na 1. stopnji. Habitatna drevesa naj bodo na terenu prepoznavno označena (rumen hrastov list v prsni višini). Po preteku pogodbene dobe, naj se lastnikom gozdov v skladu z določili Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove, zagotovi izplačilo ustreznih subvencij za »načrtno puščanje biomase v gozdu«, ki jo v tem primeru predstavljajo obstoječa habitatna drevesa. ZGS naj seznani lastnike gozdov z možnostjo sofinanciranja gozdarskih del oz. v tem konkretnem primeru načrtnega puščanja biomase v gozdu.
- Stanje habitatnih dreves je potrebno spremljati v sklopu rednega dela ZGS. Ob obnovi načrta ZGS in ZRSVN izvedeta monitoring vseh habitatnih dreves. Podatke o stanju habitatnih dreves je potrebno vključiti v GGN GGE. Opis stanja habitatnega drevesa naj vključuje vsaj podatke o vitalnosti drevesa ter o morebitni prisotnosti gnezdilnih dupel. V primeru uničenja habitatnega drevesa, je potrebno v dogovoru z lastnikom uničeno habitatno drevo nadomestiti z novim.
- Na primernih mestih, naj se v soglasju z lastniki gozdov, izločajo dodatna habitatna drevesa. Izbere se poškodovana, manj vitalna drevesa z dupli, gobami, lahko tudi sušice ali kako drugače z vidika izkoriščanja (ekonomsko) manj zanimiva drevesa.
- Z dodatno komunikacijo je potrebno lastnikom gozdov predstaviti ekološki pomen habitatnih dreves in celotnega nižinskega hrastovo – belogabrovega poplavnega gozda.

UKREPI:

- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- priprava tal za sadnjo,
- sadnja,
- obžetev,
- nega mladja,
- zaščita mladja z ograjo,
- vzdrževanje zaščitne ograje,
- ohranjanje biotopov - naravni razvoj,
- puščanje stoječe biomase,
- vzdrževanje vodnih virov, vzdrževanje pasišč (travišč) v gozdu,

Cona koščaka

Cona obsega obrežne sestoje potokov in jarkov na območju enote, predvsem Rihtarjev graben s pritoki (desni pritok Bistrice), Koprivniški potok, Šerbčev graben, Poljšakov graben, Podokič, Bračunov graben, Močnik in pritoki, povirje Suhadolskega potoka, Dramlje, Sromljice, Suhadolskega potoka in Curnovščice.

VRSTE: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium**), ozki vrtenec (*Vertigo angustior*), potočni piškurji (*Eudontomyzon spp.*).

KLJUČNE STRUKTURE V CONI: obrežna vegetacija avtohtonih vrst, naravno ohranjeni vodotoki, zamočvirjeni gozdni predeli.

USMERITVE:

- V coni se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Ohranja naj se vsaj sedanji obseg naravne ohranjenosti vodotoka in zastrtost struge s krošnjami.
- V coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije. Zagotavlja se sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin. Sečnja naj bo selektivna, izvaja naj se le sečnja posameznih dreves.
- Izvaja naj se ukrepe za preprečevanje širjenja in izkorenitev invazivnih tujerodnih vrst.
- V coni naj se krčenje gozda ne izvaja.
- V coni se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Pri sečnji in spravilu lesa se uporablja biološko razgradljiva olja.
- Po strugah potokov se ne izvaja spravila lesa. Možna so posamezna točkovna prečenja vodnih teles, ki naj potekajo čim bolj pravokotno na vodno telo. Prečenje preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmoni, skalni skoki, ipd. niso dopustna.
- Novogradnje gozdnih prometnic se usmerja izven cone.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Na ogolelih bregovih vodotoka nas se vzpostavi pionirska vegetacija.
- Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti. Na vodotokih se ne skladišči lesa, prav tako se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.
- Sestoji ob vodotokih so primerni za vzpostavitev ekocelic z ukrepanjem. Ekocelice naj obsegajo obrežne sestoje, izvire, posebne geomorfološke oblike ter najbolj strme, močvirnate in skalovite predele. V njih se gospodari v smislu krepitve funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Cona Vrbina (POO Vrbina)

Cona obsega sestoje mehkolesnega in trdolesnega poplavnega gozda z ostanki topolovih nasadov ter pasove obrežne vegetacije ob potokih Močnik in Struga.

VRSTE: rogač (*Lucanus cervus*), puščavnik (*Osmoderma eremita*), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*).

KLJUČNE STRUKTURE V CONI: starejši sestoji mehkolesne in trdolesne loke (hrast, jesen, brest, vrba, topol), odmrlo drevje.

USMERITVE:

- V coni se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Ohrani oz. poveča se površina gozda, ostanke topolovih nasadov se postopoma s kombinacijo naravne sukcesije in zasaditve avtohtonih in rastišču primernih drevesnih vrst spremeni v naravni gozd.

- Gozdnogojitveni cilj naj bodo starejši sestoji mehkolesne in trdolesne loke (hrast, jesen, brest, vrba, topol) s čim večjim deležem odmrle lesne mase listavcev od celotne lesne zaloge v različnih fazah razkroja (vsaj 5 % od LZ).
- V obstoječih sestojih se ohranja oz. vzpostavi naravna drevesna sestava. Delež iglavcev in tujerodnih invazivnih vrst (robinija, ameriški javor, veliki pajesen) se zmanjša, preprečuje se njihovo širjenje.
- Dolgoročno se območje prepusti naravnemu razvoju (ekocelica z ukrepanjem), pri čemer je ukrepanje sicer možno, vendar zgolj v smislu krepitve ekoloških in socialnih funkcij gozdov (vzpostavitev naravne drevesne sestave, odstranitev nevarnih dreves ob rekreacijskih površinah).
- V coni se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- V coni se krčenje gozda ne izvaja.
- V coni se praviloma ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic.
- V sklopu ureditev za HE Brežice, je bilo na 15 lokacij znotraj Vrbine vnesenih 400 posekanih debel dreves, od tega 4 lokacije znotraj GGE Pišce. Vse kupe drevesnih debel se ohranja, v njihovi neposredni bližini se zaradi zagotavljanja ustreznih mikroklimatskih razmer, zlasti vlažnosti, ohranja primerna zastrtost krošenj (tesen oz. normalen sklep).
- Znotraj cone se ohranjajo ostanki mrtvic.

UKREPI:

- 653 – Ohranjanje biotopov – naravni razvoj
- 651 – Ohranjanje biotopov – sečnja (ekocelica z ukrepanjem)
- 652 – Ohranjanje biotopov – nega (ekocelica z ukrepanjem)

Cona Karbonatna skalna pobočja z vegetacijo skalnih razpok (POO Orlica)

Cona obsega pobočje Silovca s skalnimi osamelci in termofilno vegetacijo nad Orešjem na Bizeljskem, kjer se med drugim nahaja tudi rastišče bavarske popkorese (*Moehringia bavarica*).

USMERITVE:

- Cono C naj se opredeli kot ekocelico z ukrepanjem – dovoli se zgolj dela za krepitev varovalne funkcije oz. sanitarna sečnja.
- V neposredni bližini rastišč naj se izvajajo previdni malopovršinski ukrepi. Sečnja in spravilo v bližini rastišč naj se načrtujeta previdno.
- V neposredni bližini rastišča (50 m) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti).
- Stene so rastišče ogroženih rastlinskih vrst. Gradbene posege in zemeljska dela kot so odstranjevanje zemlje, ruše, kamninske podlage, zasipavanje z izkopanimi materiali se ne izvaja, v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti, pa se izvaja na tistih delih območij, ki so že degradirana.
- Cono C naj se opredeli kot ekocelico z ukrepanjem – dovoli se zgolj dela za krepitev varovalne funkcije oz. sanitarna sečnja.
- V neposredni bližini rastišč naj se izvajajo previdni malopovršinski ukrepi. Sečnja in spravilo v bližini rastišč naj se načrtujeta previdno.
- V neposredni bližini rastišča (50 m) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti).
- Stene so rastišče ogroženih rastlinskih vrst. Gradbene posege in zemeljska dela kot so odstranjevanje zemlje, ruše, kamninske podlage, zasipavanje z izkopanimi materiali se ne izvaja, v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti, pa se izvaja na tistih delih območij, ki so že degradirana.

UKREPI:

- 653 – Ohranjanje biotopov – naravni razvoj

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON). Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Preglednica 50: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

ID. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	POMEN	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
4429	Sotla 1 V	Levi pritok Save z dobro ohranjenimi meandri, odsek do Velikega Obreža	hidr, (geomorf, zool)	NVDP	Pri naravnih vrednotah združenih v tem sklopu je njihov najvitalnejši del sam vodotok, ki ga je potrebno ohranjati v naravnem stanju. Usmeritve:
8617	Sotla 2	Odsek Sotle vzhodno od Zgornjih Rigonc	hidr, ekos	NVDP	
8	Bistrica na Kozjanskem s pritoki V	Reka Bistrica s pritoki in sotesko pri Zagaju, desni pritok Sotle	hidr, ekos	NVDP	Izločijo naj se načrtovalne enote, ki bi združevala vse obrežne sestoje. V njih priporočamo sečnje posamičnega drevja, v smislu sanitarne sečnje ali sečnje oslabelega drevja, odvisno od poudarjenosti ostalih funkcij v istem prostoru. Ta opredelitev bo preko gozdno gojitvenega načrtovanja ohranjala obstoječe gozdne površine na obrežjih in selektiven pristop do obravnavanega prostora. Gozdno gojitveni cilj naj bo gozd z naravno sestavo drevesnih vrst; Ob načrtovanju omrežja gozdne infrastrukture (na primer gozdne prometnice) naj se le ta vodnim telesom ne približa na več kot 50 metrov; Če gozdna prometnica prečka vodno telo naravne vrednote, naj v čim manjši možni meri poteka vzdolž vodotoka; Ob vodotoku naj se ne skladišči lesa in sečnih ostankov; Obrežne vegetacije naj se ne krči, postopoma naj se izoblikuje postopen prehod oziroma gozdni rob proti kulturni krajini; Spravilo lesa naj se izvaja v suhem obdobju in to na tak način, da bodo poškodbe obrežne vegetacije čim manjše. Obstoječe gozdne fragmente naj se prepusti naravni dinamiki. V kolikor je sečnja potrebna, priporočamo zgolj sečno posamičnega drevja, v smislu sanitarne sečnje ali sečno oslabelega drevja, odvisno od poudarjenosti ostalih funkcij v istem prostoru. Morebitni posegi v obrežno vegetacijo (npr. redčenje obvodne drevnine) naj se izvajajo v pozno poletnem ali jesenskem času. - Pri morebitnih posegih se ohranja drevesa velikega premera in drevesa z dupli. Večji posegi naj se izvajajo na podlagi natančnejših usmeritev pristojne enote ZRSVN.
4540	Dramlja V	Pritok reke Sotle s povirjem na Orlici	hidr	NVDP	
8169	Močnik V	Levi pritok Save s povirjem na Orlici	hidr, ekos, geomorf	NVDP	
8336	Struga	Levi pritok Močnika pod Brežicami s tokom v nekdanji strugi reke Save	hidr, ekos	NVLP	
8432	Gabrnica	Desni pritok Negote pod Mostecem s povirjem na Orlici	hidr, ekos	NVLP	
8662	Suhadolski potok	Desni pritok Gabrnice južno od Pavlove vasi	hidr, ekos	NVLP	
8459	Sromljica	Desni pritok Gabrnice s povirjem na Orlici	hidr, ekos	NVLP	
8631	Curnovščica	Levi pritok Sromljice severno od Dečnega sela	hidr, ekos	NVLP	
8337	Negot	Levi pritok Save s povirjem v Dobravi	hidr, ekos	NVLP	
8633	Virje	Desni pritok Negote pri Pistačah, severovzhodno od Brežic	hidr	NVLP	
8638	Ribjek V	Levi pritok Stare Gabrnice pri Bukošku, severno od Brežic	hidr	NVLP	
6057	Blatni potok	Ohranjen potok pri Pokleku, levi pritok Koprivniškega potoka	geomorf, hidr, ekos	NVDP	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

ID. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	POMEN	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
1931	Prilipe – mrtvica Save	Ohranjena mrtvica Save na Čateškem polju	hidr, bot, ekos	NVDP	
8454	Šentlenart – opuščeni glinokopi	Opuščeni glinokopi, zaliti z vodo, na severnem obrobju Brežic	zool, ekos	NVLP	
4496	Dobrava V	Kompleks poplavnih hrastovih gozdov severno od Brežic	ekos	NVDP	<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja naj se površina gozda. - Novih gozdnih cest naj se ne gradi. Obstoječe prometnice se rekonstruira oz. utrjuje v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. - Gradnja gozdnih vlak naj poteka tako, da se izogne močvirnim predelom, v čim večji meri naj se uporabljajo že zgrajene gozdne vlake. - Nasade alohtonih drevesnih vrst naj se postopoma nadomesti z avtohtonimi listnatimi vrstami. - Regulacija vodotokov naj se ne izvaja. - Ohranjajo se vodni in mokriščni habitati. - Upošteva naj se tudi usmeritve navedene v poglavju o Naturi 2000.
5656	Vranske pečine - gozd	Gozdni rezervat pod Orlico	ekos	NVDP	<p>Gozd naj se prepusti naravnemu razvoju. Novih gozdnih prometnic naj se v pasu 50 m od naravne vrednote ne gradi.</p> <p>Okoli naravne vrednote naj se v pasu dveh sestojnih višin vzpostavi tamponska cona, v kateri naj se gospodarji z manjšo intenziteto.</p>
5665	Kunšperk – gozdni rezervat	Gozdni rezervat Kunšperk	ekos	NVDP	
8136	Orlica – nahajališče diabaza 1	Izdaneek magmatskih kamnin (predornin) med sedimentnimi kamninami severno od Pečic na Orlici	geol	NVDP	<ul style="list-style-type: none"> - Novih gozdnih prometnic naj se ne gradi. - Obstoječe gozdne prometnice naj se ohranja v obstoječih gabaritih. - Obcestne profile je potrebno ohraniti v avtentičnem stanju, zato ni dovoljeno nikakršno poseganje v brežino.
8150	Orlica – nahajališče diabaza 2	Izdaneek vulkanskih kamnin med sedimentnimi kamninami severno od Križ na Orlici	geol	NVDP	<ul style="list-style-type: none"> - Upoštevajo naj se podrobnejše varstvene usmeritve za zvrst geoloških naravnih vrednot.
5655	Zagaj – nahajališče fosilov OP	Nahajališče fosilov v dachsteinskem apnencu nad cesto grad Podsreda – Sv. Gore jugozahodno od Zagaja	geol	NVDP	<ul style="list-style-type: none"> - Vse posege v neposredni bližini geoloških naravnih vrednot naj se načrtuje v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN.
1570	Zelenjak – soteska Sotle V	Soteska Sotle pri Kunšperku	geomorf, ekos	NVDP	<ul style="list-style-type: none"> - Z gozdovi na tem območju naj se gospodarji z najmanjšo možno intenziteto, predvsem v smislu zagotavljanja varovalne in hidrološke funkcije gozda, kar posledično zadošča tudi za funkcijo varovanja naravnih vrednot. - Gradnjo gozdnih prometnic na območju naravne vrednote naj se načrtuje v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN.
1571	Zagaj – soteska Bistrice V	Soteska Bistrice, desnega pritoka Sotle, pri Zagaju	geomorf, hidr	NVDP	<ul style="list-style-type: none"> - Slabo dostopne predele in predele z drevjem slabše kakovosti naj se opredeli kot ekocelice in prepusti naravnemu razvoju.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

ID. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	POMEN	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
8170	Silovec	Pobočje Silovca s skalnimi osamelci in termofilno vegetacijo nad Orešjem na Bizeljskem	geomorf, bot	NVDP	V okolici ostenj naj se gospodari z najmanjšo možno intenziteto oz. s posamičnim drevjem. Z gozdom naj se gospodari na način, da ne bo prišlo do večjih sprememb rastiščnih pogojev (svetloba, vodni režim) in uničenja izpostavljenih geomorfoloških struktur.
1499	Bizeljska vas – rastišče bavarske popkorese	Rastišče bavarske popkorese (<i>Moehringia bavarica</i>) severovzhodno od Bizeljske vasi	bot	NVDP	<ul style="list-style-type: none"> - Zagotovljena naj bo stalna pokritost tal z drevesno in grmovno vegetacijo. - Krčitev naj se ne izvaja. - Preko rastišča naj se ne vlačijo ali odlaga lesa. - Ohranja naj se termofilna vegetacija ter biocenozoza
4441	Podsreda - lipa	Lipa ob cesti na Podsredški grad	drev	NVDP	Drevesa, ki imajo status naravne vrednote, naj se načrtno ohranja in prepusti naravnemu razvoju; Poleg samega drevesa je potrebno posebno pozornost nameniti varovanju rastišča drevesa, ki ga predstavlja talna
5628	Podsreda – drevored divjih kostanjev	Drevored divjih kostanjev pri gradu Podsreda	onv	NVDP	<p>projekcija tlora krošnje povečana za 1,5 metra. Pri sečnji in spravilu lesa v bližini drevesa je potrebno paziti, da se naravna vrednota ne poškoduje ter da ne pride do bistvenih sprememb rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Na drevesu naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodovali vitalnosti drevesa.</p>
1930	Bizeljsko – gnezdišče čebelarja	Gnezdišče kolonije čebelarjev v peskokopu kremenčevega peska na Bizeljskem	zool, geol	NVDP	<ul style="list-style-type: none"> - Morebitna dela naj potekajo izven obdobja prisotnosti čebelarja, to je izven obdobja med 1.4. in 1.9. - Po severnem obodu naravne vrednote naj se ohrani sklenjen gozd. - Morebitne krčitve se predhodno uskladijo z ZRSVN. - Po severnem robu naravne vrednote naj se ohranja sklenjen gozd. <p>Pri morebitnih delih naj se ohranjajo ključne strukture: strme gnezdilne stene, mlake, preletni koridor.</p>

Preglednica 51: Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov

EV. ŠT.	IME	STATUS	URADNA OBJAVA	VARSTVENI REŽIM	GPN*
1204	Kozjanski park	RP	Zakon o spominske m parku Trebče (Uradni list SRS, št. 1/81 in 42/86).	Zakon v 3. členu določa, da se za razvijanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot ter za ohranitev zgodovinskih izročil v skladu s cilji varstva spominskega parka omogoča razvoj le tistih dejavnosti, ki s svojimi posegi v prostor nimajo izrazitejših škodljivih vplivov na ohranjanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot tega območja. Zakon v 7. členu prepoveduje: <ul style="list-style-type: none"> - Poseganje v prostor, ki bi nasprotovalo ohranitvi naravnih značilnosti, kulturnih in zgodovinskih ter drugih vrednot - graditi ali rekonstruirati objekte v nasprotju z urbanističnimi in arhitekturnimi značilnostmi na tem območju - presegati dovoljene ravni hrupa - prepoveduje puščati po opravljenih gradbenih delih neutrjene površine neozelenjene. 	DA
56	Soteska Bistrice	NS	kulturnih in zgodovinskih spomenikov v na območju občine Šmarje pri Jelšah (Uradni list RS, št. 35/90).	Prepovedano je: <ul style="list-style-type: none"> - graditi ceste, odkopavati ali zasipavati teren brez soglasja naravovarstvene službe, - posegati v obrežno vegetacijo brez soglasja naravovarstvene službe, - kopati ali gospodarsko izkoriščati rudnine, - onesnaževati vodo, spreminjati vodni režim, krčenje gozda 	DA kot del GPN Kozjanski park)

Preglednica 52: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

ID. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
42089	Dupla v Pišecah	Jama stalni izvir	3	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam. Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve:
47613	Brezno Boršt	Brezno	3	
51095	Volčja jama v Križah	Brezno s stalnim dotokom	3	
51098	Brezno na Golem vrhu	Brezno	3	
51679	Brezno v Pavlovi vasi	Brezno z občasnim tokom	3	
48029	Skrita jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	3	- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote. - Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča. - Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode. - Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti. Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja kulturne dediščine

Krepi in ohranja naj se naravno drevesno sestavo in zgradbo gozda. Ohranjajo naj se obstoječe gozdne površine. Rastiščne razmere naj se ne spreminjajo. Proizvodne in pomladitvene dobe so dolge, obnova je naravna. Na območjih objektov zavarovane kulturne dediščine so večinoma prepovedani vsakršni posegi, v skladu z varstvenimi režimi teh objektov. Izven območij zavarovanih objektov so dopustne sanitarne sečnje, vedutne sečnje in malopovršinske negovalne sečnje z nizko jakostjo. Za območja zavarovanih objektov se upoštevajo varstveni režimi iz aktov o zavarovanju kulturne dediščine. V območjih arheološke dediščine naj se ne izvajajo posegi v zemeljske plasti (zlasti gradnja vlak in gozdnih cest) ter odstranjevanje dreves s koreninskim spletom. Za območje naselbinske dediščine vasi Telče in kulturne krajine Loškega polja je potrebno poleg upoštevanja varstvenega režima predvsem ohranjati in vzdrževati gozdni rob.

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z dediščino ter vsebinski in prostorski kontekst območij (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture),
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote KD minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- V vplivnih območjih registrirane dediščine velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:
  - odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
  - gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
  - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštete nedopustne posege:
  - če ni možno najti drugih rešitev,
  - če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS,
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije j skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del,
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških

ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
  - gabariti, gradivo, oblikovanost,
  - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
  - celovitost dediščine v prostoru.
- območje naselbinske dediščine, varuje se:
  - morfološka zasnova naselja,
  - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
  - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
  - varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
  - odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega).
- območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se:
  - krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
  - značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
  - odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
  - preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.
- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:
  - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
  - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
  - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
  - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote.
- območje memorialne dediščine, varuje se:
  - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
  - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.
- območje druge dediščine, varuje se:
  - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
  - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
  - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitve arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1)

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.«

Preglednica 53: Enote kulturne dediščine*

EŠD	IME	Režim	Podrežim	ODSEK
10274	Bukovje na Bizeljskem - Paviljon Lusthaus	Vplivno območje spomenika		237
10547	Pečice - Vaško jedro	Vplivno območje		136, 137
10568	Vitna vas - Arheološko območje Gradec	Arheološko najdišče		215
4592	Bistrica ob Sotli - Trško naselje	Vplivno območje		107
4594	Kunšperk - Vas	Vplivno območje		104, 105, 106A, 106B
4604	Osredok pri Podsredi - Gradišče Veliki vrh	Spomenik		133
49	Brežice- Grad	Vplivno območje spomenika		160B, 160C
524	Pišce - Grad	Vplivno območje spomenika		1A
10338	Sromlje - Stara pošta	Dediščina	Stavbna dediščina	145A
10499	Pečice - Spominska plošča NOB	Vplivno območje		136
10564	Dednja vas - Arheološko območje	Arheološko najdišče		201
10606	Zgornja Pohanca - Antično grobišče	Arheološko najdišče		154
18415	Glogov Brod - Mlin Glogov Brod 6a	Vplivno območje		168
18419	Curnovec - Ivanjškova zidanica	Dediščina	Stavbna dediščina	146
22912	Gornji Lenart - Deželna mejna točka	Dediščina		160C
24501	Orešje na Bizeljskem - Colnarjev hram	Dediščina	Stavbna dediščina	235
26435	Poklek pri Podsredi - Domačija Poklek pri Podsredi 19	Dediščina	Stavbna dediščina	129
26436	Podsreda - Hiša Podsreda 4	Dediščina	Stavbna dediščina	122
26440	Podsreda - Zidanica ob hiši Podsreda 17A	Dediščina	Stavbna dediščina	121
26483	Vojsko - Hiša Vojsko 5	Dediščina	Stavbna dediščina	128
26485	Poklek pri Podsredi - Hiša Poklek pri Podsredi 25	Dediščina	Stavbna dediščina	130
27659	Gorjane - Vukova klet	Dediščina	Stavbna dediščina	123
27723	Podsreda - Javerškova apnenica	Dediščina		116
3246	Pišce - Cerkev sv. Mihaela z župniščem	Dediščina	Naselbinska dediščina	211
3248	Brezje pri Bojsnem - Cerkev sv. Urha	Dediščina		191
3251	Piršembreg - Cerkev sv. Barbare	Dediščina		203
3252	Pavlova vas - Cerkev sv. Jedrti	Vplivno območje		210
4715	Gorjane - Kunejev hram	Spomenik		127
4720	Osredok pri Podsredi - Preskarjev mlin	Spomenik	Stavbna dediščina	133
4722	Podsreda - Javorškov senik	Spomenik	Stavbna dediščina	117
548	Podsreda- Trško naselje	Spomenik		
550	Podsreda - Javerškova domačija	Spomenik	Stavbna dediščina	116
9327	Bizeljsko - Hrenov križ na Vrhovnici	Dediščina		70
9877	Volčje pri Sromljah - Spomenik kurirjem TV 28 S	Dediščina	Memorialna dediščina	151

* veljajo splošne kulturnovarstvene usmeritve

Preglednica 54: Podrobne kulturnovarstvene usmeritve

EŠD	IME	Režim	Podrežim	ODSEK	USMERITVE
4610	Trebče-Gradišče Bukovica	Spomenik		112, 113	Upoštevanje splošnega varstvenega režima. Varstvo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovala arheološke ostaline ali spremenila njihov vsebinski in prostorski kontekst. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS ter v primeru, da je načrtovan poseg sprejemljiv, tudi KVS za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK RS.
4612	Svete Gore-Arheološko najdišče Svete Gore	Arheološko najdišče		108, 109	Upoštevanje splošnega varstvenega režima. Varstvo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovala arheološke ostaline ali spremenila njihov vsebinski in prostorski kontekst. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS ter v primeru, da je načrtovan poseg sprejemljiv, tudi KVS za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK RS.
715	Svete Gore-Romarsko središče	Vplivno območje		109	Gozdne površine obkrožajo cerkev, kapelo, gradišče, romarsko hišo in kapelico. Gozd se ohranja in vzdržuje pred zaraščanjem ali propadanjem, izogibati se je potrebno posegom v tla, ki bi lahko poškodovala arheološke ostaline (glej tudi zgornjo vrstico). Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS.
1577	Svete Gore-Cerkev Matere božje	Vplivno območje		71, 108, 109	Upoštevanje varstvenega režima. Nekdanji travniki in njive jugovzhodno in vzhodno od cerkve se varuje pred zaraščanjem. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS.
15626	Zagaj-Zvezani križ	Vplivno območje		108	Upoštevanje varstvenega režima. Stebrno znamenje se nahaja v vplivnem območju Cerkev Mater božje na Svetih Gorah. Znamenje se ohranja, zato je pri posegih v gozdnem prostoru nameniti posebno pozornost njegovi lokaciji zaradi morebitnega uničenja znamenja in njegovega ožjega prostora. Mimo znamenja niso dovoljene gozdne vlake ali gozdne deponije. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS.
4624	Kunšperk-Grad	Arheološko najdišče		73A, 73B, 101, 104, 105	Upoštevanje varstvenega režima za stavbno dediščino in splošnega varstvenega režima. Varstvo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali grajske ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Grad leži na prepadni skalni vzpetini nad istoimenskim naseljem Kunšperk. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS ter v primeru, da je načrtovan poseg sprejemljiv, tudi KVS za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK RS. V vplivnem območju se nahaja gozd.
30445	Kunšperk-Prazgodovinska naselbina Silovec	Arheološko najdišče		102B	Upoštevanje varstvenega režima. Varstvo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovala arheološke ostaline ali spremenila njihov vsebinski in prostorski kontekst. Upoštevanje splošnega varstvenega režima. Varstvo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovala arheološke ostaline ali spremenila njihov vsebinski in prostorski kontekst. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS ter v primeru, da je načrtovan poseg sprejemljiv, tudi KVS za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK RS.
18965	Podsreda-Kulturna krajina	Dediščina	Kulturna krajina	52, 54, 55, 57B, 58A, 58B, 58C, 59, 60, 118, 119A, 119B, 120A, 121	Na območju občine Brežice posega le manjši del varovanega območja, ki je v celoti gozdnato. Gozd se ohranja in s tem tudi značilna krajinska podoba.
3250	Blatno-Cerkev sv. Jerneja na Artiškem bregu	Vplivno območje		205	Na severni strani sega gozd skoraj do cerkve, sicer pa obkroža vplivno območje, kjer so vinogradi. Gozd se ohranja, preprečevati pa je treba nadaljnje zaraščanje in ohranjati značilno podobo cerkve v prostoru.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

EŠD	IME	Režim	Podrežim	ODSEK	USMERITVE
18	Bizeljska vas-Grad Bizeljsko	Spomenik državnega pomena		233	V območju spomenika se nahaja brežina severno od gradu. Gospodarjenje z gozdom mora biti podrejeno ohranjanju značilne podobe gradu in pripadajočih gospodarskih poslopij.
11169	Bizeljska vas-Grad Bizeljsko (Spomenik državnega pomena)	Vplivno območje		73A, 74, 75, 76B, 101, 233, 234A	Območje obsega tudi EŠD 18 in površine, ki jih gozd le obkroža. Ohranjati je potrebno značilno prostorsko podobo gradu in pripadajočih gospodarskih poslopij. Gozd uokvirja značilno prostorsko podobo gradu. Ohranja se obstoječa prostorska razmerja.
11248	Brezovica na Bizeljskem-Domačija Stari dom	Dediščina	Stavbna dediščina	240	Gozd obdaja severni rob domačije. Preprečevati je potrebno zaraščanje in ohranjati prostorsko podobo domačije.
10777	Brežice-Arheološko najdišče Mestno jedro-Sejmišče	Arheološko najdišče		160B, 160C	V najdišče na severni strani posega le manjši del gozda (v Vrbini pod Vilo Livada). Gozd se ohranja, izogibati pa se je potrebno posegom v tla, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline.
9372	Bukošek-Spomenik Krški četi	Dediščina	Memorialna dediščina	89	Spomenik se nahaja sredi gozda in označuje kraj zgodovinskega dogodka. Ohranja se sam spomenik kot tudi njegova čim bolj izvorna podoba v gozdu, v katerih ne sme biti motečih elementov. Potrebna je pazljivost pri podiranju dreves v neposredni bližini spomenika.
2882	Bukovje na Bizeljskem-Cerkev sv. Antona	Vplivno območje		236, 239B	Gozdne površine obkrožajo cerkev. Preprečevati je treba zaraščanje in ohranjati prostorsko podobo cerkve.
3247	Dednja vas-Cerkev sv. križa	Vplivno območje		201	Gozd obkroža cerkev z JV strani. Preprečevati je treba zaraščanje in ohranjati prostorsko podobo cerkve.
9804	Dobova-Arheološko območje	Arheološko najdišče		269B, 269E	Manjše zaplate znotraj arheološkega območja (predvsem na V in J robu). Izogibati se je potrebno posegom v tla, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline.
2883	Dramlja-Cerkev sv. Andreja na Skalah	Vplivno območje		244	Gozdne površine in tiste v zaraščanju obkrožajo cerkev. Preprečevati je treba nadaljnje zaraščanje ter ohranjati oz. ponovno vzpostaviti značilno podobo cerkve.
2884	Dramlja-Cerkev sv. Duha	Vplivno območje		242	Gozd obkroža širše območje cerkve, ob kateri so vinogradi. Preprečevati je treba zaraščanje in ohranjati prostorsko podobo cerkve.
9753	Jovsi-Poplavna ravnica ob Sotli	Dediščina	Kulturna krajina	249C, 268, 269E, 270, 271, 274	Gozd delno posega v SZ rob Jovsev, pojavlja pa se še v manjših zaplatah sredi območja. Preprečevati je treba zaraščanje in ohranjati značilno krajinsko podobo mokrotnih travnikov.
3058	Kapele-Cerkev Marijinega vnebovzjetja	Vplivno območje		274	Gozd le obrobja kultivirano brežino v smeri proti Jovsom. Ohranja se značilna prostorska podoba in pogledi proti Jovsom.
3249	Mali vrh na Bizeljskem-Cerkev sv. Jakoba	Vplivno območje		178, 179	Ob potresu dec. 2020 se je zrušila polovica cerkve, ki je trenutno ruševina. Načrtovana je sanacija, za kar bo treba nekoliko izčistiti prostor okoli cerkve.
2880	Orešje na Bizeljskem-Cerkev sv. Marije Magdalene	Vplivno območje		235	Gozd zarašča JZ del vplivnega območja. Preprečevati je treba nadaljnje zaraščanje ter ohranjati oz. ponovno vzpostavljati značilno prostorsko podobo cerkve.
10565	Pavlova vas-Arheološko najdišče Rigelj	Arheološko najdišče		19, 210	Gozd prerašča le manjši del območja na severu. Izogibati se je potrebno posegom v tla, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline.
10498	Pavlova vas-Grob Ivana Kerina	Dediščina	Memorialna dediščina	20	Grob se nahaja v gozdu ob križišču gozdnih cest. Ohranja se sam grob kot tudi njegova čim bolj izvorna podoba v gozdu, v katerih ne sme biti motečih elementov. Potrebna je pazljivost pri podiranju dreves v neposredni bližini groba.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

EŠD	IME	Režim	Podrežim	ODSEK	USMERITVE
8763	Pišece-Območje Gradu Pišece	Spomenik državnega pomena		1A, 1B, 1C, 2A, 3, 18A, 18B, 19, 20 210	Območje gradu Pišece je obravnavano kot grad s parkom, dejansko pa je meja med grajskim parkom (številne eksotične drevesne vrste) in okoliškim gozdom močno zabrisana. Maska gozda posega v južni del spomenika državnega pomena, ki ga je potrebno obravnavati kot parkovni gozd, ki je podrejen kulturnovarstvenim izhodiščem parkovnega urejanja. Gozdne površine uokvirjajo območje gradu. Gozd se ohranja in s tem tudi podoba gradu s parkom v širšem prostorskem kontekstu.
7620	Pišece-Pleteršnikova domačija	Spomenik		211, 217	Gozd porašča severni del posestva na pobočju nad domačijo. Preprečevati je treba zaraščanje in ohranjati prostorsko podobo domačije.
549	Podsreda-Grad (Vplivno območje)	Vplivno območje		54, 55, 59, 60	Vplivno območje gradu v delu, ki posega v občino Brežice, v veliki meri sovпада z območjem kulturne krajine. Gozd se ohranja in s tem tudi značilna krajinska podoba.
10553	Silovec-Kapelica Marije Majniške	Dediščina	Stavbna dediščina)	144	Kapelica se nahaja ob gozdnem robu znotraj EŠD 10584. Ohranja naj se čim bolj izvorna podoba kapelice ob gozdnem robu.
3391	Sromlje-Cerkev sv. Janeza Nepomuka (Vplivno območje)	Vplivno območje		145A	Gozd rahlo posega v zahodni rob vplivnega območja. Preprečevati je treba zaraščanje in ohranjati prostorsko podobo cerkve.
7166	Sromlje – Spomenik Lastine pri Sromljah	Spomenik		177	Kraj zgodovinskega dogodka obsega gospodarsko poslopje s spominsko ploščo in ruševine viničarske hiše. Širše območje se močno zarašča. Preprečevati je treba zaraščanje in ohranjati prostorsko podobo območja spomenika.
10568	Vitna vas-Arheološko najdišče Gradec	Arheološko najdišče		215	Potencialna prazgodovinska naselbina – gradišče iz starejše železne dobe. Gozd predstavlja osrednji del najdišča. Izogibati se je potrebno posegom v tla, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline.
10803	Volčje pri Sromljah-Zarnikov mlin	Dediščina	Stavbna dediščina)	236, 239B	Manjša zidana stavba pravokotnega tlorisa stoji ob gozdnem robu. Območje se zarašča. Preprečevati je treba zaraščanje in ohranjati prostorsko podobo območja spomenika.
10339	Volčje pri Sromljah-Domačija Volčje 8	Dediščina	Stavbna dediščina	146	Domačija se nahaja ob gozdnem robu, v masko gozda sega le severni vogal. Gozd se ohranja, preprečevati pa je treba njegovo zaraščanje v smeri domačije.
10513	Zgornja Pohanca-Spomenik Rudiju Rožancu	Dediščina	Memorialna dediščina	32B	Na večji obdelani skali je vzidana spominska plošča. Stoji na mestu zgodovinskega dogodka. Spomenik se nahaja v gozdu v bližini ceste. Ohranja se sam spomenik kot tudi njegova čim bolj izvorna podoba v gozdu, v katerih ne sme biti motečih elementov. Potrebna je pazljivost pri podiranju dreves v neposredni bližini spomenika.

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko, estetsko, turistično in raziskovalno funkcijo

Zaželena je raznodobna in malopovršinska zgradba sestojev z nekoliko večjim deležem starejših razvojnih faz, z visokimi lesnimi zalogami, s čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst. Pospešuje, ohranja, varuje in vzdržuje se estetsko zanimive drevesne in grmovne vrste in skupine le - teh. Ohranjajo naj se drevesa izrednih dimenzij. Kot nosilce se izbira estetsko zanimiva drevesa, plodonosne in redke drevesne vrste. Velikopovršinski posegi so dopustni le izjemoma, v primeru sanacij. Posebna pozornost velja gozdnemu robu. Ta naj bo horizontalno in vertikalno razgiban. Ohranjajo naj se gozdni otoki, obrežna vegetacija, posamezna drevesa in skupine drevja izven gozda. Gozdne prometnice naj se načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji. Dosledno naj se izvaja gozdni red.

Še naprej naj se izvajajo redčenja in meritve na ploskvah v odsekih 41A in 42B, da se primerjajo učinki klasičnega izbiralnega redčenja z izbiralnim redčenjem s stalnimi izbranci.

Usmeritve za gospodarjenje z lesnoproizvodno funkcijo

Lesno zalogo akumulirati na najkvalitetnejših osebkih, pri listavcih v nasadih iglavcev tudi na manj kvalitetnih osebkih. S pravočasnim in dovolj intenzivnim redčenjem v drogovnjakih povečati kvaliteto in stojnost sestojev.. V kvalitetnih debeljakih akumulirati lesno zalogo, zrele in presvetljene debeljake s podmladkom uvajati v obnovo. Nekvalitetne raznomerne sestoje po možnosti uvajati v obnovo oziroma premeno.

Potrebno je dosledno upoštevati smernice in ukrepe zapisane v tem načrtu.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin

V semenskem sestoju naj se izvaja samo sanitarna sečnja. Upoštevati usmeritve iz poglavja 6.2.6. Vse ostale gozdne proizvode se dovoli nabirati v skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov.

V okolici čebelnjakov in stojišč skrbeti za pestro drevesno sestavo, po možnosti pospeševati medonosne drevesne vrste.

Usmeritve za gospodarjenje z lovnogospodarsko funkcijo

V enoti ni posebno izločenih površin za to funkcijo. Upošteva se usmeritve iz poglavja 6.2.3.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Za ohranjanje primernega življenjskega okolja za prosto živeče živali je potrebno upoštevati naslednje usmeritve, pa tudi ostala načela sonaravnega gospodarjenja z gozdom, ki tu niso zajeta:

- ohranjajo naj se vodni ekosistemi (gozdne mlake, kali, izviri, studenci) in ostali negozdni ekosistemi v gozdnem prostoru (jase, skalovja...);
- vzdrževati pašnike in travnike v gozdu in gozdnem prostoru;
- v gozdu in na gozdnem robu naj se ohranja majhne vodne in močvirne biotope, kot so mlake, luže in kaluže;
- okoli mokrišč in vodnih površin v gozdu ter gozdnem robu naj se ohranja drevje in grmovje tako, da je med vodnim telesom in gozdom sklenjen prehod, porasel z lesnimi rastlinami;
- z namenom povečanja biotske pestrosti in izboljšanja prehranskih razmer rastlinojede parkljaste divjadi, se v sodelovanju z lastniki zemljišč in lovsko organizacijo, na za to primernih površinah (površine v zaraščanju, ipd.) osnujejo nove gozdne jase.
- ohranja se gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda;
- vodne kale naj se redno vzdržuje, nad njimi naj se ohranja tesen sklep krošenj;
- kalov naj se ne zametava s sečnimi ostanki in drugim materialom; pri novogradnjah se je potrebno kalom izogniti;
- mokrotne ekosisteme se vzdržuje s košnjo;
- vzdrževati pester in pravilno strukturiran gozdni rob s pestro in stopničasto zgradbo drevesnih in grmovnih vrst;
- pospešuje naj se tudi plodonosne drevesne vrste (drevesne vrste s sadeži);
- drevesa z dupli in poldupli, odmrla in odmirajoča drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami in drevesa z gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik, naj se ohranja kot habitatno drevje (kozača za gnezdenje pogosto uporablja vrhove oz. štrclje odlomljenih dreves večjih dimenzij, zato naj se tudi takšna drevesa prednostno uvršča med habitatna drevesa);
- votla drevesa in posamezne sušice se ohrani kot življenjski prostor duplarjev; po potrebi se namesti gnezdilnice za ptice, le-te se redno vzdržuje; pušča se vsa drevesa z gnezdi;

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Gozdovi so razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/2005 in nasl.).

Za zagotavljanje varovalne in zaščitne funkcije je potrebno ohranjati stalno zastrtost tal, pospeševati pestro drevesno sestavo, odstranjevati težka, obvisel in nevarna drevesa, ukrepati malopovršinsko, negovati mladovja, tudi na majhnih površinah.

V rezervatih ukrepanje ni dovoljeno.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Pravilnik o varstvu gozdov (Ur.l.RS št.: 114/2009, 31/2016) podrobno določa vsebino načrtov varstva gozdov pred požari, program varstva gozdov ter organizacijo opazovalne službe. Za gozdove srednje in majhne požarne ogroženosti ni potrebno izdelovati posebnih načrtov varstva pred požarom in ni potrebno določati posebnih ukrepov za varstvo pred požari. Kljub temu je za večjo varnost pred morebitnim požarom potrebno naslednje:

- na vseh vstopih na gozdne ceste ter na lokacijah s povečanim obiskom javnosti naj bodo nameščene opozorilne table (»Čuvajmo gozd pred požarom«),
- večjo pozornost je potrebno posvetiti pri spomladanskih kmetijskih opravilih (kurjenje ob robu gozda)

- osveščanje prebivalstva
- pri kurjenju sečnih ostankov je potrebna izjemna previdnost – kurjenje na poteh, ob vodi, v mirnem vremenu in pa seveda nadziranje kurišča.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V letu 2018 je bil določen semenski sestoj v delu odseka 53a (Kurji strah) za kar štiri drevesne vrste: bukev, češnja, gorski javor in ostrolistni javor. V Register semenskih objektov so zapisani pod identifikacijskimi številkami: 5.0383; 5.0384; 5.0385; 5.0386. Poleg tega sta v sestoju označeni še dve češnji kot plus drevesa. Sestoj je potrebno pregledovati vsaj enkrat letno ter sporočati obrod in možnost nabiranja semena. Za bukev se priporoča nabiranje semena vsaj izpod 50 dreves, za ostale vrste vsaj izpod 25. V prvem delu desetletja bo potrebno sestoj preredčiti. Priporoča se močno sproščanje semenjakov tako bukve kot tudi ostalih treh manjšinskih drevesnih vrst. Sestoj je še dovolj mlad, da bo možno oblikovati globoke krošnje.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela in gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

V času veljavnosti načrta bo prevladujoča tehnologija pridobivanja lesa ročna sečnja z motorno žago in spravilo v obliki vlačena lesa do kamionske ceste. Želene bi bile nadaljnje preusmeritve iz vlačena na vožnjo sortimentov iz gozda. Zmanjšati bi se moral delež traktorskega spravila na razdalji 400 do 600m in predvsem na večjih razdaljah, ter tako povečati delež traktorskega spravila na razdaljah od 200 do 400 m. V gospodarski enoti so možnosti za uvajanje strojne sečnje predvsem v ravninskem južnem delu enote v predelu Dobrave. Pri izgradnji načrtovanih gozdnih prometnic naj bi prevladovala bagerska tehnologija in uporaba pnevmatskega kladiva. Pri vzdrževanju gozdnih cest je potrebno posebno skrb posvečati odvodnjavanju meteorne vode s cestnega telesa. Vzdrževane dele gozdnih cest je potrebno valjati. Na problematičnih odsekih bi bilo potrebno zgraditi sistem obcestnih jarkov in prepustov. Posebno skrb je potrebno posvetiti pretočnosti strug potokov ob gozdnih cestah v času večjih nalivov. Velik problem je izvoz lesa in manipulacija ob javnih cestah in vse večja asfaltacija le teh. Skladišča lesa bo zato potrebno prestavljati v gozd, kar bo pomenilo dodatna vlaganja.

Na območju gozdov na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati Usmeritve in veljavne občinske odloke, ki urejajo posamezna vodovarstvena območja.

Usmeritve za tehnologijo dela, gradnje in vzdrževanje gozdnih prometnic

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je potrebno:

- za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV pridobiti vodno soglasje. Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09) glede na klasifikacijo objekta, ki se gradi. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:
  - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
  - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
  - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice
  - poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
  - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
  - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
  - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je potrebno predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh);
- pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, torej gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, določenih skladno z opredelitvami v ZV;
- odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno;
- v kolikor trasa posega na poplavno območje je treba upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje;
- na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov;
- Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij;
- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta;
- Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
  - ni predvidene kakršnakoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
  - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,

- se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
- bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
- je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže;
- investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno s 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu.

6.2.8 Usmeritve za posege v prostor

Za vse večje krčitve so potrebne temeljite presoje ekoloških in socialnih funkcij. Pri največjih in občutljivih posegih mora biti izražen tudi širši interes (lokalne skupnosti, gospodarstvo, turizem, naravovarstvene organizacije). Za kmetijstvo in poselitev naj se posega v malodonosne gozdove, ki so nastali na opuščeni, zaraščajoči se kmetijskih površinah. V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora. V prostoru z majhnim deležem gozda je potrebno objekte linijske infrastrukture načrtovati tako, da se v čim večji meri izogibajo gozdnim zaplatam, skupinam gozdnega drevja in obvodni vegetaciji. Na območju naselij in v njihovi neposredni bližini je potrebno obseg gozdnih površin v največji možni meri ohraniti ter jih vpeti v zelene sisteme naselij s primernimi oblikami rekreacijske rabe.

Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.

Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben poleg zagotavljanja funkcij gozdov tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov.

Ograditev posameznih delov gozda ni dovoljena, razen v primerih, ki so določeni z Zakonom o gozdovih (24. člen).

Tudi po izvedbi posegov v gozd mora biti omogočeno gospodarjenje z gozdovi in dostop do sosednjih gozdnih zemljišč pod enakimi pogoji kot doslej.

Dopušča naj se krčitev gozdnih jezikov ob robovih vasi za potrebe obnove oz. revitalizacije vasi.

Površine, kjer krčenje gozdov praviloma ni dopustno:

- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (oddaljenost do 200 m),
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Na naravovarstveno pomembnih območjih naj se krčitev praviloma na izvaja oz. mora biti pred krčitvijo izvedena ustrezna presoja.

Večje gozdne komplekse naj se ohrani in obvaruje pred večjimi posegi.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Podrobnejše usmeritve za krčitve na plazljivih in erozijaskih območjih so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Pri krčitvah na plazljivih območjih je zaradi nenatančnosti merila Opozorilne karte verjetnosti pojavljanja plazov (1.250.000), ob upoštevanju Zakona o vodah, v praksi potrebna dodatna presoja.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

Evidentiranih je 33,40 ha drugih gozdnih zemljišč (Ur. l. RS, št. 30/93 in nasl.).

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi (27,73 ha):

- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov; ob vodotokih je obvezna uporaba bio olj,
- redno vzdrževanje tras,
- čiščenje tras daljnovodov se izvaja v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poganjanja mladičev in gnezdenja ptic,
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je od 5 do 8 let,
- pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov,
- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati takšne ukrepe, da se za prostoživeče živali zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

Usmeritve za zemljišča znotraj obor (5,67 ha):

- ob ograjah naj se ohranja zdrava, vitalna drevesa, ki ne predstavljajo nevarnosti za poškodovanje objektov,
- odstranjuje naj se polomljena, suha in trhla drevesa,
- upošteva naj se navodila o varstvu gozdov,
- v oborah je potrebno izvajati vse ukrepe s ciljem, da se krepijo oz. se ne slabšajo življenjski pogoji za živali.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovani posek v višini 603.962 m³ je za 25% višji od načrtovanega v preteklem načrtu in povprečno predstavlja posek 7,23 m³/ha/leto. Predviden posek je glede na lesno zalogo in prirastek najvišji v državnih gozdovih. V veliki meri (50%) so to pomladitvene sečnje. V 42% pomlajencev se bo obnova zaključila, v 31% pa bo potekala pospešeno.

V zasebnih gozdovih je več redčenj kot pomladitvenih sečenj. V manjšem obsegu so predvidene tudi sanitarne sečnje, ki so nekoliko višje pri iglavcih.

Predviden je tudi posek 3.429 m³ v razglašeni varovalni gozdovih. Odstranjevala se bodo (pre) težka, obvisela, polpodrta drevesa, izvajale se bodo potrebne sanitarne sečnje in potrebna redčenja nizkih jakosti.

Sečnja se ne izvaja v gozdnih rezervatih in ekocelicah brez ukrepanja, ki jih je 16,9 ha.

Preglednica 55/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

	Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek na patij	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevoja in sanitarni p.				
	Redčenj a	Pomladi tv.	Prebiral ne							
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m ³	10.612	4.160	0	0	0	714	15.486	19,5	62,1
	%	68,5	26,9	0,0	0,0	0,0	4,6	100,0		
Listavci	m ³	226.179	165.989	0	0	0	5.291	397.459	21,6	96,3
	%	56,9	41,8	0,0	0,0	0,0	1,3	100,0		
Skupaj	m³	236.791	170.149	0	0	0	6.005	412.945	21,5	94,4
	%	57,3	41,2	0,0	0,0	0,0	1,5	100,0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m ³	8.870	6.718	0	0	0	480	16.068	26,1	86,9
	%	55,2	41,8	0,0	0,0	0,0	3,0	100,0		
Listavci	m ³	80.927	87.501	0	0	0	3.093	171.521	28,1	118,7
	%	47,2	51,0	0,0	0,0	0,0	1,8	100,0		
Skupaj	m³	89.797	94.219	0	0	0	3.573	187.589	27,9	115,1
	%	47,9	50,2	0,0	0,0	0,0	1,9	100,0		
Gozdovi lokalnih skupnosti										
Iglavci	m ³	38	0	0	0	0	0	38	32,2	99,0
	%	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	1.448	1.818	0	0	0	124	3.390	26,9	103,3
	%	42,7	53,6	0,0	0,0	0,0	3,7	100,0		
Skupaj	m³	1.486	1.818	0	0	0	124	3.428	26,9	103,3
	%	43,3	53,1	0,0	0,0	0,0	3,6	100,0		
Vsi gozdovi skupaj										
Iglavci	m ³	19.520	10.878	0	0	0	1.194	31.592	22,4	72,7
	%	61,8	34,4	0,0	0,0	0,0	3,8	100,0		
Listavci	m ³	308.554	255.308	0	0	0	8.508	572.370	23,3	102,1
	%	53,9	44,6	0,0	0,0	0,0	1,5	100,0		
Skupaj	m³	328.074	266.186	0	0	0	9.702	603.962	23,2	100,0
	%	54,3	44,1	0,0	0,0	0,0	1,6	100,0		

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Preglednica 56/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni a.	Državni a.	G. lok. skupnosti	Skupaj
Priprava tal	ha	0	4,67	0	4,67
Priprava sestoja	ha	13,76	3,92	0,08	17,76
Sadnja	ha	4,7	11,08	0	15,78
Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	4,4	2,11	0	6,51
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	20	0	0	20
Vzdrževanje večjega vodnega vira	kos	0	2	0	2
Naravni razvoj biotopov	m ³	0	17,62	0	17,62
Obžetev	ha	24,44	90,31	0	114,75
Nega mladja	ha	24,29	21,98	0,29	46,56
Nega gošče	ha	69,64	116,21	0,73	186,48
Nega letvenjaka	ha	53,48	55,07	0,08	108,63
Nega drogovnjaka	ha	3,17	0,11	0,46	3,74
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	0,5	2,9	0	3,4
Zaščita s tulci	kos	2.000,00	6.200,00	0	8.200,00
Zaščita mladja z ograjo	m	1.200,00	2.400,00	0	3.600,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0	20.000,00	0	20.000,00
Zatiranje rastlinskih bolezni	ha	0	47,1	0	47,1
Obeleževanje sadik	kos	0	10.500,00	0	10.500,00
Odstranjevanje tulcev	kos	100	0	0	100
Odstranjevanje zaščitne ograje	m	0	600	0	600

Prikazana so gojitvena dela, ki omogočajo obnovo gozda, preprečujejo ogroženost sestojev, krepijo biološko pestrost, stabilnost in kakovost sestojev. Sorazmerno z deležem lastništva so gojitvena dela načrtovana predvsem v zasebnem sektorju, za gozdove lokalnih skupnosti je načrtovano malo gojitvenih del. Večji poudarek je na posredni negi matičnega sestoja in neposredni negi gošče in letvenjaka. sadnja in dopolnilna sadnja je v 96% predvidena pri obnovi nižinskih dobovih gozdov. Naravna obnovo teh sestojev je težavna zaradi monokultur zelenega bora, velikega števila rastlinojede divjadi, ki objeda hrastove mladice in pepelovke. Sadjna belega gabra je predvidena za vzpostavitev polnilnega sloja tam, kjer se le-ta naravno ne pomlajuje. Individualna zaščita je predvidena pri dopolnilni sadnji. Pri dobu je pomemben začetek obnove, ker mladice doba v 2 letih pod zastorom propadejo (pepelasta plesen) in nadaljnja nega (obžetev 2-3 krat letno). Zaščitne ograje morajo biti redno vzdrževane in zaprte.

Sadjna na površini 0,7 ha v RGR Varovalni gozdovi je predvidena pri vzpostavitvi prvotnega stanja zaradi nedovoljene krčitve.

V primerjavi s prejšnjim načrtom se je zmanjšala nega mladja in nega gošče. Prav tako ni veliko objektov, kjer bi bilo potrebno drugo redčenje.

Preglednica 57: Načrtovano število sadik

Drevesna vrsta	Državni gozd	Zasebni gozd
Dob	17.300	8.400
Lipa	4.650	2.400
Beli gaber	4.250	1.200
SKUPAJ	26.200	12.000

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Izvedba biomeliorativnih del (ukrepov) ne vpliva samo na nekaj vrst lovne divjadi, ampak je smisel izvajanja biomeliorativnih del širši. Namen teh del je izboljšanje prehranskih in bivalnih razmer za živali, ki se zaradi načina gospodarjenja v določenih segmentih siromaši v škodo prostoživečih divjih živali.

Na področju GGE se izvajajo naslednja biomeliorativna dela, ki se načrtujejo tudi z Dvoletnimi lovsko upravljavskimi načrti:

- vzdrževanje pasišč v gozdu: prednost pri izvedbi imajo košenice v večjih gozdnih kompleksih
- vzdrževanje grmišč in obrečnih pasov: tovrstna dela pridejo v poštev v nižinskem delu GGE ob Savi, ter ob vodnih površinah v Dobravi in Jovsih, kjer so namenjena v prvi vrsti vzdrževanju življenjskega okolja male divjadi,
- vzdrževanje in izdelava vodnih virov v gozdu: za potrebe divjadi je potrebno vse obstoječe vodne vire vzdrževati v smislu dostopnosti vodnega vira prostoživečim divjim živalim,
- sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja: namen tega ukrepa je v popestritvi prehranskih možnosti v gozdni krajini, še posebej v višjih legah.
- med drugim je zaželeno v sestojih puščati drevesa z dupli in postavljati gnezdilnice, v katerih si možnost gnezdenja najdejo številni duplarji.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Poleg predpisanih gojitvenih in biomeliorativnih del načrtujemo na območju Nature 2000 še naslednje ukrepe za krepitev funkcij:

Preglednica 58/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Vrsta dela	Enota	Obseg
670 - Puščanje stoječe biomase	m ³	200
650 – Ohranjanje biotopov – brez ukrepanja	kos	3
651 - Ohranjanje biotopov – sečnja	m ³	100
652 - Ohranjanje biotopov – nega	ha	5
653 – Naravni razvoj biotopov	m ³	50

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

V naslednjem desetletju naj bi se zgradilo 25.000 m in rekonstruiralo okoli 23.000 m gozdnih vlak. Novejši traktorji so širši in je potrebno določene obstoječe vlake razširiti.

Preglednica 59: Načrtovane vlake

vlake	Zasebni gozd		Državni gozd	
	gradnja	rekonstrukcija	gradnja	rekonstrukcija
2022-2031	15.000	8.000	10.000	15.000

V GGE Pišece ni predelov kjer gradnja gozdnih cest ne bi bila mogoča. Drugače pa je potrebno obravnavati in strokovno presoditi vsako namero za vlaganje v gozdno infrastrukturo na celotnem območju gospodarske enote.

Prednostno območje za gradnjo gozdnih cest je predel Dobrave, Kunšperka in predel Orlice med Pišecami in V. Špičkom. V predelu Dobrave bi bilo smotno nekaj tras gozdnih vlak, ki imajo parcelno številko, utrditi z naravnim materialom in usposobiti za izvoz lesa s prikolicami.

Karta 11: Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila – v kartni prilogi

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Posamično gozdno drevo in skupine gozdnega drevja zunaj naselij imajo pomembno ekološko in estetsko vlogo in dajejo krajini poseben pečat, še posebno v kmetijski krajini, ki jo je v enoti 38%. Predstavljajo biokoridorje v krajini, povečujejo biološko pestrost in so v kmetijski krajini edini ostanki naravne vegetacije. Nudijo zatočišče živalim in omogočajo pretok snovi in energije skozi krajino.

Zaradi ekološke stabilnosti je poleg prisotnosti tega gozdnega drevja pomembna tudi njihova prostorska razporeditev. Z upoštevanjem lege in razporeditve le - teh smo jih razvrstili v naslednje skupine:

- obvodno drevo in grmovna vegetacija,
- omejki in skupine dreves med kmetijskimi površinami,
- drevo ob cestah in poteh,
- stara drevesa in osamelci sredi polj,
- vse posamične prvine gozdne vegetacije v gozdnati in kmetijski krajini.

Vse skupine drevja opravljajo pomembno funkcijo ohranjanja biotske pestrosti, estetsko in higiensko - zdravstveno funkcijo. Posamezne skupine drevja opravljajo varovalno in zaščitno funkcijo. Nekatera drevesa predstavljajo naravno vrednoto.

Pri obvodnem drevju in grmovni vegetaciji je potrebno skrbeti za stopničasto zgradbo s pestro drevesno in grmovno sestavo. Pri prestarih in pomanjkljivih, nestabilnih zasnovah je potrebno poskrbeti za obnovo in pomladitev. Pomlajuje se enkrat ena, drugič druga stran struge. Neposredno ob vodi se redči močnejše in izseka večja drevesa, da je omogočen neoviran pretok vode. Na poplavnih površinah se puščajo večja vitalna drevesa in med njimi grmovni sloj. Potrebno je odstraniti vse sečne ostanke iz vodotokov.

V omejkah in skupinah dreves, ki povezujejo večje gozdne komplekse, je potrebno skrbeti za ohranjanje biološke pestrosti drevesnih in grmovnih vrst. Posek naj bo omejen zgolj na sanitarne sečnje. Gozdni rob naj se oblikuje galerijsko.

Tudi ob cestah in poteh naj bo zgradba stopničasta in dovolj strnjena, da deluje protihrupno. Posamezna stara drevesa in osamelci sredi polj (kmetijska krajina) je potrebno ohranjati, oziroma jih ob potrebnem poseku pravočasno nadomestiti s sadnjo.

V ostalih posamičnih prvinah gozdne vegetacije v obeh tipih krajine (gozdnata in gozdna) se skrbi predvsem, da se ne izsekajo. Izsekujejo se le najbolj nevitarna drevesa, redčijo se mlajše razvojne faze.

Pri sečnji drevja v vseh omenjenih skupinah, ki ga napadejo gospodarsko pomembni primarni škodljivci, se je potrebno držati enakih predpisov, ki sicer veljajo za drevo v gozdu (npr. za zatiranje smrekovega lubadarja).

ZGS mora poskrbeti, da bodo lastniki posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj naselij na primeren način seznanjeni in motivirani za delo s temi površinami.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ekonomsko presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana za državne gozdove, skupaj za zasebne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti ter skupaj za celotno gozdnogospodarsko enoto.

Prihodki:

Prihodek (vrednost lesa na KC) je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov, ob predpostavki je, da je ob realizaciji vse količine načrtovanega možnega poseka, debelinska struktura posekanega drevja podobna debelinski strukturi drevja v gozdu – ter na podlagi izdelanih tablic, ki kažejo modelno strukturo sortimentov v odvisnosti od debeline drevesa, drevesne vrste in kakovosti rastišča/tarife. Pri izračunu smo uporabili povprečne cene gozdno – lesnih sortimentov na kamionski cesti v prvi polovici leta 2021, ki smo jih pridobili iz spletnega portala Woodchain manager, podatkov SIDG in podatkov objavljenih v Kmečkem glaslu.

Stroški:

Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in manipulacije na kamionski cesti, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in gozdnih vlak.

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani za posamezen odsek in sektor lastništva. Ti povprečni parametri so gozdna združba, pravilno sredstvo, pravilna razdalja, nagib, skalnatost in povprečni tarifi (ločeno na iglavce in listavce).

Pri izračunu so upoštevane neto količine (m³) gozdnih lesnih sortimentov, pri čemer sta bila uporabljena povprečna faktorja za preračun iz bruto m³, in sicer 0,85 za iglavce in 0,88 za listavce.

Stroški dela oz. delovne ure so enotni za vsa lastništva in znašajo za sečnjo 17,78 €/h in za spravila 32,09 €/h. Za strošek manipulacije na KC je upoštevano 3 minute na m³.

Stroški gojitvenih in varstvenih del so izračunani na podlagi načrtovanih del. Vrednost dneve znaša 134,03 €/delovni dan. To je 50 % dneve gozdnega delavca z ročnim orodjem in 50 % dneve sekača (delavec z motorno žago) po kalkulacijskih osnovah SKZG za ceno gozdarskega dela za leto 2010. Po analizi evidence gojitvenih in varstvenih del ugotavljamo, da se je približno 50% opravljenih dnin za gojitvena in varstvena dela opravilo z motorno žago. Pri materialnih stroških so upoštevane okvirne cene sadik in semena v drevesnicah v letu 2021 ter pogodbene cene za varstveni material za leto 2021. Vse cene so brez DDV.

Stroški za vzdrževanje gozdnih cest so izračunani na podlagi povprečne cene vzdrževanja gozdnih cest v gozdnogospodarskem območju ki sestoji iz tekočega vzdrževanja cest, zimskega pluženja in periodičnega vzdrževanja cest. Osnova za kalkulacijo je metodologija, ki je opredeljena v uredbi za vzdrževanje gozdnih cest ter dejanska dolžina gozdnih cest v enoti.

Stroški za vzdrževanje gozdnih vlak znašajo v državnih gozdovih 0,50 €/m³ in v ostalih gozdovih 0,30 €/m³.

Vse postavke so prikazane na enoto neto m³ in hektar gozdne površine.

Preglednica 60/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni in ostali gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj €	€/ m ³	Skupaj €	€/ m ³
Vrednost lesa na KC	14.770.131	50,11	6.149.141	47,61
Strošek poseka in sprav.	6.256.298	21,23	2.852.585	22,09
Razlika	8.513.833	28,88	3.296.556	25,52

Preglednica 61/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj €	€/ m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	27.454.574	51,75	100,0
Stroški sečnje in spravila	11.331.617	21,36	41,3
Stroški gojenja in varstva gozdov	480.438	0,91	1,7
Stroški vzdrževanje gozdnih cest	175.565	0,33	0,6
Stroški vzdrževanje vlak	192.081	0,36	0,7
Stroški skupaj	12.179.701	22,96	44,4
Dohodek	15274873	28,79	55,6
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	75.435	0,14	0,3
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	123.550	0,23	0,5
Skupaj predvidene spodbude	198.985	0,38	0,7
Dohodek + spodbude	15.473.858	29,17	56,4

Poudariti je potrebno, da je ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi narejena ob predpostavki, da bo posekan ves najvišji možni posek na celotni površini, da bodo opravljena vsa gojitvena in varstvena dela, da se bodo tekoče vzdrževale vse gozdne ceste ter da se bodo enkrat v desetletju vzdrževale tudi vlake. Prikazane so tudi ocene spodbud za gojenje in varstvo gozdov ter vzdrževanje gozdnih prometnic.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Gozdovi enote so združeni v rastiščnogojitvene razrede glede na prevladujoči rastiščni tip v odseku. V razrede 'Varovalni gozdovi' in 'Gozdni rezervati' so združeni gozdovi razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/2005 in dalje). V primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem je število razredov ostalo enako. Gozdovi preteklega razreda 'Zasmrečena dobova belogabrovja' so zaradi umikanja smreke iz tega rastišča ter zaradi premale površine uvrščeni v razred 'Dobova belogabrovja'. Določen pa je nov razred 'Gradnova belogabrovja na silikatih', ki zajema gričevnate, pretežno hrastove gozdove enote.

S tem načrtom je uvedeno tudi novo poimenovanje rastiščnogojitvenih razredov.

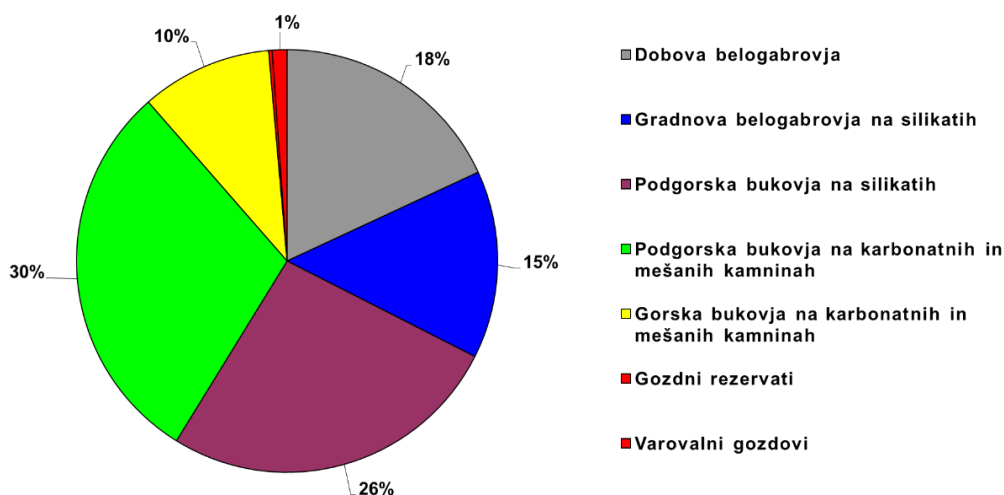
Gozdovi razreda 'Gorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah' so v celoti v gospodarski kategoriji gozdov s posebnim namenom (Kozjanski park). Vsi ostali razredi so deloma v kategoriji večnamenskega gozda, deloma v kategoriji gozda s posebnim namenom v katerih so ukrepi dovoljeni.

Gozdovi RGR 'Gozdni rezervati' (21,88 ha) spadajo v gospodarsko kategorijo gozdov s posebnim namenom v katerih ukrepi niso dovoljeni.

Gospodarska kategorija varovalnih gozdov (95,21 ha) je vključena v RGR 'Varovalni gozdovi'. Gozdovi posebnih varstvenih območij (Natura 2000) se nahajajo v vseh rastiščnogojitvenih razredih.

Habitatni tipi vezani na gozdni prostor enote so:

- (91K0) Ilirski bukovi gozdovi,
- (9110) Bukovi gozdovi,
- (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi,
- (91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi,
- (8210) Karbonatna skalna pobočja z vegetacijo skalnih razpok.

Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Karta 5: Karta rastiščnogojitvenih razredov – v kartni prilogi

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Dobova belogabrovja - 21011

Rastiščnogojitveni razred združuje nižinske gozdove na rastiščih doba in belega gabra ob reki Savi in Sotli ter v predelu Dobrava med Kapelam in Globokim.

Površina gozdov razreda je 1.512,90 ha. Predstavlja 18% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 73% gozdov v zasebni lasti, 27% pa v državni.

Po gospodarskih kategorijah spada 99% gozdov razreda v večnamenske gozdove. Manjši del gozdov znotraj Kozjanskega parka je v gospodarski kategoriji gozdov s posebnim namenom (4,71 ha). Gozdovi razreda so v območju največje naseljenosti kar močno vpliva na spremenjenost in slabši rastiščni potencial sestojev.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Tako na 1. kot 2. stopnji je največ gozdov s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti. Na 1. stopnji so to otoki gozda v kmetijski krajini in cona Vrbina, na drugi pa Natura in EPO območja. Funkcija varovanja naravnih vrednot na 1. stopnji imata vodotoka Ribjek in Virje, na 2. pa kompleks Dobrava, vodotoki Dramlja, Močnik, Struga, Negot, Gabernica, Sromljica in Sotla. Hidrološko na 1. (ožje območje) in 2. stopnji ima črpališče Glogov Brod-Brezina in pasovi ob vodotokih.

Estetsko na 2. stopnji imajo gozdne površine v kmetijski krajini.

Na večji površini so prisotne še obrambna na 2., higiensko zdravstvena na 1. in 2., varovalna na poplavnem območju in gozdna čebelja paša.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Prevladujejo srednje globoka in globoka, hidromorfna tla na kvartarnih nanosih proda reke Save in na ilovnato glinastih nanosih reke Sotle. V Dobravi na kopenskem, brezkarbonskem lesu. Tla so pod vplivom podtalnice, mestoma, kjer ni izvedena regulacija vodotoka, tudi plavljena. V obeh primerih je reakcija tal rahlo kislja.

Po tipološki razvrstitvi v enoti prevladuje gozdni rastiščni tip 'Dobovje in dobrovo belogabrovje' (84%).

Preglednica 62/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	PSR	Površina (ha)	Delez (%)
511	<i>Vrbovje s topolom</i>		48,67	3,2
521	<i>Nižinsko črnojelševje</i>		86,13	5,7
531	<i>Dobovje in dobrovo belogabrovje</i>		1.270,24	83,9
711	<i>Kisloljubno gradnovno belogabrovje</i>		90,26	6,0
731	<i>Kisloljubno gradnovno bukovje</i>		17,60	1,2
	Skupaj	8,19	1.512,90	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanjih zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 8,19 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je nekoliko slabše izkoriščen (90%). Proizvodna sposobnost rastišč je manjša od modelne (9,08 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo mešani sestojno raznodobni gozdovi, v katerih prevladujejo debeljaki in v manjšem deležu drogovnjaki. 1/5 razreda poraščajo raznomerni mešani gozdovi doba, dr.trdih in mehkih listavcev ter smreke.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 291,7 m³/ha, letni prirastek pa 6,13 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek razreda sta najnižja v enoti. V povprečni lesni zalogi je 14% iglavcev. Največ zaloge je skoncentrirane v drevju V. debelinskega razreda (34%).

Iglavci v povprečju priraščajo 2,5% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,0%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 63/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	6,4	11,6	16,2	30,5	35,3	39,9	13,7	1,00	16,3
Listavci	5,7	15,5	22,1	23,2	33,5	251,8	86,3	5,13	83,7
Skupaj	5,8	15,0	21,3	24,2	33,7	291,7	100,0	6,13	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V tem razredu je povprečno največji delež iglavcev v enoti (14%). Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ doba z 37%, b.gabra z 16%, č.jelše z 9%, smreke z 6% in z.bora 7%.

Primešani so še graden, robinija, bukev, topoli, vrbe, poljski jesen, poljski brest...

Podmladek pokriva 8% površine razreda. V njem je največ dr.trdih listavcev, smreke in bukve.

Preglednica 64/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	17,6	0,0	1,7	1,1	19,5	12,3	140,9	9,0	53,1	36,4
	%	6,0	0,0	0,6	0,4	6,7	4,2	48,3	3,1	18,2	12,5
Naravno stanje	m ³ /ha	0	0,0	2,9	0,0	0,0	5,8	160,4	78,8	23,3	20,4
	%	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	2,0	55,0	27,0	8,0	7,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem doba in pl.listavcev, smreke in dr.trdih listavcev pa je preveč. Iglavci so v gozdove razreda umetno vnešeni.

Ohranjenost gozdov

V tem razredu je največja stopnja spremenjenosti v enoti (povprečni delež iglavcev v lesni zalogi). Po površini 7% gozdov razreda ima delež iglavcev v zalogi med 31 in 90%.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih prevladujejo debeljaki in drogovnjaki. Zavzemajo 90% raznodobnih sestojev razreda. Najmanj je sestojev v obnovi in mladovij.

Raznomerni sestoji sestavljajo 8% razreda. Večinoma so pomanjkljivo negovani.

Zasnova mladovij in drogovnjakov je večinoma dobra. Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani in normalnega sklepa.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 65/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	14,47	31,6	39,7	28,7	0,0	50,0	15,1	34,9	0,0	33,2	27,9	9,1	29,8
Drogovnjak	219,03	3,5	68,3	26,9	1,3	21,5	46,7	31,8	0,0	15,9	54,0	10,7	19,4
Debeljak	1.034,42					27,0	66,9	6,1	0,0	2,8	52,8	28,5	15,9
Sestoj v obnovi	123,62					10,5	89,1	0,4	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	90,91					0,0	79,4	20,6	0,0				
Panjevec	28,34												
Pionirski gozd z grmišči	2,11	0,0	0,0	100,0	0,0								
Skupaj	1.512,90												

Kakovost drevja

Največji delež ocenjenih dreves ima dobro kakovost (42%). Skoraj polovica ocenjenega drevja ima slabo ali zadovoljivo kakovost. Pri iglavcih prav dobre ali odlične kakovosti skoraj ni. Pri listavcih ima 1% ocenjenega drevja odlično kakovost.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 14,5%. Kar je nekoliko več od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (13,5%), kar so večinoma posledice sečnje in ujm.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj manj kot 40 odmrlih, večinoma ležečih dreves (80%). Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (82%). Povprečno je v gozdovih razreda 25,8 m³/ha odmrle mase, kar je manj od povprečja za enoto (27,7 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih razreda je posekano 75.623 m³ lesa. Kar je letno 5,48 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 112%. Posek iglavcev je bil jakosti 25% na lesno zalogo, listavcev pa 18%. Glede na povprečje v enoti je bil posek v razredu nadpovprečen.

Izveden posek predstavlja 19,7% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ hrasta (68%), ost. iglavcev (14%), smreke (5%) in mehkih listavcev (5%).

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih (31% lesne zaloge debelinskega razreda).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	12,05	0,00	0,0
Priprava tal	ha	4,54	5,10	112,3
Sadnja	ha	14,06	0,81	5,8
Obžetev	ha	127,74	42,66	33,4
Nega mladja	ha	25,34	0,70	2,8
Nega gošče	ha	6,43	1,30	20,2
Nega letvenjaka	ha	7,56	1,90	25,1
Nega drogovnjaka	ha	4,66	0,00	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	2.700	2.000	74,1
Zaščita z ograjo	m	4.250	13.290	312,7
Vzdrževanje grmišč	ha	12,56	0,17	1,4
Vzdrževanje travinj	ha	15,00	1,30	8,7
Setev	ha	0,00	0,40	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,89	0,0
Varstvo pred boleznimi	dni	0,00	14,00	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,00	5,50	0,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	0,00	12,87	0,0

Predpisana dela nege v mladovjih in tanjšem drogovnjaku so izvedena na 9% načrtovane površine. Za potrebe obnove opravljena je priprava tal na 5,1 ha.

Opravljena je bila saditev na 0,81 ha ter setev na 0,40 ha. Za potrebe zaščite nasadov od divjadi ter za zaščito površin v obnovi, porabljen je in vzdrževano 13,3 km ograj ter 2.000 kos tulcev.

Med opravljena dela varstva pred boleznimi (14 dni) sodijo večinoma dela na zatiranju pepelovke na hrastovem podmladku.

Zaradi pomembnosti rastišča opravljena so tudi biomeliorativna dela za krepitev biotopske raznovrstnosti.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za gozdove, ki so v preteklem ureditvenem načrtu bili v razredu *Zasmrečena dobova belogabrovja* ter deloma zaradi zaraščanja.

Povprečna lesna zaloga razreda se je povečala za 2,3 m³/ha, letni prirastek pa je manjši za 1,68 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 5,48 m³/ha/leto ali 19,0% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 8% nižji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	1.386,18	58,0	208,3	266,3	1,97	5,41	7,39	1,38	1,28	2,66
2012	1.379,28	42,4	246,9	289,3	1,59	6,22	7,81	1,05	4,43	5,48
2022	1.512,90	39,9	251,8	291,6	1,00	5,13	6,13	0,85	4,18	5,02

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi upadel za 1 odstotno točko. Med listavci se nekoliko krepili delež dr.trdih listavcev in plemen.listavcev, upada pa delež doba in mehkih listavcev.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	12,3	0,0	0,2	0,3	8,9	2,3	47,7	2,4	11,8	14,1
2012	4,8	0,0	0,2	0,6	9,1	2,3	54,2	2,3	11,9	14,6
2022	6,0	0,0	0,6	0,4	6,7	4,2	48,3	3,1	18,2	12,5

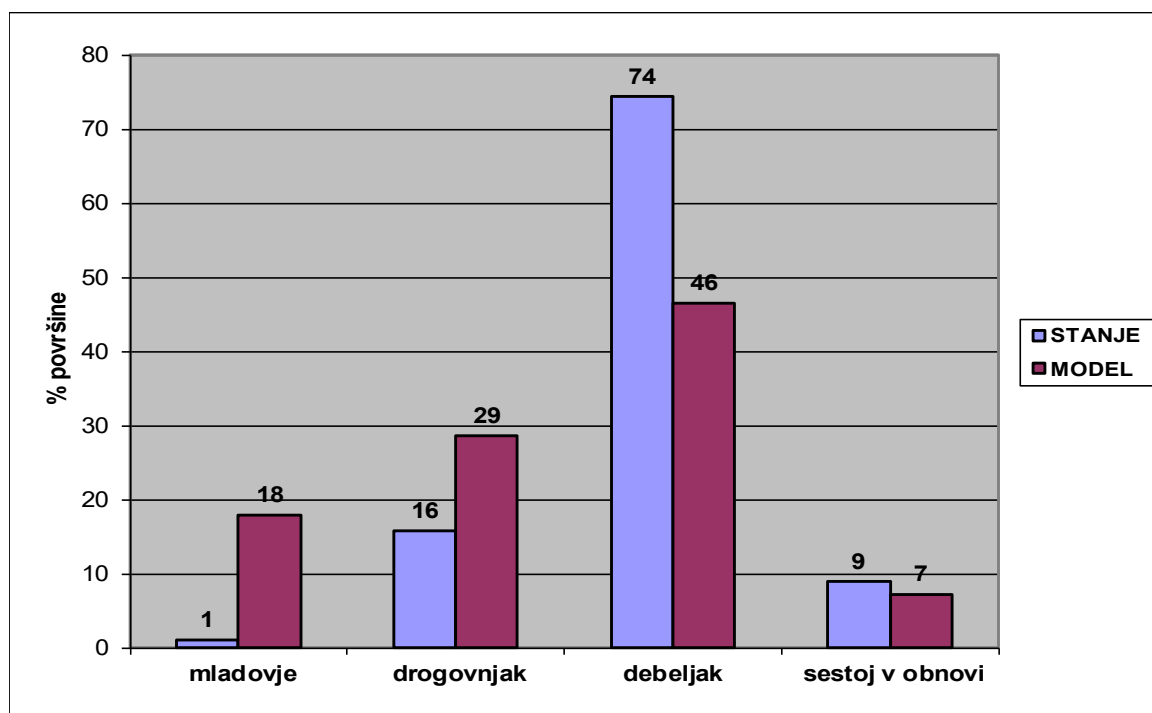
Razvojne faze in zgradbe sestojev

V primerjavi s preteklim obdobjem, zmanjšuje se delež mlajših razvojnih faz in povečuje delež starejših.

Povečuje se delež raznomernih in ostalih razvojnih oblik sestojev.

Preglednica 68/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	14,47	1,0	1	25	18	248,49	-94
Drogovnjak	219,03	14,5	16	40	29	397,58	-45
Debeljak	1.034,42	68,3	74	65	46	646,07	60
Sestoj v obnovi	123,62	8,2	9	10	7	99,40	24
Raznomerno (sk-gnz)	90,91	6,0					
Panjevec	28,34	1,9					
Pionirski gozd z grmišči	2,11	0,1					
Skupaj	1.512,90	100,0	100	140	100		

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa je mladovij in drogovnjakov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 5,6%, macesen 0,4%, bor 1,0%, ost. iglavci 6,7%, hrast 48,5%, drugi trdi list. 17,8%, mehki list. 12,5%, bukev 4,0%, plem. listavci 3,5%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 92% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 1%, drogovnjak 12%, debeljak 76%, sestoj v obnovi 11%), na 8% površine razreda raznomerni gozdovi.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~303 m³/ha (13,7% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 460 m³/ha (dob 500 m³/ha);

Ciljni premer je 60 cm. Ciljna kakovost: smreka C, bor C, bukev C, hrast A2, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Gospodarjenje bolj usmerjeno na izboljšavo vitalnosti in kvalitete sestojev kot na pridobivanje sečne mase ali uravnavanje razmerja razvojnih faz. Sicer je v območnem načrtu, za gozdove razreda, predvideno zastorno gospodarjenje na večjih površinah (priporočljivo do 5 ha) in pospeševanje obnove zrelih dobovih sestojev. Kjer je pripravljenost lastnika, prednostno izvajati zastorne sečnje.

V raznodobnih gozdnih zmerno in postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 140 let, pomladitvena doba 5 do 10 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljani realizaciji načrtovanih ukrepov, bo stagnacija deleža mladovij na 1% površine raznodobnih gozdov razreda.

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati dob,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) doba,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdnih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 14% lesne zaloge pri iglavcih in 12% lesne zaloge pri listavcih v desetletju.

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati dob),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdnih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje ali sanitarno sečnjo znaša 97%, povprečna predvidena jakost ukrepanja je 17% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev;
- za 3% debeljakov (~30 ha) je predvidno uvajanje v obnovo; povprečna predvidena jakost ukrepanja je 42% na lesno zalogo iglavcev in 21% na zalogo listavcev
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje);
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa;

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 98% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 24% na lesno zalogo iglavcev in 30% na zalogo listavcev;
- za 2% sestojev v obnovi (~2,5 ha) je načrtovan zaključek obnove;

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

RAZNOMERNI

- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo;
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 41% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev;
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo);
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa;
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu;

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno deleže doba in plemn.listavcev (poljski jesen, vez) ter zmanjšati delež trdih listavcev. Ohranjajo naj se še avtohtone plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala na ~303 m³/ha. Razmerje med iglavci in listavci v lesni zalogi ostane nespremenjeno.

Preglednica 69/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	13,7	86,3	100,0
- ciljno %	13,7	86,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	39,9	251,8	291,7
- ciljna (m ³ /ha)	41,0	261,0	303,0
Prirastek (m ³ /ha)	1,00	5,13	6,13
Možni posek (m ³ /ha)	8,4	41,7	50,2
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,85	4,18	5,02
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	21,2	16,6	17,2
Intenziteta m. p. prirastek (%)	84,5	81,4	81,9
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	8.230	4.358	0	0	0	201	12.789	21,2	84,5
	%	64,3	34,1	0,0	0,0	0,0	1,6	100,0		
Listavci	m ³	50.394	11.477	0	0	0	1.339	63.210	16,6	81,5
	%	79,7	18,2	0,0	0,0	0,0	2,1	100,0		
Skupaj	m³	58.624	15.835	0	0	0	1.540	75.999	17,2	82,0
	%	77,2	20,8	0,0	0,0	0,0	2,0	100,0		

Načrtovani možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 5,02 m³/ha/leto ali 17,2% lesne zaloge kar je 0,46 m³/ha/leto manj kot je realiziran posek v preteklem obdobju.

Največ sečne mase je načrtovano iz redčenj. V tem razredu so načrtovane sečnje najbolj zmerne in zadržane.

Preglednica 71/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,57	0,57
Priprava tal	ha	4,67	4,67
Sadnja	ha	15,08	15,08
Obžetev	ha	9,28	89,10
Nega mladja	ha	1,24	1,24
Nega gošče	ha	6,64	12,41
Nega letvenjaka	ha	6,37	6,37
Nega drogovnjaka	ha	0,24	0,24
Varstvo pred boleznimi	ha	4,71	47,10
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	8.200	8.200
Zaščita z ograjo	m	3.600	3.600
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	2.000	20.000
Odstranjevanje zaščitne ograje	m	600	600
Naravni razvoj biotopov	m ³	3,82	3,82
Vzdrževanje grmišč	ha	3,61	5,11
Vzdrževanje travinj	ha	1,50	15,00
Vzdrževanje vodnega vira	kos	2	2
Obeleževanje sadik	kos	10.500	10.500

Na skoraj celotni površini, ki jo pokrivajo mladovja je predvidena nega. Od tega največ nege gošče.

Edino v tem razredu je predvidena tudi saditev na površini 15,08 ha. Za zaščito pred objedanjem so predvidena tudi zaščitna sredstva (ograje, tulci...). Za saditev se uporabijo sadike doba (70%), lipe (20%) in navadnega gabra (10%). Na golih površinah je priporočljiva sadnja 2.500-3.000 sadik/ha.

Predvidena so tudi biomeliorativna dela za krepitev biotske raznovrstnosti.

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah - 21023

Rastiščnogojitveni razred združuje hrastove gozdove na peščeni podlagi gričevnatega sveta enote. Največje površine se nahajajo v ožjem pasu od Arnovega sela do Bojsnega in prestavlja prehod med nižino in hribovitim svetom Orlice.

Površina razreda je 1.200,52 ha. Predstavlja 14% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 96% gozdov v zasebni lasti.

Po gospodarskih kategorijah spada 83% gozdov razreda v večnamenske gozdove. Manjši del gozdov znotraj Kozjanskega parka je v gospodarski kategoriji gozdov s posebnim namenom (200,21 ha).

Gozdovi razreda se pojavljajo na legah, ki so ugodne za intenzivno kmetijstvo. Zato so bili v preteklosti intenzivno krčeni. Ostanki naravnih sestojev so redki in omejeni na obrobju kmetijskih površin.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na 1. stopnji imajo funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdne površine v kmetijski krajini, cona rak koščak in na 2. stopnji je največ gozdov na Natura in EPO območjih.

Funkcija varovanja naravnih vrednot na 1. stopnji imata vodotoka Ribjek in Virje, na 2. pa Dobra, vodotoki Dramlja, Močnik, Negot, Gabernica, Sromljica, Curnovščica, Suhadolski potok in ZO Kozjanski park.

Hidrološko na 1. (ožje območje) in 2. stopnji ima črpališče Brezina in pasovi ob vodotokih.

Na večji površini so prisotne še hidrološka na 2. (širše vodovarstveno območje), estetska na 1. stopnji (gozdne površine v kmetijski krajini), funkcija varovanja kulturne dediščine (kapelice in cerkve), gozdovi z večjim deležem kostanja in gozdna čebelja paša (funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin na 2. stopnji), kolesarske in planinske poti.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdovi tega razreda se pojavljajo na zmerno do močno kislih, rjavih tleh, ki so se razvila na nekarbonatnih peskih, prodih in kvartarnih glinah. Tla so izprana, razmeroma globoka in bogata z vodo. Zaradi steljarjenja v preteklosti, izsekavanja gabra ter vnašanja iglavcev so tipični sestoji gradna in navadnega gabra redki. Tla so dodatno zakisana, rastišča pa zmanjšane rodovitnosti.

Sestoji s prevladujočim hrastom se pojavljajo na pobočjih in grebenih toplejših in svetlejših leg. Po tipološki razvrstitvi v enoti prevladuje gozdni rastiščni tip 'Kisloljubno gradnovo belogabrovje' s prevladujočo združbo *Vaccinio myrtilli-Carpinetum betuli* (M. Wraber 1969) Marinček 1994.

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanji zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 6,47 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je deloma izkoriščen (90,2%). Proizvodna sposobnost rastišč je nižja od modelne (7,18 m³/ha/leto).

Preglednica 72/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	PSR	Površina (ha)	Delez (%)
521	Nižinsko črnojelševje		14,83	1,2
531	Dobovje in dobovo belogabrovje		33,87	2,8
541	Preddinarsko-dinarsko gradnovno belogabrovje		11,92	1,0
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje		47,64	4,0
554	Gradnovno bukovje na izpranih tleh		5,34	0,4
561	Bazoljubno gradnovje		20,01	1,7
591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje		2,38	0,2
600	Podgorsko-gorsko lipovje		4,77	0,4
711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje		823,89	68,6
731	Kisloljubno gradnovno bukovje		66,77	5,6
732	Kisloljubno hrastovje		153,80	12,8
752	Predpanonsko podgorsko bukovje		15,30	1,3
	Skupaj	6,47	1.200,52	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

4/5 razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi, 1/5 pa raznomerni mešani gozdovi gradna, bukve, b.gabra, smreke in rdečega bora ter po dolinah potokov robinije, doba in črne jelše.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 294,7 m³/ha, letni prirastek pa 6,23 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek sta nižja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 7% iglavcev. Največ zaloge je skoncentrirane v V. debelinskem razredu.

Iglavci v povprečju priraščajo 2,8% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,1%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 73/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	8,1	14,7	17,3	28,4	31,5	19,7	6,7	0,56	9,0
Listavci	4,7	14,9	22,7	24,3	33,4	275,0	93,3	5,67	91,0
Skupaj	4,9	14,8	22,4	24,6	33,3	294,7	100,0	6,23	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ gradna z 37%, sledi bukev z 33%, b.gaber z 8%, robinija z 3%, rdeči bor z 3% in smreka z 3%. Z večjim deležem so primešani še dob, črna jelša, kostanj, gorski javor, breza...

Podmladek pokriva 12% površine razreda. V njem je največ bukve, dr.trdih listavcev in smreke.

Preglednica 74/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	9,0	0,0	9,4	0,5	0,9	97,7	118,5	7,5	42,1	9,1
	%	3,0	0,0	3,2	0,2	0,3	33,1	40,2	2,6	14,3	3,1
Naravno stanje	m ³ /ha	29,47	0,0	14,7	0,0	0,0	0,0	117,9	0,0	129,7	2,9
	%	10,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	44,0	1,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem navadnega gabra, bukve pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

V razredu ni spremenjenih gozdov glede na kriterije Pravidnika.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo več kot 2/3 raznodobnih sestojev razreda. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij je večinoma pomanjkljiva. Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Slabo 1/5 razreda sestavljajo raznomerni sestoji in panjevci. Večinoma so pomanjkljivo negovani ali nenegovani.

Preglednica 75/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	7,17	0,0	45,0	55,0	0,0	28,6	24,3	47,1	0,0	30,4	33,5	17,3	18,8
Drogovnjak	143,79	1,9	54,9	42,5	0,7	7,7	48,9	43,4	0,0	37,3	39,6	12,4	10,7
Debeljak	690,48					7,0	82,3	10,7	0,0	5,0	72,5	15,8	6,7
Sestoj v obnovi	145,29					0,0	94,2	5,8	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	1,98					0,0	100,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	208,92					0,0	43,3	56,7	0,0				
Panjevec	0,89												
Pionirski gozd z grmišči	2,00	0,0	52,5	47,5	0,0								
Skupaj	1.200,52												

Kakovost drevja

Prevladuje drevje dobre in zadovoljive kakovosti. 1/3 ocenjenih dreves pa ima prav dobro ali slabo kakovost.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 15,8%. Kar je nekoliko več od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (13,7%).

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj manj kot 40 odmrlih, večinoma ležečih dreves (72%). Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (93%). Povprečno je v gozdovih razreda 19,5 m³/ha odmrle mase, kar je manj od povprečja za enoto (27,7 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 32.894 m³ lesa. Kar je letno 2,80 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 58%. Posek iglavcev je bil jakosti 10% na lesno zalogo, listavcev pa tudi 10%.

Izveden posek predstavlja 8,6% poseka vseh gozdov enote. Po realizaciji so sečnje v tem razredu najbolj zadržane in skromne. Vzroki so: majhne posesti, slabše kakovosti lesa in slabša rastna zmogljivost rastišč zaradi degradiranosti.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ hrasta (47%), bukve (28%), dr.trdih.list. (13%), smreke (5%), bora (3%)... Glede na lesno zalogo je bil najintenzivneje sekan hrast. Pri iglavcih je prevladovala sanitarna sečnja.

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih (16% od lesne zaloge debelinskega razreda). Skoncentrirane so v glavnem po dolinah potokov in v jarkih kjer se še najde kvalitetnejši les.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 76/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	17,12	0,00	0,0
Priprava tal	ha	1,16	1,20	103,4
Sadnja	ha	0,55	0,45	81,8
Obžetev	ha	9,91	14,42	145,5
Nega mladja	ha	18,69	1,00	5,4
Nega gošče	ha	11,75	1,00	8,5
Nega letvenjaka	ha	6,98	0,57	8,2
Nega drogovnjaka	ha	10,31	2,30	22,3
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	800	4.300	537,5
Zaščita z ograjo	m	300	150	50,0
Vzdrževanje grmišč	ha	5,90	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	1,66	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,50	0,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	0,00	3,59	0,0

Predpisana dela nege v mladovjih in tanjšem drogovnjaku so izvedena na 10% načrtovane površine. Za potrebe obnove opravljena je priprava tal na 1,2 ha.

Opravljena je bila saditev na 0,45 ha. Za potrebe zaščite nasadov od divjadi ter za zaščito površin v obnovi, porabljeno je in vzdrževano 4.300 kos tulcev ter 150 m ograj.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 25 m³/ha, letni prirastek pa zmanjšal za 1,43 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 2,80 m³/ha/leto ali 14% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 96% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 77/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	1.181,36	15,9	209,9	225,8	0,58	5,56	6,13	0,27	1,27	1,54
2012	1.176,17	21,6	247,8	269,4	0,86	6,79	7,66	0,22	2,58	2,80
2022	1.200,52	19,7	275,0	294,7	0,56	5,67	6,23	0,40	5,08	5,49

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi za 1,4 odstotnih točk manjši. Med listavci se nekoliko krepi delež bukve, opada pa delež iglavcev in dr.trdih listavcev.

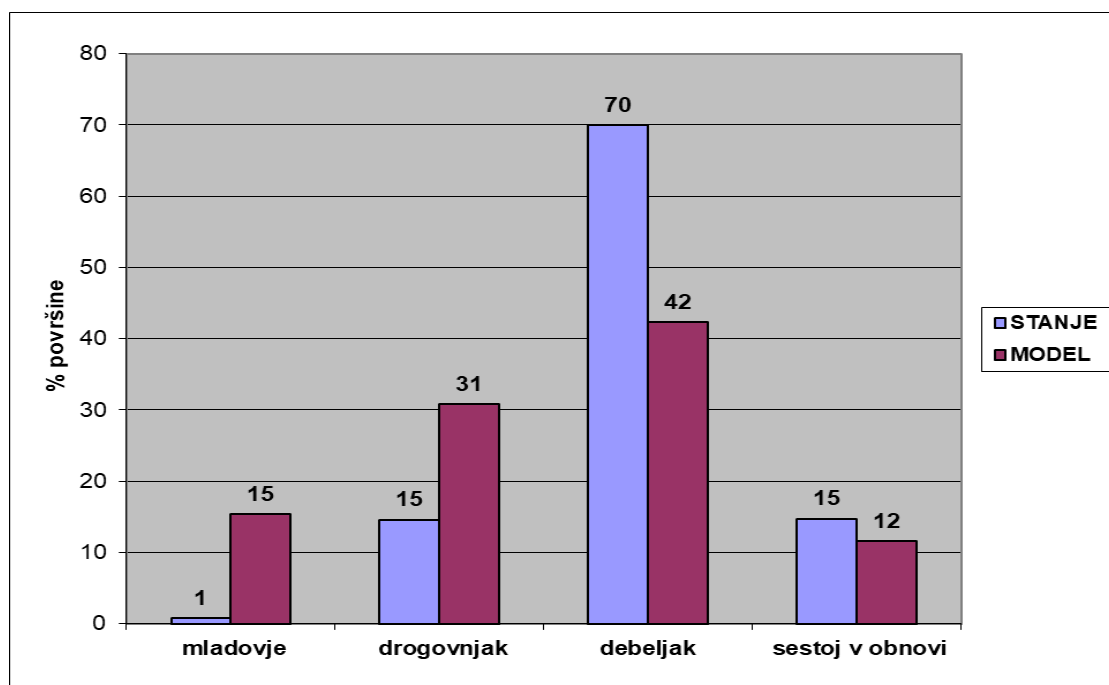
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	3,4	0,0	3,0	0,3	0,3	31,1	36,7	1,8	20,0	3,4
2012	2,8	0,0	4,9	0,2	0,2	32,8	33,5	2,8	17,6	5,2
2022	3,0	0,0	3,2	0,2	0,3	33,1	40,2	2,6	14,3	3,1

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 78/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	7,17	0,6	1	20	15	151,80	-95
Drogovnjak	143,79	12,0	15	40	31	303,61	-53
Debeljak	690,48	57,4	70	55	42	417,46	65
Sestoj v obnovi	145,29	12,1	15	15	12	113,85	28
Raznomerno (ps-šp)	1,98	0,2					
Raznomerno (sk-gnz)	208,92	17,4					
Panjevec	0,89	0,1					
Pionirski gozd z grmišči	2,00	0,2					
Skupaj	1.200,52	100,0	100,0	130	100		

Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa je mladovij in drogovnjakov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 3,0%, macesen 0,2%, bor 3,5%, ost. iglavci 0,3%, bukev 32,8%, hrast 40,2%, plem. listavci 2,6%, drugi trdi list. 14,3%, mehki list. 3,1%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 83% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 3%, drogovnjak 12%, debeljak 70%, sestoj v obnovi 15%), na 17% površine razreda raznomerni gozdovi in panjevci.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~302 m³/ha (7,0% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 500 m³/ha;

Ciljni premer je 55 cm. Ciljna kakovost: smreka C, bor C, bukev C, hrast A2, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih gozdovih zmerno, skupinsko postopno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge. Kjer je pripravljenost lastnika, prednostno izvajati zastorne sečnje na večjih površinah.

Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 130 let, pomladitvena doba 5 do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljani realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 3% površine raznodobnih gozdov razreda.

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati graden,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 21% lesne zaloge pri iglavcih in 15% lesne zaloge pri listavcih v desetletju.

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati graden),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 95% s povprečno jakostjo ukrepanja 14% na lesno zalogo pri iglavcih in 15% na lesno zalogo pri listavcih.
- za 5% debeljakov (35 ha) je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 33% na lesno zalogo pri iglavcih in 22% na lesno zalogo pri listavcih v desetletju.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 82% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 27% na lesno zalogo pri iglavcih in 35% na lesno zalogo pri listavcih.
- za 18% sestojev v obnovi (26 ha) je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 29% na lesno zalogo iglavcev in 18% na zalogo listavcev.

minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),

- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

- v podmladku pospeševati še hrast.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež hrasta in zmanjšati delež ost. iglavcev in trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala na ~302 m³/ha. Nekoliko se bo povečal tudi delež iglavcev.

Preglednica 79/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	6,7	93,3	100,0
- ciljno %	7,0	93,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	19,7	275,0	294,7
- ciljna (m ³ /ha)	21,0	281,0	302,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,56	5,67	6,23
Možni posek (m ³ /ha)	4,0	50,8	54,8
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,40	5,09	5,49
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,5	18,5	18,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	72,1	89,7	88,1
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 80/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	2.944	1.396	0	0	0	514	4.854	20,5	72,3
	%	60,6	28,8	0,0	0,0	0,0	10,6	100,0		
Listavci	m ³	40.054	20.145	0	0	0	846	61.045	18,5	89,6
	%	65,6	33,0	0,0	0,0	0,0	1,4	100,0		
Skupaj	m³	42.998	21.541	0	0	0	1.360	65.899	18,6	88,1
	%	65,2	32,7	0,0	0,0	0,0	2,1	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 5,49 m³/ha/leto ali 18,6% lesne zaloge. Največ sečne mase je načrtovano iz redčenj.

Preglednica 81/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	4,39	4,39
Obžetev	ha	0,03	0,09
Nega mladja	ha	0,90	0,90
Nega gošče	ha	8,62	8,62
Nega letvenjaka	ha	1,60	1,60
Nega drogovnjaka	ha	0,87	0,87
Vzdrževanje grmišč	ha	0,70	1,40

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na silikatih kamninah - 21041

Rastiščnogojitveni razred združuje bukove gozdove kolinskega in predgorskega pasa na silikatnih in deloma mešanih matičnih podlagah, ki dajejo tlom kislo reakcijo. Zavzema širok pas gozdov od Sotle na vzhodu do Močnika na zahodu.

Površina razreda je 2.200,96 ha. Predstavlja 26% gozdov enote in je po velikosti drugi razred v enoti. Po lastniški strukturi je 81% gozdov v zasebni lasti.

Po gospodarskih kategorijah spada 41% gozdov razreda v večnamenske gozdove. Večji del gozdov je znotraj Kozjanskega parka in je v gospodarski kategoriji gozdov s posebnim namenom (1.290,92 ha).

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Največ je gozdov je s funkcijo varovanja naravnih vrednot na 2. stopnji (ZO Kozjanski park, Dramlja, Sotla, Gabernica, Sromljica, Curnovščica, Suhadolski potok, gnezdišče čebelarja) in Ribjek na 1. stopnji.

Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti na 1. stopnji cona rak koščak, gozdne površine v kmetijski krajini, na jo imajo 2. imajo predvsem Natura in EPO območja.

Hidrološko na 1. (ožje območje) in 2. stopnji (širše vodovarstveno območje) imajo črpališči Pečice in Gabernica v Pišecah in pasovi ob vodotokih.

Estetsko na 2. stopnji imajo gozdne površine v kmetijski krajini.

V manjšem obsegu so prisotne naslednje funkcije: pridobivanje ostalih gozdnih dobrin na 1. in 2. stopnji (čebelnjaki, gozdovi z večjim deležem kostanja in gozdna čebelja paša), varstvo kulturne dediščine (arheološka najdišča, cerkve, grad Pišece, Pleteršnikova domačija), estetska, turistična (E7) in rekreacijska (kolesarske in planinske poti).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdovi tega razreda se pojavljajo na zmerno do močno kislih rjavih tleh kolinskega pasa enote. V nižjih legah prevladuje matična podlaga nekarbonatn pesek in prod, v višjih pa apnenci z roženci, glinasti skrilavci in laporovci. Tla so razmeroma globoka in bogata z vodo.

Gozdovi razreda se sicer pojavljajo v pasu gričevnatih hrastovih gozdov. Drevesna sestava sestojev se spreminja v odvisnosti od lege. Toplejše lege pokrivajo pretežno hrastovi sestoji, hladnejše pa bukovi.

Po tipološki razvrstitvi v enoti prevladuje gozdni rastiščni tip 'Kisloljubno gradnovo bukovje' s prevladujočo združbo *Castaneo-Fagetum sylvaticae* (Mar. et Zup. 1979) Mar. et Zup. 1995.

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanji zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 8,09 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (99,4%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (8,14 m³/ha/leto).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 82/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	PSR	Površina (ha)	Delez (%)
511	<i>Vrbovje s topolom</i>		4,45	0,2
521	<i>Nižinsko črnojelševje</i>		6,54	0,3
531	<i>Dobovje in dobovo belogabrovje</i>		10,38	0,5
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovno belogabrovje</i>		2,49	0,1
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>		203,93	9,3
554	<i>Gradnovno bukovje na izpranih tleh</i>		12,52	0,6
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>		7,47	0,3
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>		7,58	0,3
600	<i>Podgorsko-gorsko lipovje</i>		19,41	0,9
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>		54,59	2,5
711	<i>Kisloljubno gradnovno belogabrovje</i>		7,87	0,4
731	<i>Kisloljubno gradnovno bukovje</i>		1.772,27	80,5
732	<i>Kisloljubno hrastovje</i>		57,70	2,6
752	<i>Predpanonsko podgorsko bukovje</i>		33,76	1,5
	Skupaj	8,09	2.200,96	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

90% razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi. Na 10% površine so raznomerni mešani gozdovi ter panjevci bukve, gradna, b.gabra, robinije, kostanja, g.javorja in smreke.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 284,3 m³/ha, letni prirastek pa 8,51 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek rastiščnogojitvenega razreda sta višja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 3% iglavcev. Največ zaloge je skoncentrirane v III. debelinskem razredu.

Iglavci v povprečju priraščajo 3,4% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,4%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa I. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 83/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	15,6	19,5	10,6	10,0	44,3	9,5	3,0	0,32	4,1
Listavci	9,5	16,9	25,9	23,5	24,2	307,9	97,0	7,50	95,9
Skupaj	9,7	17,0	25,4	23,1	24,8	317,4	100,0	7,82	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 54%, sledi graden z 13%, robinija z 8%, b.gaber z 6%, g.javor z 4% in kostanj z 3%. Primešani so še lipa, smreka, češnja, č.jelša...

Podmladek pokriva 16% površine razreda. V njem je največ bukve in dr.trdih listavcev.

Preglednica 84/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	6,5	1,5	0,7	0,8	0,1	171,9	43,2	24,7	59,0	9,0
	%	2,0	0,5	0,2	0,2	0,0	54,3	13,6	7,8	18,6	2,8
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	206,3	50,8	9,5	47,6	3,2
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	65,0	16,0	3,0	15,0	1,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem bukve in hrasta, smreke in dr.trdih listavcev (zlasti robinije) pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

Skoraj vsi gozdovi razreda so ohranjeni. Slabih 4 ha gozdov ima v lesni zalogi več kot 30% iglavcev.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo več kot 60% raznodobnih sestojev razreda. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij je bogata. Slabše zasnove so pri drogovnjakih. Sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani, normalnega do rahlega sklepa.

Dobrih 10% razreda sestavljajo raznomerni sestoji in panjevci. Večinoma so pomanjkljivo negovani ali nenegovani.

Preglednica 85/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	68,25	78,3	15,0	6,1	0,6	74,7	12,2	13,1	0,0	84,9	11,5	1,5	2,1
Drogovnjak	420,30	24,2	33,2	42,2	0,4	26,5	38,1	35,4	0,0	41,9	49,7	6,7	1,7
Debeljak	1.191,93					24,1	65,3	10,6	0,0	18,0	63,9	16,6	1,5
Sestoj v obnovi	270,91					37,8	58,5	3,7	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	25,07					0,0	0,0	97,6	2,4				
Raznomerno (sk-gnz)	214,56					0,0	29,8	70,2	0,0				
Panjevec	8,15												
Pionirski gozd z grmišči	1,79	0,0	25,1	74,9	0,0								
Skupaj	2.200,96												

Kakovost drevja

Prevladuje drevje dobre kakovosti. 1/5 ocenjenih dreves ima zadovoljivo kakovost, 1/5 ocenjenih dreves pa ima prav dobro kakovost. 2% dreves ima odlično kakovost.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 11,7%. Kar je nekoliko manj od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (8,7%).

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj manj kot 50 odmrlih, večinoma ležečih dreves. Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (91%). Povprečno je v gozdovih razreda 30,3 m³/ha odmrle mase, kar je nekoliko več od povprečja za enoto (27,7 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 89.362 m³ lesa. Kar je letno 4,18 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 71%. Posek iglavcev je bil jakosti 25% na lesno zalogo, listavcev pa 15%.

Izveden posek predstavlja 23,3% poseka vseh gozdov enote. Po realizaciji so sečnje v tem razredu na ravni povprečja v enoti.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (63%), hrasta (15%), dr.trdih.list. (13%), plemen.list. (5%), smreke (3%)... Glede na lesno zalogo je bila najintenzivneje sekana bukev. Pri iglavcih je prevladovala sanitarna sečnja.

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih (26% od lesne zaloge debelinskega razreda).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 86/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	57,44	0,00	0,0
Priprava tal	ha	1,77	0,00	0,0
Obžetev	ha	1,26	1,50	119,0
Nega mladja	ha	51,17	2,50	4,9
Nega gošče	ha	103,47	14,60	14,1
Nega letvenjaka	ha	37,95	4,33	11,4
Nega drogovnjaka	ha	39,07	1,00	2,6
Vzdrževanje grmišč	ha	4,80	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	10,00	12,28	122,8
Sadnja	ha	0,00	0,05	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	8,67	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0,00	420,00	0,0

Predpisana dela nege v mladovjih in tanjšem drogovnjaku so izvedena na 10% načrtovane površine. Priprava sestojev na obnovo ni bila opravljena.

Opravljena je bila saditev na 0,05 ha. Za potrebe zaščite sadik od divjadi porabljen je in vzdrževano 420 kos tulcev/kolov.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 39 m³/ha, letni prirastek pa se zmanjšal za 0,44 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 4,18 m³/ha/leto ali 15% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 73% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 87/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	2.193,95	7,6	256,2	263,7	0,27	7,21	7,48	0,23	1,73	1,96
2012	2.138,85	5,5	272,5	278,0	0,21	8,05	8,26	0,14	4,04	4,18
2022	2.200,96	9,5	307,9	317,4	0,32	7,50	7,82	0,22	7,03	7,24

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi za 0,9 odstotnih točk večji (največ pri smreki). Med listavci se nekoliko krepi delež bukve, opada pa delež hrasta.

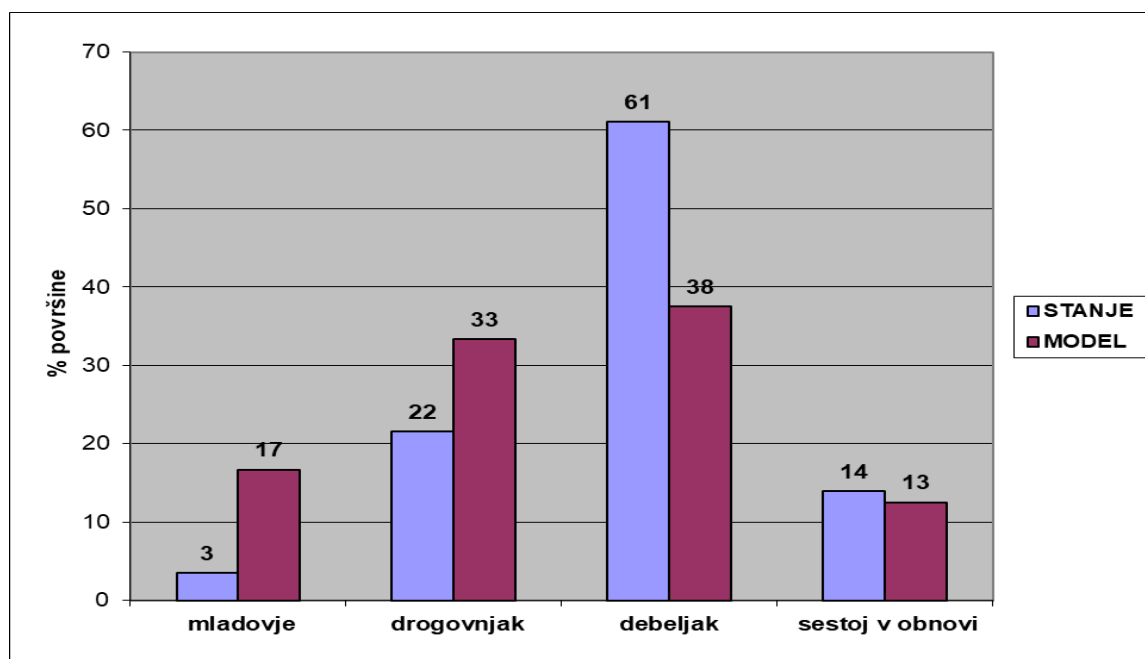
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	2,1	0,3	0,2	0,2	0,1	52,9	17,8	4,1	19,9	2,4
2012	1,4	0,3	0,2	0,1	0,0	51,9	15,9	5,6	21,6	3,0
2022	2,0	0,5	0,2	0,2	0,0	54,3	13,6	7,8	18,6	2,8

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 88/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	68,25	3,1	3	20	17	325,23	-79
Drogovnjak	420,30	19,1	22	40	33	650,46	-35
Debeljak	1.191,93	54,2	61	45	38	731,77	63
Sestoj v obnovi	270,91	12,3	14	15	13	243,92	11
Raznomerno (ps-šp)	25,07	1,1					
Raznomerno (sk-gnz)	214,56	9,7					
Panjevec	8,15	0,4					
Pionirski gozd z grmišči	1,79	0,1					
Skupaj	2.200,96	100,0	100	120	100		

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov, drogovnjakov in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 1,5%, jelka 1,4%, macesen 0,2%, bor 0,2%, bukev 54,3%, hrast 13,6%, plem. listavci 7,4%, drugi trdi list. 18,6%, mehki list. 2,8%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 88% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 5%, drogovnjak 18%, debeljak 63%, sestoj v obnovi 14%), na 12% površine razreda raznomerni gozdovi in panjevci.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~303 m³/ha (7,7% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 540 m³/ha;

Ciljni premer je 50 cm. Ciljna kakovost: smreka B, jelka B, bor C, bukev A2, hrast B, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdno gojitvene usmeritve

V raznodobnih skupinsko postopno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Kjer je pripravljenost lastnika, izvajati tudi zastorne sečnje na večjih površinah.

Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 120 let, pomladitvena doba 10 do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih sestojih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljene realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 5% površine raznodobnih gozdov razreda.

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev in graden,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) bukve in gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 18% lesne zaloge pri iglavcih in 17% lesne zaloge pri listavcih v desetletju.

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati bukev),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 93% s povprečno jakostjo ukrepanja 14% na lesno zalogo iglavcev in 17% na zalogo listavcev.
- za 7% debeljakov (83 ha) je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 25% na lesno zalogo iglavcev in 26% na zalogo listavcev v desetletju.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 68% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 40% na lesno zalogo iglavcev in 48% na zalogo listavcev.
- za 32% sestojev v obnovi (86 ha) je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 44% na lesno zalogo iglavcev in 17% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- v podmladku pospeševati bukev in hrast.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in hrasta ter zmanjšati delež ost. iglavcev in trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala na ~323 m³/ha. Nekoliko se bo povečal tudi delež iglavcev.

Preglednica 89/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	3,0	97,0	100,0
- ciljno %	3,3	96,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	9,5	307,9	317,4
- ciljna (m ³ /ha)	11,0	313,0	323,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,32	7,50	7,82
Možni posek (m ³ /ha)	2,1	70,2	72,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,22	7,03	7,24
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,6	22,8	22,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	67,2	93,7	92,6
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 90/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

	Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.				
	Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne							
Iglavci	m3	2.679	1.948	0	0	0	112	4.739	22,6	67,9
	%	56,5	41,1	0,0	0,0	0,0	2,4	100,0		
Listavci	m3	90.754	62.293	0	0	0	1.615	154.662	22,8	93,7
	%	58,7	40,3	0,0	0,0	0,0	1,0	100,0		
Skupaj	m3	93.433	64.241	0	0	0	1.727	159.401	22,8	92,6
	%	58,6	40,3	0,0	0,0	0,0	1,1	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 7,24 m³/ha/leto ali 22,8% lesne zaloge. Največ sečne mase je načrtovano iz redčenj.

Preglednica 91/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	1,17	1,17
Nega mladja	ha	11,09	11,09
Nega gošče	ha	44,35	44,35
Nega letvenjaka	ha	25,22	25,22
Nega drogovnjaka	ha	0,17	0,17
Vzdrževanje travinj	ha	0,50	5,00
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	0,49	0,49

Poudarek je predvsem na negi mladovij.

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah - 21071

Gozdovi razreda pokrivajo široki pas severnega dela enote od Sotle na vzhodu do Veternika na zahodu. Območje zaznamuje hribovit, gozdnat, svet pogorja Orlice, ki razmejuje Posavje in Kozjansko.

Razred je površinsko največji v enoti (2.485,78 ha). Predstavlja 30% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 78% gozdov v zasebni lasti, 22% v državni. Mestoma so večji strnjeni gozdni predeli (Zelenjak, Tisovec, Orlica, Svete Gore, Trobojnik...).

Pretežni del gozdov (98%) je znotraj Kozjanskega parka in je v gospodarski kategoriji gozdov s posebnim namenom.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na 1. stopnji imajo funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti otoki gozda v kmetijski krajini, cona rak koščak in botanične naravne vrednote, na 2. pa Natura in EPO območja.

Funkcija varovanja naravnih vrednot na 1. stopnji ima ZO soteske Bistrice in Silovec, na 2. pa ZO Kozjanski park, Močnik, Gabrnica, Blatni potok, Suhadolski potok in Sotla ter nahajališče diabaza.

Prisotna je tudi funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na 1. stopnji na 274,4 ha in na 2. stopnji na 41,8 ha.

Hidrološko na 1. (ožje območje) in 2. stopnji (širše vodovarstveno območje) imajo črpališča Pečice, Bistrica ob Sotli, Čehovec in Gabernica v Pišecah in pasovi ob vodotokih.

Funkcijo varstva kulturne dediščine na 1. stopnji ima območje prazgodovinske naselbine Silovec, Zvezani križ, gradovi Pišece, Bizeljsko, Kunšperk in Podsreda, na 2. pa arheološka najdišča, cerkve in kulturna krajina Podsreda.

Estetsko na 1. stopnji imajo nekateri objekti kulturne dediščine, na 2. stopnji pa gozdne površine v kmetijski krajini in kulturna krajina.

V manjšem obsegu so prisotne naslednje funkcije: pridobivanje ostalih gozdnih dobrin na 1. in 2. stopnji (čebelnjaki, gozdovi z večjim deležem kostanja in gozdna čebelja paša), raziskovalna na 1. stopnji (ploskve za redčenje v bukovih drogovnjakih), estetska, turistična (E7 in gradovi) in rekreacijska (gradovi, ribnik Rigelj, kolesarske in planinske poti).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Območje razreda večinoma tvorijo karbonatne kamnine (dolomit, litotamnijski apnenec), mestoma so primešani glinasti skrilavci in apnenci z roženci. Na čistih karbonatih prevladujejo rendzine in srednje globoka, rjava, pokarbonatna tla, na mešanih kamninah pa so večinoma globlja, rjava, evtrična gozdna tla. Pogosta je kamnitost.

Prevladuje gozdni rastiščni tip 'Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje' s prevladujočo združbo *Hacquetio-Fagetum* Košir 1962.

Preglednica 92/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	PSR	Površina (ha)	Delez (%)
511	<i>Vrbovje s topolom</i>		1,76	0,1
531	<i>Dobovje in dobrovo belogabrovje</i>		0,92	0,0
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>		1.461,98	58,8
554	<i>Gradново bukovje na izpranih tleh</i>		230,04	9,3
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>		74,41	3,0
562	<i>Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje</i>		40,25	1,6
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>		171,97	6,9
600	<i>Podgorsko-gorsko lipovje</i>		59,85	2,4
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>		191,66	7,7
731	<i>Kisloljubno gradново bukovje</i>		196,00	7,9
732	<i>Kisloljubno hrastovje</i>		11,56	0,5
752	<i>Predpanonsko podgorsko bukovje</i>		45,38	1,8
	Skupaj	7,81	2.485,78	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanjosti zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 7,81 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (94,5%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (8,26 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večino razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni in deloma enodobni gozdovi. Na 14% površine razreda so raznomerni mešani gozdovi.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 330,4 m³/ha, letni prirastek pa 7,65 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek sta višja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 2% iglavcev. Največji delež zaloge je v najdebelejšem drevju (nad 50 cm premera). Skupno je več kot polovica lesne zaloge v drevju nad 40 cm premera. V najtanjšem debelinskem razredu je zaloge v deležu najmanj (6%). Glede na povprečje v enoti je v razredu nekoliko manj najdebelejšega in najtanjšega drevja.

Iglavci v povprečju priraščajo 4,1% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,3%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 93/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	24,0	21,7	18,5	17,4	18,4	7,5	2,3	0,31	4,1
Listavci	5,7	17,8	23,3	26,2	27,0	322,9	97,7	7,34	95,9
Skupaj	6,1	17,9	23,2	26,0	26,8	330,4	100,0	7,65	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 67%, sledi graden z 10%, g.javor z 6%, b.gaber z 4%, cer z 2% in kostanj z 2%. Z večjim deležem so primešani še: lipa, češnja, črni gaber, smreka...

Podmladek pokriva 20% površine razreda. V njem je največ bukve, b.gabra in g.javorja.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 94/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	5,2	0,5	1,3	0,5	0,1	220,5	34,3	34,0	32,4	1,6
	%	1,6	0,1	0,4	0,1	0,0	66,8	10,4	10,3	9,8	0,5
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	6,6	0,0	0,0	0,0	224,7	16,5	59,5	23,1	0,0
	%	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	68,0	5,0	18,0	7,0	0,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje plemenitih listavcev, dr.trdih listavcev in smreke pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

Skoraj vsi gozdovi razreda so ohranjeni. 9,42 ha gozdov ima v lesni zalogi več kot 30% iglavcev.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo več kot 1/2 raznodobnih sestojev razreda. Na dobri 1/5 površine raznodobnih sestojev razreda so drogovnjaki, na 1/5 pa sestoji v obnovi. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij je večinoma dobra. Nekoliko slabše zasnove so pri drogovnjakih. Mlajši sestoji so večinoma manj negovani, starejši pa več. Prevladuje tesen do normalen sklep.

Raznomerni sestoji so večinoma pomanjkljivo negovani.

Preglednica 95/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	109,88	37,4	47,0	11,4	4,2	32,3	37,4	30,3	0,0	76,4	22,0	1,6	0,0
Drogovnjak	446,13	26,4	47,7	22,7	3,2	32,8	39,1	28,1	0,0	54,5	35,0	7,3	3,2
Debeljak	1.107,93					32,1	54,2	13,7	0,0	26,1	53,1	16,5	4,3
Sestoj v obnovi	464,70					26,2	62,6	11,2	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	23,20					42,4	20,6	37,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	317,74					0,0	37,9	62,0	0,1				
Panjevec	1,28												
Pionirski gozd z grmišči	14,92	0,0	30,8	69,2	0,0								
Skupaj	2.485,78												

Kakovost drevja

Med ocenjenimi drevesi ima največji delež dreves dobro kakovost (45%), sledi zadovoljiva kakovost (25%) ter prav dobra kakovost (19%). Najmanj je dreves odlične kakovosti (2%).

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 14%. Kar je podobno povprečju v enoti. Največ je poškodb na vejah (10%), kar so večinoma posledice sečnje in ujm.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj manj kot 50 odmrlih dreves (večinoma ležečih). Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (83%). Povprečno je v gozdovih razreda 37,0 m³/ha odmrle mase, kar je znatno več od povprečja za enoto (27,7 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 109.419 m³ lesa. Kar je letno 4,5 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 66%. Posek iglavcev je bil jakosti 25% na lesno zalogo, listavcev pa 15%.

Izveden posek predstavlja 29% poseka vseh gozdov enote.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (73%), gradna (9%), pl.listavcev (8%), dr.trdih.list. (6%), smreke (4%)...

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu (21% od lesne zaloge debelinskega razreda).

Preglednica 96/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	77,67	7,10	9,1
Priprava tal	ha	6,22	2,00	32,2
Sadnja	ha	0,35	0,13	37,1
Obžetev	ha	8,21	2,00	24,4
Nega mladja	ha	100,58	21,54	21,4
Nega gošče	ha	153,23	63,20	41,2
Nega letvenjaka	ha	51,66	8,36	16,2
Nega drogovnjaka	ha	71,44	0,00	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	700,00	2.300,00	328,6
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	19,01	0,0
Zaščita z ograjo	m	0,00	300,00	0,0

Predpisana dela nege v mladovjih in tanjšem drogovnjaku so izvedena na 25% načrtovane površine. Priprava sestojev na obnovo je opravljena na 9% načrtovane površine.

Opravljena je bila saditev na 0,13 ha. Za potrebe zaščite sadik od divjadi porabljeno je in vzdrževano 2.300 kos tulcev/kolov ter 300 m ograje.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (večinoma zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je povečala za 37 m³/ha, letni prirastek pa je manjši za 1,42 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 4,47 m³/ha/leto ali 15,2% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 102% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 97/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	2.484,12	8,2	252,2	260,4	0,29	7,06	7,35	0,36	2,20	2,56
2012	2.450,19	7,5	285,4	292,8	0,31	8,76	9,07	0,19	4,28	4,47
2022	2.485,78	7,5	322,9	330,4	0,31	7,34	7,65	0,15	8,89	9,03

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

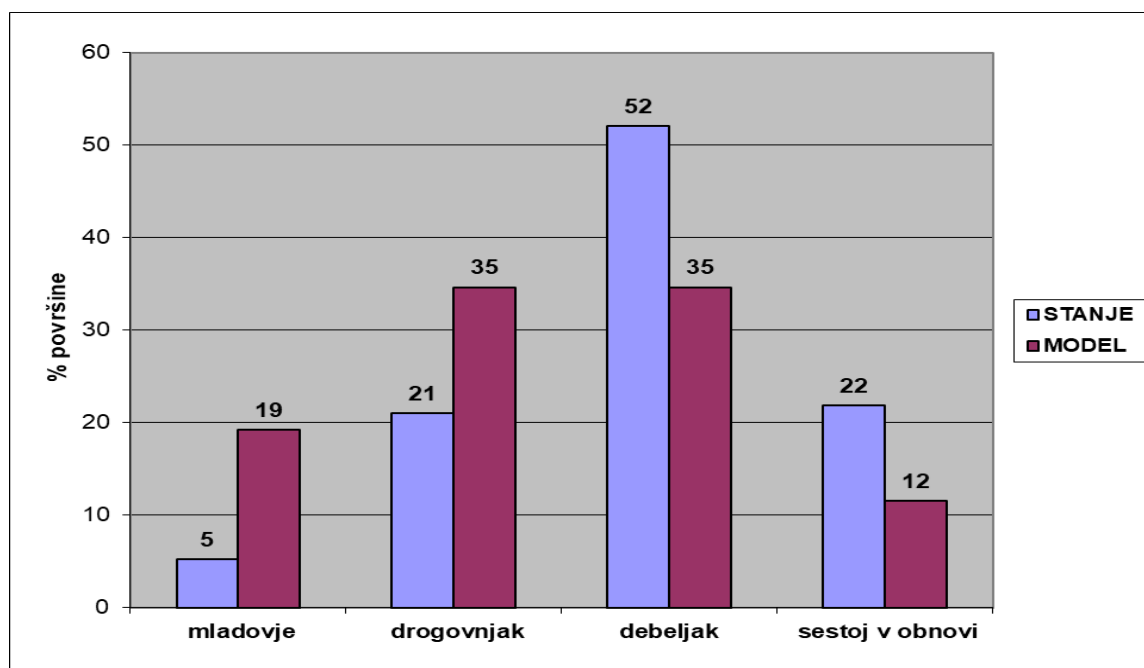
V primerjavi s preteklim obdobjem se je delež iglavcev v povprečni zalogi zmanjšal za 0,2 odstotnih točk. Med listavci se krepi delež pl.listavcev, delež iglavcev, hrasta in drugih trdih listavcev pa opada.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	2,7	0,1	0,2	0,1	0,0	68,6	11,5	6,9	9,4	0,5
2012	2,0	0,0	0,3	0,1	0,0	66,8	11,1	8,4	10,7	0,6
2022	1,6	0,1	0,4	0,1	0,0	66,8	10,4	10,3	9,8	0,5

Razvojne faze in zgradbe sestojev
Preglednica 98/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	109,88	4,4	5	25	19	409,35	-73
Drogovnjak	446,13	17,9	21	45	35	736,84	-39
Debeljak	1.107,93	44,6	52	45	35	736,84	50
Sestoj v obnovi	464,70	18,7	22	15	12	245,61	89
Raznomerno (ps-šp)	23,20	0,9					
Raznomerno (sk-gnz)	317,74	12,8					
Panjevec	1,28	0,1					
Pionirski gozd z grmišči	14,92	0,6					
Skupaj	2.485,78	100,0	100	130	100		

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in sestojev v obnovi, drogovnjakov in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI
Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 1,4%, jelka 1,0, bor 0,4%, macesen 0,1%, bukev 66,8%, hrast 10,4%, plem. listavci 10,3%, drugi trdi list. 9,1%, mehki list. 0,5%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 86% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 16%, drogovnjak 18%, debeljak 48%, sestoj v obnovi 18%), na 14% površine razreda raznomerni gozdovi in ostali.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~316 m³/ha (2,9% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 550 m³/ha;

Ciljni premer je 50 cm. Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast B, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih skupinsko postopno gospodarjenje s ciljem zmanjšanja povprečne lesne zaloge v razredu. Kjer je pripravljenost lastnika, izvajati tudi zastorne sečnje na večjih površinah (priporočljivo do 2 ha). Hitreje zaključevati obnovo na pomlajenih površinah.

Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 130 let, pomladitvena doba 10 do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih sestojih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljene realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 16% površine raznodobnih gozdov razreda.

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev, graden, pl.listavce,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) bukve, gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 18% lesne zaloge pri iglavcih in 19% lesne zaloge pri listavcih v desetletju.

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 83% s povprečno jakostjo ukrepanja 14% na lesno zalogo iglavcev in 17% na zalogo listavcev.
- za 17% debeljakov(190 ha) je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 22% na lesno zalogo iglavcev in 25% na zalogo listavcev.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 43% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 33% na lesno zalogo iglavcev in 42% na zalogo listavcev.
- za 57% sestojev v obnovi (265 ha) je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 35% na lesno zalogo iglavcev in 19% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in zmanjšati delež ost. iglavcev in trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala na ~316 m³/ha. Delež iglavcev se bo nekoliko okreпил.

Preglednica 99/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	2,3	97,7	100,0
- ciljno %	2,9	97,2	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	7,5	322,9	330,4
- ciljna (m ³ /ha)	9,0	307,0	316,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,31	7,34	7,65
Možni posek (m ³ /ha)	1,4	88,8	90,3
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,15	8,89	9,03
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,6	27,5	27,3
Intenziteta m. p. prirastek (%)	47,4	121,1	118,1
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 100/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	2.257	1.149	0	0	0	243	3.649	19,7	47,1
	%	61,8	31,5	0,0	0,0	0,0	6,7	100,0		
Listavci	m ³	93.849	123.786	0	0	0	3.284	220.919	27,5	121,1
	%	42,5	56,0	0,0	0,0	0,0	1,5	100,0		
Skupaj	m³	96.106	124.935	0	0	0	3.527	224.568	27,3	118,1
	%	42,8	55,6	0,0	0,0	0,0	1,6	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 9,0 m³/ha/leto ali 27,3% lesne zaloge. Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj in redčenj.

Preglednica 101/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	7,37	7,37
Obžetev	ha	1,56	1,56
Nega mladja	ha	20,94	20,94
Nega gošče	ha	62,48	73,68
Nega letvenjaka	ha	44,47	44,47
Nega drogovnjaka	ha	2,46	2,46
Odstranjevanje tulcev	kos	100,00	100,00
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	2,91	2,91
Naravni razvoj biotopov	m ³	3,61	3,61

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Gorska bukovja na karbonatih in mešanih kamninah – 21081

V razred so uvrščeni prostrani bukovi gozdovi, ki zaradi lege imajo značilnosti gorskega podnebja. To so gozdovi vršnega dela Orlice in gozdovi hladnejših, severnih pobočij nad reko Bistrico.

Površina gozdov razreda je 839,81 ha. Predstavlja 10% gozdov enote. Po lastniški strukturi je razred z največjim deležem državnega lastništva (80%). Na ravni brežiškega GGO predstavlja enega od pomembnejših gozdnih kompleksov.

Vsi gozdovi razreda so znotraj Kozjanskega parka in so v gospodarski kategoriji gozdov s posebnim namenom.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na 1. stopnji s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti je cona rak koščak in na 2. stopnji Natura in EPO območja.

Funkcija varovanja naravnih vrednot na 1. stopnji ima ZO soteska Bistrice in lipe v Pišecah, na 2. pa ZO Kozjanski park, Zelenjak (soteska Sotle), vodotok Močnik, drevored divjih kostanjev. Hidrološko na 1. (ožje območje) in 2. stopnji imata črpališči Pečice in Gabernica v Pišecah in pasovi ob vodotokih.

Varstvo kulturne dediščina na 1. stopnji smo pripisali gradu Kunšperk in Hrenovemu križu na Vrhovnici in na 2. kulturni krajini Podsreda

Na 1. stopnji imajo estetsko funkcijo nekateri objekti kulturne dediščine in na 2. kulturna krajina. Prisotne so še rekreacijska, turistična, poučna (Tabla) in funkcija pridobivanja ostalih gozdnih dobrin (semenski sestoj, gozdna čebelja paša). Na manjši površini je prisotna funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na 1. in 2. stopnji in zaščitna funkcija na 1. stopnji.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Območje razreda večinoma tvori karbonatna kamnina (dolomit,), mestoma so primešani glinasti skrilavci, peščenjaki in roženci. Na čistih karbonatih prevladujejo plitvejšje sprsteninaste rendzine in rjava, pokarbonatna tla, na mešanih kamninah pa prevladujejo večinoma globlja, rjava, evtrična gozdna tla. Pogosta je kamnitost.

Prevladuje gozdni rastiščni tip 'Preddinarsko gorsko bukovje' s prevladujočo združbo *Lamio orvalae-Fagetum* (I. Horvat 1938) Borhidi 1963.

Preglednica 102/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	PSR	Površina (ha)	Delež (%)
511	<i>Vrbovje s topolom</i>		4,74	0,6
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>		34,02	4,1
562	<i>Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje</i>		6,72	0,8
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>		16,98	2,0
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>		64,74	7,7
600	<i>Podgorsko-gorsko lipovje</i>		35,97	4,3
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>		559,38	66,7
632	<i>Predalpsko gorsko bukovje</i>		12,04	1,4
651	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>		7,08	0,8
731	<i>Kisloljubno gradnovno bukovje</i>		49,86	5,9
752	<i>Predpanonsko podgorsko bukovje</i>		37,23	4,4
781	<i>Kisloljubno gor.-zgornjegorsko bukovje z bel. bekico</i>		11,05	1,3
	Skupaj	9,55	839,81	100,0

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanji zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 9,55 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (93,1%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (10,26 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večino razreda gradijo enodobni bukovi gozdovi. Na dobrih 5% površine razreda so raznomerni mešani gozdovi.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 300,1 m³/ha, letni prirastek pa 7,64 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga je nižja od povprečja za enoto, prirastek pa nekoliko višji. V povprečni lesni zalogi je 7% iglavcev. Največji delež zaloge je v najdebelejšem drevju (nad 50 cm premera). Skupno je polovica lesne zaloge v drevju nad 40 cm premera. V najtanjšem debelinskem razredu je zaloge v deležu najmanj (8%). Glede na povprečje v enoti je v razredu nekoliko manj najdebelejšega drevja.

Iglavci v povprečju priraščajo 4,0% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,4%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 103/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	24,1	17,9	16,7	19,2	22,1	20,2	6,7	0,81	10,6
Listavci	6,6	19,7	23,0	24,7	26,0	279,9	93,3	6,83	89,4
Skupaj	7,8	19,6	22,6	24,4	25,6	300,1	100,0	7,64	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 66%, sledi g.javor z 10%, smreka z 4%, o.javor z 3%, č.gaber z 3%, v.jesen z 2% in g.brest z 2%. Primešani so še: jelka, lipa, češnja... Podmladek pokriva 19% površine razreda. V njem je največ bukve in pl.listavcev.

Preglednica 104/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	12,7	3,3	0,3	1,4	2,5	199,3	2,7	60,4	17,0	0,5
	%	4,2	1,1	0,1	0,5	0,8	66,4	0,9	20,1	5,7	0,2
Naravno stanje	m ³ /ha	6,0	9,0	0,0	0,0	0,0	255,1	0,0	24,0	6,0	0,0
	%	2,0	3,0	0,0	0,0	0,0	85,0	0,0	8,0	2,0	0,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje bukve in jelke, dr.trdih listavcev in smreke pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

Prevladuje naravna drevesna sestava. Manj kot 2% gozdov razreda ima spremenjeno drevesno sestavo.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo slabih 40% raznodobnih sestojev razreda. Na ~1/4 raznodobnih sestojev razreda so drogovnjaki, na ~1/4 pa sestoji v obnovi. Najmanj je mladovij. Glede na povprečje v enoti je delež mladovij in sestojev v obnovi znatno večji.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Zasnova mladovij in drogovnjakov je dobra. Sestoji so večinoma negovani. V drogovnjakih prevladuje tesen sklep, v debeljakih normalen.

Preglednica 105/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	109,98	29,6	61,6	8,8	0,0	44,1	25,5	30,4	0,0	52,2	45,2	1,5	1,1
Drogovnjak	213,01	27,3	48,6	23,1	1,0	34,6	45,3	20,1	0,0	70,7	19,5	8,8	1,0
Debeljak	313,03					56,7	24,7	18,6	0,0	17,5	48,5	27,5	6,5
Sestoj v obnovi	165,85					55,4	27,9	16,7	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	37,94					0,0	29,1	70,9	0,0				
Skupaj	839,81												

Kakovost drevja

Med ocenjenimi drevesi ima največji delež dreves dobro kakovost (44%). Glede na povprečje v enoti je v razredu znatno več dreves prav dobre kakovosti (28%) in odlične kakovosti (4%).

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 13%. Kar je podobno povprečju v enoti. Največ je poškodb na vejah (8%), kar so večinoma posledice sečnje in ujma.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj več kot 56 odmrlih, večinoma ležečih dreves. Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (87%). Povprečno je v gozdovih razreda 39,5 m³/ha odmrle mase, kar je znatno več od povprečja za enoto (27,7 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 69.775 m³ lesa. Kar je letno 8,36 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 115%. Glede na povprečje v enoti je realizacija poseka v razredu največja. Intenzivno gospodarjenje se odraža na razmerju razvojnih faz ter količini odmrle lesne mase, ki znatno odstopajo od povprečja v enoti. Posek iglavcev je bil jakosti 14% na lesno zalogo, listavcev pa 27%.

Izveden posek predstavlja 18,2% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (82%), pl.listavcev (11%), dr.trdih.list. (3%), smreke (3%)...

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu. Skoraj polovica (43%) najdebelejših drevesih je posekana.

Preglednica 106/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	5,19	1,00	19,3
Priprava tal	ha	2,95	0,00	0,0
Nega mladja	ha	53,76	19,04	35,4
Nega gošče	ha	93,41	57,36	61,4
Nega letvenjaka	ha	26,70	21,99	82,4
Nega drogovnjaka	ha	34,26	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	10,75	0,0

Predpisana dela nege v mladovjih in tanjšem drogovnjaku so izvedena na slabi polovici (47%) načrtovane površine. Kar je, v primerjavi z realizacijo v drugih razredih, nadpovprečno. Ni bila izvedena nega drogovnjaka. Priprava sestojev na obnovo je opravljena na 19% načrtovane površine.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (večinoma zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je zmanjšala za 19 m³/ha, letni prirastek pa je manjši za 1,41 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 8,36 m³/ha/leto ali 26,2% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 6% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju. Intenziteta načrtovane sečnje na zalogo je v tem razredu najvišja.

Preglednica 107/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	840,15	16,6	248,3	265,0	0,59	6,78	7,37	0,54	3,68	4,21
2012	834,65	19,8	299,4	319,1	0,76	8,28	9,04	0,27	8,09	8,36
2022	839,81	20,2	279,9	300,1	0,81	6,83	7,63	0,66	8,23	8,89

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem se je delež iglavcev v povprečni zalogi povečal za 0,6 odstotnih točk. Krepi se delež pl.listavcev in jelke, delež smreke in bukve pa opada.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

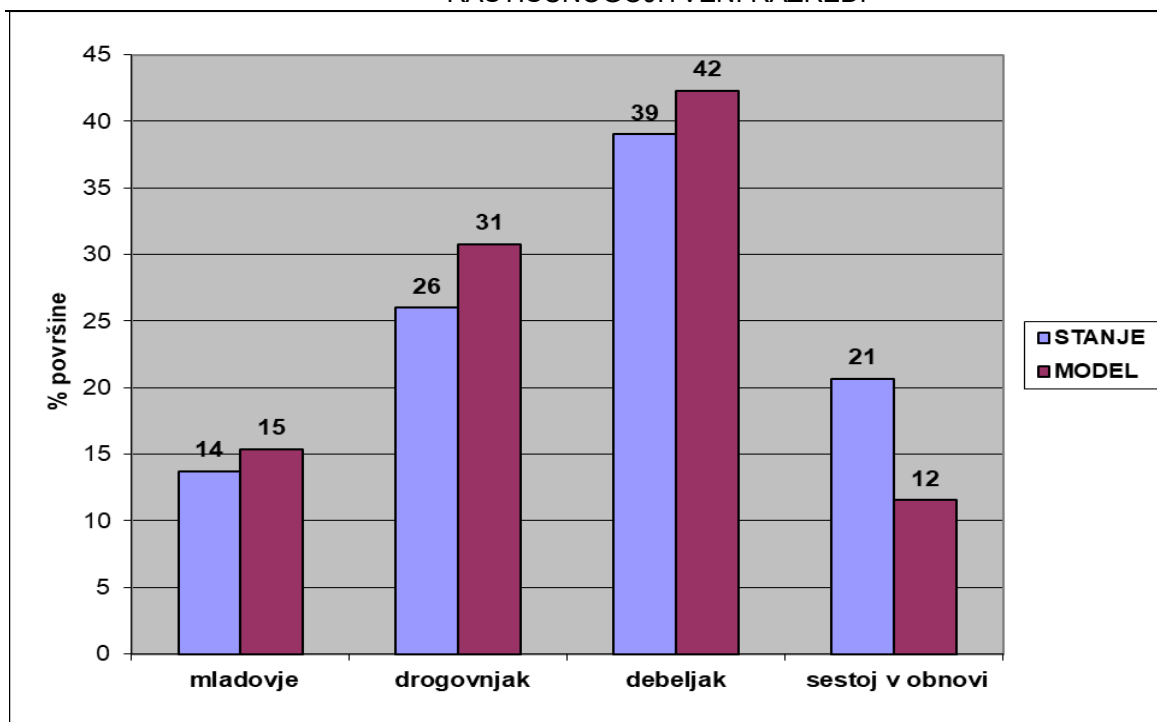
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	4,6	1,1	0,0	0,5	0,0	75,1	2,2	13,5	2,9	0,1
2012	5,0	0,7	0,0	0,4	0,0	73,5	3,2	12,3	4,7	0,2
2022	4,2	1,1	0,1	0,5	0,8	66,4	0,9	20,1	5,7	0,2

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 108/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	109,98	13,1	14	20	15	123,36	-11
Drogovnjak	213,01	25,4	26	40	31	246,73	-14
Debeljak	313,03	37,3	39	55	42	339,25	-8
Sestoj v obnovi	165,85	19,7	21	15	12	92,52	79
Raznomerno (sk-gnz)	37,94	4,5					
Skupaj	839,81	100,0	100	130	100		

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč sestojev v obnovi, vseh ostalih razvojnih faz pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 4,0%, jelka 2,1, macesen 0,5%, bor 0,1%, ost. iglavci 0,8%, bukev 66,4%, hrast 0,9%, plem. listavci 20,1%, drugi trdi list. 4,9%, mehki list. 0,2%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 95% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 18%, drogovnjak 26%, debeljak 41%, sestoj v obnovi 15%), na 5% površine razreda raznomerni gozdovi in ostali.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~288 m³/ha (7,5% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 550 m³/ha;

Ciljni premer je 55 cm. Ciljna kakovost: smreka A2, jelka B, bukev A2, hrast C, pl. listavci A2, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih skupinsko postopno gospodarjenje s ciljem rahlega zmanjšanja povprečne lesne zaloge v razredu. Kjer je pripravljenost lastnika, izvajati tudi zastorne sečnje na večjih površinah (priporočljivo do 2 ha). Hitrejšo zaključevati obnovo na pomlajenih površinah.

Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 130 let, pomladitvena doba 10 do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih sestojih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljene realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 18% površine raznodobnih gozdov razreda.

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev, pl.listavce,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) bukve,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 29% lesne zaloge pri iglavcih in 22% lesne zaloge pri listavcih v desetletju.

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 87% s povprečno jakostjo ukrepanja 24% na lesno zalogo iglavcev in 19% na zalogo listavcev.
- za 13% debeljakov (40 ha) je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 49% na lesno zalogo iglavcev in 35% na zalogo listavcev.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 50% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 24% na lesno zalogo iglavcev in 39% na zalogo listavcev.
- za 50% sestojev v obnovi (83 ha) je načrtovan zaključek obnove.

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 29% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in zmanjšati delež ost.iglavcev in trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala na ~288 m³/ha. Delež iglavcev se bo nekoliko okreпил.

Preglednica 109/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	6,7	93,3	100,0
- ciljno %	7,5	92,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	20,2	279,9	300,1
- ciljna (m ³ /ha)	22,0	266,0	288,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,81	6,83	7,64
Možni posek (m ³ /ha)	6,6	82,3	88,9
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,66	8,23	8,89
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	32,7	29,4	29,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	81,6	120,5	116,4
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 110/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	3.400	2.027	0	0	0	124	5.551	32,8	81,7
	%	61,3	36,5	0,0	0,0	0,0	2,2	100,0		
Listavci	m ³	31.189	36.681	0	0	0	1.245	69.115	29,4	120,6
	%	45,1	53,1	0,0	0,0	0,0	1,8	100,0		
Skupaj	m³	34.589	38.708	0	0	0	1.369	74.666	29,6	116,5
	%	46,3	51,9	0,0	0,0	0,0	1,8	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 8,9 m³/ha/leto ali 29,6% lesne zaloge. Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj in redčenj.

Preglednica 111/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	3,90	3,90
Nega mladja	ha	8,22	12,39
Nega gošče	ha	47,20	47,20
Nega letvenjaka	ha	30,97	30,97
Naravni razvoj biotopov	m ³	10,19	10,19

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati – 21130

V ta razred sta na podlagi Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/2005 in nasl.) uvrščena gozdna rezervata:

- Vranske pečine (odsek 62B – v izmeri 9,92 ha)
- Kunšperk (odsek 73C – v izmeri 11,95 ha)

Vsi gozdovi tega razreda so v državni lasti.

Vsi gozdni rezervati spadajo v kategorijo gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Prisotne so naslednje funkcije: raziskovalna, varstvo naravne dediščine na 1. in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (natura in EPO) na 2. stopnji poudarjenosti.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rezervata ležita v podgorskem pasu na karbonatni matični podlagi (dolomit) na kateri so se razvila plitva do srednje globoka rjava tla bazične reakcije (sprsteninaste rendzine in rjava pokarbonatna tla). Zaradi osenčenosti je večji del rastišč podoben gorskim razmeram. Največjo površino zavzema rastiščni tip 'Preddinarsko gorsko bukovje'. Na toplejših legah se pojavljajo rastišča bukve ter hrastov s črnim gabrom in ostalimi toploljubnimi listavci.

Preglednica 112/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	PSR	Površina (ha)	Delež (%)
562	<i>Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje</i>		2,98	13,6
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>		5,76	26,3
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>		13,14	60,1
	Skupaj	8,03	21,88	100,0

Ponderirana proizvodna sposobnost rastišč razreda (PSR) znaša ob sedanjih zastopanosti drevesnih vrst 8,03 m³/ha/leto.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo enodobni sestoji. Na slabih 2/3 površine razreda so debeljaki. Raznomerni sestoji so na dobrih 12% površine razreda.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 572,6 m³/ha, letni prirastek pa 12,00 m³/ha. Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je večja od lesne zaloge za enoto, prav tako prirastek. V lesni zalogi prevladujejo listavci (98,4%). V drevju premera nad 40 cm je 60% lesne zaloge. Povprečni prirastek znaša 2,1% lesne zaloge na leto. Največji delež prirastka prinesejo drevesa III. debelinskega razreda, najmanjši pa I. razreda. Drevesa I debelinskega razreda vsebujejo najmanjši delež zaloge razreda (3%).

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 113/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	0,9	4,8	12,7	34,2	47,4	10,4	1,8	0,20	1,6
Listavci	2,9	13,4	24,5	30,3	28,9	562,2	98,2	11,80	98,4
Skupaj	2,8	13,3	24,3	30,3	29,3	572,6	100,0	12,00	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 80%, g.javorja z 6%, č.gabra z 5%, o.javorja z 2%, g.bresta z 2%, puhastega hrasta z 2% in jelke z 2%. Primešani so še: lipa, m.jesen, cer, graden, smreka...

Preglednica 114/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	1,7	6,9	1,7	0,0	0,0	457,6	3,7	59,8	41,2	0,0
	%	0,3	1,2	0,3	0,0	0,0	80,0	0,6	10,4	7,2	0,0

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi tega razreda so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Na slabih 2/3 površine razreda so debeljaki. Raznomerni sestoji so na dobrih 12% površine razreda. Sestoji v obnavljanju so nastali po naravnih ujmah.

Sestoji niso negovani ker so prepuščeni naravnemu razvoju. V debeljakih še prevladuje tesen sklep.

Preglednica 115/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Debeljak	14,14					0,0	0,0	100,0	0,0	64,9	21,1	14,0	0,0
Sestoj v obnovi	5,02					0,0	0,0	100,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	2,72					0,0	0,0	100,0	0,0				
Skupaj	21,88												

Kakovost drevja

Na boljših rastiščih prevladuje dobra do prav dobra kakovost drevja. Na revnejših rastiščih pa slaba kakovost.

Poškodovanost sestojev

Drevesa so poškodovana zaradi ujm. Pretežka drevesa obrača veter in sneg. S starostjo so bolj podvržena napadom boleznim in žuželkam.

Odmrlo drevje

Zaradi negospodarjenja je v razredu nadpovprečna količina odmrlega drevja. Večina odmrlega drevja je na tleh. Prevladuje odmrlo drevje najdebelejšega debelinskega razreda.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Z gozdovi razreda se nazadnje gospodarilo v začetku 80-tih let prejšnjega stoletja. Gozdovi so namenjeni raziskovanju in ohranjanju biotske raznovrstnosti.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda je nekoliko večja kot v preteklem obdobju zaradi uskladitve z katastrskimi mejami. Lesna zaloga in prirastek se povečujeta.

Preglednica 116/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	21,38	4,2	288,3	292,4	0,16	7,69	7,86	0,00	0,00	0,00
2012	21,87	1,6	362,6	364,2	0,08	9,98	10,05	0,00	0,00	0,00
2022	21,88	10,4	562,2	572,6	0,20	11,80	11,99	0,00	0,00	0,00

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V drevesni sestavi se povečuje delež bukve, jelke in pl.listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	0,6	0,9	0,0	0,0	0,0	76,6	4,8	9,3	7,8	0,0
2012	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	61,1	6,7	12,2	19,5	0,0
2022	0,3	1,2	0,3	0,0	0,0	80,0	0,6	10,4	7,2	0,0

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Glede na preteklo obdobje v razredu ni več drogovnjakov. Povečuje se delež starejših razvojnih faz.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Za sestoje ni predvidenih gojitvenih ciljev.

Gozdnogojitvene usmeritve

Prepuščanje sestojev naravnemu razvoju.

V zaščitnem pasu rezervatov (ena sestojna višina) se posega tako, da spremembe ne vplivajo na ekološke razmere v samih rezervatih.

Ukrepi

V gozdovih razreda ukrepi niso dovoljeni.

9.2.7 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 21140

Gozdovi razreda so z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur l. RS št. 88/2005 in nasl.) razglašeni za varovalne gozdove.

Površina gozdov v razredu je 95,21 ha, kar predstavlja 1,1% vseh gozdov v enoti. Pretežni del varovalnih gozdov zavzema strma pobočja levega brega reke Bistrice (predel Bukovica), manjši del (12%) pa nižinske gozdove doba kot ostanke naravne vegetacije v kmetijski krajini (Bukošek).

Vsi gozdovi razreda so v zasebni lasti.

Vsi gozdovi v razredu spadajo v kategorijo varovalnih gozdov.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Ti gozdovi imajo varovalno vlogo po uredbi, poleg tega pa še funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (Natura in EPO), funkcijo varovanja naravnih vrednot (ZO soteska Bistrice na 1. in ZO Kozjanski park na 2: stopnji), in hidrološko na 2. stopnji (kras).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Matična podlaga na pobočjih nad Bistrico je dolomit. Talni tip so plitve, delno skeletne rendzine. Prevladujoči rastiščni tip je 'Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje'.

Nižinski gozdovi razreda so v rastiščnem tipu 'Dobovje in dobovo belogabrovje'.

Preglednica 117/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR in rastiščni koeficienti (po Koširju)

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
531	<i>Dobovje in dobovo belogabrovje</i>	11	11,00	11,6
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	21,82	22,9
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>	3	14,18	14,9
562	<i>Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje</i>	1	2,91	3,1
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	5	42,67	44,7
600	<i>Podgorsko-gorsko lipovje</i>	5	2,63	2,8
	Skupaj		95,21	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Skupinsko raznodobni mešani sestoji bukve in termofilnih listavcev ter doba in belega gabra v nižinah. Prevladujejo drogovnjaki, debeljaki in raznomerni sestoji.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 243,6 m³/ha, letni prirastek pa 7,67 m³/ha. Lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je manjša od lesne zaloge za enoto, prav tako prirastek. V lesni zalogi prevladujejo listavci (99,4%).

Lesna zaloga je skoncentrirana v drevju II. in III. debelinskega razreda.

Povprečni prirastek znaša 3,3% lesne zaloge na leto. Največji delež prirastka prinesejo drevesa I. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 118/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	20,1	29,6	25,1	15,1	10,1	1,1	0,4	0,04	0,6
Listavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	233,5	99,6	7,63	99,4
Skupaj	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	234,6	100,0	7,67	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je na bukovih rastiščih predvsem bukve, gradna, č.gabra, cera in pl.listavcev. Na rastišču doba pa doba in b.gabra.

Preglednica 119/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	64,2	70,8	11,4	83,7	3,4
	%	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	27,4	30,2	4,9	35,6	1,5

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi tega razreda so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V razredu je največ drogovnjakov. Večina jih je dobre zasnove, kljub nenegovanosti. Debeljaki so normalnega sklepa in delno negovani. Raznomerni sestoji večinoma niso negovani.

Preglednica 120/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Drogovnjak	37,52	0,0	94,2	5,8	0,0	0,8	33,8	65,4	0,0	0,9	99,1	0,0	0,0
Debeljak	19,43					0,0	68,0	32,0	0,0	0,0	92,3	7,7	0,0
Sestoj v obnovi	9,13					0,0	24,3	75,7	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	26,10					0,0	0,0	100,0	0,0				
Pionirski gozd z grmišči	2,33	0,0	0,0	100,0	0,0								
Skupaj	95,21												

Kakovost drevja

Na boljših rastiščih prevladuje dobra do prav dobra kakovost drevja. Na revnejših rastiščih pa slaba kakovost.

Poškodovanost sestojev

Drevesa so mestoma poškodovana zaradi ujm. Pretežka drevesa obrača veter in sneg. S starostjo so bolj podvržena napadom boleznin in žuželk.

Odmrlo drevje

Količina odmrlega drevja je na ravni povprečja v enoti.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Po evidencah je v gozdovih sedanjega razreda posekano 1.727 m³ lesa. Kar je letno 2,04 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 99%. Posek je bil jakosti 9% na lesno zalogo.

Izveden posek predstavlja 0,5% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (48%), hrasta (22%), dr.trdih.list. (15%), pl.listavcev (8%)...

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu (38% od zaloge debelinskega razreda).

Za gozdove razreda niso bila načrtovana gojitvena dela.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda je večja kot v preteklem obdobju predvsem zaradi natančnejšega ugotavljanja gozdnega roba in uskladitve s katastrskimi mejami.

Lesna zaloga in prirastek sta se nekoliko povečala. Prav tako se je povečal najvišji možni posek.

Preglednica 121/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	101,14	0,0	170,6	170,6	0,00	5,00	5,00	0,01	1,09	1,11
2012	84,77	0,0	230,9	230,9	0,00	7,20	7,20	0,01	2,03	2,04
2022	95,21	1,1	233,5	234,6	0,04	7,63	7,68	0,01	3,59	3,60

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V razredu upada povprečni delež bukve in hrastov ter raste delež pl.listavcev in dr.trdih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,1	36,8	2,3	26,3	11,5
2012	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,2	46,2	0,9	26,1	0,6
2022	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	27,4	30,2	4,9	35,6	1,5

Razvojne faze in zgradbe sestojev

V razredu največjo površino gozdov zavzemajo drogovnjaki (40% površine razreda). Debeljakov je na 20% površine razreda, raznomernih pa na 27%. Glede na preteklo obdobje delež drogovnjakov se je zmanjšal, debeljakov in raznomernih sestojev pa povečal.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Cilj so vitalni, ekološko stabilni in po drevesni sestavi naravni in strukturno pestri sestoji.

Zaželena je malopovršinska, razgibana zgradba sestojev s poudarkom na mehanski stabilnosti le – teh.

Ciljna povprečna zaloga je ~275 m³/ha (0,5% igl.).

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodne dobe so krajše, pomladitvene pa daljše. Sečnje so postopne, na manjših površinah. Na najstrmejših predelih usmerjene na posek zrelega, nevitalnega in preveč nagnjenega drevja.

Usmeritve po razvojnih fazah:

DROGOVNJAKI

- na 94% drogovnjakov redčenja z intenziteto 10% na zalogo,
- na 5% drogovnjakov sanitarni posek z intenziteto 10% na zalogo,
- na 1% drogovnjakov brez ukrepanja.

DEBELJAKI

- na 100% debeljakov redčenja z intenziteto 14% na zalogo.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- za 76% sestojev v obnovi je načrtovano nadaljevanje obnove z sečnjo 35% od zaloge,
- za 24 % sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove

RAZNOMERNI

- v raznomernih sestojih so na 54% površine načrtovane negovalne sečnje s ciljem vzdrževanja vitalnosti in to z povprečno intenziteto sečenj 18% na lesno zalogo
- na 42% površine so načrtovane sanitarne sečnje s ciljem vzdrževanja vitalnosti in to z povprečno intenziteto sečenj 10% na lesno zalogo,
- na 4% raznomernih sestojih brez ukrepanj.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež gradna, bukve in pl.listavcev in zmanjšati delež dr. trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Gospodariti v cilju vzdrževanja naravne drevesne sestave in zgradbe; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo povprečna lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala za ~40 m³/ha. Nekoliko naj bi se povečal delež iglavcev.

Preglednica 122/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	0,4	99,6	100,0
- ciljno %	0,5	99,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	1,1	233,5	234,6
- ciljna (m ³ /ha)	1,4	273,9	275,3
Prirastek (m ³ /ha)	0,04	7,63	7,67
Možni posek (m ³ /ha)	0,1	35,9	36,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,01	3,59	3,60
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	10,0	15,4	15,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	27,5	47,1	47,0
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 123/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	10	0	0	0	0	0	10	10,0	24,4
	%	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	2.314	926	0	0	0	179	3.419	15,4	47,0
	%	67,7	27,1	0,0	0,0	0,0	5,2	100,0		
Skupaj	m³	2.324	926	0	0	0	179	3.429	15,4	46,9
	%	67,8	27,0	0,0	0,0	0,0	5,2	100,0		

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 3,60 m³/ha/leto ali 15,4% lesne zaloge. Največ sečne mase je načrtovano iz redčenj (67,8%).

Preglednica 124/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,36	0,36
Sadnja	ha	0,70	0,70
Nega gošče	ha	0,22	0,22

Sadnja je predvidena v nižinskem sestoju doba v postopku morebitne sanacije.

10 LITERATURA

BONČINA, A, ROZMAN, A., DAKSKOBLER, I., KLOPČIČ, M., BABIJ, V., POLJANEC, A., 2021. Gozdni rastiščni tipi Slovenije: vegetacijske, sestojne in upravljavske značilnosti. Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani in Zavod za gozdove Slovenije. Ljubljana, 576 str.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Brežice 2021 – 2030 (v postopku sprejemanja).

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Pišece (2022 - 2021).

Internetni naslov: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/> (15.5.2022).

Internetni naslov: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja> (15.5.2022).

Košir, Ž.: Vrednotenje proizvodne sposobnosti gozdnih rastišč in ekološkega značaja fitocenoz. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, Ljubljana 1992.

Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. Gozdarski vestnik, 70, 4: 195–214.

Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). Gozdarski vestnik, 71, 5-6: 259–275.

Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Pišece. Zavod RS za varstvo narave, Novo mesto 2021.

Smernice varstva kulturne dediščine za GGE Pišece. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Novo mesto 2022 in Celje 2022.

Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2005. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.

Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, RS Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode, februar 2020.

Viri:

Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10.

Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda. 2018. Uradni list RS, št. 58/18.

Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16.

Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja. Uradni list RS, št. 25/09.

Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16.

Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20.

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15.

Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 - odl. US, 17/08 in 46/14 - ZON-C in 31/18.

TABELARNI DEL

ZG (Zakon o gozdovih).1993. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16.

Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 - ZNOrg.

ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrl-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15.

11 NAČRT SO IZDELALI

Sodelavci pri izdelavi načrta

Opisi sestojev in odsekov: Viljem Čížmek univ.dipl.inž. gozd., Dražen Drvenkar univ.dipl.inž. gozd., Klemen Hosta dipl.inž.gozd., Drago Munič gozd. tehnik, Anja Pepunić, dipl.inž.gozd Klementina Razpotnik, univ.dipl.inž. gozd., Damjan Rožman inž. gozd., Zorka Stolič, univ.dipl.inž. gozd., Aleš Šekoranja dipl.inž.gozd in Manica Vintar univ.dipl.inž. gozd..

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah je vodil Dušan Prijatelj, gozd. tehnik.

Digitalizacija in priprava tematskih kart: Anja Pepunić, dipl.inž.gozd., Dražen Drvenkar univ.dipl.inž. gozd. in Zorka Stolič, univ.dipl.inž. gozd..

Tekst: Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž. gozd. (Rastiščnogojitveni razredi) in Zorka Stolič, univ.dipl.inž. gozd..

Posamezna poglavja:

Mojca Bogovič, univ.dipl.inž. gozd.: poglavja 1.6, 6.2.5 in 6.2.6.

Gregor Bogovič, univ.dipl.inž. gozd.: poglavja 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3 in 8.

Mag. Boris Papac, univ.dipl.inž. gozd.: poglavja 1.3, 4.2.3, 6.2.7 in 6.3.5.

Podpisniki

Odgovorna za pripravo načrta
Zorka Stolič, univ.dipl.inž. gozd.

Vodja odseka za gozdnogospodarsko
načrtovanje
Gregor Bogovič, univ.dipl.inž. gozd.

Vodja OE Brežice
Boris Bogovič, univ.dipl.inž. gozd.

Direktor ZGS
Gregor Danev, univ.dipl.inž. gozd.

Brežice, 3. maj 2023

12 PRILOGE

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	6.225,47	2.089,14	42,45	8.357,06
Delež (%)	74,49	25,00	0,51	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
21011-Dobova belogabrovja	1.508,19	40,0	251,6	291,5	1,00	5,12	6,12	21,2	16,6	17,2	82,0
21023-Gradnova belogabrovja na silikatih	1.000,31	23,4	273,1	296,5	0,66	5,54	6,20	20,0	17,4	17,6	84,0
21041-Podgorska bukovja na silikatih	910,04	9,2	319,0	328,2	0,28	7,57	7,86	25,4	20,5	20,7	86,3
21071-Podgorska bukovja na karbonati	57,33	3,3	343,8	347,0	0,15	8,36	8,50	19,3	26,7	26,6	108,7
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	3.475,87	26,5	276,9	303,5	0,70	5,94	6,64	21,3	18,2	18,5	84,5
21011-Dobova belogabrovja	4,71	7,2	317,0	324,2	0,22	7,36	7,58	52,9	15,1	15,9	68,0
21023-Gradnova belogabrovja na silikatih	200,21	1,3	284,7	286,0	0,05	6,32	6,37	67,4	23,9	24,1	108,0
21041-Podgorska bukovja na silikatih	1.290,92	9,8	300,0	309,8	0,34	7,45	7,79	20,7	24,5	24,4	97,1
21071-Podgorska bukovja na karbonati	2.428,45	7,6	322,4	330,0	0,32	7,31	7,63	19,7	27,5	27,4	118,3
21081-Gorska bukovja na karbonatih i	839,81	20,2	279,9	300,1	0,81	6,83	7,63	32,8	29,4	29,6	116,5
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI skupaj	4.764,10	10,1	307,3	317,4	0,40	7,22	7,62	24,8	26,9	26,8	111,7
21130-Gozdni rezervati	21,88	10,4	562,2	572,6	0,20	11,80	11,99	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	21,88	10,4	562,2	572,6	0,20	11,80	11,99	0,0	0,0	0,0	0,0
21140-Varovalni gozdovi	95,21	1,1	233,5	234,6	0,04	7,63	7,68	10,0	15,4	15,4	46,9
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	95,21	1,1	233,5	234,6	0,04	7,63	7,68	10,0	15,4	15,4	46,9
Skupaj vsi gozdovi	8.357,06	16,8	294,5	311,3	0,52	6,71	7,23	22,4	23,3	23,2	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	310,45	3,7						
Drogovnjak	1.479,78	17,7	2,89	0,2	8,7	44,3	11,8	35,2
Debeljak	4.371,36	52,2	281,28	6,4	27,5	59,0	12,6	0,9
Sestoj v obnovi	1.184,52	14,2	896,24	75,7	26,4	55,0	18,2	0,4
Raznomerno (ps-šp)	50,25	0,6	11,01	21,9	4,2	92,9	2,9	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	898,89	10,8	99,42	11,1	1,3	41,6	57,1	0,0
Panjevec	38,66	0,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	23,15	0,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	8.357,06	100,0	1.290,84	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	310,45	42,4	44,6	11,1	1,9	46,5	26,2	27,1	0,2	66,5	28,4	2,2	2,9
Drogovnjak	1.479,78	19,5	48,6	30,4	1,5	26,3	41,6	32,1	0,0	44,5	41,8	8,2	5,5
Debeljak	4.371,36					26,3	62,5	11,2	0,0	14,4	58,8	20,0	6,8
Sestoj v obnovi	1.184,52					27,8	62,9	9,3	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	50,25					19,6	13,4	65,8	1,2				
Raznomerno (sk-gnz)	898,89					0,0	39,9	60,1	0,0				
Panjevec	38,66												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	23,15	0,0	26,3	73,7	0,0								
Skupaj	8.357,06												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	13,6	18,0	16,4	22,1	29,9	2,9	9,0
Jelka	27,2	5,1	8,9	15,3	43,5	0,3	0,9
Bor	9,7	15,4	17,2	25,8	31,9	0,7	2,2
Macesen	25,3	21,2	14,8	15,5	23,2	0,2	0,7
Ostali igl.	5,9	10,7	16,0	30,9	36,5	1,3	4,0
Bukev	5,7	15,8	23,8	25,9	28,8	48,0	149,2
Hrast	5,1	14,6	23,4	25,0	31,9	20,9	65,2
Pl. lst.	8,4	20,2	23,9	23,4	24,1	8,2	25,7
Dr. tr. lst.	10,0	20,8	24,3	21,7	23,2	14,0	43,6
Meh. lst.	15,8	27,9	22,2	15,9	18,2	3,5	10,8
Iglavci	12,5	15,4	15,9	24,0	32,2	5,4	16,8
Listavci	6,8	17,1	23,8	24,5	27,8	94,6	294,5
Skupaj	7,1	17,0	23,3	24,5	28,1	100,0	311,3

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	13,6	17,9	16,3	22,1	30,1	2,9	9,1
Jelka	27,8	5,1	8,8	14,9	43,4	0,3	0,9
Bor	9,8	15,4	17,2	25,8	31,8	0,7	2,3
Macesen	25,3	21,2	14,8	15,5	23,2	0,2	0,8
Ostali igl.	5,9	10,7	16,0	30,9	36,5	1,3	4,0
Bukev	5,7	15,7	23,8	25,9	28,9	47,9	149,4
Hrast	4,9	14,4	23,4	25,2	32,1	21,0	65,3
Pl. lst.	8,4	20,1	23,9	23,4	24,2	8,3	25,7
Dr. tr. lst.	9,8	20,6	24,3	21,8	23,5	13,9	43,2
Meh. lst.	15,7	28,0	22,2	15,9	18,2	3,5	10,9
Iglavci	12,6	15,4	15,9	24,0	32,1	5,5	17,0
Listavci	6,7	17,0	23,7	24,6	28,0	94,5	294,5
Skupaj	7,0	16,9	23,3	24,5	28,3	100,0	311,5

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,20	0,12	0,07	0,07	0,06	7,2	0,52
Listavci	1,31	1,72	1,58	1,20	0,89	92,8	6,71
Skupaj	1,51	1,84	1,65	1,27	0,95	100,0	7,23

PRILOGE

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,21	0,12	0,07	0,07	0,06	7,3	0,53
Listavci	1,28	1,72	1,59	1,22	0,90	92,7	6,71
Skupaj	1,49	1,84	1,66	1,29	0,96	100,0	7,24

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	31.592	22,4											
Listavci	572.370	23,3											
Skupaj	603.962	23,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	17,76	17,76											
Priprava tal	ha	4,67	4,67											
Sadnja	ha	15,78	15,78											
Obžetev	ha	14,87	114,75											
Nega mladja	ha	42,39	46,56											
Nega gošče	ha	169,26	186,23											
Nega letvenjaka	ha	108,63	108,63											
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,74	3,74											
Odstr. vzpenjavk	ha	3,4	3,4											
Varstvo pred boleznimi	ha	4,71	47,1											
Zašč. s količ. ali tulci	kos	8.200	8.200											
Odstranjevanje tulcev	kos	100	100											
Zaščita z ograjo	m	3.600	3.600											
Vzdrževanje zaš. ograj	m	2.000	20.000											
Odstr. jevanje zaš. ograj	m	600	600											
Vzdrževanje grmišč	ha	4,31	6,51											
Vzdrževanje travinj	ha	2,00	20,00											
Vzdrž. vodnega vira	kos	2	2											
Obeleževanje sadik	kos	10.500	10.500											

Preglednica/D-DV: Delež drevesnih vrst po LZ (ni obvezna za načrt)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	9,02	2,90
Jelka	0,88	0,28
Tisa	0,02	0,01
Rdeči bor	2,12	0,68
Črni bor	0,13	0,04
Zeleni bor	3,68	1,18
Macesen	0,74	0,24
Duglazija	0,25	0,08
Bukev	149,19	47,94
Graden	43,37	13,93
Dob	21,51	6,91
Rdeči hrast	0,30	0,10
Kostanj	4,82	1,55
Robinija	9,58	3,08
Oreh	0,25	0,08
Gorski javor	12,85	4,13
Ostrolistni javor	2,08	0,67
Topokrpi javor	0,04	0,01
Veliki jesen	1,88	0,60
Ostrolistni jesen	0,29	0,09
Gorski brest	1,21	0,39
Poljski brest	0,25	0,08
Lipa	3,00	0,96
Drugi trdi listavci	0,56	0,18
Beli gaber	20,11	6,46
Češnja	3,84	1,23
Maklen	0,71	0,23
Brek	0,09	0,03
Mokovec	0,25	0,08
Črni gaber	3,20	1,03
Mali jesen	0,86	0,28
Puhasti hrast	0,25	0,08
Cer	3,19	1,02
Mehki listavci	0,58	0,19
Trepetlika	0,63	0,20
Topoli	0,66	0,21
Črna jelša	7,17	2,30
Breza	1,15	0,37
Vrbe	0,53	0,17
Grmišča	0,02	0,01
Skupaj:	311,33	100,00

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastičnogojitveni razred: Dobova belogabrovja - 21011

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.096,60	412,90	3,40	1.512,90
Delež (%)	72,5	27,3	0,2	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,6	11,9	16,2	30,4	34,9	6,0	17,6
Bor	6,5	11,5	16,2	30,4	35,4	0,6	1,7
Macesen	7,7	13,2	16,2	28,8	34,1	0,4	1,1
Ostali igl.	6,2	11,2	16,2	30,8	35,6	6,7	19,5
Bukev	3,1	11,3	21,9	26,0	37,7	4,2	12,3
Hrast	3,8	12,8	22,3	24,9	36,2	48,3	140,8
Pl. lst.	4,7	15,3	22,9	22,5	34,6	3,1	9,0
Dr. tr. lst.	4,7	15,3	22,6	23,3	34,1	18,2	53,1
Meh. lst.	15,6	28,0	20,7	15,8	19,9	12,5	36,4
Iglavci	6,4	11,6	16,2	30,5	35,3	13,7	39,9
Listavci	5,7	15,5	22,1	23,2	33,5	86,3	251,8
Skupaj	5,8	15,0	21,3	24,2	33,7	100,0	291,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,27	0,21	0,17	0,21	0,14	16,3	1,00
Listavci	0,97	1,35	1,20	0,86	0,74	83,7	5,13
Skupaj	1,24	1,56	1,37	1,07	0,88	100,0	6,13

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.400,60	92,8	61,42	4,1	46,17	3,1	0,00	0,0	1.508,19	99,7
Gpn, ukrepi so dovoljeni	4,71	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	4,71	0,3
Skupaj vsi gozdovi	1.405,31	92,8	61,42	4,1	46,17	3,1	0,00	0,0	1.512,90	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,8	4,2	5,0	2,8	23,8	26,6	3,6	28,0	31,6	12,2
30 - 49 cm	0,0	2,5	2,5	1,3	2,7	4,0	1,3	5,2	6,5	11,7
50 in več cm	0,2	0,0	0,2	0,0	0,3	0,3	0,2	0,3	0,5	1,9
Skupaj	1,0	6,7	7,7	4,1	26,8	30,9	5,1	33,5	38,6	25,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	14,47	1,0								
Drogovnjak	219,03	14,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	1.034,42	68,3	35,21	3,4	3,7	91,1	5,2	0,0		
Sestoj v obnovi	123,62	8,2	81,54	66,0	6,5	91,7	1,8	0,0		
Raznomerno (sk-gnz)	90,91	6,0	1,80	2,0	0,0	58,3	41,7	0,0		
Panjevec	28,34	1,9	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	2,11	0,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.512,90	100,0	118,55	7,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	34,11	0,00	0,10	0,00	1,77	22,46	7,47	0,63	48,66	3,35	118,55
%	28,77	0,00	0,08	0,00	1,49	18,95	6,30	0,53	41,05	2,83	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	28	0,0	0,0	60,8	32,1	7,1
Macesen	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	62	0,0	0,0	77,4	21,0	1,6
Bukev	18	0,0	0,0	33,3	38,9	27,8
Hrast	348	1,7	22,7	42,3	22,7	10,6
Pl. lst.	18	0,0	11,1	55,6	22,2	11,1
Dr. tr. lst.	112	0,0	0,0	10,7	21,4	67,9
Meh. lst.	64	0,0	12,5	50,0	26,6	10,9
Skupaj iglavci	91	0,0	1,1	71,4	24,2	3,3
Skupaj listavci	560	1,1	15,9	36,9	23,4	22,7
Skupaj	651	0,9	13,8	41,8	23,5	20,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,0
Veje	13,5
Osutost	0,0
Skupaj	14,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	12.546	14.475	115,4	21,4
Listavci	55.103	61.148	111,0	90,4
Skupaj	67.649	75.623	111,8	111,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	4,9	19,3	0,9
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,1	6,9	0,0
Macesen	0,2	6,9	0,0
Ostali igl.	14,0	29,2	2,7
Bukev	1,1	8,9	0,2
Hrast	67,6	23,7	12,8
Pl. lst.	2,2	17,7	0,4
Dr. tr. lst.	4,9	7,8	0,9
Meh. lst.	5,0	6,4	0,9
Skupaj iglavci	19,1	24,8	3,6
Skupaj listavci	80,9	18,0	15,3
Skupaj	100,0	19,0	19,0

PRILOGE

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,0	13,2	18,5	22,9	46,5	24,8	10,5
Listavci	6,2	10,1	11,2	17,5	29,0	18,0	44,3
Skupaj	5,7	10,4	12,5	18,6	30,9	19,0	54,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	12,3	0,0	0,2	0,3	8,9	2,3	47,7	2,4	11,8	14,1
2012	4,8	0,0	0,2	0,6	9,1	2,3	54,2	2,3	11,9	14,6
2022	6,0	0,0	0,6	0,4	6,7	4,2	48,3	3,1	18,2	12,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	12.789	21,2											
Listavci	63.210	16,6											
Skupaj	75.999	17,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,57	0,57											
Priprava tal	ha	4,67	4,67											
Sadnja	ha	15,08	15,08											
Obžetev	ha	9,28	89,10											
Nega mladja	ha	1,24	1,24											
Nega gošče	ha	6,64	12,41											
Nega letvenjaka	ha	6,37	6,37											
Nega drogovnjaka	ha	0,24	0,24											
Varstvo pred boleznimi	ha	4,71	47,10											
Zašč. s količ. ali tulci	kos	8.200	8.200											
Zaščita z ograjo	m	3.600	3.600											
Vzdrž. zaščitnih ograj	m	2.000	20.000											
Odst. zaščitne ograje	m	600	600											
Naravni razvoj biotopov	m ³	3,82	3,82											
Vzdrževanje grmišč	ha	3,61	5,11											
Vzdrževanje travinj	ha	1,50	15,00											
Vzdrž.e vodnega vira	kos	2	2											
Obeleževanje sadik	kos	10.500	10.500											

Rastičnogojitveni razred: Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah - 21023**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.157,70	38,44	4,38	1.200,52
Delež (%)	96,4	3,2	0,4	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,7	12,2	15,8	30,4	34,9	3,0	9,0
Bor	9,2	16,8	18,9	26,9	28,2	3,2	9,4
Macesen	17,6	27,8	17,5	15,4	21,7	0,2	0,5
Ostali igl.	5,9	10,9	16,1	31,1	36,0	0,3	0,9
Bukev	3,6	12,3	22,1	25,5	36,5	33,1	97,7
Hrast	4,4	14,0	23,0	24,7	33,9	40,2	118,6
Pl. lst.	7,6	21,1	23,6	21,7	26,0	2,6	7,5
Dr. tr. lst.	6,3	18,6	23,1	22,7	29,3	14,3	42,1
Meh. lst.	10,9	30,3	23,3	16,4	19,1	3,1	9,1
Iglavci	8,1	14,7	17,3	28,4	31,5	6,7	19,7
Listavci	4,7	14,9	22,7	24,3	33,4	93,3	275,0
Skupaj	4,9	14,8	22,4	24,6	33,3	100,0	294,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,18	0,13	0,09	0,10	0,06	9,0	0,56
Listavci	0,91	1,42	1,38	1,05	0,91	91,0	5,67
Skupaj	1,09	1,55	1,47	1,15	0,97	100,0	6,23

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.000,31	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.000,31	83,3
Gpn, ukrepi so dovoljeni	200,21	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	200,21	16,7
Skupaj vsi gozdovi	1.200,52	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1.200,52	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,0	8,9	8,9	2,5	23,3	25,8	2,5	32,2	34,7	14,3
30 - 49 cm	0,0	1,4	1,4	0,2	1,0	1,2	0,2	2,4	2,6	5,2
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	10,3	10,3	2,7	24,3	27,0	2,7	34,6	37,3	19,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	7,17	0,6								
Drogovnjak	143,79	12,0	0,38	0,3	0,0	57,9	42,1	0,0		
Debeljak	690,48	57,4	39,25	5,7	5,2	78,4	16,4	0,0		
Sestoj v obnovi	145,29	12,1	79,95	55,0	6,2	88,3	5,5	0,0		
Raznomerno (ps-šp)	1,98	0,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Raznomerno (sk-gnz)	208,92	17,4	23,31	11,2	0,0	91,8	8,2	0,0		
Panjevec	0,89	0,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Pionirski gozd z grmišči	2,00	0,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Skupaj	1.200,52	100,0	142,89	11,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	13,19	0,00	0,05	0,00	0,00	90,11	5,63	5,55	25,98	2,38	142,89
%	9,23	0,00	0,03	0,00	0,00	63,06	3,94	3,88	18,18	1,67	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	8	0,0	0,0	25,0	62,5	12,5
Bor	31	0,0	16,1	58,1	25,8	0,0
Macesen	7	0,0	14,3	85,7	0,0	0,0
Bukev	208	1,9	19,7	41,3	26,0	11,1
Hrast	193	1,0	15,0	32,2	30,6	21,2
Pl. lst.	24	0,0	16,7	37,5	37,5	8,3
Dr. tr. lst.	102	0,0	2,0	38,2	33,3	26,5
Meh. lst.	35	0,0	14,3	62,9	11,4	11,4
Skupaj iglavci	46	0,0	13,0	56,5	28,3	2,2
Skupaj listavci	562	1,1	14,4	38,7	28,5	17,3
Skupaj	608	1,0	14,3	40,1	28,5	16,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,1
Veje	13,7
Osutost	0,0
Skupaj	15,8

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	4.042	2.566	63,5	4,5
Listavcil	52.588	30.327	57,7	53,6
Skupaj	56.630	32.894	58,1	58,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	4,5	17,0	0,5
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	2,6	5,6	0,3
Macesen	0,1	7,4	0,0
Ostali igl.	0,5	26,5	0,1
Bukev	27,7	8,7	2,9
Hrast	46,9	14,5	4,9
Pl. lst.	2,4	8,8	0,2
Dr. tr. lst.	13,3	7,8	1,4
Meh. lst.	2,0	4,0	0,2
Skupaj iglavci	7,8	10,1	0,8
Skupaj listavci	92,2	10,4	9,6
Skupaj	100,0	10,4	10,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,6	8,8	12,8	15,9	7,0	10,1	2,2
Listavci	5,4	6,9	7,7	10,9	17,3	10,4	25,8
Skupaj	5,3	7,1	8,0	11,3	16,3	10,4	28,0

PRILOGE

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	3,4	0,0	3,0	0,3	0,3	31,1	36,7	1,8	20,0	3,4
2012	2,8	0,0	4,9	0,2	0,2	32,8	33,5	2,8	17,6	5,2
2022	3,0	0,0	3,2	0,2	0,3	33,1	40,2	2,6	14,3	3,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	4.854	20,5											
Listavci	61.045	18,5											
Skupaj	65.899	18,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	4,39	4,39											
Obžetev	ha	0,03	0,09											
Nega mladja	ha	0,90	0,90											
Nega gošče	ha	8,62	8,62											
Nega letvenjaka	ha	1,60	1,60											
Nega drogovnjaka	ha	0,87	0,87											
Vzdrževanje grmišč	ha	0,70	1,40											

Rastičnogojitveni razred: Podgorska bukovja na silikatih kamninah - 21041**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.788,27	399,59	13,10	2.200,96
Delež (%)	81,2	18,2	0,6	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	16,5	21,7	10,5	10,5	40,8	2,0	6,5
Jelka	9,1	7,7	10,3	9,4	63,5	0,5	1,5
Bor	16,1	18,2	10,8	8,6	46,3	0,2	0,7
Macesen	21,5	27,2	10,3	8,6	32,4	0,2	0,8
Ostali igl.	10,2	6,2	14,6	12,0	57,0	0,0	0,1
Bukev	7,4	14,9	26,0	25,3	26,4	54,3	172,1
Hrast	7,5	15,5	25,9	24,8	26,3	13,6	43,2
Pl. lst.	11,8	19,2	25,8	21,6	21,6	7,8	24,7
Dr. tr. lst.	14,6	21,7	25,9	19,2	18,6	18,6	59,0
Meh. lst.	19,2	24,7	25,3	15,9	14,9	2,8	9,0
Iglavci	15,6	19,5	10,6	10,0	44,3	3,0	9,5
Listavci	9,5	16,9	25,9	23,5	24,2	97,0	307,9
Skupaj	9,7	17,0	25,4	23,1	24,8	100,0	317,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,14	0,08	0,03	0,02	0,05	4,1	0,32
Listavci	1,90	1,77	1,80	1,21	0,83	95,9	7,50
Skupaj	2,04	1,85	1,83	1,23	0,88	100,0	7,82

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	910,04	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	910,04	41,3
Gpn, ukrepi so dovoljeni	1.287,20	99,7	3,72	0,3	0,00	0,0	0,00	0,0	1.290,92	58,7
Skupaj vsi gozdovi	2.197,24	99,8	3,72	0,2	0,00	0,0	0,00	0,0	2.200,96	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,1	9,0	10,1	0,5	33,8	34,3	1,6	42,8	44,4	19,4
30 - 49 cm	0,0	1,3	1,3	0,0	2,0	2,0	0,0	3,3	3,3	6,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	4,4
Skupaj	1,1	10,3	11,4	0,5	36,9	37,4	1,6	47,2	48,8	30,3

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	68,25	3,1								
Drogovnjak	420,30	19,1	0,93	0,2	9,7	71,0	19,3	0,0		
Debeljak	1.191,93	54,2	79,64	6,7	13,9	76,7	6,2	3,2		
Sestoj v obnovi	270,91	12,3	243,87	90,0	49,9	38,6	10,8	0,7		
Raznomerno (ps-šp)	25,07	1,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Raznomerno (sk-gnz)	214,56	9,7	20,00	9,3	0,0	33,1	66,9	0,0		
Panjevec	8,15	0,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Pionirski gozd z grmišči	1,79	0,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Skupaj	2.200,96	100,0	344,44	15,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,39	0,38	0,00	0,00	0,00	257,31	8,16	13,78	59,83	4,59	344,44
%	0,11	0,11	0,00	0,00	0,00	74,70	2,37	4,00	17,37	1,33	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	15	0,0	20,0	60,0	20,0	0,0
Jelka	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Macesen	4	0,0	0,0	25,0	75,0	0,0
Bukev	565	3,4	29,2	44,7	15,6	7,1
Hrast	185	2,7	31,4	43,2	17,3	5,4
Pl. Ist.	96	0,0	17,7	41,7	32,3	8,3
Dr. tr. Ist.	254	0,4	5,5	41,3	31,1	21,7
Meh. Ist.	38	0,0	18,4	55,2	21,1	5,3
Skupaj iglavci	23	0,0	13,0	56,6	30,4	0,0
Skupaj listavci	1.138	2,2	22,9	43,9	20,9	10,1
Skupaj	1.161	2,2	22,7	44,1	21,1	9,9

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,0
Veje	8,7
Osutost	0,0
Skupaj	11,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	2.740	2.895	105,7	2,3
Listavci	123.327	86.467	70,1	68,6
Skupaj	126.067	89.362	70,9	70,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	2,8	30,1	0,4
Jelka	0,2	9,7	0,0
Bor	0,1	5,9	0,0
Macesen	0,1	16,4	0,0
Ostali igl.	0,1	62,2	0,0
Bukev	63,1	18,3	9,5
Hrast	14,7	13,9	2,2
Pl. Ist.	5,1	13,7	0,8
Dr. tr. Ist.	12,8	8,9	1,9
Meh. Ist.	1,0	5,3	0,2
Skupaj iglavci	3,2	24,6	0,5
Skupaj listavci	96,8	14,8	14,5
Skupaj	100,0	15,0	15,0

PRILOGE

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,3	22,1	27,8	31,6	25,2	24,6	1,4
Listavci	6,7	11,9	12,4	15,0	25,5	14,8	40,4
Skupaj	6,8	12,0	12,6	15,3	25,5	15,0	41,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	2,1	0,3	0,2	0,2	0,1	52,9	17,8	4,1	19,9	2,4
2012	1,4	0,3	0,2	0,1	0,0	51,9	15,9	5,6	21,6	3,0
2022	2,0	0,5	0,2	0,2	0,0	54,3	13,6	7,8	18,6	2,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	4.739	22,6											
Listavci	154.662	22,8											
Skupaj	159.401	22,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	1,17	1,17											
Nega mladja	ha	11,09	11,09											
Nega gošče	ha	44,10	44,10											
Nega letvenjaka	ha	25,22	25,22											
Nega drogovnjaka	ha	0,17	0,17											
Vzdrževanje travinj	ha	0,50	5,00											
Odstr. vzpenjavk	ha	0,49	0,49											

Rastičnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatih in mešanih kamninah - 21071

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.921,37	542,84	21,57	2.485,78
Delež (%)	77,3	21,8	0,9	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	21,3	26,8	21,2	15,9	14,8	1,6	5,2
Jelka	75,8	1,9	3,9	8,4	10,0	0,1	0,5
Bor	10,4	10,8	14,7	27,8	36,3	0,4	1,3
Macesen	44,1	15,2	13,3	13,0	14,4	0,1	0,5
Ostali igl.	1,6	4,3	12,8	34,2	47,1	0,0	0,1
Bukev	5,1	16,6	23,0	26,5	28,8	66,8	220,7
Hrast	5,3	17,7	24,0	27,1	25,9	10,4	34,3
Pl. lst.	6,7	19,2	23,3	25,3	25,5	10,3	34,0
Dr. tr. lst.	9,1	23,7	24,2	24,2	18,8	9,8	32,4
Meh. lst.	14,1	33,8	24,2	17,9	10,0	0,5	1,6
Iglavci	24,0	21,7	18,5	17,4	18,4	2,3	7,5
Listavci	5,7	17,8	23,3	26,2	27,0	97,7	322,9
Skupaj	6,1	17,9	23,2	26,0	26,8	100,0	330,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,16	0,07	0,04	0,02	0,01	4,1	0,31
Listavci	1,15	1,95	1,74	1,47	1,03	95,9	7,34
Skupaj	1,31	2,02	1,78	1,49	1,04	100,0	7,65

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	57,33	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	57,33	2,3
Gpn, ukrepi so dovoljeni	2.419,03	99,6	9,42	0,4	0,00	0,0	0,00	0,0	2.428,45	97,7
Skupaj vsi gozdovi	2.476,36	99,6	9,42	0,4	0,00	0,0	0,00	0,0	2.485,78	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,7	7,0	7,7	0,9	31,4	32,3	1,6	38,4	40,0	17,5
30 - 49 cm	0,2	2,1	2,3	0,0	4,0	4,0	0,2	6,1	6,3	12,9
50 in več cm	0,0	0,2	0,2	0,0	1,6	1,6	0,0	1,8	1,8	6,6
Skupaj	0,9	9,3	10,2	0,9	37,0	37,9	1,8	46,3	48,1	37,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	109,88	4,4							
Drogovnjak	446,13	17,9	1,58	0,4	10,1	25,3	0,0	64,6	
Debeljak	1.107,93	44,6	102,49	9,3	52,8	29,1	18,1	0,0	
Sestoj v obnovi	464,70	18,7	350,73	75,5	18,7	54,6	26,2	0,5	
Raznomerno (ps-šp)	23,20	0,9	11,01	47,5	4,2	92,9	2,9	0,0	
Raznomerno (sk-gnz)	317,74	12,8	50,70	16,0	2,5	23,3	74,2	0,0	
Panjevec	1,28	0,1	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pionirski gozd z grmišči	14,92	0,6	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	2.485,78	100,0	516,51	20,8	0,0	0,0	0,0	0,0	

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr. tr. lis.	Meh. list.	Skupaj
ha	0,25	1,93	0,00	0,00	0,00	342,78	8,11	76,48	84,34	2,62	516,51
%	0,05	0,37	0,00	0,00	0,00	66,36	1,57	14,81	16,33	0,51	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odljučna	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	12	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Jelka	6	0,0	33,3	50,0	16,7	0,0
Bukev	767	2,2	23,6	45,7	22,9	5,6
Hrast	95	0,0	20,0	46,3	25,3	8,4
Pl. list.	186	0,5	9,7	54,3	28,0	7,5
Dr. tr. list.	115	0,0	2,6	27,0	33,9	36,5
Meh. list.	4	0,0	0,0	50,0	25,0	25,0
Skupaj iglavci	18	0,0	11,1	50,0	38,9	0,0
Skupaj listavci	1.167	1,5	18,9	45,3	25,0	9,3
Skupaj	1.185	1,5	18,8	45,4	25,2	9,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,7
Veje	10,4
Osutost	0,0
Skupaj	14,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	3.721	4.582	123,1	2,8
Listavci	162.327	104.838	64,6	63,1
Skupaj	166.048	109.419	65,9	65,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	3,6	27,3	0,6
Jelka	0,1	44,2	0,0
Bor	0,2	9,4	0,0
Macesen	0,2	19,3	0,0
Ostali igl.	0,0	105,8	0,0
Bukev	72,7	16,6	11,1
Hrast	8,9	12,3	1,4
Pl. list.	7,7	14,0	1,2
Dr. tr. list.	6,4	9,1	1,0
Meh. list.	0,2	5,1	0,0
Skupaj iglavci	4,2	24,9	0,6
Skupaj listavci	95,8	15,0	14,6
Skupaj	100,0	15,2	15,2

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,9	20,0	37,0	47,2	24,0	24,9	1,9
Listavci	5,1	12,2	14,6	17,0	21,2	15,0	42,8
Skupaj	5,4	12,4	15,0	17,3	21,3	15,2	44,7

PRILOGE

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	2,7	0,1	0,2	0,1	0,0	68,6	11,5	6,9	9,4	0,5
2012	2,0	0,0	0,3	0,1	0,0	66,8	11,1	8,4	10,7	0,6
2022	1,6	0,1	0,4	0,1	0,0	66,8	10,4	10,3	9,8	0,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	3.649	19,7											
Listavci	220.919	27,5											
Skupaj	224.568	27,3											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	7,37	7,37											
Obžetev	ha	1,56	1,56											
Nega mladja	ha	20,94	20,94											
Nega gošče	ha	62,48	73,68											
Nega letvenjaka	ha	44,47	44,47											
Nega drogovnjaka	ha	2,46	2,46											
Odstranjevanje tulcev	kos	100,00	100,00											
Odstr. vzpenjavk	ha	2,91	2,91											
Naravni razvoj biotopov	m ³	3,61	3,61											

PRILOGE

Rastičnogojitveni razred: Gorska bukovja na karbonatih in mešanih kamninah - 21081**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	166,32	673,49	0,00	839,81
Delež (%)	19,8	80,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	25,2	22,9	19,0	16,3	16,6	4,2	12,7
Jelka	30,4	3,2	9,0	24,2	33,2	1,1	3,3
Bor	16,9	31,0	23,6	15,5	13,0	0,1	0,3
Macesen	41,9	27,0	19,3	8,1	3,7	0,5	1,4
Ostali igl.	1,7	4,7	12,8	34,0	46,8	0,8	2,5
Bukev	5,6	17,6	22,8	25,7	28,3	66,4	199,4
Hrast	6,2	19,4	24,4	26,2	23,8	0,9	2,7
Pl. lst.	8,6	23,8	23,4	22,8	21,4	20,1	60,4
Dr. tr. lst.	11,1	29,1	24,1	20,6	15,1	5,7	17,0
Meh. lst.	20,6	43,2	22,4	10,5	3,3	0,2	0,5
Iglavci	24,1	17,9	16,7	19,2	22,1	6,7	20,2
Listavci	6,6	19,7	23,0	24,7	26,0	93,3	279,9
Skupaj	7,8	19,6	22,6	24,4	25,6	100,0	300,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,43	0,16	0,09	0,07	0,05	10,6	0,81
Listavci	1,15	1,93	1,56	1,27	0,92	89,4	6,83
Skupaj	1,58	2,09	1,65	1,34	0,97	100,0	7,64

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi so dovoljeni	824,32	98,1	10,75	1,3	4,74	0,6	0,00	0,0	839,81	100,0
Skupaj vsi gozdovi	824,32	98,1	10,75	1,3	4,74	0,6	0,00	0,0	839,81	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	3,1	8,6	11,7	3,7	33,5	37,2	6,8	42,1	48,9	20,6
30 - 49 cm	0,0	0,6	0,6	0,6	4,9	5,5	0,6	5,5	6,1	12,7
50 in več cm	0,0	0,6	0,6	0,0	0,9	0,9	0,0	1,5	1,5	6,2
Skupaj	3,1	9,8	12,9	4,3	39,3	43,6	7,4	49,1	56,5	39,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	109,98	13,1								
Drogovnjak	213,01	25,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	313,03	37,3	24,69	7,9	35,2	49,1	15,7	0,0		
Sestoj v obnovi	165,85	19,7	133,53	80,5	29,0	45,3	25,7	0,0		
Raznomerno (sk-gnz)	37,94	4,5	1,82	4,8	0,0	26,9	73,1	0,0		
Skupaj	839,81	100,0	160,04	19,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,30	6,11	0,00	0,00	0,00	96,00	0,13	28,76	27,35	1,39	160,04
%	0,19	3,82	0,00	0,00	0,00	59,99	0,08	17,97	17,09	0,87	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	23	0,0	21,7	78,3	0,0	0,0
Jelka	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Macesen	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Ostali igl.	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	253	5,9	32,8	38,7	19,0	3,6
Hrast	3	0,0	66,7	0,0	33,3	0,0
Pl. lst.	76	0,0	19,7	52,7	25,0	2,6
Dr. tr. lst.	16	0,0	0,0	37,5	37,5	25,0
Meh. lst.	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Skupaj iglavci	29	0,0	17,2	79,4	3,4	0,0
Skupaj listavci	352	4,3	28,4	41,4	21,6	4,3
Skupaj	381	3,9	27,6	44,4	20,2	3,9

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,4
Veje	7,5
Osutost	0,1
Skupaj	13,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	3.107	2.241	72,1	3,7
Listavcil	57.548	67.534	117,4	111,3
Skupaj	60.655	69.775	115,0	115,0

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	2,8	14,9	0,7
Jelka	0,3	10,2	0,1
Bor	0,0	12,1	0,0
Macesen	0,1	4,3	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	81,6	29,1	21,4
Hrast	0,7	5,6	0,2
Pl. lst.	11,0	23,3	2,9
Dr. tr. lst.	3,4	18,9	0,9
Meh. lst.	0,1	7,2	0,0
Skupaj iglavci	3,2	13,6	0,8
Skupaj listavci	96,8	27,0	25,4
Skupaj	100,0	26,2	26,2

PRILOGE

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,2	7,9	27,4	10,3	20,6	13,6	2,7
Listavci	10,4	18,2	21,3	22,1	44,1	27,0	80,9
Skupaj	10,0	17,0	21,5	21,4	43,0	26,2	83,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	4,6	1,1	0,0	0,5	0,0	75,1	2,2	13,5	2,9	0,1
2012	5,0	0,7	0,0	0,4	0,0	73,5	3,2	12,3	4,7	0,2
2022	4,2	1,1	0,1	0,5	0,8	66,4	0,9	20,1	5,7	0,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	5.551	32,8											
Listavci	69.115	29,4											
Skupaj	74.666	29,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,90	3,90											
Nega mladja	ha	8,22	12,39											
Nega gošče	ha	47,20	47,20											
Nega letvenjaka	ha	30,97	30,97											

Rastičnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 21130**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	21,88	0,00	21,88
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	0,0	5,3	13,2	34,2	47,3	0,3	1,7
Jelka	1,3	4,6	12,5	34,2	47,4	1,2	6,9
Bor	0,0	5,3	13,2	34,2	47,3	0,3	1,7
Bukev	2,7	13,2	24,5	30,3	29,3	80,0	457,5
Hrast	6,3	20,0	27,5	28,7	17,5	0,6	3,7
Pl. lst.	3,0	14,0	24,8	30,5	27,7	10,4	59,8
Dr. tr. lst.	4,6	14,8	24,2	28,7	27,7	7,2	41,2
Iglavci	0,9	4,8	12,7	34,2	47,4	1,8	10,4
Listavci	2,9	13,4	24,5	30,3	28,9	98,2	562,2
Skupaj	2,8	13,3	24,3	30,3	29,3	100,0	572,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,01	0,02	0,04	0,07	0,06	1,6	0,20
Listavci	0,95	2,53	3,24	3,06	2,01	98,4	11,80
Skupaj	0,96	2,55	3,28	3,13	2,07	100,0	12,00

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	21,88	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	21,88	100,0
Skupaj vsi gozdovi	21,88	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	21,88	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	40,0	0,0	40,0	40,0	17,2
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	40,0	40,0	0,0	40,0	62,6
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0	40,0	40,0	80,0	40,0	40,0	80,0	79,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Debeljak	14,14	64,7							
Sestoj v obnovi	5,02	22,9	2,40	47,8	0,0	30,0	70,0	0,0	
Raznomerno (sk-gnz)	2,72	12,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	21,88	100,0	2,40	11,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,89	0,00	0,53	0,98	0,00	2,40
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,08	0,00	22,08	40,83	0,00	100,00

PRILOGE

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bukev	8	0,0	0,0	37,5	25,0	37,5
Pl. list.	3	0,0	0,0	33,4	33,3	33,3
Dr. tr. list.	3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj listavci	14	0,0	0,0	28,6	21,4	50,0
Skupaj	14	0,0	0,0	28,6	21,4	50,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,0
Veje	56,3
Osutost	0,0
Skupaj	56,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	0,6	0,9	0,0	0,0	0,0	76,6	4,8	9,3	7,8	0,0
2012	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	61,1	6,7	12,2	19,5	0,0
2022	0,3	1,2	0,3	0,0	0,0	80,0	0,6	10,4	7,2	0,0

Rastičnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 21140**Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	95,21	0,00	0,00	95,21
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	20,1	29,6	25,1	15,1	10,1	0,4	1,1
Bukev	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	27,4	64,2
Hrast	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	30,2	70,8
Pl. lst.	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	4,9	11,4
Dr. tr. lst.	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	35,6	83,6
Meh. lst.	20,1	29,7	25,1	15,1	10,0	1,5	3,4
Iglavci	20,1	29,6	25,1	15,1	10,1	0,4	1,1
Listavci	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	99,6	233,5
Skupaj	20,0	30,0	25,0	15,0	10,0	100,0	234,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	0,02	0,01	0,01	0,00	0,00	0,6	0,04
Listavci	3,55	2,35	1,13	0,45	0,17	99,4	7,63
Skupaj	3,57	2,36	1,14	0,45	0,17	100,0	7,67

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	95,21	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	95,21	100,0
Skupaj vsi gozdovi	95,21	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	95,21	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	0,70	0,7							
Drogovnjak	37,52	39,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	19,43	20,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	9,13	9,6	4,22	46,2	0,0	26,5	73,5	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	26,10	27,4	1,79	6,9	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	2,33	2,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	95,21	100,0	6,01	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,58	0,00	1,15	2,09	0,19	6,01
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42,93	0,00	19,13	34,78	3,16	100,00

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	5	0,0	0,3
Listavci	1.751	1.722	98,3	98,3
Skupaj	1.751	1.727	98,6	98,6

PRILOGE

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	0,3	0,0	0,0
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	48,1	16,2	4,2
Hrast	22,1	4,2	1,9
Pl. lst.	7,8	78,1	0,7
Dr. tr. lst.	15,2	5,1	1,3
Meh. lst.	6,5	95,6	0,6
Skupaj iglavci	0,3	0,0	0,0
Skupaj listavci	99,7	8,8	8,8
Skupaj	100,0	8,8	8,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Listavci	1,3	4,0	5,9	13,6	38,2	8,8	20,3
Skupaj	1,3	4,1	5,9	13,6	38,2	8,8	20,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,1	36,8	2,3	26,3	11,5
2012	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,2	46,2	0,9	26,1	0,6
2022	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	27,4	30,2	4,9	35,6	1,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	10	10,0											
Listavci	3.419	15,4											
Skupaj	3.429	15,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,36	0,36											
Sadnja	ha	0,70	0,70											
Nega gošče	ha	0,22	0,22											

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	2.907,62	19,2	283,4	302,6	0,53	5,98	6,51	18,9	17,5	17,6	81,8
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	3.222,64	7,2	307,7	314,9	0,29	7,18	7,47	21,2	25,2	25,1	106,0
VAROVALNI GOZDOVI	95,21	1,1	233,5	234,6	0,04	7,63	7,68	10,0	15,4	15,4	46,9
Skupaj vsi gozdovi	6.225,47	12,7	295,2	307,9	0,40	6,63	7,03	19,5	21,6	21,5	94,4

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	120,47	1,9
Drogovnjak	949,19	15,2
Debeljak	3.427,65	55,2
Sestoj v obnovi	830,04	13,3
Raznomerno (ps-šp)	45,76	0,7
Raznomerno (sk-gnz)	795,99	12,8
Panjevec	35,33	0,6
Pionirski gozd z grmišči	21,04	0,3
Skupaj:	6.225,47	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,9
Jelka	0,1
Bor	0,9
Macesen	0,1
Ostali igl.	0,2
Bukev	44,2
Hrast	24,9
Pl. lst.	7,0
Dr. tr. lst.	16,5
Meh. lst.	3,3
Iglavci	4,1
Listavci	95,9
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	12,4	15,7	15,7	24,0	32,2	4,1	12,7
Listavci	6,7	16,5	23,9	24,7	28,2	95,9	295,2
Skupaj	6,9	16,4	23,5	24,7	28,5	100,0	307,9

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	15.486	19,5											
Listavci	397.459	21,6											
Skupaj	412.945	21,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

PRILOGE

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	13,76	13,76											
Sadnja	ha	4,70	4,70											
Obžetev	ha	4,38	24,44											
Nega mladja	ha	24,29	24,29											
Nega gošče	ha	67,54	69,54											
Nega letvenjaka	ha	53,48	53,48											
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,17	3,17											
Odstr. vzpenjavk	ha	0,5	0,5											
Zašč. s količ. ali tulci	kos	2.000	2.000											
Zaščita z ograjo	m	1.200	1.200											
Vzdrževanje grmišč	ha	2,20	4,40											
Vzdrževanje travinj	ha	2,00	20,00											
Odstranjevanje tulcev	kos	100	100											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	557,16	65,2	243,4	308,6	1,61	5,69	7,30	24,9	22,5	23,0	97,3
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	1.510,10	16,5	306,5	323,0	0,63	7,30	7,93	28,2	30,5	30,4	124,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	21,88	10,4	562,2	572,6	0,20	11,80	12,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	2.089,14	29,4	292,3	321,7	0,89	6,92	7,80	26,1	28,1	27,9	115,1

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	189,89	9,1
Drogovnjak	514,74	24,6
Debeljak	931,30	44,6
Sestoj v obnovi	346,85	16,6
Raznomerno (ps-šp)	2,01	0,1
Raznomerno (sk-gnz)	98,91	4,7
Panjevec	3,33	0,2
Pionirski gozd z grmišči	2,11	0,1
Skupaj:	2.089,14	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,9
Jelka	0,9
Bor	0,3
Macesen	0,5
Ostali igl.	4,5
Bukev	58,4
Hrast	9,7
Pl. Ist.	11,8
Dr. tr. Ist.	7,1
Meh. Ist.	3,9
Iglavci	9,1
Listavci	90,9
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	12,7	15,0	16,2	24,1	32,0	9,1	29,4
Listavci	7,2	18,8	23,5	24,0	26,5	90,9	292,3
Skupaj	7,7	18,4	22,8	24,0	27,1	100,0	321,7

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	16.068	26,1											
Listavci	171.521	28,1											
Skupaj	187.589	27,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

PRILOGE

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,92	3,92											
Priprava tal	ha	4,67	4,67											
Sadnja	ha	11,08	11,08											
Obžetev	ha	10,49	90,31											
Nega mladja	ha	17,81	21,98											
Nega gošče	ha	101,24	116,21											
Nega letvenjaka	ha	55,07	55,07											
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,11	0,11											
Odstr. vzpenjavk	ha	2,90	2,90											
Varstvo pred boleznimi	dni	18,84	188,40											
Zašč. s količ. ali tulci	kos	6.200	6.200											
Zaščita z ograjo	m	2.400	2.400											
Vzdrž. zaščitnih ograj	m	2.000	20.000											
Odst. zaščitne ograje	m	600	600											
Vzdrževanje grmišč	ha	2,11	2,11											
Vzdrž. vodnega vira	kos	2	2											
Naravni razvoj biotopov	m ³	17,62	17,62											
Obeleževanje sadik	kos	10.500	10.500											

Občinski gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	11,09	5,4	277,1	282,5	0,16	6,98	7,14	41,7	15,6	16,1	63,6
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	31,36	1,8	304,0	305,9	0,07	7,99	8,06	22,4	30,5	30,5	116,0
Skupaj vsi gozdovi	42,45	2,8	297,0	299,8	0,09	7,73	7,82	32,2	26,9	26,9	103,3

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	0,09	0,2
Drogovnjak	15,85	37,4
Debeljak	12,41	29,2
Sestoj v obnovi	7,63	18,0
Raznomerno (ps-šp)	2,48	5,8
Raznomerno (sk-gnz)	3,99	9,4
Skupaj:	42,45	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	0,8
Bor	0,1
Bukev	59,0
Hrast	13,4
Pl. Ist.	9,4
Dr. tr. Ist.	12,9
Meh. Ist.	4,4
Iglavci	0,9
Listavci	99,1
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	14,6	16,7	19,6	19,6	29,5	0,9	2,8
Listavci	10,6	22,8	23,1	20,7	22,8	99,1	297,0
Skupaj	10,7	22,7	23,0	20,7	22,9	100,0	299,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	38	32,2											
Listavci	3.390	26,9											
Skupaj	3.428	26,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,08	0,08											
Nega mladja	ha	0,29	0,29											
Nega gošče	ha	0,73	0,73											
Nega letvenjaka	ha	0,08	0,08											
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,46	0,46											

12.1.4 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
02001A	34	34	32	36	34	34	30	28
02001B	33	33	33	35	35	33	30	30
02001C	32	32	30	34	32	32	30	30
02002A	32	32	32	34	32	32	30	28
02002B	32	32	32	34	32	32	30	28
02003	31	31	31	33	33	31	30	29
02004	30	30	30	32	32	30	30	28
02005	30	30	30	33	32	32	30	28
02006A	30	30	30	32	32	30	30	29
02006B	32	32	32	33	33	31	30	28
02006C	30	30	30	32	32	30	30	29
02007A	32	32	32	34	32	32	30	28
02007B	32	32	32	31	30	29	30	28
02008	32	32	32	32	30	30	30	28
02009	32	32	32	34	34	32	30	30
02010	34	34	34	36	35	33	30	30
02011A	35	35	35	37	37	36	30	30
02011B	32	32	32	34	32	32	30	30
02012	34	34	35	34	34	32	30	30
02013	34	34	35	36	34	35	30	30
02014	34	34	34	34	34	32	30	28
02015A	32	32	32	32	32	30	30	28
02015B	30	30	30	30	30	30	30	28
02016	35	35	35	34	32	32	30	28
02017A	33	33	33	34	32	32	30	30
02017B	31	31	31	33	33	31	30	29
02018A	34	34	34	34	33	32	30	30
02018B	29	29	29	32	32	30	30	28
02019	30	30	30	32	32	32	30	30
02020	32	32	32	34	34	32	30	30
02021	33	33	33	35	35	34	30	29
02022	30	30	30	31	30	30	30	28
02023	34	34	33	37	36	35	30	28
02024A	34	34	32	34	34	32	30	28
02024B	32	32	32	33	32	32	30	28
02025	34	34	32	36	34	34	30	28
02026	30	30	30	33	33	31	30	30
02027A	36	36	36	36	36	34	30	30
02027B	34	34	34	36	36	34	30	30
02028A	34	34	34	36	36	34	30	30
02028B	34	34	34	36	34	32	30	30
02028C	34	34	34	36	34	32	30	30
02029A	34	34	34	36	34	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
02029B	33	33	33	36	36	34	30	30
02030A	34	34	34	34	32	32	30	28
02030B	32	32	32	33	32	31	30	28
02031A	31	31	32	33	30	31	30	28
02031B	34	34	34	34	32	32	30	28
02032A	34	34	34	36	36	34	30	30
02032B	35	35	35	36	36	34	30	30
02033	36	36	36	38	36	36	30	30
02034	35	35	35	38	36	36	30	30
02035	35	35	35	38	37	36	30	30
02036	34	34	34	39	37	37	32	32
02037A	34	34	34	38	37	36	32	32
02037B	30	30	30	32	32	30	30	30
02038	36	36	36	39	38	38	30	30
02039	36	36	36	38	37	36	30	30
02040A	36	36	36	38	34	36	30	30
02040B	32	32	32	34	34	32	30	28
02041A	36	36	36	38	34	36	30	28
02041B	32	32	32	34	32	32	30	28
02042A	32	32	32	34	33	32	30	28
02042B	34	34	34	36	34	34	30	30
02043	32	32	32	34	34	34	30	30
02044	34	34	30	34	34	32	30	28
02045	32	32	32	34	34	32	30	30
02046	36	36	36	37	34	35	30	28
02047	32	32	32	34	34	32	30	29
02048	34	34	34	36	34	34	32	30
02049A	30	30	28	34	34	32	30	30
02049B	34	34	34	36	34	34	30	30
02050A	32	32	32	34	34	32	30	28
02050B	32	32	32	34	34	32	30	30
02050C	32	32	31	34	32	32	30	28
02051	34	34	34	36	36	34	30	30
02052	34	34	34	36	36	34	32	32
02053A	32	32	32	34	34	32	30	30
02053B	32	32	32	34	32	30	30	30
02054	34	34	32	36	34	34	30	30
02055	34	34	34	35	35	33	30	30
02056	33	33	33	35	35	33	30	30
02057A	32	32	32	34	32	32	30	30
02057B	32	32	32	34	34	32	30	30
02058A	36	36	36	38	38	36	32	32
02058B	34	34	34	36	34	34	30	30

PRILOGE

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
02058C	34	34	34	37	36	35	32	32
02059	34	34	34	34	34	32	30	30
02060	34	34	34	36	33	34	30	28
02061	32	32	32	34	34	32	30	28
02062A	32	32	32	34	34	32	30	28
02062B	32	32	32	34	34	32	30	28
02063	32	32	32	34	34	32	30	28
02064	32	32	32	34	34	32	30	28
02065A	32	32	32	37	37	35	30	30
02065B	32	32	32	37	37	35	30	30
02066	35	35	35	37	34	34	30	28
02067A	31	31	31	33	33	31	30	28
02067B	35	35	34	38	36	36	30	28
02068A	30	30	30	32	32	30	30	28
02068B	30	30	30	32	32	30	30	28
02069A	30	30	30	32	32	30	30	28
02069B	30	30	30	32	32	30	30	28
02069C	30	30	30	32	32	30	30	28
02070	34	34	34	36	31	34	30	28
02071	30	30	30	32	32	30	30	28
02072A	34	34	34	36	36	34	30	30
02072B	34	34	34	37	36	34	30	30
02073A	35	35	35	36	36	33	30	30
02073B	28	28	28	30	30	28	30	28
02073C	30	30	30	35	34	32	30	30
02074	32	32	32	37	34	35	30	30
02075	32	32	30	36	34	34	30	30
02076A	30	30	30	31	31	29	30	28
02076B	34	34	34	34	34	32	30	30
02077	34	34	34	35	35	33	30	30
02078	30	30	32	32	34	30	30	28
02079	30	30	30	32	32	30	30	29
02080A	30	30	30	32	38	30	30	28
02080B	30	30	30	32	34	30	30	30
02081A	30	30	32	32	38	30	30	28
02081B	30	30	30	32	32	30	30	28
02082	30	30	30	32	32	30	30	30
02083	30	30	30	32	32	30	30	30
02084	30	30	30	32	32	30	30	28
02085	30	30	30	32	32	30	30	30
02086	30	30	30	32	32	30	30	30
02087	32	30	30	32	32	30	30	30
02088A	34	34	34	36	38	34	31	31
02088B	30	30	30	32	32	30	30	30
02089	30	30	30	32	32	30	30	30
02090A	30	30	30	32	32	30	30	30
02090B	28	28	28	30	30	28	30	28
02091	30	30	30	32	32	30	30	30
02092	30	30	30	32	34	32	30	30
02093	30	30	30	32	34	33	30	32
02094	34	34	34	34	34	33	30	32
02095	32	32	32	34	34	30	30	32
02101	34	34	32	37	36	35	30	28
02102A	30	30	30	32	30	30	30	28
02102B	32	32	32	34	32	32	30	28
02103	34	34	34	37	34	35	30	28
02104	34	34	32	32	32	32	30	28
02105	34	34	32	37	36	35	30	28
02106A	34	34	32	36	34	34	30	28
02106B	34	34	32	36	38	34	30	28
02107	34	34	34	38	34	36	30	30
02108	34	34	32	37	36	35	30	28
02109	32	32	32	34	34	32	30	28
02110	34	34	30	36	35	34	30	28
02111A	30	30	30	34	32	30	30	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
02111B	32	32	32	36	34	34	30	28
02112	32	32	32	32	32	30	30	28
02113	34	34	34	35	34	33	30	28
02114	34	34	32	36	36	34	30	28
02115	32	32	30	34	32	32	30	28
02116	34	34	32	34	32	32	30	28
02117	32	32	28	38	37	34	30	28
02118	32	32	32	34	33	32	30	28
02119A	34	34	34	38	37	35	30	28
02119B	32	32	32	34	34	34	30	28
02120A	32	32	30	34	32	32	30	28
02120B	34	34	32	36	34	34	32	28
02121	32	32	30	34	32	32	30	30
02122	35	35	34	36	36	34	30	28
02123	32	32	32	34	33	32	30	28
02124	34	34	30	35	33	33	31	28
02125	34	34	32	36	34	34	30	28
02126	34	34	32	37	34	35	30	30
02127	32	32	32	36	34	34	32	28
02128	34	34	32	36	36	34	30	28
02129	36	36	34	38	37	35	30	28
02130	34	34	32	37	36	35	30	30
02131	35	35	34	38	36	36	30	28
02132	32	32	32	35	34	30	30	28
02133	32	32	32	34	33	32	30	28
02134	34	34	32	36	36	30	30	28
02135	32	32	32	34	34	32	30	28
02136	33	33	33	34	32	32	30	28
02137	32	32	30	34	32	32	30	30
02138	34	34	30	36	36	34	30	28
02139	34	34	32	36	34	34	30	28
02140	34	34	32	37	34	32	30	30
02141	32	32	32	34	34	32	30	28
02142	36	36	34	38	36	35	30	30
02143	36	36	34	36	35	34	30	28
02144	34	34	32	36	32	34	30	28
02145A	32	32	30	36	35	34	30	28
02145B	32	32	30	35	32	32	30	28
02146	34	34	32	37	36	35	30	28
02147	30	30	30	34	30	32	30	28
02148	32	32	32	30	30	28	30	28
02149	32	32	30	32	32	30	30	28
02150A	34	34	34	34	32	32	30	28
02150B	32	32	32	30	30	28	30	28
02151	34	34	34	34	32	32	30	28
02152	34	34	34	33	31	32	30	28
02153	34	34	30	38	34	33	30	28
02154	34	34	32	36	33	32	30	28
02155	32	32	32	30	30	28	30	28
02156	32	32	32	36	36	34	32	32
02157	34	34	32	34	36	32	30	30
02158A	34	34	32	34	36	34	30	30
02158B	32	32	30	32	32	30	30	28
02159	32	32	30	32	37	32	30	28
02160A	34	34	30	34	36	35	30	30
02160B	34	34	30	34	36	35	30	30
02160C	34	34	28	38	36	34	32	32
02161A	32	32	30	34	34	32	30	32
02161B	32	32	32	32	32	30	30	28
02162A	34	34	34	32	34	32	30	30
02162B	32	32	30	34	34	32	30	30
02163	33	33	33	32	34	30	30	30
02164	34	34	30	34	36	28	30	30
02165A	34	34	34	32	34	32	30	30
02165B	32	32	30	34	34	32	30	30

PRILoge

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
02166	34	34	34	32	34	32	30	30
02167	34	34	32	30	36	28	30	28
02168	34	34	34	32	34	32	30	30
02169	33	33	33	34	34	32	30	30
02170	32	32	32	32	30	30	30	30
02171	33	33	33	30	30	30	30	28
02172	32	32	32	34	32	32	30	28
02173	34	34	34	34	32	32	30	28
02174	34	34	34	34	32	32	30	28
02175	34	34	32	37	36	35	30	28
02176	30	30	30	34	30	32	30	30
02177	32	32	30	36	34	34	30	28
02178	32	32	32	34	32	32	30	28
02179	32	32	30	34	34	32	30	30
02180	34	34	32	32	32	30	30	28
02181	30	30	30	32	34	30	30	28
02182	34	34	34	34	34	32	30	30
02183	33	33	32	30	36	32	30	30
02184	36	36	34	32	37	30	30	28
02185	36	36	34	32	37	28	30	28
02186	35	35	34	32	38	32	30	28
02187A	36	36	32	34	36	32	30	28
02187B	36	36	28	34	37	32	30	28
02188	34	34	32	38	37	36	30	28
02189	34	34	32	38	36	36	30	28
02190	32	32	32	34	32	32	30	28
02191	32	32	32	32	32	30	30	28
02192	34	34	30	36	35	34	30	30
02193	34	34	32	38	36	30	30	30
02194	32	32	30	32	32	30	30	28
02195	32	32	30	32	32	32	30	28
02196	32	32	32	34	34	32	30	30
02197	30	30	28	37	37	28	30	28
02198	34	34	34	36	36	34	30	30
02199	32	32	32	33	31	31	30	28
02200	34	34	32	37	34	34	30	28
02201	32	32	32	32	30	30	30	28
02202	32	32	32	33	31	30	30	28
02203	36	36	32	38	36	34	30	28
02204	32	32	32	33	32	31	30	28
02205	32	32	32	33	32	31	30	28
02206	32	32	32	33	33	31	30	28
02207	32	32	32	34	34	32	30	28
02208	34	34	30	34	33	32	30	30
02209	34	34	30	36	34	32	30	30
02210	32	32	30	34	34	32	30	30
02211	34	34	32	38	35	33	30	28
02212	34	34	30	38	35	34	30	28
02213	34	34	30	34	34	32	30	30
02214	34	34	34	34	32	32	30	28
02215	34	34	34	38	36	36	30	28
02216	32	32	32	34	34	32	30	28
02217	30	30	28	37	35	28	30	28
02218	34	34	32	38	34	34	30	28
02219	36	36	34	37	36	34	30	28
02220	32	32	32	34	34	32	30	30
02221	34	34	28	36	35	34	30	28
02222	32	32	32	34	32	32	30	28
02223	34	34	34	38	36	34	30	30
02224	32	32	28	38	36	36	30	28
02225	32	32	32	34	32	32	30	28
02226	32	32	30	36	35	34	30	28
02227	34	34	34	36	36	34	30	30
02228	36	36	34	38	36	36	30	28
02229	32	32	32	34	34	32	30	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
02230A	32	32	30	32	34	32	30	28
02230B	32	32	30	34	34	32	30	28
02231	32	32	32	34	34	32	30	28
02232	34	34	32	36	34	34	30	28
02233	32	32	32	34	32	32	30	28
02234A	30	30	28	32	30	30	30	28
02234B	34	34	30	34	30	32	30	28
02235	36	36	36	35	32	33	30	28
02236	34	34	32	38	36	36	30	28
02237	32	32	32	31	30	30	30	28
02238	34	34	32	36	34	34	30	28
02239A	32	32	30	32	32	30	30	28
02239B	32	32	30	32	30	30	30	28
02240	34	34	30	37	36	34	30	28
02241	32	32	32	34	32	32	30	28
02242	32	32	32	32	34	30	30	28
02243	32	32	32	34	32	32	30	28
02244	32	32	32	34	32	32	30	28
02245	32	32	32	32	32	30	30	28
02246	34	34	32	37	36	34	30	28
02247	32	32	32	34	34	32	30	30
02248	30	30	30	34	34	32	30	28
02249A	32	32	32	34	34	32	30	28
02249B	30	30	30	32	34	30	30	28
02249C	30	30	30	32	32	30	30	30
02250	34	34	32	34	37	32	30	30
02251	34	34	32	32	37	30	30	30
02252	34	34	32	30	36	28	30	28
02253	34	34	30	30	36	30	30	28
02254	36	36	34	32	38	30	30	30
02255	34	34	32	30	36	28	30	28
02256	34	34	32	30	36	28	30	28
02257	34	34	32	30	37	28	30	28
02258	34	34	32	30	36	28	30	28
02259	34	34	33	36	37	34	30	28
02260	34	34	32	35	36	33	30	28
02261	34	34	32	30	37	28	30	28
02262	34	34	32	32	36	30	30	28
02263	34	34	32	30	36	28	30	28
02264	32	32	30	30	32	28	30	30
02265	34	34	32	36	34	34	30	30
02266A	34	34	34	34	34	32	30	30
02266B	34	34	34	34	34	32	30	30
02267	34	34	34	32	31	30	30	28
02268	34	34	34	32	32	30	30	28
02269A	33	33	33	33	34	32	30	30
02269B	32	32	32	32	34	32	30	30
02269C	32	32	32	32	34	32	30	30
02269D	32	32	32	32	34	32	30	30
02269E	34	34	34	32	34	30	30	30
02270	32	32	32	32	32	30	30	28
02271	34	34	34	36	35	34	30	28
02272	32	32	32	33	32	30	30	28
02273	32	32	32	33	32	30	30	28
02274	34	34	34	34	34	32	30	28

13 PROSTORSKI DEL NAČRTA

1. Stanje in razvoj gozdnih površin (karta št. 1)

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 125: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	Indeks**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	8.169,19	100
1b) Novo določene površine gozdov	670,58	8,2
1c) Novo izločene gozdne površine*	452,66	5,5
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	106,72	
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	8.357,06	
Površine v zaraščanju (niso gozd)	287,81	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

2. Večfunkcionalna območja (karti št. 2a in 2b)

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 126: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	5.943,16	71,1
Ostala površina	2.413,9	28,9
Skupaj	8.357,06	100

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

PROSTORSKI DEL NAČRTA

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija,
2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,
3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,
4. območje - z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 127: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)*
1. območje	0	0
2. območje	149,96	66,9
3. območje	17,86	8,0
4. območje	56,25	25,1
Skupaj	224,1	100

Na 2. območju je prisotna funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na 1. stopnji (gozdne površine v kmetijski krajini, cona Vrbina), varovalna funkcija na 1. stopnji (poplavno območje), vendar ni pričakovati konfliktov z obrambno funkcijo (območje nadzorovane rabe).

Prav tako ni pričakovati konfliktov ob sočasni prisotnosti funkcije ohranjanja biotske pestrosti in rekreacijske funkcije v 3. območju. Za izogib konfliktom je potrebno usmerjati obiskovalce na urejene poti, skrbeti za njihovo prehodnost, gozdni red in vzdrževanje objektov (klopi, razgledne točke...).

3. Intenzivnost gospodarjenja (karta št. 3)

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se kot merilo upošteva vsota števil, ki izražajo povprečje letnega možnega in realiziranega poseka (oba v bruto m³ na hektar) ter povprečje dvakratnega obsega načrtovanih in realiziranih gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

1. zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9;
2. velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9;
3. srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6;
4. majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3;
5. gozdovi brez načrtovanih ukrepov

Preglednica 128: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)*
Zelo velika	1.519,32	18,2
Velika	1.331,76	15,9
Srednja	4.665,92	55,8
Majhna	811,34	9,7
G. brez načrtovanih ukrepov	28,72	0,3

4. Območja gozdov s posebnim namenom (gozdni rezervati) in varovalni gozdovi (karta št. 4)

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom), kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09 in 91/2010) ter s 44. členom Zakona o gozdovih. Z Uredbo je bilo izločenih 95,33 ha varovalnih gozdov in 2 rezervata (Kunšperk in Vranske pečine).

Preglednica 129: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Kategorija	Površina (ha)	Delež (%)*
Gozdni rezervati	21,88	0,3
Varovalni gozdovi	95,55	1,1
GPN – ukrepi dovoljeni	5.008,00	59,9
Večnamenski gozdovi	3.231,63	38,7
Skupaj	8.357,06	100,0

5. Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja (karti št. 6a in št. 6b)

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

6. Območja gozdov pomembnih za ohranitev prostoživečih živali (karta št. 6a) in območja, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (karta št. 6b)

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališč in mirnih con.

Preglednica 130: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)*
Grmišča	23,15	0,3
Zimovališča	0	0
Mirne cone	0	0
Skupaj	23,15	0,3

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na Posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 131: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Pov. v GGE (ha)	Pov. v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov) %
EPO	9.284,26	5.812,03	69,6
Natura 2000	8.025,23	5.338,45	63,9

7. Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Varstvena in ogrožena območja določi Vlada RS. Pristojni minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, podrobneje predpiše metodologijo za določanje ogroženih območij in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti. Do določitve s pravnimi akti območij v GGN ne prikazujemo.

8. Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda (karta št. 8)

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno. Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so: varovalni gozdovi, gozdni rezervati ter drugi gozdovi s posebnim namenom.

Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Preglednica 132: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	117	1,4
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	7.597	90,9
Krčenje gozda je dopustno	643	7,7
Skupaj	8.357	100

9. Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru (karta št. 9)

a. odprtost gozdov s prometnicami

Na karti št. 9 so v merilu 1 : 50 000 prikazane gozdne ceste. Dolžina gozdnih cest znaša 35,4 km in javnih cest 113,7 km. Gostota produktivnih cest v enoti je 40,5 m/ha. Gostota prometnic v enoti zadošča za racionalno gospodarjenje z gozdovi.

b. prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

Karta št. 9 v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest so določena v tistih odsekih kjer je pravilna razdalja večja od 600 m, možni posek večji od 5 m³/ha/letno in intenzivnost gospodarjenja vsaj srednja.

Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja.

Območja kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitve pri gradnji cest, niso uvrščena v prednostno območje.

c. prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

Karta št. 9 v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak so določena v tistih odsekih kjer je naklon manjši od 35 stopinj, delež odprtosti odseka manjši od 75% in možni posek večji od 4 m³/ha/letno.

Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja.

Območja kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitve pri gradnji vlak, niso uvrščena v prednostno območje.